

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

52'nci Birleşim
19 Ocak 2023 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.-GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, emeklilikte yaşa takılanların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'ın, Cumhurbaşkanının Muğla ziyaretine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, Ankara'daki tarıma ve hayvancılığa ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, Bakü katliamının 33'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, dernek, vakıf ve sivil toplum örgütlerinin doğal gaz faturalarına ilişkin açıklaması
- 3.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Emine Şenyaşar'ın Şanlıurfa Adliyesi önündeki adalet nöbetine ilişkin açıklaması
- 4.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, Türkiye'nin uygulamaya koyduğu ekonomi modeline ilişkin açıklaması
- 5.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Biyokimya bölümü ön lisans mezunlarının kamuya atanma sorununa ilişkin açıklaması
- 6.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kaya'nın, Lüleburgaz Devlet Hastanesindeki eksikliklere ilişkin açıklaması
- 7.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Biyokimya bölümü ön lisans mezunlarının kamuya atanma sorununa ilişkin açıklaması
- 8.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, millî ve yerli SİHA'ların başarısından rahatsız olanlara ilişkin açıklaması
- 9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması
- 10.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik İsveç'te Amerika ve Avrupa'nın piyonu olan PKK terör örgütü tarafından yapılan iğrenç ve menfur eyleme ilişkin açıklaması
- 11.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Hrant Dink'in katledilişinin 16'ncı yıl dönümüne ve cezasızlık politikasına ilişkin açıklaması
- 12.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Umut Vakfı tarafından 2015'ten bu yana yayımlanan Türkiye'nin şiddet haritasına ilişkin açıklaması
- 13.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ iktidarının ekonomi yönetimine ilişkin açıklaması
- 14.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, AK PARTİ'nin eser ve hizmet şöleninin Amasya'da devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 15.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Rami Kışlası'nın kütüphane olarak hizmete açılmasına ilişkin açıklaması
- 16.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, yiyecek, içecek sektöründe faaliyet gösteren Adanalı esnafın kan ağladığına ilişkin açıklaması
- 17.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın Ergene ilçesindeki bir vatandaşın mesajına ilişkin açıklaması
- 18.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Resmî Gazete'de yayımlanan 2023 Yılı Yatırım Programı'nda Kırşehir'e ayrılan ödeneye ilişkin açıklaması
- 19.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, İstanbul'un Çatalca ve Silivri ilçelerindeki 8 köyün tapu sorununa ilişkin açıklaması
- 20.- Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sosyal yardımlarına ilişkin açıklaması
- 21.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın ekonomik sorunlarına ilişkin açıklaması
- 22.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Baykar şirketine ilişkin açıklaması

23.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Çamlıbel Barajı'na ilişkin açıklaması

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevlerindeki hak ihlallerine ilişkin açıklaması

25.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Samsun'un Ayvacı ilçesinde Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından satışa çıkarılan 2/B arazilerinin fahiş fiyatlarına köylülerin isyan ettiğine, Suudi Arabistan Maliye Bakanı Muhammed Abdullah'ın Dünya Ekonomik Forumu'nda yaptığı konuşmaya, yaklaşan İYİ Parti iktidarında Türkiye Cumhuriyeti devletine hak ettiği itibarı yeniden kazandıracaklarına, milleti yoksulluğa mahkûm etmeyeceklerine ve 20 Yanvar katliamına ilişkin açıklaması

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine, dünyanın siyasi, iktisadi ve toplumsal kaos ortamında yeni bir denge arayışına sürüklendiği bir dönemde Türkiye'nin neler yaptığına ve Türkiye'nin 21'inci yüzyıla ve gelecek yüzyıllara damgasını vuracağına ilişkin açıklaması

27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Hrant Dink'in katledilişinin 16'ncı yılına, su fiyatlarına, EYT'yi AKP'nin seçim malzemesi yapmak istediğine ve 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kapsamı dışında kalan personele ilişkin açıklaması

28.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, Türkiye tarihinin en yüksek genç işsizliğinin yaşandığına ve okul çağındaki çocukların sorunlarına ilişkin açıklaması

29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ile Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ve İYİ Parti grup önerisine ilişkin açıklaması

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

31.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'ın sorunlarına ilişkin açıklaması

32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İYİ Partinin kendi grup önerisinde gerçekten samimi olmadığına ilişkin açıklaması

33.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

34.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Samsun Çarşamba Havalimanı'na ve Vezirköprü-Havza arasındaki yola ilişkin açıklaması

35.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, EYT'lilerin maaşlarına ve staj ve çıraklık mağdurlarına ilişkin açıklaması

36.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat Almus Barajı'na ilişkin açıklaması

37.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

38.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İpek Gülşen'in adliye önünde başladığı oturma eylemine ve Tredyol Go kuryelerine ilişkin açıklaması

39.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, ÇKS kaydının yenilenmesi için ek süre verilmesine ilişkin açıklaması

40.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, 3600 ek göstergenin kamu şeflerine verilmediğine ilişkin açıklaması

41.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Ankara ili Akyurt ilçesi Kaymakamına ilişkin açıklaması

42.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, ortaöğretim hemşirelerinin atanma sorununa ilişkin açıklaması

43.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kapsamı dışında kalan personele ilişkin açıklaması

44.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kapsamı dışında kalan personele ilişkin açıklaması

45.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, bölgesel süt sanayicileri ve birlikler arasında yapılan süt fiyatı belirleme toplantısına ilişkin açıklaması

46.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kapsamı dışında kalan personele ilişkin açıklaması

47.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, hasta mahpus Muhlise Karagüzel'e ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A)Tezkereler

1.- Bartın'ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/2241)

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türkleri ile Çin'in diğer bölgelerinde yaşayan Müslüman halkların sorunlarının araştırması amacıyla 14/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin araştırılması amacıyla 10/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve arkadaşları tarafından, orman varlığımızın yıllara göre artış-azalış oranlarının hesaplanması ve gerçekçi verilerin saptanması amacıyla 13/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 20 Ocak Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın Milletvekillerinden birer dakika ilave süre verilmemesine yönelik teklifler geldiğine, bundan sonraki konuşmalarda birer dakika uzatmaları vermeyeceğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın Türk milletinin defterikebiri olduğuna, dünyanın neresinde olursa olsun Türk'e yapılan haksızlığın bir gün elbette hesabının sorulacağına ilişkin konuşması

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394)

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yetersiz beslenme ve bakım nedeniyle koruma altına alınan bebek ve çocuk sayısına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/76332)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/76333)

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ALO 183 hattına başvuran çocuk sayısına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/76336)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, dahilde işleme rejimi kapsamında savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracı için yürütülen projelere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın cevabı (7/76462)

5.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2021 ve 2022 yıllarında dernek ve vakıflara yapılan yardımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/76489)

6.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, aileden ayrı yaşayanlara verilen sosyal yardımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/76491)

7.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2012-2022 yılları arasında sığınmacı, göçmen ve mültecilere harcanan para miktarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/76516)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara Keçiören'de bazı otobüs hatlarının yoğunluğuna ve ek sefer konulması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/76723)

9.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/76783)

10.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/76832)

11.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'daki Liman Kapasite Artışı Projesi'ne ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/76839)

12.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından İstanbul'daki iş yerlerinde yapılan kira artışına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/76840)

19 Ocak 2023 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 52'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, emeklilikte yaşa takılanların sorunları hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, emeklilikte yaşa takılanların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli halkımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, hepinizin bildiği gibi yirmi yıllık bir sorundan bahsediyoruz. Bu yirmi yıllık süreç içerisinde çok büyük mücadeleler verildi, mücadele verilmeye devam ediliyor; platformlar oluşturuldu, dernekler kuruldu ve Türkiye'de milyonlar bu emeklilikte yaşa takılanlar meselesine kilitlenmiş durumda. Türkiye'nin bir numaralı sorunu ekonomik kriz, ekonomi ve bu ekonomik krizin de bir numaralı gündemi emeklilikte yaşa takılanlar. Sorun, staj mağdurları ve çıraklıkta geçirilen sürelerin sigortalı olarak sayılmamasından kaynaklanıyor.

Değerli halkımız, şunu hemen belirtmek isterim ki bu mevcut olan yasayla emeklilikte yaşa takılma meselesi, esasında, Anayasa Mahkemesinin daha önceki kanunu iptal etmesi sonucunda yine Adalet ve Kalkınma Partisinin 2002 yılında çıkarmış olduğu kanundan kaynaklanıyor. Bunu bu şekilde sizin bilginize sunmak istiyorum.

Şimdi, tabii, aylardır emeklilikte yaşa takılanların kanunu gelecek Meclise; "Bugün görüşülecek, yarın görüşülecek..." Ve en sonunda, Bakan ne diyor? "Ben topu Meclise attım." diyor. Meclis ne yapıyor? Meclis hâlâ burada, bu konuda ayak diretiyor. Ve biz Halkların Demokratik Partisi olarak burada beyan etmek isteriz ki bugün görüşülecek olan kanun teklifine bu kanun maddesini de şu anda getirin ekleyelim ve bu emeklilikte yaşa takılanların sorunlarını, staj mağdurlarının ve çıraklık mağdurlarının sorunlarını biz derhâl çözüme ulaştıralım. Ama biz biliyoruz ki bu mevcut olan iktidar, bu soruna çözüm getirmeyecek ve getirmek de istemiyor.

Bakın, ne yapılmak isteniyor? Eğer sadece bir tarih aralığı esas alınırsa bu, yeni mağdurlar üretecek ve yeniden "emeklilikte yaşa takılanlar mağdurları" "staj mağdurları" diye bir mağdurlar silsilesi yaratacak; yani binlerce, milyonlarca vatandaşımız yine mağdur edilecek.

Peki, bu getirilmek istenen nedir? 2023 yılında bir kanun çıkarılmak isteniyor; bakın, bu kanunla eskiye gidilmek isteniyor yani kanunun doğum tarihi 2023, bu kanunla 1999 yılı ve öncesi için düzenleme yapılmak isteniyor. Biz burada belirtmek isteriz ki bir tarih aralığını esas alırsanız yeni mağduriyetler ortaya çıkarırsınız, bu yeni mağduriyetler de aynı zamanda kanun önünde eşitlik ilkesinin ihlali demek olacak ve kazanılmış hakların hepsinin berhava olması anlamını taşıyacak. Biz, öncelikle bu nedenle, getirmek istediğiniz kanun, derhâl, bugün itibarıyla herkese uygulansın; staj mağdurlarını ve çıraklık eğitimini alan herkesi bu kapsamın içerisine alın diyoruz ve eğer bu kanunun, emeklilikte yaşa takılanların sorunlarını çözecekse bugün itibarıyla, kanunun yürürlüğe girdiği an itibarıyla herkesi kapsamaya gerektiğini biz belirtmek istiyoruz. Aksi takdirde ne olacak? Aksi takdirde kanun önünde eşitsizlik yaratacak ve Türkiye'de çok ciddi bir şekilde mağduriyetler meydana getirecek. Yirmi yıllık bu mücadeleyi görmeyi biz öneririz.

Bakın, başka bir mesele daha var, özellikle BAĞ-KUR meselesi var; BAĞ-KUR'da 9.000 iş günü istiyorsunuz, bu da çok ciddi bir şekilde bir adaletsizliktir değerli arkadaşlar. Bununla ilgili, özellikle çıraklık ve staj eğitimiyle ilgili 3308 sayılı Yasa var ve bu yasanın yürürlük tarihi 1986'dır. Bu yasaya göre, çıraklık eğitiminde veya staj eğitiminde olan bir kişi kaza geçirmesi durumunda işçi sayılıyor ve sigorta başlangıcı olarak da bu tarih esas alınabiliyor. Bununla ilgili yine Yargıtayın kararları var. Bakın, 1975 yılında Yargıtayın vermiş olduğu bir karar var; eğer stajyer bir kaza geçirdiyse onun da sigortalı sayılmasına dair kararı var. Yine, 21. Hukuk Dairesinin 2009 yılında vermiş olduğu bir karar var, bu yönde de yine stajyerlerin sigortalı sayılmasına dair kararı var. Yine, 1974 yılında, 1975 yılında Yargıtayın kararları var.

Peki, ben buradan sizlere seslenmek istiyorum: Bu iktidar eğer bu kanun teklifini bu şekilde getirirse yeni mağduriyetler ortaya çıkarırsa bu halk ne yapacak? Bakın, ben burada özellikle halkımıza seslenmek istiyorum; halkımızın alın teriyle, halkımızın vergileriyle kurulmuş olan Türkiye Barolar Birliği ve 81 ilde kurulmuş olan barolara seslenmek istiyorum: Bakın, buradaki mağduriyetler için eğer siz bu halkı düşünüyorsanız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH KOÇ (Devamlı) – Buradaki seslenişim Türkiye Barolar Birliği ve 81 ilde kurulan barolaradır. Bu halkın emeğiyle, bu halkın alın teriyle kurulmuş olan barolar buradaki kanun önündeki eşitsizlikleri görsünler ve Anayasa'ya olan aykırılıkları görsünler. Her ilde EYT'liler var, her ilde staj mağdurları var; bunlarla ilgili her baronun kendi bünyesinde bir masa kurması ve bu masada, bu halka ücretsiz bir şekilde avukatlık hizmeti vermesi gerektiğini biz buradan bildiriyoruz. Çünkü eğer burada kanun yapanlar iktidarsa bunun karşısında da bu mücadeleyi verecek olan milyonlar var ve halklar var. Biz bu yapmış olduğumuz çağrının, Türkiye Barolar Birliğine ve Türkiye'deki mevcut olan barolara yapmış olduğumuz çağrının da kesinlikle kabul göreceğini, çağrımıza sessiz kalınmayacağını belirtiyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Sayın Cumhurbaşkanının Muğla ziyareti hakkında söz isteyen Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'a aittir.

Buyurun Sayın Gökcan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'ın, Cumhurbaşkanının Muğla ziyaretine ilişkin gündem dışı konuşması

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın hafta sonu seçim bölgem Muğla'mızda yaptığı toplu açılış töreni ve bir dizi ziyareti hakkında söz almış bulunuyorum.

Yüce Meclisi, aziz milletimizi ve Muğlalı hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Muğla'mızda 50 binden fazla hemşehrimize birlikte coşku ve heyecanla Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı karşıladık. Toplu açılış töreni âdeti sevgi seline döndü; Yörüklerimiz, zeybeklerimiz, efelerimiz, kadını, çocuğu, genci yaşlılarıyla meydanlara sığmadılar. Bunu hazmedemeyen muhalefet "Vatandaşlarımızı baskıyla, zorla alanlara taşıdınız." diyerek talihsiz bir açıklama yaptı. Biz kimseyi zorla taşımadık, taşımayız ama bu coşkulu kalabalık birilerinin gerçekten zoruna gitmiş.

Muğla programları için yoğun gayret sarf eden tüm teşkilatlarımıza, belediye başkanlarımıza, muhtarlarımıza, sivil toplum kuruluşlarımıza ve basın mensuplarımıza, Muğla'mızın 13 ilçesinden gelen tüm hemşehrilerimize canıgönülden teşekkür ediyoruz. Toplu açılış töreninde aldığı tedbirler ve disiplinli yönetimi için Muğla Valimiz Sayın Orhan Tavlı'ya da teşekkür ediyoruz.

Muğla aşkı içimizde hiç bitmeyecek. Muğla mitingi gösterdi ki Cumhur İttifakı olarak yine gümbür gümbür geliyoruz. Muhalefetin karalamalarına "Öldük, bittik." diye yaygara yapmasına karşın yatırımlarımız hız kesmeden devam ediyor. Bunun son örneği de Muğla'mızdaki toplu açılışlarımızdır. Muğla'mızda yaklaşık 6 milyar TL tutarındaki yatırımların açılışını yaptık. Üniversitemizin, yeni fakülte ve yüksekokul binalarının, anaokulundan liseye kadar çok sayıda yeni okulumuzun, Menteşe'de ikişer bin kişi kapasiteli 2 öğrenci yurdunun, Fethiye'de 1.350 kişilik öğrenci yurdunun, Bodrum Gençlik Merkezi ve Spor Salonu'nun, Dalaman Spor Salonu'nun, Marmaris Stadi'nin, Milas Spor Salonu'nun açılışlarını yaptık. Bodrum, Milas ve Yatağan Devlet Hastanelerimizi açtık; hayırlı uğurlu olsun. Yakın zamanda da Marmaris ve Seydikemer devlet hastanelerimizi de açacağız.

Muğla-Kale yolunun tamamlanan 6 kilometresi ve tünelinin, Bozburun-Datça yolunun tamamlanan kısımlarının açılışlarını yaptık. Köyceğiz, Ula, Kavaklıdere, Ortaca, Dalaman, Seydikemer ve Yatağan Belediyelerinin 86 ayrı projesini de açtık. Yirmi yıllık AK PARTİ iktidarlarımız döneminde Muğla'mıza 50 milyar TL tutarında yatırım kazandırdık. Pandemi sürecine ve dünya ekonomisindeki daralmalara rağmen, son dört yılda Muğla'mızda tam 35 milyar TL tutarında yatırım yaptık.

Muğla'mıza kazandırdığımız bu devasa yatırımlar için Cumhurbaşkanımız dünya liderimiz Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Sayın Bakanlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Fethiye'mizde de resmî programda olmasına rağmen, hemşehrilerimiz Sayın Cumhurbaşkanımızı coşku ve heyecanla bağrına bastı, güzel bir miting yaptık. TEKNOFEST gençliği, Sayın Cumhurbaşkanımıza sevgilerini ve coşkularını iletiler. Sayın Cumhurbaşkanımız, aynı zamanda Fethiye'mizde gençlerle de buluştu.

Peki, biz Muğla'mız ve ülkemiz için çalışırken 6'lı masa ne yapıyor? 6'sı birden hayal kurmaya devam ediyor; meçhul Cumhurbaşkanı adayları üzerinden kavgalar, krizler, milletvekilliği ve Bakanlık pazarlıkları şimdiden başladı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

6'lı masanın en küçük ortağı Sayın Babacan'ın yerli ve millî Baykar için yaptığı açıklamaları da şaşkınlık ve ibretle izledik. Bugün Amerika, Çin, İsrail gibi ülkelerin İHA'larıyla rekabet ediyoruz; KIZILELMA'dan, ATAK helikopterlerinden, FIRTINA obüslerinden rahatsızlık duyan, bu milletin evladı olamaz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yüzüne söyle, yüzüne; git, yüzüne söyle!

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Türkiye'nin yerli ve millî SIHA'larını hazmedemeyenler aziz Türk milletinin devası olamaz, onlar ancak kirli odakların devası olabilir.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Muğla'yı konuş!

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Bizler Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde, Baykar gibi gurur vesilesi olan onlarca Türk şirketiyle birlikte Türkiye Yüzyılı için durmadan çalışmaya devam edeceğiz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Muğla'yı savun, Muğla'yı!

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Muğla'yı savun, Muğla'yı! Parsel parsel pazarlanıyor Muğla!

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – 14 Mayıs 1950, demokrasi ve siyasi tarihimiz için dönüm noktasıdır. Yetmiş üç yıl sonra, aynı tarihte, Türkiye Yüzyılı için "Yeter! Söz de karar da gelecek de milletindir." diyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Millet öyle diyecek de size öyle diyecek!

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Türkiye Yüzyılı çerçevesinde, Cumhur İttifakı olarak ilk günkü aşk ve heyecanla, aziz milletimizle birlikte Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı tekrar Cumhurbaşkanı seçeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – "Yeter!" diyecek.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Muğla'yı konuş! Muğla'yı konuş!

BAŞKAN – Buyurun.

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Girdiğimiz bütün seçimleri açık arayla kazandığımız gibi bu seçimlerden de başarıyla çıkacağımıza inancımız tamdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – İstanbul'a "açık ara" mı diyorsun? İstanbul'a gel, İstanbul'a!

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – 2015'te, 2015'te kazanamadınız!

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Yüce Meclisi, aziz milletimizi ve Muğlalı hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – 7 Haziran 2015 seçimlerini kazanamadınız, 1 Kasım'da nasıl geldiğinizi biliyoruz! Allah kimseye öyle iktidar nasip etmesin, yüzlerce insan öldü.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Ankara'da tarım ve hayvancılık hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'a ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, Ankara'daki tarıma ve hayvancılığa ilişkin gündem dışı konuşması

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başından bizleri takip eden necip milletimiz; bugün "Ankara'da Tarım ve Hayvancılık" başlığında gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Bence Ankara'mız dünyadaki en özgün başkentlerden biri gerçekten, 25 ilçesinin 25'inde de tarım ve hayvancılık yapılıyor. Yani biz metropol ilçelerimizde, Çankaya'da, Altındağ'da, Keçiören'de, Yenimahalle'de dahi kırsal mahallelerimizde tarımsal faaliyetin güçlü bir şekilde devam ettiğini görüyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan Ankara Polatlı'da tarımı bir millî güvenlik meselesi olarak tanımlamıştı. Bu perspektifle AK PARTİ, tarımı bir millî güvenlik meselesi olarak algılayarak çiftçilere verilen desteklerden Türkiye'nin tarımsal ürün haritasının çıkarılmasına, ata tohumlarını korumaktan kapalı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılmasına dönük adımları bütüncül bir şekilde devam ediyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen bir hayvan pazarlarını dolaş, öneririm.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Ben burada, bana aktarılanlardan ziyade bizzat şahit olduklarımı anlatmak istiyorum. Hepimizin nenelerinin sandıklarında ata tohumları vardır ve "Bu ata tohumlarına nasıl sahip çıkacağız?" meselesi her birimizin aslında üstünde düşündüğü konulardan biridir. Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde Ata Tohumu Projesi başlamıştı ve

Polatlı TİGEM'de ciddi bir ata tohumu envanteri oluşturuldu. Yine, Çamlıdere Osmansin'e yaptığım bir ziyarette şununla karşılaşmıştım: Holstein tarzı yabancı ineklerin, büyükbaş hayvanların orada yaşayamadığını görmüştüm, dediler ki "Bizim kendi yerli ırkımız var, burada bir hayvan ırkı var, sütü belki daha az ama besin değeri çok daha yüksek." Ve öğrendim ki Lalahan'da TİGEM'de, yine, bu ve benzeri yerli ırklara sahip çıkılması, bunların daha da güçlendirilmesi adına ciddi bir gen kaynağı korumasına dönük bir envanter oluşturulmuş ve bilimsel çalışmalar devam ediyor.

Tabii ki vatandaşlarımızın kırsal üretime devam etmesi noktasında sosyal donatıların çok önemli olduğunu biliyoruz. Bu bağlamda, merkeze uzak ilçelerimizin yanı sıra, kırsal üretime destek sunan kırsal mahallelerimizde yani köylerimizde de doğal gazı yaygınlaştırmaya dönük adımlarımız hızla devam ediyor.

Köy yaşam merkezleri ilçelerimizde yaygınlaşıyor; Altındağ Aydıncık'tan, Gündül Boyalı'dan, Gölbaşı Ballıkpınar'dan, Kızılcahamam Çeltikçi'ye kadar pek çok noktada, her yaş grubundan vatandaşımızın kendilerini yetiştirebilecekleri, geliştirebilecekleri köy yaşam merkezlerini görüyoruz.

Tabii ki tarımsal üretimi iklim değişikliğiyle mücadelede ayrı düşünemeyiz. İklim değişikliğiyle mücadele bağlamında da vahşi sulamayla mücadele etmek adına aslında, sulamaların sayaçlarla kontrol altına alınmasına dönük adımlar da devam ediyor. Bunu, gerçekten iklim değişikliğiyle mücadele ve su kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması adına çok önemsiyorum.

Yine, benzer şekilde, kapalı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılmasına dönük olarak ciddi anlamda devlet destekleri de veriliyor. Yine, Kalecik Alibeyli'de hâlihazırdaki kanalin kapalı sisteme dönüştürülmesi ve pompaj sulamayla çiftçimizin sulu tarıma geçebilmesine dönük önemli adımlar atıyoruz ve bu noktada, güneş enerjisi sistemini de yaygınlaştırarak çiftçinin pompaj maliyetinden kurtulmasını da sağlayacağız.

Yine, Ankara pazarlarında dolaştığınızda, yeşilliklerin pek çoğunun Çubuk, Akkuzulu, Gölbaşı, Gökçeada'den geldiğini görürsünüz. Bu noktada, Akkuzulu barajının da planlaması devam ediyor ve sulu tarımı da güçlendirmek adına, inşallah, yine, bazı adımlar atılmış olacak.

2003 yılından bu yana 33 sulama tesisi Ankara'mızda tamamlandı, 44 adet sulama tesisi projesi ve planlaması devam ediyor. 2023 yılı yatırım bütçesinde Kahramankazan Akıncı Ovası sulama tesisini yenileme projesi ve Hıranlı Kacarlı, Çıkınağıl pompaj sulama sistemleri de yatırım bütçesine dâhil edilmiş vaziyette.

Bitkisel ve hayvansal üretimde 2021 yılında 698,5 milyon lira olan nakdî destek 2022 yılı itibarıyla 1 milyar 135 milyona yükseldi. Yine, çiftçilerimizin bu noktada talepleri gözetilerek bu destekler mart ayında değil ekim dönemi içerisinde, 2022 yılı bitmeden çiftçimizin hesabına aktarılmıştır. Yine, çiftçimizin girdi maliyetlerini düşürmek adına yonca, fiğ, silaj mısır ekimlerine ciddi destekler veriliyor ve biz gittiğimiz köylerde de bunun somut geri dönüşlerini görüyoruz. Sadece geçtiğimiz yıl içerisinde çiftçimize 755 ton buğday tohumu, 414.196 yerli sebze ve meyve fidesi, 300 bin kavun, 100 ton yağlık ayçiçeği, 203 ton nohut, 1 milyar 83 milyon adet ispanak ve daha niceyi aynı olarak destekte bulunuldu. Ankara nohutta başı çekiyor. Ülkemizdeki toplam soğan üretiminin yüzde 35'i Ankara'dan sağlanıyor. Yine, ilçelerimizde tohum eleme tesislerini yaygınlaştırarak daha verimli mahsuller üretilmesine dönük adımları atıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – 646.394 büyükbaş, yine, 2 milyon 200 bine yakın küçükbaş varlığıyla ülkemiz hayvan varlığının yüzde 4'ü Ankara'da bulunuyor; merinos ve tiftik keçisinde başı yine Ankara çekiyor. Dolayısıyla Ankara'ya başkent olmasının yanı sıra tarımın da başkenti diyoruz ve gerçekten, Cumhurbaşkanımızın ortaya koymuş olduğu perspektifle tarımsal üretime ciddi anlamda katkı sunuyoruz, ülkemizin yarınlarını hep birlikte inşa ediyoruz. Tarım konusunda "Hani, ne yapılıyor?" diye soranlara anlatacak çok hikâyemiz var, beş dakika buna tabii ki yeterli değil, ancak ve ancak sadece Ankara'da yapılanları anlatmak bile belki birkaç gün sürebilir. Hakikaten bu perspektifle çiftçimizin her zaman yanında durun Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Tarım ve Orman Bakanımız Vahit Kirişçi'ye ve daha önceki Bakanlarımızın hepsine, Bakanlık bürokratlarına, en çok da çiftçilerimize canı gönülden şükranlarımı sunuyorum.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Nuhoglu...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, Bakü katliamının 33'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

20 Ocak, Bakü katliamının 33'üncü yıl dönümüdür. 1990 yılının başında, Ermenilerin artan toprak taleplerine ve Sovyet yönetimine tepkilerini göstermek isteyen binlerce Azerbaycanlı Azadlık Meydanı'nda toplandı. Toplantıyı dağıtmak amacıyla Sovyet ordusu Bakü'ye girerek aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu 147 Azerbaycan Türkünü katletti, yüzlerce kişiyi yaraladı. Bu vahşet artan milliyetçi akımlara gözdağı içindi ama tersi oldu, Sovyetler Birliği'nin çöküşünü hızlandırdı.

Azerbaycan'da bağımsızlığın sembolüne dönüşen ve tarihe "kanlı ocak" olarak geçen özgürlük şehitlerimizi rahmetle anıyor, bağımsız Azerbaycan'da soydaşlarımızın ilelebet hür ve mutlu yaşamasını diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Çakırözer...

2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, dernek, vakfı ve sivil toplum örgütlerinin doğal gaz faturalarına ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Türkiye'de on binlerce sivil toplum örgütü halkımızın en temel ihtiyaçları için seferber. Kimi yoksullukla mücadelede, kimi çağdaş, bilimsel eğitim hedefimiz doğrultusunda, kimi kadın cinayetlerini engelleme, kimi çevremizi, havamızı, suyumuzu, toprağımızı koruma, kimi sağlık alanında, kimi tarım alanında üreticinin yanında olmak için gönüllü olarak 85 milyon yurttaşın yanında çalışıyor. Bu derneklerimiz şimdi bu kara kışta önemli sıkıntılarla karşı karşıya. Doğal gaz faturaları hepimizin elini yakıyor ama onlar için sıkıntı daha büyük, gönüllü faaliyet yapıyorlar, aidatı zor topluyorlar. Böylesine gönüllü, hayır işinde çalışan dernek, vakıf ve sivil toplum örgütlerimize sanki ticari işletme gibi doğal gaz faturaları gönderiliyor. Tüm bu sivil toplum örgütlerinde doğal gaz faturalarının ticari faturalandırılması kabul edilemez. EPDK nasıl elektrik faturalarında mesken olarak kabul ediyorsa sivil toplum örgütlerini, aynı şekilde doğal gaz faturalarında da sivil toplum örgütleri ticari olarak görülmemeli, tam tersine mesken, hatta mümkünse daha fazla indirim yapılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Karaduman...

3.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Emine Şenyaşar'ın Şanlıurfa Adliyesi önündeki adalet nöbetine ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, Türkiye'de adaletle duyulan güveni ortadan kaldıracak binlerce örnekten bahsedebiliriz, bunun en acılı olanlarından biri de eşi ve 2 çocuğu katledilen Emine Şenyaşar'a yaşatılan dramdır. Acılı

bir anne ve acılı bir eş olan Emine Şenyaşar, Şanlıurfa Adliyesi önünde altı yüz seksen iki gündür adalet nöbetini sürdürmektedir. Bir oğlu iş yerinde, eşi ve diğer oğlu hastanede katledilen Emine Şenyaşar'ın adalet çağrılarını daha fazla kulak tıkamayalım. Düşüncesinden, ideolojisinden bağımsız olarak söylüyorum ki gözü yaşlı bir annenin acısını hissedebilmemiz için insan olmamız son derece yeterli olacaktır. Unutmayalım ki adalet bir gün hepimize lazım olacak.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

4.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, Türkiye'nin uygulamaya koyduğu ekonomi modeline ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde Türkiye uygulamaya koyduğu ekonomi modeliyle 2022 yılında önemli bir başarı hikâyesi yazdı. Küresel enflasyonun tarihî yüksek seviyelerde seyrettiği, taşımacılık maliyetlerinin hızla yükseldiği, son yüz yılın en zor senelerinden olan 2022'de makroekonomik göstergelerin tamamına yakınında başarı elde edildi. Dünya pazarlarındaki yavaşlama ve paritenin olumsuz etkilerine rağmen ihracatımız 254,2 milyar dolarla rekor seviyeye ulaştı. Ocak-Eylül 2022 döneminde yakalanan yüzde 6,2'lik büyümeyle küresel büyüme tahminleri aşağı yönlü revize edilirken Türkiye'nin büyüme tahmini yukarı yönlü revize edildi. Sayın Cumhurbaşkanımızın güçlü liderliğinde elde edilen yüksek büyüme performansımızın etkisiyle kişi başına millî gelirin 10 bin dolar seviyesini aşacağı öngörülmektedir diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

5.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Biyokimya bölümü ön lisans mezunlarının kamuya atanma sorununa ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, ülkemizde üniversitelerden mezun olan her meslek grubundan yüz binlerce gencimiz kamuya atama konusunda büyük sorun yaşıyor. Bunlardan biri de biyokimya bölümü ön lisans mezunlarıdır. İki yıllık eğitimin ardından biyokimya teknikeri olarak mezun olan binlerce gencimiz gerek ders içerikleri gerekse staj deneyimleri sayesinde insan sağlığını ilgilendiren her türlü biyokimyasal analizi yapabilecek yetkinliğe sahip. Ancak ne hikmetse hiç atama yapılmıyor. Özel sektörde iş bulmakta zorlanan gençlerimize yardım etmek zorundayız. Ne yazık ki bu teknikerlerimizin KPSS'de aldığı puanlar sağlıkla ilgili atamalarda değerlendirilmiyor.

Sağlık Bakanlığında çalışabilmeleri için dersleri ve ders içerikleri incelenerek kadro açılması ve bu arkadaşlarımızın atanmasını talep ediyoruz. Kamu ve üniversite hastanelerinin laboratuvar alanlarında ön lisans biyokimya bölümünün istihdamı için adım atın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

6.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, Lüleburgaz Devlet Hastanesindeki eksikliklere ilişkin açıklaması

TÜREDİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Lüleburgaz Devlet Hastanesinde yeterli miktarda uzman doktor yok. Doktor olmadığından mevcut doktorlar insanüstü çalışma ve çabayla kendi sağlıklarını tehlikeye atarak görev yapıyorlar. Aynı zamanda, hastanede diğer personel sayılarında da yetersizlik var. Personel yetersizliği hastane hizmetlerinin de aksamasına yol açıyor. Yine, hemşire sayıları da yetersizdir. Hemşire eksikliği mevcut hemşirelerin işlerini yoğunlaştırıyor, bu da hata yapmalarına neden oluyor, doktorların işlerini daha da zorlaştırıyor. Hastanenin aletleri sökülüp başka hastaneye taşınıyor, bu nedenle hastalar hastane gezip dolaşıyorlar.

Lüleburgaz Hastanesi yeni bir hastane. Hastanede doktor yok, personel yok, alet yok; hastalar özel hastanelere gitmek zorunda kalıyorlar. Özel hastanelerdeki katkı payı vesaire can yakıyor. Katkı payı vesaire can yaktığı için özensiz davranıyorlar, katkı payı alamadıklarından dolayı. Hastaneler ve sağlık hizmetleri çöktü. İktidar 5'li çeteyi iyileştirmekten vatandaşın sağlığına para ayırmıyor, vatandaşları ölüme terk ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

7.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Biyokimya bölümü ön lisans mezunlarının kamuya atanma sorununa ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP ömür törpüsü, insan öğütme makinesidir. En çok da maalesef gençlerimizin hayallerini çalıp ömürlerini yiyip bitiriyor. En çok gençlerimizin ailelerini çalıyorlar dedim; bu plansız programsız AKP bandosunun haberi bile yoktur ama 2014 yılında üniversitemizde ilk kez biyokimya ön lisans bölümleri açıldı. Ama o tarihten bu tarihe bu bölümden mezun olanlardan kaç kişi kamuya atandı biliyor musunuz? Sıfır. KPSS sınavına giriyorlar, gerekli puanları alıyorlar ama beş yılı geçti, atama yok. Atama yapmayacaktınız, bu bölümleri neden açtınız? Kamuya ait laboratuvarlarda bu arkadaşlarımız işlerini yapabilirler, öyle “Üniversite açtım.” demekle olmuyor bu işler, o alanda eleman ihtiyacı olduğunu planlamak gerekiyor. Bu arkadaşlarımıza diyoruz ki: Az kaldı, sandıkta söz, yetki, karar milletin olacak ve siz de eğitimi aldığınız işi yapabileceksiniz.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

8.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, millî ve yerli SİHA'ların başarısından rahatsız olanlara ilişkin açıklaması

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – 28 ülkeye ihraç edilen Bayraktar TB2 SİHA'lar uluslararası markaya dönüştü. Karabağ Savaşı'ndaki üstün başarısıyla savaşın seyrini değiştiren millî ve yerli SİHA'larımız tüm dünyadan takdir toplayıp örnek alınırken maalesef içimizdeki muhalefet bu durumda oldukça rahatsız. “Rekabetten korkmasınlar ve dokunacağız.” diyenler her kesimden tepkiyi görünce “Biz öyle demek istemedik.” demeye başladılar. Hiç merak etmeyin, bu asil millet 6,5'luk masanın ne demek istediğini, kimlere hizmet edip ne planlar yaptığını çok iyi biliyor. Küçük laf oyunlarıyla kirlî zihniyetinizi gizleyemeyeceksiniz. Milletimizin menfaatine olan her hizmetin ve her yatırımın sonuna kadar arkasındayız diyorum.

“Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet; Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında ve bazı kanunlar kapsamında, kamu kuruluşlarında sözleşmeli statüde çalışan personelin devlet memurluğu kadrosuna geçirilmesini Milliyetçi Hareket Partisi olarak istiyor ve destekliyoruz. Cumhur İttifakı olarak, teklif edilen kanun teklifiyle 500 bine yakın kamuda sözleşmeli veya vekil pozisyonunda çalışan personelin kadroya geçirilecek olmasını çok isabetli bir düzenleme olarak görüyor ve destekliyoruz.

Bu kapsamda, sağlık kuruluşlarında da süreli ve süresiz sözleşmeli olarak çalışanlar, vekil ebe ve hemşire olarak çalışanlar ve kamu dışı aile sağlığı çalışanları olarak tanımlanan kişiler kadroya geçirilecektir; hayırlı olsun. Böylece, sağlık

kuruluşlarında çalışanlar arasında statü sorunu çözülmüş olacak, bu durum hizmetin kalitesini ve sunumunu olumlu etkileyecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

10.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik İsveç'te Amerika ve Avrupa'nın piyonu olan PKK terör örgütü tarafından yapılan iğrenç ve menfur eyleme ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, yüzde 86'lık katılımı ile gerçekleşen seçimde vatandaşlarımızın yüzde 52,59'unun oyunu alarak Cumhurbaşkanlığı seçilen, dünyanın en önemli siyasi figürlerinden olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik İsveç'te Amerika ve Avrupa'nın piyonu olan PKK terör örgütü tarafından yapılan iğrenç ve menfur eylemi en şiddetli şekilde kınıyorum. Bu aşağılık gösteri, Türkiye'nin büyümesine, gelişmesine, ilerlemesine, demokrasisine, Türk milletine, her bir metrekareyi şehit kanlarıyla yoğrulmuş, şehit ve gazilerimizin emaneti olan 780 bin kilometrekare aziz vatanımıza ve asırlık Türkiye Cumhuriyeti'ne yapılan hadsiz saldırıdır. Bu tip aşağılık gösterilere sessiz kalınması, göz yumulması, üç maymunun oynanması sözde demokrasi savunucusu olan Batı'nın ikiye bölünmüşlüğüdür diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Öcalan...

11.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Hrant Dink'in katledilişinin 16'ncı yıl dönümüne ve cezasızlık politikasına ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Normatif bir hukuk hâline gelen cezasızlık politikasının bir örneği olarak on altı yıldır çözülemeyen Hrant Dink'in ölümünün yıl dönümündeyiz. Daha dün ekranlarda "Haydi Hrant'ı öldürebilirsiniz ama bizden ne istiyorsunuz?" diyen milliyetçi birisi aslında Hükümetin kurumsallaşan cezasızlık politikasının hikâyesini bize açıkça gösteriyor. Bu anlayış, yüz yıldır tek ulus anlayışı ile milliyetçilik ve vatanseverlik gibi kavramlar ve bu şiddetin devletin güvenliği için gerekli olduğu yönündeki yaygın inanç aracılığıyla meşrulaştırılmak isteniyor. Hrant Dink'i katledilişinin 16'ncı yıl dönümünde saygıyla anıyorum. Bu ülkede kardeşçe, huzur içinde tüm halkların bir arada yaşamasını temenni ediyorum.

Saygılar.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

12.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Umut Vakfı tarafından 2015'ten bu yana yayımlanan Türkiye'nin şiddet haritasına ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Umut Vakfı tarafından 2015'ten bu yana Türkiye'deki şiddet haritası yayımlanıyor. Silahlı şiddet haberlerinin değerlendirildiği 2015 yılından bu yana yedi yılda silahlı şiddet vakaları yüzde 75 oranında ülkemizde artmış durumda. Maalesef her gün ülkemizin her yerinden silahlı çatışma, silahlı kavga, trafikte bile insanların birbirine silah çekerek öldürdükleri haberleri geliyor. Türkiye'de mafya, suç örgütleri cirrit atıyor, uluslararası mafyalar birbirlerini öldürüyor ve maalesef İçişleri Bakanı Türkiye'nin güvenliğini sağlamak yerine ya suç örgütleriyle fotoğraf çekiyor ya da suçları örtmeye çalışıyor. Yani aslında Türkiye'nin esas güvenlik sorunu bugün için İçişleri Bakanının bizzat kendisidir diyorum ve AKP'ye sesleniyorum: Eserinizle gurur duyun(!)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

13.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ iktidarının ekonomi yönetimine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde AK PARTİ iktidarının ekonomi yönetimiyle 2002 yılında yüzde 11,1 seviyesinde devraldıkları bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2022'de yüzde 1'e düşürülme başarısı gösterilmiştir. 2002 yılında faizin bütçe içerisindeki payı yüzde 43 iken 2022 yılında bu oran yüzde 10,6'ya düşürüldü. 2002'de toplanan her 100 liralık verginin 85,7 lirası faiz harcamalarına giderken 2022'de sadece 13,2 lirası faiz harcamalarına gitti. AB üyesi ülkelerin borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 86,4 seviyesindeyken Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde uygulanan mali disiplin ve etkin borç yönetimi sonucunda Türkiye'nin borç stoku 2002 yılında yüzde 71,5 iken 2022 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla yüzde 34,8'e kadar düşürülmüştür.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

14.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, AK PARTİ'nin eser ve hizmet şöleninin Amasya'da devam ettiğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

"Yaparsa AK PARTİ yapar." diyerek eser ve hizmet şölenimiz Amasya'da devam ediyor. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Badal Tüneli ve bağlantı yollarını bugün hizmete açıyoruz; hayırlı uğurlu olsun. Kâğıthane-Kemerburgaz-Göktürk-İstanbul Havalimanı metro hattı Türkiye'nin en hızlı metrosuyla açılış için gün sayıyor. 22 Ocakta milletimizin hizmetine sunulacak olan dünyanın en iyi havalimanı, İstanbul Havalimanı'na saatte 120 kilometre hızla Türkiye'nin en hızlı metrosuyla ulaşım sağlıyoruz.

Açılışını gerçekleştirdiğimiz projelerimizin ülkemize ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

15.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Rami Kışlası'nın kütüphane olarak hizmete açılmasına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz cuma günü Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle iki yüz elli yıllık tarihinde çeşitli amaçlarla kullanılan Rami Kışlası kütüphane olarak hizmete açılmıştır. Sultan II. Mahmut döneminde askerî ve idari yönetim buradan yürütülmüş, Cumhuriyet Dönemi'nde yine aynı amaçlarla kullanılmıştır.

İstanbul'un en büyük kütüphanesi olan Rami Kütüphanesi sadece bir kütüphane değil, pek çok faaliyetlerin de yapılacağı bir kültür merkezi olarak planlanmıştır. Kullanım alanı 36 bin metrekareyi geçen, peyzaj alanı 51 bin metrekareyi bulan, diğer ilavelerle yaklaşık 110 bin metrekarelik bir alanda 2 milyonu aşkın kitap ve 4.200 kişilik kapasitesiyle kütüphanemiz haftanın yedi günü yirmi dört saat gençlerimiz başta olmak üzere tüm vatandaşlarımıza hizmet verecektir. Böylesi güzide bir eseri İstanbul'umuza ve ülkemize kazandıran başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, Kültür ve Turizm Bakanımıza ve tüm emeği geçenlere teşekkür ediyor, ülkemiz için hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

16.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, yiyecek, içecek sektöründe faaliyet gösteren Adanalı esnafın kan ağladığına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bilindiği üzere Adana bir gastronomi şehridir; lezzet festivalleri yapılır, bölge illerden ve Türkiye'nin birçok kentinden turistik amaçlı geziler düzenlenir. Adana'mızın yemek kültürü, şehrin güzellikleri ekonomik anlamda esnafımıza da katkı sağladı ama yirmi yıllık AKP iktidarının Türkiye'ye yaşattığı kriz sonrası, özellikle yiyecek, içecek sektöründe faaliyet gösteren Adanalı esnaflarımız artık kan ağlıyor. Niye mi? Bakın, birer sene arayla aynı yerde, aynı siparişlerin maliyetleri burada görülüyor. 2021'de 34 lira, 2022'de 90 lira, 2023'te 120 lira olmuş. Dört kişilik bir ailenin 500 liranın altında hesap ödemesinin imkânı yok, arada tam 5 kat fark var. Esnafın giderleri ise çok daha fazla. Milletin gücü esnaf lokantalarında yarım çorba içmeye dahi yetmiyor. Vatandaş bayat ekmeğe, esnafı elektriği açmadan çalışmaya mahkûm eden bu iktidara halkımız sandıkta gerekli cevabı verecektir diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

17.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın Ergene ilçesindeki bir vatandaşın mesajına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Seçim bölgem Tekirdağ'ın Ergene ilçesinden bir kardeşimiz bir mesaj iletti "Mecliste bizim sesimiz olur musunuz?" dedi. Ben de aynen mesajı iletiyorum: "Her çalışan gibi ben de emekli olduğumda ne kadar maaş alırım acaba diye merak ettiğimden her ay sigorta primim yattığında Sosyal Güvenlik Kurumunun "web" sayfasındaki, internet sayfasındaki linke giriyorum, bugün emekli olsam ne kadar maaş alırım diye kontrol ediyorum. Her ayda hesaplanan aylık ve ek ödeme tutarını not ediyorum. Bugüne kadar emekliye ne oranda zam verildiyse aynı oranda bir artış yapılıyor idi ama bu yıl 2023 Ocak ayı içinde hâlihazırda emekli maaşını alanlara ve memura yüzde 30 zam yapılmasına rağmen henüz emekli maaşı bağlanmamış olanlara sözde enflasyon oranı olarak yüzde 17,55 civarında bir zam yapılmış. Biz daha emekliliği düşünmeden şu andaki durumlarla unutulduğumuzu düşünüyoruz. Adaletsizliğe bir "Dur." denilmesini bekliyoruz. İnşallah, Sosyal Güvenlik Kurumu bu yanlışın döner, bu hatayı düzeltir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İlhan...

18.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Resmî Gazete'de yayımlanan 2023 Yılı Yatırım Programı'nda Kırşehir'e ayrılan ödeneye ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

2023 Yılı Yatırım Programı Resmî Gazete'de yayımlandı ancak Kırşehir adına yıllardır beklenen yatırımlar için ne yazık ki yine çok az ya da hiç ödenek ayrılmadığına tanık olduk. Örneğin AKP'li siyasetçilerin seçim dönemleri dillerinden düşürmedikleri Kırşehir Çevre Yolu Projesi'ne ödenek ayrılmadı. 2018 Genel Seçimleri sonrası AKP'li yerel kadroların "revize" adı altında hâlihazırda hastane projesini iptal edip yeni bir hastane projesi vaatleri olmuştu fakat 2 milyar liralık yatırım maliyeti gözükken proje için 2023 yılında sadece dört yüz de 1 oranında bir bütçe ayrılabilmiştir. Millî Eğitim ve Çevre Şehircilik Bakanlarının Kırşehir ziyaretlerinde bol keseden vaatleriyle ilgili de hiçbir şey yer almadı. Bakınız, Kırşehir'e ayrılan bütçe kaynakları yıllardır süregelen bir cezalandırma anlayışıyla istilenin çok gerisinde kalmaktadır. Buradan söz veriyorum: İktidarımızın ilk yılında ivedilik arz eden kamu yatırımlarını mutlaka hayata geçireceğiz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaynarca...

19.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, İstanbul'un Çatalca ve Silivri ilçelerindeki 8 köyün tapu sorununa ilişkin açıklaması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

İstanbul seçim bölgem Çatalca ve Silivri'deki 8 köyümüzdeki imar ve tapu konusuyla ilgili söz aldım, bu kürsüde dillendirildiği için. Hükümetlerimiz döneminde çıkarılan kanuni düzenlemelerle yüz kırk beş yıllık tapu problemi tarihe karıştı. 2/B yani orman vasfını yitirmiş alanlarla ilgili çok ciddi satışlar yapıldı, tapusu iptal edilenler tapularını geri aldı, köy içi alanlarda da ciddi oranlarda verildi. Geri kalan ret gelenlerle ilgili de belediyelerimize devir yapıldı. Şu anda Çatalca Belediye Başkanımız Mesut Üner, Silivri Belediye Başkanımız Volkan Yılmaz bu konuda çalışmalar yapıyor. Süreçle ilgili bir aksilik olduğunda da inanıyorum ki yine bunun çözümünü aziz milletimiz bizden bekliyor.

Hafta sonu muhtarlarımızla birlikteydik ve iki müjdeyi onlara aktardık. Birincisi orman tahsislerinin iptaliyle ilgiliydi, köylüye satışı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

20.- Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sosyal yardımlarına ilişkin açıklaması

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğindeki AK PARTİ olarak dezavantajlı kesimler başta olmak üzere, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın koordinasyonunda, engellilerden yaşlılara, çocuklardan kadınlara her kesimi destekleyerek ülkemizde hiçbir vatandaşımızın kendisini kimsesiz hissetmemesi için çalışıyoruz. Bu amaçla 2022 yılında yaptığımız sosyal yardım harcamalarının toplam tutarı 578 milyar lirayı buldu. Aile Sosyal Destek Programı kapsamında 4,1 milyon haneye doğrudan ulaşıldı; 2,8 milyon haneye elektrik yardımı başlatıldı; yakacak yardımına bu yıl itibarıyla doğal gaz da ilave edildi. Yaklaşık 154 bin çocuğumuza kendi ailesinin yanında sosyal ve ekonomik destek hizmeti verildi.

Kamuda görev yapan koruma altındaki çocuk sayısı 59 binin üzerinde. Evde bakım yardımı alan engelli sayımız 565 binin üzerine çıktı. Engelli istihdamı kapsamında kamuya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

21.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın ekonomik sorunlarına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP iktidarı artık ülkeyi yönetemiyor, ülke savruluyor. Seçim bölgem Aydın sürekli kan kaybediyor. Bölgede en çok göç veren il Aydın. İşsizlik oranı Türkiye oranının üstünde. Mutsuz insanların yaşadığı iller içinde 26'nıcı sırada. Bir önceki yıl 35 binlerde olan konut satışı şu an 20 binlerde. Devlet yatırımında 81 il içinde 77'nci sırada yani sondan 4'üncü.

Aydın'da artık ev almak hayal hatta hayalini kurmak bile imkânsız durumda. Aydın İnşaatçılar ve Emlakçılar Odası Başkanı Alaattin Durmaz "İnşaat maliyetlerine baktığımızda, ben bir ev alıp başımı sokayım, oturayım deme dönemi artık bitti." diyor. Mevcut iktidar hem Aydın'ı hem de tüm ülkedeki yurttaşlarımızın hayallerini çaldı, umutlarını kırdı, geleceklerini kararttı.

Yirmi yıldır ülkeyi tahrip eden AKP iktidarının siyasi ömrü artık dolmuştur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

22.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Baykar şirketine ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Savunma sanayisinde bağımsız olamayan milletlerin geleceğe güvenle bakabilmeleri mümkün değildir. Savunma sanayisinin millî ve siyasetüstü bir konu olduğunun farkına varamayanların bu konuyu siyasi emellerine alet ettiklerini üzülerek görmekteyiz. Son günlerde hedef gösterilen Baykar, savunma sanayimizin parlayan yıldızı ve ülkemizin gururudur. Baykar, birilerinin siyasi ajandalarına malzeme olacak bir müessese değildir. Baykar 30'dan fazla ülkeye ihracat gerçekleştirmektedir. Kurulduğu günden bu yana tüm gelirlerinin yaklaşık yüzde 75'ini ihracattan elde etmiştir.

Türkiye, bugün, son yıllarda gerçekleştirdiği savunma sanayisi atılımı sayesinde bölgesinde oyun kuran, oyun bozan güçlü bir ülke konumuna ulaşmıştır. Bütün paydaşlarının inançla, azimle ve dirayetle sürdürdüğü çalışmalar sonucunda savunma sanayimiz inşallah Türkiye Yüzyılı'nın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Girgin...

23.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Çamlıbel Barajı'na ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanlığına: Muğla ili Kavaklıdere ilçesi Çamlıbel ve Çatak Mahalleleri ile Menteşe ilçesi Dokuzçam Mahallesi'ne ait 1.300 dekar mümbit zirai arazinin sulanmasına hizmet edecek olan Çamlıbel Barajı'nın temeli 2014 yılında atılmış olmasına rağmen bir arpa boyu yol almamıştır. Tesisten faydalanacak olan bu 3 mahallemiz geçimini tarım ve hayvancılıktan sağlamaktadır. Söz konusu mahallelerde, yılda en az 2 ürün alınabilen sebze tarımı yanında, ağırlıklı olarak meyvecilik, ceviz, yem bitkileri, silajlık mısır tarımı yapılmaktadır. Sulama tesisinin bir an önce yapımının tamamlanarak işletmeye açılması, bu 3 mahallemizin ekonomileri için hayati önem taşımaktadır. 2014 yılında, yani dokuz yıl önce temeli atılan Kavaklıdere Çamlıbel Barajı için 2023 yılında ne kadar ödenek ayırdınız? Yılan hikâyesine dönüşen baraj ne zaman bitecek?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Gergerlioğlu...

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevlerindeki hak ihlallerine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cezaevlerinde hak ihlalleri bitmek bilmiyor. Elâzığ Cezaevinde kötü muamele ve işkence haberleri alıyoruz.

Yine, mahpusların öğrenci çocuklarının hafta sonu ziyaret edebilme durumu var ve üç hafta sonu gelemeyen ziyaret hakkının iptali söyleniyor. Böyle bir şey olabilir mi? Çocuklar her hafta sonu gitmeyebilir; bu, insafsızlıktır.

Yine, yeni açılan Kütahya Cezaevinde, düşünün, günde iki saat ancak su veriliyor, bir aydır da mahpuslar doktora çıkabilmiş değil. Türkoğlu Cezaevinde ise Mustafa Aydın isimli 6 parmağı kesik bir mahpusun üç aydır –yanlış duymuyorsunuz, üç aydır– fizik tedavisi gitmesi engelleniyor, parmak fonksiyonlarının kısıtlılığı mevcut.

Yine, Afyon Cezaevinde mahpuslar açlık grevinde. Neden? Çünkü ayakta sayım meselesi var, koşuşlara “arama” adı altında ani baskınlar, soğukta havalandırmada zorla bekletme ve benzeri hak ihlalleri devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi, söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Beş dakika süreye dikkat edilirse sevinirim.

Buyurun Sayın Çelik.

25.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Samsun'un Ayvacı ilçesinde Millî Emlak Genel Müdürlüğü tarafından satışa çıkarılan 2/B arazilerinin fahiş fiyatlarına köylülerin isyan ettiğine, Suudi Arabistan Maliye Bakanı Muhammed Abdullah'ın Dünya Ekonomik Forumu'nda yaptığı konuşmaya, yaklaşan İYİ Parti iktidarında Türkiye Cumhuriyeti devletine hak ettiği itibarı yeniden kazandıracaklarına, milleti yoksulluğa mahkûm etmeyeceklerine ve 20 Yanvar katliamına ilişkin açıklaması

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Samsun'un Ayvacı ilçesinde Millî Emlak Genel Müdürlüğü tarafından satışa çıkarılan 2/B arazilerinin fahiş yüksek fiyatlarına köylüler isyan etmektedir. Haritada köyün yerini bile gösteremeyenler, oturdukları yerden arazilerin dönüşüne 60 ile 100 bin lira arasında bedel koymuşlardır. Bölgede üç yüz yıldır yaşayan köylüler bu toprakları işlemektedir. Köylüler bölgede çiftçilik, hayvancılık yaparak millî gelire katkı sağlamaktadır. Üç yıl önce 2 bin liraya satışa çıkarılan arazilere şimdi 60 bin liradan fiyat biçilmektedir. Köylüler ineklerini satarak arazileri almaya çalışmaktadır. Bu zamana kadar satılan 21 köyün 2/B arazilerinin yıl yıl rayiç bedellerine baktığımızda 2017 yılında 2 bin lira, 2018 yılında 3 bin lira, 2019 yılında 4 bin lira, son dönemdeki enflasyonu baz alıp üstüne 2-3 kat koysanız eder 10 bin lira; şu anki rayiç bedellerse 60 ila 100 bin lira. Böylesi fahiş rakamlar yüzünden, hiçbir çiftçi ve köylü, ekimini gerçekleştirdiği arazilere sahip olamayacaktır. Yüce Meclisin çatısı altında bulunan bütün partilere ve kamuoyuna sesleniyorum: Köylülere maruz görülen bu durum reva mıdır? Nesilden nesile işledikleri bu arazileri 30 katına, 50 katına varan fiyatlarla satışa çıkarmak hak mıdır? Nitekim aynı durum diğer birçok ilimizde de mevcuttur. O topraklara yüzyıllardır emeklerini akıtmış köylülerini yok saymak vicdan mıdır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – İYİ Parti olarak bu konunun takipçisi olacağız. Köylümüzün alın terini Ankara'da masabaşında rant kovalayanlara bırakmayacağız.

Dünya Ekonomik Forumu'nda konuşan Suudi Arabistan Maliye Bakanı Muhammed Abdullah, Türkiye dâhil ekonomik olarak kırılgan ülkelere maddi destek verdiklerini açıklamıştır. AK PARTİ iktidarı, Türkiye Cumhuriyeti devletini uluslararası kamuoyunda Arap coğrafyasının maddi desteğine mahkûm hâle getirmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildiğinden beri dış dünyada idari olarak yayılan “tek adam” algısından sonra şimdi de ekonomik olarak kırılgan ve Arap sermayesiyle ayakta duran bir algıyla anılmaktayız. “Ben ekonomistim.” diye yola çıkıp “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” gibi hiçbir dayanağı olmayan bir teoriyi uygulayarak bütün dünyanın tersine, faizleri düşürüp döviz kuru ve enflasyonu yükselttikçe kırılgan hâle getirilen ekonominin tek sorumlusu Erdoğan ve Hükûmetidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – İki bin yıllık kadim Türk devlet geleneğimiz dış dünyada böylesi bir itibarı, aziz milletimiz ise

böylesi kötü bir yönetimi hak etmemektedir. Yaklaşan İYİ Parti iktidarıyla birlikte, planlı ekonomi politikalarımız ve ehil kadrolarımız öncülüğünde, Türkiye Cumhuriyeti devletine hak ettiği itibarı yeniden kazandıracak, milletimizi yoksulluğa mahkûm etmeyeceğiz. 85 milyon el ele, birlikte üreterek refah dolu günlere ulaşmamıza çok az kaldı diyorum.

Bir de son olarak, 20 Yanvar; Azerbaycan'da Rus Sovyet güçleri tarafından şehit edilen Azerbaycanlı kardeşlerimizi rahmetle anıyorum ve gazi olup da ebediyete intikal edenleri yine rahmetle anıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine, dünyanın siyasi, iktisadi ve toplumsal kaos ortamında yeni bir denge arayışına sürüklendiği bir dönemde Türkiye'nin neler yaptığına ve Türkiye'nin 21'inci yüzyıla ve gelecek yüzyıllara damgasını vuracağına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle diplomaside ve dış politikada çok önemli ve olumlu gelişmeler yaşamaktadır. Küresel ve bölgesel krizlerin ivme kazandığı bir dönemde Türkiye "Yurtta barış, dünyada barış" parolasıyla diplomasinin cazibe merkezi hâline gelmiş, insanı merkeze alan bir anlayışla model ülke olmuştur. Bu anlayış doğrultusunda, bir yandan egemenlik haklarımızı ihlal eden mütecaviz tutumlar bertaraf edilirken diğer yandan diplomasinin gelecek vizyonu şekillendirilmiştir.

Dünyanın siyasi, iktisadi ve toplumsal kaos ortamında yeni bir denge arayışına sürüklendiği bir dönemde Türkiye neler yapmaktadır? Sınırlarımızın içinde ve dışında "Ara, bul, yok et" parolasıyla bütün terör örgütleriyle etkili bir mücadele verilmektedir. Doğu Akdeniz'de, Adalar Deniz'i'nde ve mavi vatanla meşru haklarımızı hedef alan kirli senaryolar bertaraf edilmektedir. Libya'yla imzalanan anlaşmalarla, Türkiye'yi kara sınırlarına hapsedmeye çalışanlara gereken cevap verilmiştir. Kıbrıs'ta kırk altı yıldır kapalı olan Maraş açıldı. Karabağ Ermenistan işgalinden kurtarıldı.

Salgın sürecinde bazı ülkeler yardım gemilerine el koyarak korsanlık yaparken Türkiye 161 ülkeye ve 12 uluslararası kuruluşa tıbbi yardım malzemesi gönderdi.

12 Kasım 2021'de Türk Devletleri Teşkilatı kuruldu. Türk devletleri "Dilde, fikirde, işte birlik" parolasıyla siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerini üst seviyelere taşıdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 11 Mart 2022'de 17 devlet ve hükûmet başkanı, 80 bakan, 39 uluslararası kuruluş temsilcisi ve 75 ülkeden gelen katılımcılarla 2'nci Antalya Diploması Forumu düzenlendi.

28 Haziranda Türkiye'nin öncülüğünde İsveç ve Finlandiya'yla imzalanan Üçlü Muhtıra'yla PKK-PYD/YPG ve FETÖ terör örgütleriyle mücadelenin uluslararası bir sorumluluk olduğu kabul edildi. ABD ve bazı Batılı ülkeler kaos yaratmaya çalışırken Türkiye, Rusya ve Ukrayna savaşının kalıcı ateşkesle sonuçlanması için çok somut adımlar attı. Rusya ve Ukrayna, Türkiye'nin öncülüğünde Antalya ve İstanbul'da düzenlenen zirvelerde bir araya geldi. 22 Temmuz ve 2 Kasım'da İstanbul'da Birleşmiş Milletler, Rusya ve Ukrayna arasında imzalanan Tahlil Koridoru Anlaşması'yla gıda krizlerinin önüne geçildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İnsani yardımlarda, esir değişiminde ve savaştan kaçan sivillerin kabul edilmesinde insanı merkeze alan bir anlayış ortaya konuldu. Rusya-Ukrayna savaşıyla ivme kazanan enerji krizinde alınan inisiyatifle enerji arz ve fiyat sorunlarının seyrini olumlu yönde etkileyerek küresel ekonomiye katkı sağlandı. Türkiye, jeostratejik avantajıyla enerji jeopolitiğinde kilit bir aktör konumuna erişti.

11 Kasım 2022'de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye kabul edilerek tüm dünyaya açık bir mesaj verilmiştir. Bazı Batılı ülkelerin suflörlüğüyle hareket eden Yunanistan'ın mütecaviz eylemlerine rağmen bölgesel barış ve istikrarın temin edilmesi amaçlanarak istikşafı görüşmeler yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Mısır, İsrail, Irak, Suriye ve Ermenistan'la ikili ilişkilerin geliştirilmesi için yapıcı adımlar atıldı ve atılmaya devam ediliyor.

Türkiye, artık kendi gündemine hâkimdir, başka ülkelerin gündemine mahkûm değildir; edilgen değil etken, mahkûm değil hâkim politikalar uygulamaktadır. Türkiye sorun çözer; aktif, uzlaşmacı, kararlı ve meselelere hâkim bir diplomasi anlayışıyla, küresel ve bölgesel aktör olarak 21'inci yüzyıla ve gelecek yüzyıllara damgasını vuracaktır ve Türkiye Yüzyılı altın çağını yaşayacaktır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Beş dakika gayet güzel gidiyor.

Buyurun Sayın Beştaş.

27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Hrant Dink'in katledilişinin 16'ncı yılına, su fiyatlarına, EYT'yi AKP'nin seçim malzemesi yapmak istediğine ve 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kapsamı dışında kalan personele ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bana da mesaj verdiniz Başkan.

Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, bugün Hrant Dink'in aramızdan ayrılışının, katledilişinin 16'ncı yılı. On altı yıl önce Hrant'ı, sevgili Hrant Dink'i, maalesef, aleni bir şekilde gelen bir baskı, toplumsal linç, hedef gösterme ve sonrasında bir tetikçinin kurşunları... Unutmadık, tabii ki bu unutmama hâli geleceği özgürleştirmekte bize temel pusula olacak. Devam eden yargılamada hâlâ gerçek sorumlular kamuoyu nezdinde hesap vermedi; dün de tartışmıştık, bunu tekrar ediyoruz. İnsanın içini acıtan, bu cinayet kadar, cinayetin tüm yönleriyle aydınlatılmaması. Hrant'ın arkadaşları olarak Hrant'a sözümüz var: Davasının takipçisiyiz, asla unutmadık ve unutturmayacağız, sonuna kadar mücadele edeceğiz; rahat uyu "...(*)" demek istiyorum.

Sayın Başkan, su fiyatları da uçtu; bunu artık herkes biliyor. Damacana suyun en fazla satıldığı platformlardan biri olan Getir'de yer alan bilgilere göre 19 litrelik damacana su fiyatları 18 liradan her ay düzenli bir şekilde arttı ve hepimizin evinde olan damacana su fiyatı önceki gün yüzde 160 artışla 46,9 lira seviyesine yükseldi. Bu devam edecek mi? Halk soruyor, merak ediyor; bu gidişle devam edecek. Suyun hayat olduğunu hepimiz gayet iyi biliyoruz. Zamlar karşısında hayati bir ihtiyaçtan vatandaşların feragat etmesi mi bekleniyor? "Su hakkı" diye de bir şey var ve insanların ücretsiz temiz suya ulaşımı temel bir haktır. İklim krizi de

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

ortada, kuraklık bekleniyor, barajlar bomboş ve ne kadar suyumuz var diye ciddi bir endişe var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu tehlikeye dikkat çekmek istedim.

EYT mağduru milyonlarca insan yıllardır mücadele ediyor ve bir kazanım elde ettiler, Cumhurbaşkanı bunu duyurdu. Duyurdu da yani bunu da AKP seçim malzemesi yapmak istiyor; “Bugün gelecek, yarın gelecek...” Seçime bir araç hâline getiriyor ve herkes de bunu görüyor aslında.

Açıklamadan sonra, milyonlarca insan yararlanmak için başvuru yaptı ve bir muammaya dönüştü tarih meselesi. İlkın Maliye Bakanı Nureddin Nebati 15 Ocakta düzenlemenin yürürlüğe gireceğini söyledi, sonra Sayın Elitaş “Kimse endişe etmesin, yetiştireceğiz.” dedi; “Şubatta maaşlar alınacak.” dendi, şimdi de “Martta alınacak.” deniyor. Herhangi bir çalışma Meclise de şu ana kadar sunulmadı. Neden sürüncemede bırakılıyor? Bu kanunu getirin, bizlerin, muhalefetin önerileriyle de bir an önce...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – EYT kanununu bir an önce getirin, sürüncemede bırakmayın, bunu seçime araç etmeyin, bizlerin de, muhalefetin de katkısıyla faydalı bir yasayı bir an önce çıkaralım. Seçimden biraz önceye getirip herhâlde seçim vaadine dönüştürmek istiyorlar; buna izin vermeyelim, vermeyeceğiz. Bir an önce açıklama istiyoruz ve Meclise gelmesini istiyoruz.

Şimdi, bugün görüşeceğimiz yasada sözleşmelerin kadroya geçirilmesi meselesini ayrıntılı konuşacağız ancak maalesef, belirli kadrolar -sözleşmeler için kadrolar- verilirken 150 bini aşkın emekçi için kadrolar haksız bir şekilde verilmeyecektir. Mesela bunlardan en önemlilerinden biri -hepimiz Mecliste görev yapıyoruz- bizimle birlikte çalışan Meclis personelinin bile kapsam dışı olduğunu biliyor muyuz? Biz biliyoruz da bu nasıl bir yaklaşımdır? Bizimle birlikte seyahat eden, bize hizmet eden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Birlikte çalıştığımız personelin arasında, maaşları arasında, özlük hakları arasında, çalışma koşulları arasında uçurum var. Bence her bir milletvekilinin görevi, hepimizin görevi öncelikle -tabii ki herkesi kapsasın onları sayacağım ama- bu çalışma arkadaşlarımızın da mutlaka dâhil edilmesi gerekiyor.

Çok ciddi ayrımcılık var. Öğretmen açığı bu kadar büyük olmasına rağmen ücretli öğretmenler ve özel sektördeki öğretmenler kapsam dışı tutulmuş.

Mesela, yüzlerce mesaj geldi valilik ve kaymakamlıklara bağlı Köylere Hizmet Götürme Birliğinde çalışanlar da kapsam dışı.

Pek çok meslek alanında, örneğin başka bir alan Devlet Opera ve Balesi bünyesinde “Daimî figüran sözleşmesi” adı altında sanatçıların da iş tanımlarının yapılması ve kadroya alınmaları elzemdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Yine, belediyelerde çalışan binlerce taşeron işçisi de var, onların da kapsama alınması gerekiyor.

Bugün görüşmeler olacak, önergelerimizi vereceğiz, iktidar grubunun ve ortağının, ittifakının bu talepleri dikkate alması gerektiğini ifade etmek istiyorum. Hiç geç değil yani diyelim ki bugün buradan geçirilmesi hedefleniyor ama bunlar birer cümleyle dâhil edilebilecek önerilerdir. Yani 450 bin kişiye kadro veriliyor da niye 150 bin kişi dışında tutuluyor? Mesela, figüranlar 85 kişiymiş; köy sulama birlikleri, onların da sayıları çok yüksek değil, yine bizimle çalışan personel. Bu konuda bütün gruplardan hassasiyet ve destek beklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – AK PARTİ’den kim konuşacak?

Ramazan Bey, buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hayır, konuşmayacağız.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sariaslan.

28.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan’ın, Türkiye tarihinin en yüksek genç işsizliğinin yaşandığına ve okul çağındaki çocukların sorunlarına ilişkin açıklaması

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Türkiye tarihinin en yüksek genç işsizliğini yaşıyoruz. Anne-babalar, binbir emekle çocuklarını okutuyor, eğitiyor; sıra iş bulmaya gelince iş yok çünkü AKP’nin istihdam artıracak bir tane politikası yok. AKP’nin ekonomi politikası, kendi yarattıkları bir avuç zengini daha zengin etmek, geriye kalanları da sömürmek üzerine kurulu.

Genel Başkanımızın önünde yer alan bilimsel raporlar çok çarpıcı bilgiler veriyor. Türkiye’de 22,7 milyon çocuktan 7 milyon 662 bin 807’si aç kalıyor. Okula gitmesi gereken 520 bin çocuk işe giderken, 87 bin çocuk iş arıyor. 346 bin çocuk ne eğitimde ne de istihdamda yer alıyor. İnanılmaz rakamlar bunlar. AKP iktidarının buna yönelik bir politikası var mı? Yok. Çocuklarımız eğitim alamıyor; ailesi eğitime gönderebilen çocuklar, aılıktan derslerine odaklanamıyor. Gelişmeleri için yeterli besini bile alamıyorlar.

Türkiye’de milyonlar yatağa aç girerken 3.500 TL emekli aylığıyla geçimler oluyor mu? Olmuyor. Millet, çocuğunun beslenme çantasına doğru düzgün bir şey koyamamaktan şikâyet ediyor. Sarayda da lüks, şatafat ve israf sürüyor; yandaşlara döviz garantili ödemeler devam ediyor; üç-beş maaş saltanatı hâlâ devam ediyor; örtülü ödenek harcamaları rekor kırıyor, neden? Bu düzen böyle gitmez. Geleceğimizin teminatı çocuklarımızın iyi beslenmesi, iyi eğitim alması, çağdaş dünyayla rekabet edecek iş kollarının sağlanması, bir devletin asli sorumluluğudur. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu koşulları sağlamak, birincil görevimiz olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Bartın’ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin uzatılmasına dair bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A)Tezkereler

1.- Bartın'ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/2241)

19/01/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

25/10/2022 tarihinde çalışmalarına başlayan Bartın'ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 18/1/2023 tarihli toplantısında aldığı karar gereğince çalışma süresinin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 105'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 25/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere bir ay uzatılması hususunda gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Taner Yıldız

Kayseri

Komisyon Başkanı

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 105'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Araştırmasını üç ay içinde bitiremeyen komisyona bir aylık kesin süre verilir." hükmü gereğince Komisyona bir aylık ek süre verilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türkleri ile Çin'in diğer bölgelerinde yaşayan Müslüman halkların sorunlarının araştırması amacıyla 14/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

19/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/1/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından, Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türkleri ile Çin'in diğer bölgelerinde yaşayan Müslüman halkların sorunlarının araştırması amacıyla 14/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 19/1/2023 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu olarak 27'nci Dönemde Uygur Türkleri ve Doğu Türkistan'da yaşanan mezalimle ilgili 7 defa araştırma önergesi verdik, bunlar AK PARTİ ve MHP oylarıyla reddedildi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yine reddedeceğiz!

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Aynı dönemde İYİ Parti milletvekilleri olarak 18 soru önergesi verdik, hiçbirine tatmin edici cevap alamadık. İktidar, uzun süre soydaşlarımızın yaşadığı zulme ısrarla sessiz kalmış, âdeta göz yummuştur. Doğu Türkistan'da yaşanan baskılar ve zulüm, bu dönemde artmaya devam etmiş, uluslararası hukukun insanlığa karşı suç olarak tanımladığı nitelikte vahim, kitlesel ve sistematik ihlaller hâlinde gelişmiştir, sürmüştür. Uygurların ve Çin topraklarında yaşayan diğer Türk ve Müslüman toplulukların kimliklerine göre yaşama taleplerinin terörizmle bağlantılı olduğu yalanını işleyen despot Çin rejimi, her bir soydaşımızı potansiyel "terörist", her türlü kimlik ifadesini "isyan", zulme karşı itirazları ve hak arayışlarını da "terörizm" olarak takdim etmektedir.

Temerküz kamplarının sayısı 400'ü, özgürlüklerinden alıkonulan soydaşlarımızın sayısı, en kısıtlı tahminle 1 milyonu aştı. Evet, facia, Nazilerinkine benzer kamplarda işkence ve cinayete kadar gitti. Soydaşlarımıza yönelik mezalimi tefferruatıyla ve defaatle ifade ettik. Birleşmiş Milletler kuruluşlarının ve saygın uluslararası örgütlerin tarafsız raporları da temerküz kamplarına ilişkin tüm vahim ayrıntıları yazdı, insanlığa karşı suçları belgeledi. Bu raporların fazlası yok, eksikliği var; bunları burada tekrarlamıyorum. Birçok Batılı ülke, bu zulmü uluslararası gündeme taşıırken iktidar ittifakı sessiz kaldı. Zulüm gören soydaşlarımızla ilgili aktardığımız somut bilgilere ve çağrılarımıza cevaben iktidar, bizleri ABD'nin, Batı'nın oyununa düşmekle itham etti.

İktidar, İslam İşbirliği Teşkilatına üye ülkelerin konuya dikkatini çekmekte de yetersiz kaldı. Teşkilatın Mart 2019 Zirvesi'nde yaşanan rezalet de herkesin malumu. Sayın Erdoğan'ın Zirve Dönem Başkanı olduğu tarihte İslam İşbirliği Teşkilatı, Çin Halk Cumhuriyeti'ni Müslüman vatandaşlarına sağladığı hizmetlerden dolayı takdir etti.

Bu arka plan bağlamında, Türkiye adına Birleşmiş Milletler bünyesinde yeni yeni alınan bazı sınırlı inisiyatifler, Dışişleri Bakanı Sayın Çavuşoğlu'nun 2022 yılı sonu konuşmasında Uygur Türklerinin kaderi ve totaliter Çin rejiminin tutumuna, İslam ülkelerinin sorun karşısındaki ilgisizliklerine dair ifadeleri ve konuya ayırdığı yer bizi elbette memnun etti. Sayın Bakan, İnsan Hakları Konseyi Başkanının Doğu Türkistan ve Çin'deki Türk ve Müslüman toplulukların gördükleri zulmü eksik de olsa ortaya koyan rapora da atıfta bulundu. Çok geç ve yetersiz olmasına rağmen bunu kayda değer bir adım olarak görüyoruz. İktidarın beş yıl boyunca kulakları sağır eden sessizliğinden sonra gelen bu ürkek kıpırdanma karşısında takdimimizi dile getiriyoruz. Ancak bir soruyu da sormak zorundayız: İktidarın bu gecikmiş şikâyetinde muhalefet olarak, İYİ Parti olarak biz mi etkili olduk yoksa Sayın Dışişleri Bakanının bu çıkışını yaklaşan seçimler mi tetikledi? Sayın Çavuşoğlu'nun geçtiğimiz haftalardaki bütçe konuşmalarında bu vahim meseleyi sadece Uygur Türklerini zikretmekle geçiştirdiği düşünüldüğünde bu sorgulamamız elbette meşrudur ama yine de mühim olan, bir adım atılmış olmasıdır. Bu noktadan sonra artık bir U dönüşü yapılmaması gerektiğini de vurgulamak

istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Artık, iktidarın bugüne kadar getirdiğimiz 7 önerenin aksine bu defa bir araştırma komisyonu kurulmasına cesaret edebileceğini düşünüyoruz. Komisyon kurulması, iktidara da yardımcı olabilir; bu, hem iktidarın Uygur Türklerinin ve diğer soydaşlarımızın temel haklarının savunulmasına ilişkin samimiyetini gösterecektir hem de iktidarın Çin yönetiminden talepleri konusundaki pozisyonunu güçlendirecektir. TBMM’de komisyon kurulması, vahim bir insani hukuk sorunu olan felaket karşısında milletimizin infialinin ortaya konulması açısından da önemlidir. Sizlerden yirmi yıllık iktidarınızda bir defa olsun Uygur Türklerine sahici olarak sahip çıkma iradesini vurgulama yükükliliğini göstermenizi istiyoruz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Perde arkasında Trendyol’un işlerini takip ediyor, geliyor burada bize Doğu Türkistan’ı anlatıyor.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu.

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önergeye katılıyoruz ve iktidarın bu ürkek, pasif tavrının ve zulme yol açan tavrının bir an evvel bitmesi gerektiğini söylüyoruz. Ne zaman Uygur Özerk Bölgesi’ndeki o mazlum insanların sesini duyacaksınız AK PARTİ, MHP diyor? Birleşmiş Milletlere göre 1 milyon, Uygur Türklerine göre 8 milyon kişi toplama kamplarında zulüm altında inliyor. Peki, bunun için neler oluyor? Bakın, Çin devletinin büyük bir defansı var, sekiz ay sürdü Birleşmiş Milletler Yüksek Komiseri Michelle Bachelet bir rapor hazırladı, dehşet veren ifadeler vardı. Bu raporu durdurmak için büyük bir gayret sarf ettiler. Sonunda Bachelet’in görev süresinin son günü 31 Ağustosta ancak açıklanabildi rapor. Çin devletinin nasıl baskı uyguladığı apaçık ortaya çıktı. Yine, ekim ayında 19’a 17 sonuçlandı maalesef, çok üzücü ki üçüncü dünya ülkeleri -aralarında birçok İslam ülkesi de var maalesef- ret oyu verdiler. Birçok demokratik ülke “Çin’deki bu vahşet araştırılsın.” demesine rağmen maalesef bu da reddedildi.

Kasımda 50 ülke ne dedi bakın, çok uzun bir rapor ama çarpıcı cümlesini söyleyeyim: “Sistematik insan hakları ihlalleri terörle mücadele gerekçesiyle haklı gösterilemez.”

Yine, az evvel bahsettiğim Bachelet’in raporu hiç kimsenin itiraz etmemesi gerektiğini gösteriyor. Ne diyor? Çin hükûmetine Bachelet yani Birleşmiş Milletler Raportörü “Yeniden eğitim kampları, cezaevleri ve benzeri tutukluluk merkezlerinde keyfi tutulanların derhâl serbest bırakılması; Sincan’da aile mensuplarının haber alamadığı kişilerin nerede olduğuna dair bilgi verilmesi; terörle mücadele, ulusal güvenlik ve azınlık haklarına dair yasaları gözden çalışma planı oluşturulması; yeniden eğitim kamplarındaki hak ihlallerinin ivedilikle araştırılması ve bölgedeki cami, tapınak ve mezarlıkların yıkıldığına dair iddialara somut veriler sunulurken açıklık getirilmesi.” dedi ama ciddi bir cevap alınamadı; durum bu, değerli arkadaşlar.

Biz, HDP olarak ayırım yapmıyoruz. Bulgaristan’da Türkler, Türkiye’de Kürtler, Çin’de Uygur Türkleri; mazlum kimse onun yanındayız, insan hakları savunuculuğu ve partimizin politikaları bunu gerektiriyor. Mazluma kimliği sorulmaz ve onun yanındayız diyoruz arkadaşlar ama bakın, AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakı neler yapıyor, biraz da ona girmemiz gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLIOĞLU (Devamla) – Şimdi, bakın, önergemi İYİ Parti getirmiş; tamam, güzel. “Niye toplama kamplarıyla ilgili gerekenler yapılmıyor?” deniyor. Niye yapılmıyor biliyor musunuz değerli kamuoyu? Yakından takip ediyorum, tam üç buçuk yıl oldu, Sayın Erdoğan Çin’i ziyaret etti ve 50 milyar dolarlık bir ticaret anlaşması yapıldı ve Çin’deki toplama kamplarının ziyaret edileceği söylendi. Tam üç buçuk yıldır bu ziyaret gerçekleştirilmiyor. Neden mi? Tamamen duygusal arkadaşlar, tamamen duygusal! Türkiye, Çin’le olan ekonomik ilişkilerine zarar vermek istemediği için bu ziyaret gerçekleştirilmiyor. Neden “AK PARTİ- MHP cumhur zulüm ittifakı” dediğimi hem Türkiye’deki her kimlik hem de Çin’deki Uygur Türkleri, tüm kamuoyu anladı mı? Bu zulüm uygulamalarından dolayı, üç kuruşluk paradan dolayı maalesef bu ziyaretler gerçekleştirilmiyor. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Yüksel Özkan.

Buyurun Sayın Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin Uygur Türklerinin sorunlarının araştırılması hakkında sunduğu grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına söz aldım ve bu öneriyi destekliyoruz.

Önce tarihe bir göz atalım sevgili dostlar. Çin Komünist Partisi lideri Mao, 1949 yılı Eylül ayında Doğu Türkistan’daki Çin birliklerinin, Çin Hükûmetine bağlılıklarını bildirmesi üzerine hiçbir askerî güç kullanmadan Doğu Türkistan’ı işgal etmiştir. Çin yönetimi, bölgeyi “böl ve yönet” taktiğiyle Doğu Türkistan’da yaşayan halkı 13 millete ayırarak 10 ayrı muhtar bölge oluşturdu; Uygur, Tatar, Kazak, Kırgız ve Özbekler’i ayrı milletler olarak tanımlamış, bölgeye “Sincan Uygur Özerk Bölgesi” adını vermişti. Ancak 15 kişilik Uygur Özerk Bölgesi Komünist Parti Yürütme Komitesi daimî organının sadece 3’ü Uygur Türklerine verildi ve bunların hiçbir idari yetkisi yoktu.

Sayın milletvekilleri, Çin yönetimi 1914 yılının Mayıs ayından itibaren Doğu Türkistan’da “terörizme karşı mücadele” adı altında Uygur Türklerine yapılan işkence, eziyet, baskı ve dayatmalar ne yazık ki dayanılmaz bir hâle geldi. İnsan Hakları İzleme Örgütüne göre, 2014’ten sonra tutuklamaların sayısının önceki yıllara göre 5 kat arttığı vurgulanmaktadır. Doğu Türkistan’da sayıları 1.300’ün üzerinde olan toplama kamplarıyla ilgili olarak Çin yönetimi ise söz konusu kampların meslek eğitimi ya da yeniden eğitim merkezi olduğunu iddia etmektedir. Birleşmiş Milletlere göre 2 milyon, Amerika Birleşik Devletleri’ne göre ise 3 milyon civarında; içinde bilim insanı, sanatçı, öğrencilerin de bulunduğu ve diğer Müslüman azınlıkların yer aldığı birçok kişinin bu kamplarda zorla tutulduğu ve sayısız işkencelere maruz kaldığı raporlarda vurgulanmaktadır. İnsan Hakları İzleme Örgütü ve Uluslararası Af Örgütü, toplama kamplarının bir an önce boşaltılmasıyla ilgili çağrıda bulundu. Konuyla ilgili olarak, Avrupa Parlamentosu ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu üyesi Batı Avrupalı 3 ülke bu çağrıyı yineledi. Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi bu toplama kamplarıyla ilgili tepki gösterilmesi için bir teklif kabul etti ancak Suudi Arabistan başta olmak üzere çoğunluğu Müslüman ülkelerin Çin’e destek verdiği uluslararası basında yer aldı. Araştırmalarda, son iki yılda Doğu Türkistan’da onlarca Müslüman mezarlığının yıkılmasının kültürel yok etme politikasının bir parçası olduğu belirtilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çin yetkilileri ise mezarlıkların kentsel dönüşüm kapsamında standardizasyona tabi tutulduğunu savunmaktadır.

Dünyanın gözü önünde yaşanan baskı ve işkencelerin bir an önce sonlandırılması için yapılan tüm uluslararası çağrılara bizler de destek vermeliyiz. Yakın tarihte, doğup büyüdüğüm Bulgaristan’da totaliter Jivkov rejimi döneminde Bulgaristan Türkleri

Belene kamplarında bu dramı yaşarken Türkiye Büyük Millet Meclisinden dünyaya bu zulmün sonlandırılması için çağrıda bulunulmuştu. Sizler, geçmişte AK PARTİ olarak "one minute" dediniz, rabia işareti yaptınız ama Kuzey Irak'ta katledilen 1,5 milyon Müslüman konusunda bile bir tek ufak tepki göstermediniz. Son yıllarda muhalefet partileri tarafından dile getirilen Uygur Türklerinin dramına AK PARTİ ve MHP ittifakı olarak hâlâ neden sessiz kalıyorsunuz? Gelin bu çağrıya sessiz kalmayınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ile Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ve İYİ Parti grup önerisine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir, bu grup önerisi üzerinde üç dakikalık konuşma hakkımızı, bir de partimizin adı da zikredildiği için söz talep ettim. Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak öteden beri Doğu Türkistan Türklerinin, Uygur Türklerinin daha 1940'lı yıllardan bu yana yaşadıkları zulüm, işkence ve baskılara karşı durmuş ve ayrıca, bizim de dünya Türklüğüyle ilgili hassasiyetimiz ve kültürümüz nedeniyle bizi besleyen kültür kaynaklarından biri olmuştur ve Milliyetçi Hareket Partisi kurucu Başbuğumuz Alparslan Türkeş, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli ve bütün parti yetkililerimiz ve sözcülerimiz her zaman Doğu Türkistan Türklüğünün yanında olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, ben de hem milletvekili olarak ve hem de sadece Grup Başkan Vekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda ve değişik komisyonlarda defaatle bu konuya temas edip gündeme getirmişimdir, hepsi de tutanaklarda ve şu anda bende mevcuttur.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu bir grup önerisi, Meclis araştırması komisyonu kurulmasını öngören bir husustur; biz buna "ret" oyu vereceğiz. Türk devleti, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı kanalıyla ve Sayın Cumhurbaşkanımızla bu konuyu mutlaka zaman zaman dile getirmekte...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...Sayın Dışişleri Bakanı da Türkiye Büyük Millet Meclisine geldiğinde hem Genel Kurulda hem komisyonlarda bu konuda bilgi vermiştir.

Şimdi, biz, bu konunun istismar edilmesinin Doğu Türkistan Türklerine faydadan ziyade zarar getireceğine inanıyoruz çünkü korkunç bir zulüm, korkunç bir baskı. Bu konuda, mutlaka, devletler arası, uluslararası hukuk bakımından çok hassasiyetle ve ciddiyetle yürütülmesi gereken ilişkiler ve faaliyetler var. Ayrıca, ABD bayrağının altında, gölgesinde ABD politikalarıyla ve FETÖ kampanyalarıyla Doğu Türkistan'ın haklarının savunulamayacağını da düşünüyoruz, bunun mutlaka Türk devletinin devlet politikası ve hassasiyetiyle yürütülmesi gerektiğini düşünüyoruz. Perde arkasında Çin sermayesinin, birtakım şirketlerinin işlerinin takipçiliğini yapıp da Türkiye Büyük Millet Meclisinde "Çin Doğu Türkistan Türklerinin haklarını savunuyor." görünmeyi de ayrıca bir ikiyüzlülük sayarım.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türkleri ile Çin'in diğer bölgelerinde yaşayan Müslüman halkların sorunlarının araştırması amacıyla 14/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HACI AHMET ÖZDEMİR (Konya) – Sayın Başkan, Değerli Genel Kurul; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şu tespiti yaparak konuya giriş yapmak istiyorum: Her tüzel kişiliğin bir şahıs gibi karakteristik özelliği vardır. Cumhuriyet'in ve Cumhuriyet'in oluşturan AK PARTİ'mizin ve Milliyetçi Hareket Partimizin karakteri de şudur: "Soydaş" dediğiniz zaman, "dindaş" dediğiniz zaman akan sular durur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Artı, bizim hem tarihimizden hem medeniyet kodlarımızdan gelen anlayışımız çerçevesinde, zulüm ve haksızlığa da soy ayrımı yapmadan, din ayrımı yapmadan insani özellikler içerisinde karşı çıkmak da görevimizdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, burada, daha önce yapılan konuşmalarda, Çin'de yapılan zulüm -bir defa bunu söyleyeyim- Türkiye'deki ayrımcı hareketle özdeşleştirmek; ayrımcı, ayrılıkçı harekete karşı yapılan hareketi, alınan önlemleri; Çin'de, Çin'in Türkistan Türklerine karşı yaptığı zulümle kıyaslamak, özdeşleştirmeye kalkmak abesle iştigalden başka bir şey değildir.

Bir başka husus, sessizlik vurgusu çok yapıldı. "İktidar sessiz kaldı, uluslararası platformlara taşınmadı." Nasıl taşınmadı? Ben Dışişleri mensubu değilim, burada konuşanların bir kısmı Dışişleriyle çok yakından alakalı insanlar. Bakın, Türkiye'nin tutumu bu konuda çok net, lütfen! "Uygur Türkleriyle etnik, dinî ve kültürel bağlara sahip ülkemiz Uygurların durumuyla her zaman yakından ilgilenmekte, gerek Çin'le ikili temaslarında gerek uluslararası platformlarda Uygur Türklerinin temel hak ve özgürlüklerine saygı gösterilmesi gerektiğini güçlü biçimde savunmaktadır."

Şimdi, ben size tek tek maddeler hâlinde vakitim elverdiği ölçüde bunlardan örnekler sunacağım. Sayın Cumhurbaşkanımız sessiz kalır mı? Hangi zulme sessiz kalmış, hangi haksızlığa sessiz kalmış, hangi soydaşın hakkının savunması noktasında geri adım atmış, hangi dindaşımızın hakkının savunulması hakkında geri adım atmış? Cumhurbaşkanımızı bilenler, yakından uzaktan tanıyanlar, asla böyle bir şey olmayacağını bilirler ama buna rağmen, burada eğer siyaset yapmak için gelip kürsüde biz bunları bu şekilde söylüyorsak ben de ona şapka çıkarıyorum, pes diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Cumhurbaşkanımız, 20 Eylül 2022 tarihinde, Birleşmiş Milletlerin 77'nci Genel

Kurulundaki hitaplarında, Çin'in toprak bütünlüğüne, tek Çin anlayışına ve egemenlik haklarına kesinlikle halel getirmeyecek şekilde, Müslüman Uygur Türklerinin temel hak ve özgürlüklerinin korunması hususunda hassasiyet gösterdiğimizi; daha önceki, 21 Eylül 2021 tarihindeki Birleşmiş Milletler 76'ncı Genel Kurulundaki hitaplarında, yine toprak bütünlüğüne dokunmadan buradaki soydaşlarımızın ve dindaşlarımızın haklarının korunması gerektiğini bas bas bağırarcasına haykırmış bir insandır. Siz, böyle bir Cumhurbaşkanı'na bu konuda "Suskun kalmıştır." diyeceksiniz, nasıl bir büyük haksızlıktır; MHP'ye bu konuda "Suskun kalmıştır." diyeceksiniz, nasıl büyük bir haksızlıktır; AK PARTİ'ye, bu sıralarda oturan vatanperver, Türk ve Müslüman olmakla iftihar eden insanlara "Sessiz kalmıştır." diyeceksiniz, en azından büyük bir haksızlıktır.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – O zaman "evet" diyeceksiniz.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hadi "evet" verin de kurtulun ya! Hadi "evet" verin, böylece kurtulun ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, hatibimizin konuşmasına "Ayrılıkçı bir yaklaşım." dedi yani doğrudan bir sataşma var.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden konuşun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ'li hatibin konuşması son derece haksızdır. Biz, kimlikler arasında bir ayrımcılık yapmadığımızı söylerken kalkıp bizi "ayrılıkçı bir düşünce" diyerek itham etmeye çalışıyor, kendi yaptıkları haksızlıkları ve zulmü örtbas etmeye çalışıyorlar. Ya, hiçbir izahı yoktur; bakın, meseleyi yakından takip ediyorum; Temmuz 2019'da Sayın Erdoğan Çin'e gitti ve 50 milyar dolarlık anlaşmayı yaptı ve Çin'deki toplama kamplarına Türkiye'nin ziyaretine dair bir anlaşma yapıldı. Üç buçuk yıldır niye bekliyorsunuz? Başka mugalata yapmayın, üç buçuk yıldır AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakı neden bu toplama kamplarını ziyaret etmiyor? Bir gerçeğin ortaya çıkmasını istemiyor mu? 2 parti yetkilileri de bu konuda bir açıklama yapmak zorundadır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türkleri ile Çin'in diğer bölgelerinde yaşayan Müslüman halkların sorunlarının araştırması amacıyla 14/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'ın sorunlarına ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Aksaray'ımızda, başta Nurgöz köyümüz olmaz üzere, köylerimizde yapılan imar iskân evlerinden dolayı vatandaşlarımızdan talep edilen bedel vatandaşlarımızın ödeme gücünün çok üstündedir. Bu konuda devletimizden yardım beklemektedirler.

Yine, Aksaray'ımızın merkez Sariağıl köyü göleti Hükûmetin yatırım programında olmasına rağmen, bugüne kadar ödeneği ayrılmış ihalesi yapılmamıştır. Mevsim itibarıyla bol sular boşa akmakta, yazın bu sulara çok ihtiyaç duyulacaktır. Bir an önce Aksaray merkez Sariağıl köyünün göletinin yapılması gerekmektedir.

Yine, pandemi sürecinde oto galericiler işsizlikten dolayı iş yerlerini kapatmışlardı, şimdi açmaya başladılar ancak galericilerin lise mezunu olması şartını istiyorlar. En azından, odalara kayıtlı bulunan, daha önce galericilik mesleğini yerine getirenlere bir şans verilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İYİ Partinin kendi grup önerisinde gerçekten samimi olmadığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkanım, bu grup önerisini veren parti grubu İYİ Parti, bildiğim kadarıyla da İYİ Partinin grubunda 37 milletvekili var. İYİ Parti bu grup önerisinde gerçekten samimi olsaydı, kendi grubu olarak bu grup önerisine sahip çıkardı ama görüyorum ki 8 sayın milletvekili var. Yani 37 kişilik gruba sahip olacaksınız ama oylamaya 8 kişiyle katılacaksınız, sonra "AKP-MHP oylarıyla reddedildi." diyeceksiniz; milletimizin huzuruna sunuyorum bunu. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın Milletvekillerinden birer dakika ilave süre verilmemesine yönelik teklifler geldiğine, bundan sonraki konuşmalarda birer dakika uzatmaları vermeyeceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bir şey söylemek istiyorum: Bu birer dakikaları uzatmamı istemeyen milletvekillerinden gelen bazı şeyler var "Herkes kendi süresine bağlı kalsın, süratli gidelim." diye bir teklif var. Bundan sonraki konuşmalarda süreye uyulması gerektiğini, ondan sonra birer dakika uzatmaları vermeyeceğimi ifade ediyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkanım, ben söz istiyorum sataşmadan.

BAŞKAN – Sayın Çelik, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkanım, Genel Kurulda parti grupları ta eskiden beri sürekli olarak grup önerilerini gündeme getirirler ve Genel Kurulda bu tartışılır. Bu da bizim Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk milletini ilgilendiren önemli bir

mevzudur. Bu, İYİ Parti Grubu olarak gündeme getirilmiştir, arkadaşlarımızın hepsinin burada bulunmaması bir eksiklik değil, herkesin bir görevi var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Eksiklik. O zaman MHP'yi suçlamayacaksınız, "Milliyetçi Hareket Partisi oy vermedi." diye itham etmeyeceksin.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Bugün, şu anda Anayasa Komisyonunda çalışan, görevli olan arkadaşlarımız da var. Biz buradayız, Grup Başkan Vekilimiz de orada. Yani burada bulunan kişilerin oyu geçerli değil mi? Herkesin oyu geçerli. Onun için, bunu uyumla, ahenkle karşılamanız ve görüşlerinizi özgürce belirtmeniz gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Oylamada oyu olsun, niye olmuyor?

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Başkanım, son olarak...

BAŞKAN – Buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Bu oylanmıştır ve sonuç; reddedilmiştir çok net.

Evet, teşekkür ederim.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın Türk milletinin defterikebiri olduğuna, dünyanın neresinde olursa olsun Türk'e yapılan haksızlığın bir gün elbette hesabının sorulacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Gazi Meclisi yöneten Başkan olarak, Türk milletinin defterikebiri var. Dünyanın neresinde olursa olsun Türk'e yapılan haksızlığın bir gün elbette hesabı sorulur. (AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin araştırılması amacıyla 10/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurul 19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

19/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/1/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

10 Ocak 2023 tarihinde Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından (23622 grup numaralı) iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 19/1/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli halkımız, kuraklık var. Ocak bitmek üzere, Ankara'dayız, dışarı çıkıp bakabilirsiniz, hava durumu ortalaması 20 derecenin üzerindedir. Yağmur yok, kar yok, bir iklim krizi var. Bu iklim krizi elbette dünyada da etkisini gösteriyor, ülkemizde de etkisini gösteriyor. Tabii ki bu iklim krizinin bir nedeni de insan evladıdır, ülkelerde de iktidarlardır, bunu açık bir şekilde söylemek lazım. Uygulanan yanlış politikalar, yanlış siyasettir, doğaya tahakkümcü bakış açıdır, araçsallaştıran yaklaşımdır.

Bakınız, dünyada tatlı su oranı yüzde 5'tir; bunun yüzde 70'i tarımda kullanılıyor, yüzde 20'si sanayi ve evlerde kullanılıyor; bu Türkiye'de de böyledir. Elbette Türkiye, su oranı bakımından zengin bir ülkedir ama ilerleyen dönemde su çatışması, su savaşının olma ihtimali de vardır; bundan kaynaklı, kuraklıktan kaynaklı kıtlığın olma ihtimali vardır.

Bakınız, bu ülkede beraber yaşadığımız Türk halkının ana yurdundan çıkıp buraya gelmesinin en büyük sebebi, Orta Asya'da kuraklıktan kaynaklı yaşanan kıtlıktır. Bu ülkenin, bu coğrafyanın kıymetini bilmeliyiz, bunun üzerinde durmalıyız.

Bakınız, bu mesele sadece barajlardaki düşen su oranıyla alakalı değildir. Elbette ki birkaç ay içerisinde yağmur yağar, barajlar yüzde 90'a, yüzde 100'e yakın su depolayabilir, su doldurabilir ama genel itibarıyla her yerde ormanları kesiyorsunuz. Kaz Dağı'ndan tutun Cudi'ye kadar bir tahakküm, farklı bir zihniyetle coğrafyayı tarumar ediyorsunuz. Bununla bağlantılı, Urfa'da da Atatürk Barajı vardır, geçen seneye göre barajdaki su azalması yüzde 30'dur. Bizim oturup bunlara çözüm bulmamız lazım. Her devlet kurumunun ya da belediye olur, valilik olur kendi bünyesinde iklimle ilgili, kuraklıkla ilgili komisyonlar oluşturması gerekiyor ama AKP'nin aklı başka yerde; AKP imara açıyor, her tarafı betonlaştırıyor, ağaçları kesiyor, her yeri ihaleye veriyor, ne iklimi düşünüyor ne toprağı düşünüyor ne hayvanı düşünüyor ne insanı düşünüyor ve bu, iklim krizinin de en büyük sebeplerinden biridir.

Değerli arkadaşlar, elbette Urfa da bu kuraklıktan etkilenen en büyük şehirlerden biridir. Bir yanıyla da Türkiye'nin 3'üncü büyük tarım şehri olduğu için etkisi itibarıyla da yan etkileri fazladır. Bakınız, biz, Urfa'da tarım yapan, çiftçilikle uğraşan halkımıza destek vermeliyiz. Her şey yükseliyor, girdi maliyetleri yükseliyor; mazottan tutun, gübreden tutun, ilaçtan tutun sulama dâhil birçok masrafı da artmaktadır ve devlet, çiftçinin masraflarını sübvansede edebilir, kaktı sunabilir. Bakınız, son birkaç gündür Bilecik ve Halfeti'de, Urfa'da yaşanan sorunlar vardır. Her şeyi ekonomiyeye dökmüşsünüz, yandaşlarınıza peşkeş çekiyorsunuz. Halfeti'den, Urfa'dan insanlar beni arıyor, yirmi yıldır, otuz yıldır tarım arazisine sahip insanların arazileri el altından çetevari bir şekilde birilerine peşkeş çekiliyor. Fıstık tarlaları elbette ki hazine arazileridir ama kullanıcıları vardır; uzun süredir oraları kullanan insanların arazileri el altından, dönümü 50 bin liraya yandaşa veriliyor. Böyle çeteci bir anlayışa... O çeteci anlayış, yirmi yıldır, otuz yıldır, kırk yıldır o araziye kullanan insanları arıyor "Biz sizin kullandığınız arazileri devlet kurumlarından -kimisi belediyeden, kimisi hazineden- satın aldık, gelin size bunları satalım." diyor; 50 bin liraya aldığı araziye, bir hafta içinde, on gün içinde, arayıp gerçek sahibine 200 bin liraya satmaya çalışıyor. Bu nedir? Hukuk bunun neresindedir? Adalet bunun neresindedir? Bu, çeteci bir anlayıştır. Tarım, kuraklık, iklim krizi, hepsi birbiriyle bağlantılıdır. Bir an önce bu komisyonun kurulup ülke çapında da çalışması gerekiyor.

Halkımızı tekrardan saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zeybek, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Samsun Çarşamba Havalimanı'na ve Vezirköprü-Havza arasındaki yola ilişkin açıklaması

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Samsun ilimiz nüfus yoğunluğu olarak ülkemizin 16'ncı, Karadeniz Bölgesi'nin en büyük ilidir. Samsun Çarşamba Havaalanı'na yurt içinden yeterli uçuşlar olmamakta, Samsun, turizm alanlarıyla, doğal güzellikleriyle cennet bir il olması rağmen uluslararası direkt uçuşlar Samsun'a yapılmamaktadır. Avrupa, Uzak Doğu, Körfez ülkelerinden direkt uçuşların yapılmaması Samsun şehrimize turist gelişinde büyük engel oluşturmaktadır. Yetkililere yüce Meclisten çağrıda bulunuyorum: Samsun Çarşamba Havaalanı'na uluslararası uçuşları başlatınız, Samsun'umuzu cezalandırmayınız.

Diğer tarafta, Vezirköprü-Havza arasındaki yolun yapımı bir yapboz tahtasına dönmüştür; üç yıldır yapılmakta olan yola ödenek ayrılmamaktadır, yolun yapımı durdurulmuştur. Buradan Vezirköprü halkımıza çağrıda bulunuyorum: Millet İttifakı'nda, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında o yolu bitireceğiz.

BAŞKAN – Sayın Köksal, buyurun.

35.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, EYT'lilerin maaşlarına ve staj ve çıraklık mağdurlarına ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Milyonlar EYT yasasını beklerken ilk maaşların mart ayında yatacağı belirtiliyor ancak maaş hesaplaması yapılırken maalessif ekranda, birçok EYT'li düşük miktarlarda maaş alacağını görüyor. Mesela, Afyonkarahisar'dan EYT'li bir hemşehrim "7845 gün primim ve otuz üç yılım var, 5.080 lira maaş gözükmüyor. Ben AK PARTİ üyesiyim, böyle bir adaletsizlik olur mu? Lütfen Mecliste söyleyin." diyerek ekran görüntüsünü bana gönderdi. Lütfen bu adaletsizliğe yasa gelmeden bir an önce son verelim.

Öte yandan, 1999 öncesi staj ve çıraklığın sigorta başlangıcı sayılmaması ve emekliliğe dâhil edilmemesi de ayrı bir mağduriyet yaratıyor. Staj ve çıraklık bir çalışmadır, hizmettir, emekliliğe dâhil edilmesi ve stajın sigorta başlangıcı sayılması gerekiyor. Yasa çıkmadan evvel bu mağduriyet de bir an önce çözümlenmeli.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin araştırılması amacıyla 10/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli vekiller; HDP'nin grup önerisi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum, öneriyi desteklediğimizi de ifade etmek isterim.

Esasında, tarım konusunda uzun süredir çalışan bir vekil olarak ben de aynı konuda 21 Aralık 2020 tarihli (10/3587) esas numaralı Araştırma Önergesi'ni vermiştim. Yani atalarımız diyordu ki: "Perşembenin gelişi çarşambadan zaten bellidir." İklim değişikliğinin ülkemizi nasıl sardığını ve tarım politikamızı etkilediğini yirmi beş ay önce söylemiştik ancak kulakları sağırlaşan iktidar bunu duymadı, duymak istemiyor. Oysa iklim değişikliğinden en çok etkilenen ülke olan ülkemizin ürün deseninin değiştirilmesi ve sulama konusunda da acil önlemler alması gerekmektedir. Uzmanlar otuz yıl içerisinde ülkemizde mevsimlik ve yıllık hava sıcaklıklarının 3 ile 6 derece arasında değişeceğini söylüyorlar; kuraklık artmış, sular azalmış ama biz maalessif hiçbir şey yapmıyoruz. Bakın, bugün Ocağın 19'u; dışarıda ne kar var yağmur var. Az önce ajanslara düşen bir haberi de paylaşmak istiyorum; Samsun'da bugün ölçülen hava sıcaklığı 24,1 arkadaşlar. Evet, şu anda, ajanslara düşen habere göre Samsun'daki hava sıcaklığı 24,1. İşte, küresel iklimin gelmiş olduğu nokta burada. Bakınız -Meteoroloji Genel Müdürlüğü zaten ortaya koyuyor- sadece Zonguldak, Kastamonu, Bartın bölgesinde hafif nemli bölge var, ülkemizin geri kalan her tarafı kavruluyor ama biz ne yapıyoruz? Kafamızı gömmüşüz, boş işlerler uğraşıyoruz. Bir an evvel buradan çıkmamız lazım ve bu konunun elzem olarak araştırılması gerekiyor. Bakınız, bizler uluslararası kuruluşları da yakından takip ediyoruz; Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin tahminlerine göre 2050 yılında, 3 derece sıcaklık artışında, tarımsal verim yüzde 25 ile 30 arasında azalacak, otuz yıl içerisinde gıda fiyatlarındaki artış yüzde 85'e varacak diyoruz. Yine, ülkemize geldiğimizde bizim ne yapmamız gerekiyor? Tarımsal üretim havuz alanı yeniden belirlenmeli, imara açılacak tarımsal alanlar artık yasaklanmalı arkadaşlar, tarımdan elinizi çekmeniz gerekiyor. Sulama sisteminde damlama ve akıllı sulama sistemine geçilmesi gerekiyor çünkü fazla su tüketmememiz gerekiyor. Gölet yatırımlarının artırılması gerekiyor. Kendi ilimde, Tekirdağ'da Gözsüz, Çimendere, Ahmedikli Barajları hâlâ daha maalessif havada kalmış, hiçbir işlem yapılmışsınız. Ülkemizde ekim tarihleri ve gübreleme üzerinde de çalışma yapılması gerekiyor. Yine, tarımsal alanlar, ormanlar, otlak alanlar, sulak alanlar, deniz kıyı ve ekosistemleri, çayırılar mutlaka koruma altına alınmalı. Topraksız tarım, onarıcı tarım, dikey tarım gibi yeni sistemlere geçilmeli. Tarım ve Orman Bakanlığı içerisinde meteoroloji birimi kurulmalı. Tarım sigortasının şemsiyenin genişletilmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Ek süre vermiyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Şu bir dakikalari kaldırmadan Sayın Özkoç'u bekledim, onu da ifade ettik.

Hepinize tekrar teşekkür ediyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çorum Milletvekili Ahmet Sami Ceylan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine AK PARTİ grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tüm dünyayı etkisi altına almış olan küresel ısınma, iklim değişikliği ve kuraklıkla ilgili mücadelemiz sadece bugün değil, yirmi yıllık iktidarımız sürecinde sürekli gündemimizde olmuş, gerekli önlemler alınmış ve alınmaya da devam etmektedir.

Sayın milletvekilleri, özellikle salgın döneminde tarımın ne kadar stratejik bir sektör olduğu net bir şekilde ortaya

çıkıştır. Türkiye'yi salgın döneminde diğer ülkelerden daha güçlü kılan, üreten ve büyümeyi sağlayan tarım ve gıda politikalarımız olmuştur.

Sayın milletvekilleri, iklim değişikliğinin tarımsal üretime olan etkilerini önlemek amacıyla yeni bir eylem planı daha ortaya koyuyoruz. Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından 2023 ve 2027 tarımsal kulaklıkla ilgili yol haritamız belirlenmiş olup tüm faktörleri ve tüm beklentileri bir bütün içinde ele alıyor, planlarımızı ve tedbirlerimizi katılımcı bir yaklaşımla ortaya koyuyoruz. Bilindiği üzere, iklim değişikliği, daha sıcak ve az yağışlı iklim koşulları, ekstrem meteorolojik olaylarda artış, su kaynaklarında azalma ve kuraklık şiddetinde artış, su ve toprak kalitesinin bozulması gibi hususların ortaya çıkmasıyla tarım sektörünü etkilemektedir. İşte, bu amaçla, Bakanlığımız, il ve merkez birimleri, STK'ler, üniversitelerden akademisyenler ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü temsilcilerinin katılımıyla "iklim değişikliği ve tarım" konulu bölgesel çalıştaylar yaparak, diğer bir ifadeyle tarımda iklim değişikliğine yönelik kısa, orta ve uzun vadeli yol haritamızı belirlemiştir.

Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Strateji ve Eylem Planı Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından uygulamaya alınmıştır. Söz konusu eylem planımızla Bakanlığımız, beş yıllık dönemde, tarım sektöründe iklim değişikliğine uyum kapasitesini arttırmak ve güvenli gıdaya ulaşmak için sürdürülebilir arazi, toprak, su ve bitki üretimini gerçekleştirmek için önceden gerekli planlamaları yapmıştır. 20 kamu kurum ve kuruluşunun, ilgili STK'lerin ve akademisyenlerin yer aldığı Tarımsal Kuraklık Yönetimi de oluşturulmuştur.

Değerli milletvekilleri, eylem planımızla, aylık olarak sulama suyuna ilişkin veriler, meteorolojik veriler ve hububat bitkileri üzerinde her su yılında bitkilerin ekiminden hasadına kadar fenolojik gelişmeler aylık olarak raporlanacak, il bazında kuru ve sulu koşullarda gerekli tedbir ve önlemler önceden alınarak iklim değişikliğinin en önemli sonuçlarından biri olan tarımsal kuraklıktan çiftçimizin en az düzeyde etkilenmesi sağlanacak ve sürdürülebilir tarımsal üretim izlenilecektir.

Tekrar yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve arkadaşları tarafından, orman varlığımızın yıllara göre artış-azalış oranlarının hesaplanması ve gerçekçi verilerin saptanması amacıyla 13/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

19/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/1/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve arkadaşları tarafından, orman varlığımızın yıllara göre artış-azalış oranlarının hesaplanması ve gerçekçi verilerin saptanması amacıyla 13/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3855 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 19/1/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tarım ve Orman Bakanlığı "İddia, ülkemizde yeşil alanlar azalıyor; gerçek, orman varlığımız artıyor." diye kamuoyuna açıklamalarda bulundu. Bunu ben de merak ettim, araştırdım, acaba Sayın Bakanın verdiği bilgiler doğru mu? "Son yirmi yılda orman alanlarımızı 2 milyon 300 bin hektar artırdık. Son yirmi yılda dünyada orman varlığı azalırken ülkemiz orman varlığını artıran nadir ülkelerden biri oldu. 1972'de 20 milyon 200 bin hektar olan orman alanımızı 2021 yılında 23 milyon 100 bin hektara çıkardık." diyor. Ben de uzmanlarına gittim, Bakanlığın bu iddiasını araştırdım, kamuoyunun takdirine sunmak üzere yüce Mecliste araştırmasının yapılması için de bu teklifi buraya getirdim. Özüde, orman alanlarımızın 540 bin hektarı Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde maden, otoyol, enerji amaçlı kullanımla tüketilmiş. Bakınız, Isparta Sütçüler'de 2009 yılında orman alanının görüntüsü bu, bugün erdiği nokta da 2021 yılına geldiğimizde böyle olmuş. Orman alanları tüketilirken nasıl oluyor da orman varlığımız artıyor?

Ha, bu da yetmiyor; bunun yanı sıra, unutulmuş orman alanlarını "orman alanı" diyerek kayıtlara alıp kamuoyuna burasını orman alanı olarak gösteriyor. Örneğin, Kars Kağızman'da 2015 yılında 1 hektar olan orman alanı 2021 yılında 12 bin hektar olarak ortaya çıkıyor. Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde buralara ağaç dikilmesi gerçekten güzel olurdu ama öyle değil; unutulmuş orman alanları bugünkü teknolojiyle saptıyorlar, burada buldukları orman varlığını "Biz ormanı artırdık." diye açıklıyorlar. Ağacın yaşı 50 ile 100 aralığında, uzmanlar bunu inceliyorlar, Kağızman'da 50-100 yaşındaki ağaçları orman varlığı içine katınca sanki kendileri orman alanını artırmış gibi kamuoyuyla paylaşıyorlar.

Değerli arkadaşlar, başka bir örnek daha vereyim: Şimdi, Gündül Orman İşletme Şefliği plan ünitesinin tablosunda 1996 yılında ormanlık alanların toplamı 11.630 hektar görülüyor, orman toprağı ise 13.498 hektar. 2006 yılından sonra yapılan amenajman planında bunun tamamı orman alanı olarak gösteriliyor yani bozuk orman sahası. Burada daha iyi anlaşılın diye gösteriyorum, Beypazarı Orman İşletmesi, Gündül Orman Şefliğindeki alanı, buraları bozuk orman alanı olduğu için kayıt dışı ama ne yapıyor? Burada daha net görünen bu bozuk orman alanlarını orman alanı içinde gösterip orman alanının arttığı ifade ediliyor. Burada yapılan da şu: Ellerinde var olan mevcuttaki alanlarda rumuzlarla ifade edilen yerler var. Örneğin "taşlık" "ziraat" gibi rumuzla ifade edilen yerin arkasından "bozuk sarıçam" "bozuk çam" ya da "orman toprağı" ifadeleri var. Rumuzun yerini değiştirmişler, buraları orman alanı içinde saymışlar yani normalde orman sahası içinde, ormanlık olmayan alanları rumuz değişikliğiyle orman alanı sayıyorlar, böylece Türkiye'de ormanı artmış gibi gösteriyorlar. İşin özü, burada da görüldüğü gibi, var olan bir hokus pokusla değiştirip orman varlığının arttığını söylüyorlar; bu, doğru bir şey değil. Onun için biz de diyoruz ki: Adalet ve Kalkınma Partisinin dönemlerinde ormanlar yok mu oldu, var mı oldu? Mesela, ağaçlandırma yapıyorlar, kasım ayında Türkiye'nin o anda hiçbir yerinde ağaç dikme olasılığı yok, onun için de bir kısmı kuruyor, bir kısmı donuyor, yeniden ağaç dikiliyor. 21 Mart'taki ağaç bayramını "Biz yaptık, oldu." diye kasıma çekiyorsunuz. Orada bir yanlışlığınız var, onun da düzeltilmesi gerekiyor.

Onun için bir Meclis araştırması yapalım, şu ormanlar gerçekten arttı mı, azaldı mı; orman alanlarının ne kadarı maden sahası oldu; bunun bütününe bir bakalım. Çünkü bu varlığımız, geleceğimiz, çocuklarımızın da ülkemizin de bu değeri nasıl

tüketilmiş, bunu bir görelim. Kâğıt üzerinde "Orman varlığını artırdık." diye kamuoyuna çıkmak yerine, gerçekleri konuşalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Bu konuda Türkiye'nin yetiştirdiği çok değerli orman mühendisleri var, uzmanlar var. Onun için, bu Meclis araştırmasına tüm partilerin destek vermesini ve bu konunun irdelenmesini talep ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ormanlar meselesinden, hakikaten bugün bizim devraldığımız millî mirası bizden sonrakilere devretmek üzere bize emanet edilmiş bir varlıktan bahsediyoruz. Tabii, siz ağaç bayramlarında binlerce ağaç diktığınızı ifade ediyorsunuz. Özellikle TÜİK verileriyle şu an "21 milyon hektar olan ağaç varlığımızı 24 milyon hektara çıkardık." diyorsunuz ama gerçekte bunları görmekte zorluk çekiyoruz. Biz özellikle maden sahalarında, mesela, Ünye'de, altın madeninin arandığı yerdeki, aynı şekilde Kaz Dağları'ndaki bu fotoğrafları sizler de bizler gibi görüyorsunuz, eğer, hakikaten o resmi gördüğünüzde hiçbir şey hissetmiyorsanız biraz kalbinizi kontrol ettirin derim. İbrahim Ağabey, bunu sana özellikle söylüyorum. Yani hakikaten -orman mühendisi ağabeyimizde burada- yerin üstünün altından daha değerli olduğunu anladığımızda vakit çok geç olmuş olacak. Aynı şey, bugün, Samsun'da -vekilimiz burada- Kavak'ta, Şahin Dağları'nda altın arıyoruz. Aramak için bile, sondaj yapmak için bile katlettiğimiz arazinin burada fotoğraflarını göstersek hakikaten içiniz sızlar. Ne yapıyoruz oraya? Madene ulaşmak için ormanı katlederek, o endemik yapıyı... Dün, burada Uludağ'ı tartıştık, aynı buna benzer, Kavak'ta da böyle. Şahin Dağları -adı üstünde- gerçekten, Doğu Karadeniz'e paralel, doğa harikası yerler yani gidip gezip turizme açacağımız yerleri biz madene açıyoruz. Bu açıdan bu konunun muhakkak araştırılması lazım.

Yine, bir bakıyoruz ki zaman zaman orman arazileri üzerine adına "tiny house" denilen -turizme açalım- aynı eski gecekondu gibi evlerin konulduğunu, hatta bunların devre mülk olarak satıldığını, hatta bunların aynı otel muamelesi içerisinde işlem gördüğünü görüyoruz. Yani yazıktır, günahtır, bu konu çok önemlidir. Bize bırakılan mirası bizden sonrakilerle aktarmakla yükümlüyüz. Bugün sadece 1 santim yüksekliğindeki toprağın oluşma süresi üç yüz yıl.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Öyle mi?

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - İbrahim ağabey söylesin, orada oturuyor.

Aynı şekilde bir ağacın -bunu Gümüşhane'den biliyorum- yüz yılın üzerinde. Bizim köknar ağaçlarımız var, 130 metre boyunda; dünyanın belki de en yüksek köknar ağaçlarının olduğu Örümcek Ormanları'mız var, koruma altına alıyoruz ama maalesef bunu da korumamıyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nerede bu orman?

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Kürtün'de Örümcek Ormanları. Elinizde, hemen girip hemen görebilirsiniz.

Yani bunlar bizim millî varlıklarımız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Ek süre veremiyoruz.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bu konunun önemine binaen...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Peki, ben araştırma önergesine "evet" oyu vereceğimizi belirtiyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Necdet İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin yüreğinde, ciğerinde yani deyim yerindeyse ateşin düştüğü yerden, yandığımız yerden söz ettiğimizde -ormanlar da aslında bir ülkenin, bir toprağın en önemli göstergelerinden biridir- ve ateş düştüğünde hepimize düşmüş oluyor. Türkiye'de rantla, talanla dönüştürülen, giderek konut sektörüyle, "turizm" adı altında betonlaştırılan bir yığın ormanla beraber, köylüler yerinden olurken, direndiğinde, itiraz ettiğinde ihanetle, hainlikle, teröristlikle suçlanırken ormanlar yok oluyor. Fakat, iktidarın becerdiği bir şey var, allem etme, kallem etme. Allem kallem Türkçede şudur: Haklı bir şey söylediğinizde lafla onu susturmaya çalışmak. Artık lafla değil, verilerle bunu yapıyorsunuz ve TÜİK verileriyle, çeşitli verilerle ormanların arttığını söylüyorsunuz. Ormanlar yok oluyor, giderek azalıyor. Nedir? Şimdi arkadaşlarımız özetlediler, orman deyince genelde hep sahil aklımıza geliyor, batı geliyor. Peki, ben, Dersim desem, Tunceli desem, Bingöl desem, Cudi desem, Diyarbakır desem, Lice desem ve bu ormanları söndürmeye gidenlere müdahale edildiğini söylesem, oranın belediye başkanları, demokratik kitle örgütleri, sivil toplum örgütleri gittiğinde engellendiğini söylesem inanamazsınız; yok oluyor. Peki neye dönüşür, gelin araştıralım.

Şimdi, normalde -orman mühendisleri burada oturuyor, beraber de çalıştık- bir ormanda kesim için ne yapmak lazım? Uzman görüşü istemek lazım. Hangi yaşta, hangi kriterde; bölgede uzman çavuştan, korucudan görüş isteniyor, demokratik kitle örgütleri yok, sivil toplum örgütleri yok. Sivil toplum örgütleri, demokratik kitle örgütleri itiraz ettiğinde "Sus, giremezsin, bilemezsin!" Her gün arkadaşlarımız defalarca burada Cudi'deki ormanların fotoğraflarını gösterdiler. Korucularla beraber çekiliyor, gidiyor ve bir ranta dönüştü, peşkeş çekildi. Kim itiraz ediyorsa, köylü, vekil, başkan kim itiraz ediyorsa hainlikle suçlanıyor, yaşamıyla tehdit ediliyor; böyle mi korunacak? Bunu araştırmak lazım; nereden nereye kadar, bunlar nasıl gelişti, yeni mi bu olaylar.

Ya arkadaşlar, Kütahyalı ünlü Seyyah Evliya Çelebi diyor ki: "Ben Vilayetikürdistan'ı, Diyarıkürdistan'ı gezerken maymunlar bir uçtan bir uca atlayarak gidiyordu." Birçok yerde bunlar yok oldu. Güvenlikçi politikaların yerine giderek rantçı, talancı bir zihniyete dönüştürülüyor; bunların araştırılması lazım. Allem kallemle olmaz. Bu verilerin ortaya çıkarılması lazım. Gelin, araştıralım; son elli yılda ormanlar nereden nereye gelmiş? Artmış mı azalmış mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Nerede bu olmuş? Bunu çıkaralım.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili İbrahim Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz orman varlığını artıran nadir ülkelerden biridir. Orman varlığımızın yağmalanıp yok edildiğini söyleyen çevrelerin yanlış bildiği doğruları sizlerle paylaşmak istiyorum. Özellikle de FAO raporlarına göre rakamlarla konuşacağım. Orman Genel Müdürlüğü'nün çalışmalarına FAO tarafından beş yılda bir hazırlanan küresel orman kaynakları değerlendirmesi raporunda da yer

verildi. Rapora göre, 2015 yılında ülkemiz orman varlığını artıran ülkeler sıralamasında dünyada 46'ncı sıradayken 2020 yılında 27'nci sıraya yükseldi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – FAO'ya da siz veriyorsunuz, FAO gelip Türkiye'de ölçüm mü yapıyor ya?

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Aynı raporda Türkiye en çok ağaçlandırma yapan ülkeler sıralamasında Avrupa'da 1'inci, dünyada 4'üncü sırada. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ya, buna sevinmemiz lazım, mutlu olmamız lazım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Doğru bilgi değil, aynı TÜİK verisi gibi oradan bilgisini veriyor.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Bilgileri TÜİK'ten almış Vekilimiz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Evinizin bahçesindeki ağaçları da orman diye sayıyorsunuz herhâlde. Bir yanlışlık olmasın. Orman nedir, önce orada uzlaşın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Gerçeklere tahammülünüz yok.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Ben şimdi, tekrar anlatacağım size. Orman envanter çalışmaları kapsamında beş yıllık kalkınma planlarıyla planlı döneme geçen ülkemizde orman envanter çalışmaları 1963 yılında başlamış ve 1963-1972 yılları arasında orman amenajman planları yapılmış...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Evin önündeki ağaçları saymış orman diye.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – ...bu döneme ait envanter değerlendirmeleri sonuçlarına göre tek tek söyleyeceğim, CHP sözcüsü de burada konuştu, çok güzel rakamlar almış, onların hepsi doğrudur fakat ormanların yok edildiği de yanlıştır; çok güzel çalışmış. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

1973'te 20,2 milyon hektarken 1999'da 20,7 milyon hektara çıkmış, 2004'te 21,2 milyon hektar olmuş -bak bunlar tek tek rakam, bunların hepsi amenajman planlarında var- 2015'te 22,4 milyon hektar olmuş, 2020'de 22,9 milyon hektar olmuş, 2022'de ise 23,2 milyon hektar olarak tespit edilmiş. Bu envanter sonuçlarına göre ormanlık alanlarda son kırk dokuz yılda 3 milyon hektarlık artış olduğu tespit edilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Orman Genel Müdürlüğü son yirmi yılda cumhuriyet tarihimizin en büyük ağaçlandırma seferberliğini ortaya koymuştur. 2003-2022 yıllarında yaklaşık 6 milyar 500 milyon fidanı toprakla buluşturarak orman varlığımızı 2,4 milyon hektar artırdık, yaklaşık Trakya büyüklüğündeki bir alanda ağaçlandırma yapıldı. 2023 yılı hedefimiz dünya nüfusu kadar fidanı toprakla buluşturmak ve ülkemiz yüz ölçümünün bu yüzde 30'u olan 23,4 milyon hektar orman alanına ulaşmaktır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bildiğiniz gibi 2020 yılında büyük bir orman yangını oldu, cumhuriyet tarihinin en büyük orman yangını oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Bu alanlarda...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, bize vermediniz.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Antalya'da da 60 bin hektar yer yanmıştır. Buranın tamamına şu anda fidanlar dikildi, ağaçlandırıldı.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Köyler ve yol kenarları da harnup, keçi boynuzuyla ağaçlandırılacaktır.

Ben yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun!

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati 16.07

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.23

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 52'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394) (*)□

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 394 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Sayın Durmaz, buyurun.

(*) 394 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat Almus Barajı'na ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tokat Almus Barajı kapasitesi dolduğu zaman 1 milyar 100 milyon metreküp su toplamakta. Bölgemizde yağış olmadığı için baraj şu an yüzde 29 dolulukla 280 milyon metreküp su bulundurmaktadır. Gözova, Difoy, Bizeri, Cincife, Karakaya, Çöreğibüyük, Döllük, Gaziosmanpaşa, Ballıdere, Kızılköy, Gümenek ve devamında büyük ovalardan Kazova, Sağ ve Sol Sahillerle birlikte buna bağlı ilçelerde yıllık su tüketimi tarımsal sulama için 250 milyon metreküp ve buradan üretim yapan Gül Enerji devamında da bu Kazova'daki suyla Amasya Ovası'nda da sulama yapmaktadır. Enerji üretiminin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından titizlikle kontrol edilip mutlaka durdurulması ve bu durdurmanın kalıcı olması gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunc; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili İsmail Koncuk konuşacaktır.

Buyurun Sayın Koncuk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözleşmelilere kadro, bana göre sözde kadroyla ilgili İYİ Parti Grubunun görüşlerini açıklamak üzere huzurlarınızdayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, burada kanun teklif edenler bölümüne baktığımız zaman 1'inci sırada Konya Milletvekili Halil Etyemez var. Burada yok herhâlde Halil Bey? Halil Etyemez EĞİTİM-BİR-SEN'in uzun yıllar Genel Sekreterliğini yapmış, sendikacılıktan gelme bir değerli milletvekilimizdir. Ama yani ilk imza sahibi bir sendikacı olan kanun teklifinde bu kadar arızalar olması ve kadroya geçmek isteyen sözleşmelileri mutsuz eden düzenlemeler olması akıllalmaz bir durum. Bizim geldiğimiz yeri unutmamamız lazım. Geldiğimiz yeri, mesleğimiz ne olursa olsun burada o geldiğiniz yerleri unutmadan Parlamentoda gerekli temsili ortaya koymamız lazım geldiğinin altını çizmek istiyorum ben.

Şimdi, değerli milletvekilleri, burada gerekçe bölümünü okumuşsunuzdur mutlaka. Ben memur arkadaşlarımız, sözleşmeden kadroya geçme arzusu içinde olan arkadaşlarımız öğrensin diye bazı yerlerini okuyacağım, ibret almak adına okuyacağım. Yani AK PARTİ'li vekillerin yazdığı gerekçe bu, hatta bu teklif Cumhur İttifakı'nı da kapsıyor çünkü hem AK PARTİ'den hem Milliyetçi Hareket Partisinden milletvekillerinin hem de Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Destici'nin de bu kanun teklifinde imzası var yani ilk defa bu kadar geniş şümüllü bir kanun teklifi bu. Gerekçede deniliyor ki bakın: "Günümüzde kamuda istihdam edilen sözleşmeli personelin büyük kısmı doğrudan veya dolaylı olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesine tabidir. Ayrıca, tüm personeli sözleşmeli statüde olan kurumlar olduğu gibi, karma istihdam yapısına sahip olmakla birlikte görev alanları ve unvanları ayrılaştırılmış kurumlar ile aynı birimde aynı unvan ile memur ve sözleşmeli personel istihdam edilen kurumlar da bulunmaktadır." Sanki başkası yapmış bunları. "Sosyal güvenlik hakları bakımından da homojen bir yapı olmayıp -bak, bak yani sosyal güvenlik hakları bakımından da homojen bir yapı olmayıp... İYİ Parti mi bu homojen yapıyı bozmuş, Cumhuriyet Halk Partisi mi, bunu bilmiyorum- sözleşmeli personelin bir kısmı 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındayken bir kısmı (c) bendi kapsamında yer almaktadır." Enteresan bir durum, bunları yazan, sözleşmeliliyi kamuda âdeta icat eden AK PARTİ. "Sözleşmeli personel sayısının ve istihdam edildikleri hizmet alanlarının genişlemesi istihdama yönelik bazı sorunları da beraberinde getirmiştir." Enteresan bir gerekçe yani "Sözleşmeli personel sayısının ve istihdam edildikleri hizmet alanlarının genişlemesi istihdama yönelik bazı sorunları da beraberinde getirmektedir." diyor. Kim genişletti? AK PARTİ.

Şimdi, burada bir soru soracağım. Ya, kardeşim, bu kanunla sözleşmelilik uygulaması ortadan kaldırılmıyor ki, kalkmıyor. Bundan sonrada 3+1 bir yıl olarak tüm kamuda sözleşmeli uygulaması devam edecek. Yani zaman harcamamak adına daha fazla okuma gereği duymuyorum. Bir tanesini daha okuyacağım, ibretiâlem için okuyacağım. Kamu kurumlarında çalışma barışının korunmasına ve kurumsal hizmet kalitesinin artırılmasına katkı sağlayacakmış. Bakın, ya, kamu kurumlarında çalışma barışının korunması ve kurumsal hizmet kalitesi artacakmış yani "Bu sözleşmeliler kadroya geçince çalışma barışı yeniden tesis edilecek ve iş verimi, hizmet kalitesi artacak." deniliyor. Peki, niye hâlâ sözleşmeliliğe devam ediyorsunuz? Hizmet kalitesini bozan, çalışma barışını bozan bir uygulamaya neden devam ediyorsunuz değerli AK PARTİ'liler? Yani imza atıyorsunuz ama imza attığınız metnin ne olduğunu biliyor musunuz, bilmiyorum. Bunu kaldırıyorum.

Şimdi, bakın, ince ince anlatacağım bunları. Mesela, yerel yönetimlerden başlıyoruz. Yerel yönetimlerde 3+1'i dolduranları kadroya geçiriyor ama kurumlar arası tayin hakkı vermiyorsunuz. Neden vermiyorsunuz ya? Neden vermiyorsunuz? Yani yaptığınızın hangi sonuçlar doğuracağını bile bile mi vermiyorsunuz, haberdar mı değilsiniz? Ben size birkaç örnek vereceğim, bilmiyorsunuz muhtemelen. Biri göndermiş bana, yıllarca belediyelerde çalışmış üst düzey bir bürokrat. Diyor ki: "Bakın, belediyelerde 2013 yılından bugüne kadar dokuz yıldır çalışan yetenekli, başarılı mühendis, hukukçu, teknik veya mali konuda yetişmiş insanlar var. Güneydoğu'da veya sınır ötesinde görev alan kahraman askerlerimizin ve polislerimizin eşleri var." Şimdi, bakın, belediyeler arası tayin yaptıramayınca kurumlar arası tayin umuduyla o polis ya da o asker başka bir ile nakledildiğinde eşi de o ile gitmek durumunda ama siz nakil yaşağını getirdiğiniz zaman o kahraman askerimizin, o kahraman polisimizin eşi orada kalacak. Bunu biliyor musunuz bilmiyorum. Yani bu yaşağın burada mutlaka ama mutlaka kaldırılması lazım. Gerçi AK PARTİ'den bizi dinleyen kimse de yok, Grup Başkan Vekilleri falan da yok, kime anlatıyorum bilmiyorum yani.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – İmza sahipleri yok ki.

İSMAİL KONCUK (Devamla) - Gerçi milletimize anlatıyorum da yani bunları bilen birileri, hatta şu kanun teklifinin altında imzası olan değerli vekillerden birkaçı burada olsaydı en azından not alma imkânı olurdu; Komisyon inşallah bunları değerlendirir. Burada hikâye anlatmıyoruz ya, burada insanların geleceğiyle ilgili bir durumu, bir önemli problemi ifade etmeye çalışıyoruz değerli milletvekilleri.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Tutanaklar var Sayın Vekilim, tutanakları alır, bakarız.

İSMAİL KONCUK (Devamla) - İnşallah alırsınız, umut ederim.

28 Kasım 2022 tarihi itibarıyla sözleşmeli olanlar 3+1 yıl sonunda kadroya geçecekler. Ya, bu 28 Kasım nereden çıkmış diye merak ettim. AK PARTİ'nin değerli bir vekili izah etmiş bunu, diyor ki: "O tarih Sayın Cumhurbaşkanının 'Sözleşmelileri kadroya alacağız.' diye açıkladığı tarihtir." Allah Allah! Ya, Sayın Cumhurbaşkanı bir tarih açıkladı diye o tarih esas alınarak sözleşmeliler nasıl kadroya alınır ya? Kanunun yürürlük tarihi ya da Resmî Gazete'de yayımlanma tarihi esas alınarak kadroya alınması lazım. Yani Sayın Cumhurbaşkanının bundan haberi var mı bilmiyorum. Sayın Cumhurbaşkanı, aman, bir şeyi açıklarken dikkat edin ya. Sizi yanlış anlayan insanlar sizin konuşmanızı esas alıyor ve diyor ki: "Kadroya bu tarihten itibaren geçireceğiz."

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Onun haberi vardır da imza atanların haberi yok.

İSMAİL KONCUK (Devamla) - Arkadaşlar, Allah emri değil ya, Allah emri değil.

Şimdi, bakın, saçmalığa bakın arkadaşlar. Yani biri yazmış bana: "Sayın Vekilim, iyi günler diliyorum. Eşim 24 Ağustosta sınava girdi. 4 Kasımda kazandığını açıkladılar; evrakı aldılar. 5 Aralıkta sözleşme imzalayıp başlattılar." Şimdi, 4 Kasımda açıklanıyor, başlatsalar hemen problem yok ama 5 Aralıkta başlatmışlar.

Bir sürü yazı var. Diyor ki: "Güvenlik soruşturması sebebiyle birçok kişi göreve başlayamadı." Bir günle, iki günle, üç günle kadrolu olmayı kaçıran insanlar var. O 28 Kasım 2022 tarihi mutlaka ama mutlaka değiştirilmelidir. Bu, kabul edilemez.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Kanun yürürlüğe girinceye kadar.

İSMAİL KONCUK (Devamla) - Yani Sayın Cumhurbaşkanını da vallahi siz zor duruma düşürüyorsunuz. Muhtemelen haberi yoktur diye düşünmek istiyorum ben.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Vardır, vardır.

İSMAİL KONCUK (Devamla) - Şimdi, asıl olan -onu da ifade ettim- bu kadrolu, sözleşmeli istihdamın kaldırılması, tümünden kaldırılması. 2011 yılında, o zaman ben Sendika Genel Başkanıydım, defalarca eylem yaptım, defalarca, arkadaşlarımla beraber. Yapmadığımız eylem, yaratmadığımız gerginlik kalmadı ve 2011 yılında, seçim öncesinde yine Sayın Cumhurbaşkanı bunu ilan etti, dedi ki: "Kadroya alacağız." Yine o malum sendikanın bir toplantısında ilan etti. Yani onların eylem meyleme işi yok da ama onlara prim yapmak için gider, orada açıklar Sayın Cumhurbaşkanı.

Şimdi, aradan kaç yıl geçmiş? On iki yıl geçmiş, on iki yıl sonra bir kadro... Niye? Bir seçim daha var. Aslında bu kadro falan değil, bakın, değerli milletvekilleri, bu kadro falan değil; bu, 3+1 modeli kamuya kökten yerleştirmek, kökten. Bu değişmiyor, sadece ıstırap yaşayanlar değişiyor yani yedi yıldır, sekiz yıldır, dokuz yıldır ıstırap çeken sözleşmeliler -muhtemelen ıstırapı inşallah biter- tayin hakkı alacaklar mı bilmiyorum, göreceğiz tayin hakkı geliyor mu çünkü kadroya geçtiğinde diğer kadroluların kullandığı hakkı bunlar kullanamayacaklar; işin bu tarafı da var. Mesela, 3+1 ya, beş yıl olan diyor ki: "Ben kullanacağım." Vallahi, bakın, yapılan düzenlemeleri bekleyin "Ben kullanacağım." diye filan beklemeyin. Nasıl bir düzenleme yapacaklar? Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, diğer bakanlıklar nasıl bir düzenleme yapacaklar? Mesela, mazeret tayinleri Millî Eğitim Bakanlığında bugün açıklandı, ilan edildi; başvurular alındı, ilan edildi. Şimdi, bu kadroya geçecek olan -örnek veriyorum- beş yılını tamamlamış bir sözleşmeli öğretmen kadroya geçince... Mazeret tayin başvuruları bitti; Millî Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer'e buradan soruyorum: Bunlara bir hak verecek misiniz? Yani beş yıldır, altı yıldır, yedi yıldır, sekiz yıldır bekleyenlere bir mazeret tayin hakkı verecek misiniz? Bunu takip edeceğiz, bunu takip edeceğiz, inşallah verilir.

Değerli milletvekilleri, bakın, şimdi, burada en önemli problemlerden bir tanesi, sözleşmelilerin kadroya geçirilince daha iyi haklara sahip olacağı filan aklınıza geliyor değil mi? Daha geriye gidiyor. Niye? Çünkü Millî Eğitim Bakanlığında ve Sağlık Bakanlığında sözleşmeliyesen üç yılını dolduran memurlara, öğretmenlere, hemşirelere öbür tayin hakkı veriliyordu yani eş durumu, sağlık, can güvenliği vesaire, üç yılını dolduranlara, elimde belgesi var. Şimdi, bakın, ıstırah ediyoruz ya, siz üç yıl olan kazanılmış bir hakkı -güya müjde veriyorsunuz- elinden alıyorsunuz, dört yıla çıkartıyorsunuz; bunlardan haberdar mısınız bilmiyorum. Sözleşmeliyken üç yılda eş durumu tayini isteyebilen sözleşmeli öğretmen, sözleşmeli sağlıkçı; bu kanuni düzenlemeden sonra, üç yıl sonunda değil, dört yıl sonunda bu eş durumu mazeret tayin hakkını kullanabilecek yani bir hakkı budayan bir kadro geliyor. Ya, kadro geldiğine sözleşmeli öğretmenler, sözleşmeli memurlar neredeyse sevinemedi. Geçen ben Twitter üzerinden bir anket yaptım -19 bin kişi oy kullanmış- "Beklentilerinizi karşıladı mı?" diye, "Karşıladı." diyen yüzde 18, onların da muhtemelen çoğu siyaseten yazanlardır, memur bile değildir; yüzde 82'si "Memnun değiliz." diyor ya, "Böyle kadro yerin dibine batsın." diyor çalışanların yüzde 82'si. Dolayısıyla, bu yönüyle mutlaka düzeltilmeli.

Bir sürü problem var, tek tek saysam burada yirmi dakika yetmez. Mesela, 4/C'den 4/B'ye geçenler var, şimdi kadroya geçecekler, bunların unvan problemi var. Mesela teknik eleman ama idari personel olarak büroda çalışıyor, tekniker adam, teknisyen, hatta mühendis.

Değerli milletvekilleri, bir mühendis idari personel olarak çalışıyor. Bu nasıl olabilir ya? Yani bunların geçmişte hak ettikleri kadrolarıyla beraber kadroya geçmesini temin etmek hem hukuki aslında hem de vicdani bir sorumluluktur diye düşünüyorum. Yani bu haktan faydalanmayacak olan...

Şimdi, bakın, burada sözleşmeliler şöyle, onu da izah edeyim: Bir, süresiz sözleşmeliler vardı yani kaçınıcı yılda tayin hakkını kullanacağını, yer değiştirme hakkını kullanacağını, kadroya geçeceğini bilmeyen sözleşmeliler vardı; bir de 3+1'e tabi olan sözleşmeliler vardı. Yani bu 3+1'e tabi olanların sayısı yaklaşık 300 bin civarında, belki biraz daha fazla olabilir. Şimdi, bu düzenleme, 3+1'e tabi olan bu sözleşmeli personele, öğretmene, hemşireye vesaire hiçbir yeni hak getirmiyor, hiçbir yeni hak getirmiyor; tamamen anlamsız bir kadro düzenlemesi. Yani 3+1'e tabi olan zaten üç yılın sonunda kadroya geçiyordu, bir yıl sonra tayin isteme hakkına sahip oluyordu; bu hak vardı. Siz neyi getirdiğinizi zannediyorsunuz? Ben bunu anlamıyorum. Bu da büyük bir eksiklik, kusurdur.

Mesela ne yok burada? Kur'an kursu öğreticileri kadro, kapsam dışı bırakılmış, yok. Kur'an kursu öğreticileri, bunlar yok; idari hizmet sözleşmelileri var PTT'de çalışan, bunlar yok. Bunlar da sözleşmeli, bunlar neden yok? Cevabını birileri versin. Ya, uzman çavuşlarımız, sözleşmeli erbaş ve erlerimiz yok burada. Askerlerimiz, hani kahraman askerlerimiz? Yok burada. Sözleşmeli askerlik statüsünü de siz çıkardınız bu milletin başına; bu neden yok? Bunu biri izah etsin. "Kahraman" dediğimiz askerlerimize kadrolu çalışmayı bile çok gören iktidar, bu düzenlemeyle neyi amaçladığını bu "kahraman" dediği askerlere izah etmek zorundadır değerli milletvekilleri.

Aile sağlık merkezindeki grup elemanları kadro dışı bırakılmış, bunlar yok. Aile Bakanlığında ek ders karşılığı memuriyet yapanlar var, bunlar kadro dışı. Polisevlerinde, ordu evlerinde, öğretmen evlerinde çalışan personel var, yıllardır çalışıyor, umut ediyor bir kadroyu; yok. Usta öğreticiler yok, PIKTES öğretmenleri yok yani nasıl bir düzenleme? Mesela kanunu okuduğunuz zaman bazı gruplara böyle bir hak verilmiş, kısmi zamanlı çalışanlara. Sayın Cumhurbaşkanı onlara neye göre kadro verecek, bunlara neye göre vermeyecek? Yani verilmesin demiyorum ama bir hak verildiyse şunu düşünmemiz lazım: Bu ülkede tek sağlam istihdam şekli kadrolu istihdam şeklidir. Bunu yirmi yıldır yerle yeksan ettiniz, perişan ettiniz. Aynı işi yapan, aynı eğitim seviyesine sahip insanları ayırdınız.

Şimdi, bakın, güya kadroya geçiriyorsunuz. Ya, kadroya geçirdikten sonra bile bu sefer de kadrolular arasında farklı bir uygulama yapacaksınız yani bu kadroya geçirdiğiniz sözleşmeliler, daha önce kadroya geçirilen, daha önce kadrolu olan devlet

memurlarına göre bu tayin ve yer değiştirme hakkını kullanamayacaklar. Bunu zaten neden çıkardığınızı biliyoruz; çakılı kadro olsun, kimse yer değiştirmesin, orada memuru tutayım. Hiç düşünmediniz ki o zorunlu hizmet bölgelerinde çalışanlara biz farklı bir maaş verelim, bu bölgelerde çalışmayı özendiririm, mahrumiyet bölge tazminatı verelim diye hiç düşünmediniz, hiç sorumluluk almadınız, sorumluluğu sürekli memurlardan bekliyorsunuz. Bu, kabul edilecek bir durum değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakikam var mı?

BAŞKAN – Yok.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Yok mu?

BAŞKAN – Yeterince süre veriyorum.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Bir selam verip kapatayım.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bir dakika uzatmaları vermiyoruz arkadaşlar.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüştüğümüz kanun teklifiyle kamu kurumlarında ve belediyelerde sözleşmeli personel olarak çalışan 458.615 kişinin memur kadrolarına geçirilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Yapılan düzenlemeyle özet olarak 28 Kasım 2022 tarihi itibarıyla kamu kurumlarında ve mahallî idarelerde sözleşmeli personel olarak çalışmakta olanlardan kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuruların memur kadrolarına geçirilmesi; 4/B sözleşmeli personel statüsünde istihdam edilenlerden aynı kurumda üç yıllık çalışma süresini tamamlayanların süresi içinde talepte bulunmaları hâlinde aynı unvanlı memur kadrolarına atanmaları; kadroya geçen sözleşmeli personelin can güvenliği ve sağlık sebepleri hariç olmak üzere üç yıl süreyle başka bir yere atanamaması ve aynı yerde en az bir yıl daha görev yapması; 28 Kasım 2022 tarihinde askerlik, doğum, evlat edinme, görevlendirme, ücretsiz izin gibi nedenlerle görevlerinde bulunamayanlardan yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlara da kadro düzenlemesinden yararlanma hakkı tanınması ve mahallî idarelerde sözleşmeli personel istihdamının memur kadrolarına ilk defa alınma usulüne tabi tutulması öngörülmektedir.

Ayrıca, 657 sayılı Kanun kapsamında açıktan vekil olarak atanan imam-hatip, müezzin-kayyım, ebe ve hemşirelerin devlet memurluğu için aranan şartları taşımaları ve kanunda belirtilen sürede başvuruda bulunmaları hâlinde ilgili kurumların imam hatip, müezzin, ebe ve hemşire kadrolarına atanması ve bunların dört yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına naklinin yapılmamasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Sözleşmeli personel statüsü esasen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda düzenlenen istihdam şekillerinden biridir. Bununla beraber, başta teşkilat kanunları olmak üzere muhtelif kanunlarda sözleşmeli personel çalıştırmaya imkân veren düzenlemeler kapsamında da bu statüde personel çalıştırılmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak seçim beyannamelerimizde kamuda sözleşmeli, geçici, taşeron, vekil ve benzeri adlar altında istihdam edilenlerin kadrolu hâle getirilmesini sağlayacak düzenlemelerin yapılmasını öngördük. Bu doğrultuda, Cumhurbaşkanlığı'na mensup milletvekilleriince ortak imzayla Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş bulunan kanun teklifini olumlu bulduğumuzu ve desteklediğimizi konuşmamın başında ifade etmek istiyorum.

Hatırlanacağı gibi, 7079 sayılı Kanun'la yasalaşan 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kamu idareleri ve bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda çalıştırılmakta olan taşeron işçiler kadroya geçirilmişti. Yine aynı düzenlemeyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/C maddesine göre geçici personel statüsünde çalışanlar mezkûr kanundaki 4/B statüsüne geçirilmiş, 4/C yani geçici personel statüsü de kaldırılmıştı. Bu defa da kamuda sözleşmeli ve vekil olarak çalışanlar memur kadrolarına geçirilmek suretiyle kamu hizmetinde görev yapan taşeronlarla birlikte sözleşmeli ve geçici personel statüsündekilerin kadrolu hâle gelmesi temin edilmiş olmaktadır.

Anayasa'mızın 128'inci maddesinde devletin kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği hükme bağlanmış, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ile diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

Bilindiği gibi, Türkiye'de personel rejimini düzenleyen ana kanun 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'dur. Bununla birlikte, 2914, 2802 ve 926 sayılı Kanunlarla Anayasa'da ifade edilen diğer kamu görevlileri kapsamında hâkim ve savcılar, akademik personel ve askerî personelin, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle de kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışan personelin hukuki ve mali statüsü düzenlenmiştir. Bunların dışında da münferit bazı hükümlerle kamu çalışanlarının özlük haklarına yönelik çeşitli düzenlemeler mevzuatımızda yer almıştır.

Türkiye'de kamu personel istihdamının şekline bakıldığında 1926 tarihli ve 788 sayılı Memurin Kanunu'nda yer alan memur ve müstahdem tanımıyla başlayan ve günümüze ulaşan süreçte kadrolu ve sözleşmeli olmak üzere temelde iki istihdam biçiminin olduğu söylenebilir. 657 sayılı Kanun'un istihdam şekillerini düzenleyen 4'üncü maddesinin (B) fıkrasında sözleşmeli personel, özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, tahsis edilen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşmeyle çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan personel olarak tanımlanmıştır. Buna göre, memur ve diğer kamu görevlileri asli ve sürekli kamu hizmetlerine ilişkin kadrolarda, sözleşmeli personel ise geçici ve kısmi işlere dair sözleşmeli personel pozisyonlarında çalıştırılmaktadır. Ancak zaman içerisinde işlerin değişen niteliğiyle asli ve sürekli kamu hizmetlerinde de sözleşmeli personel çalıştırılması gibi nedenlerle sözleşmeli personel statüsüne ilişkin kalıcı bir düzenleme ihtiyacı gerekli olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bu doğrultuda hazırlanmış bulunan kanun teklifinin 1'inci maddesiyle, Diyanet İşleri Başkanlığında 657 sayılı Kanun'un 86'ncı maddesi kapsamında açıktan vekil imam-hatip ve vekil müezzin kayyım olarak görev yapmakta olanların Başkanlıktaki imam-hatip ve müezzin kayyım kadrolarına atanması ve bu şekilde atanmaların dört yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına naklinin yapılmaması düzenlenmektedir. Ayrıca, bunlara, geçerliliği devam eden Kamu Personeli Seçme Sınavı'nda ve yapılacak mülakat ile uygulamalı sınavda başarılı olma şartı da getirilmektedir.

2'nci maddeyle, sözleşmeli personel statüsüne ilişkin kalıcı düzenlemeler yapılmaktadır. Buna göre, proje bazlı işler, özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç duyulan hâller, bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmetler, yabancı uyruklu personel istihdam edilmesini gerektiren hizmetlerde çalıştırılanlar ile özelleştirme uygulamaları sebebiyle iş akitleri sona erenlerin kamuda istihdamı gibi bazı özel durumlar hariç olmak üzere, kamuda üç yıl sözleşmeli olarak görev yapan personelden aynı kurumda üç yılı tamamlayanların bu sürenin sonunda memur kadrolarına atanması öngörülmektedir. Kadroya geçen personelin üç yıl süreyle başka bir yere atanamaması ve aynı yerde en az bir yıl daha görev yapması, sözleşmeli personel pozisyonlarında geçirilen hizmet sürelerinin kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilmesi, ayrıca, yurt dışı

teşkilatlarında sözleşmeli personel çalıştırılabilmesi hususu düzenlenmektedir. Burada sözleşmeli personelin geçmiş hizmetlerinin memuriyet derece ve kademesi bakımından değerlendirilmesinde 4/C statüsünde geçen sürelerin de dikkate alınması, ayrıca, hizmet aksamasına yol açmayacak şekilde sözleşmeli personelin yer değiştirmesine ilişkin zorunlu hâller arasına eş durumunun da eklenmesi yerinde olacaktır. Diğer yandan, maddeyle sözleşmeli personele uygulanacak disiplin hükümleri bakımından 657 sayılı Kanun'a atıf yapılmakta, bu düzenlemelerle sözleşmeli personel uygulaması üç yılın sonunda memur statüsüne dönüşen bir süreklilik kazanmaktadır.

Teklifin 3'üncü maddesiyle, kısmi zamanlı çalışanlar ile yüksek öğretim kurumlarının araştırma geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (B) fıkrası ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 6'ncı ve ek 26'ncı maddeleriyle mahallî idarelerde görev yapan sözleşmeli personelin memur kadrolarına atanması temin edilmektedir. Maddede mahallî idarelerdeki memur kadrolarına geçirilen mevcut sözleşmeli personelin sadece mahallî idareler arasında naklen atanabilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, Aile Hekimliği Kanunu kapsamında Sağlık Bakanlığıyla imzalanan sözleşmeye dayalı olarak 28/11/2022 tarihinde çalışmakta olanlar görev yaptıkları aile sağlığı merkezinin bulunduğu taşra teşkilatında pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise Sağlık Bakanlığının kadro cetvellerinde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen memur kadrolarına atanmaları sağlanmaktadır. 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun geçici 1'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası çerçevesinde 28 Kasım 2022 tarihi itibarıyla çalışmakta olan ve 657 sayılı Kanun'un hizmete alınmaya ilişkin genel şartlarını taşıyanların da Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bölge müdürlüklerinde pozisyon unvanlarıyla, aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise anılan Genel Müdürlüğün kadro cetvellerinde yer alan unvanlarla sınırlı olmak suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen memur kadrolarına atanmaları öngörülmektedir.

Kanun teklifinin 4'üncü maddesiyle 657 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla ilgili mevzuatta düzenleme yapılması için altı aylık süre verilmekte, bu süre içinde mevcut mevzuatın yeni düzenlemeye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği belirtilmektedir.

Yapılan bir diğer değişiklikle de Kültür ve Turizm Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında görev yapan solist sanatçı ve sanatçılar ile sahne üstü ve gerisindeki personelin aynı kanunun sanatçıların istihdamını özel olarak düzenleyen ek geçici 12'nci, 14'üncü ve 16'ncı maddeleri kapsamında sözleşmeli personel olarak istihdam edilmeleri temin edilmektedir.

6'ncı madde mahallî idarelerde sözleşmeli personel istihdamının memur kadrolarına ilk defa alınma usulüne tabi tutulmasını öngörmektedir. Ayrıca, mahallî idarelerde çalışan ve üç yıllık çalışma süresini tamamlayan sözleşmeli personelin memur kadrolarına atanmaları ve bunların bir yıl süreyle daha diğer kamu kurum ve kuruluşlarına naklinin yapılmaması hüküm altına alınmaktadır. Bu şekilde, mahallî idarelerde hizmete giriş şartları memurlarla aynı olan sözleşmeli personelden dört yıllık çalışma süresini tamamlayanların diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakline imkân sağlanmaktadır.

Teklifin 7'nci maddesi, Sağlık Bakanlığında, 657 sayılı Kanun'un 86'ncı maddesi kapsamında açıktan vekil ebe ve vekil hemşire olarak görev yapmakta olanların memur kadrolarına atanması öngörülmektedir.

Tüm bu düzenlemelerle, bir yandan kamu idarelerinde istihdam edilen sözleşmeli personel ile açıktan vekil olarak atanan personelin memur kadrolarına geçirilmesine, çalışma barışının korunmasına ve kurumsal hizmet kalitesinin artırılmasına katkı sağlanmakta; diğer yandan, sözleşmeli personel bakımından, unvan değişikliği ve görevde yükselmenin önündeki engeller kaldırılarak öğrenim durumlarına göre en üst derecelere yükseltilme imkânı sağlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bildiği gibi kamu çalışanlarının çalışma şartlarında, mali ve sosyal haklarında önemli iyileştirmeler yakın zamanda yapılmış, reform niteliğinde tarihî adımlar atılmıştır. Memur ve emeklilerimizin beklentilerinin birçoğu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin uygulandığı dönemde Cumhurbaşkanlığı birliğinde karşılanmıştır. Asgari ücretin ve ücret gelirlerinin asgari ücret kadar olan kısmının vergi dışı bırakılması tarihî nitelikte bir gelişme olmuştur. 2022 yılında 2 defa olmak üzere asgari ücrette net toplam yüzde 95 oranında artış yapılmış, 2023 yılı için de yüzde 54,6 artışla asgari ücret 8.506 liraya yükseltilmiştir. Ayrıca, yıl içerisindeki enflasyon gelişmesine bağlı olarak ilave artış yapılabileceğine dair kararlılık da vurgulanmıştır.

Reformist bir adımla tüm memur ve emeklilere genel anlamda 600 puanlık ek gösterge artışı yapılmış; öğretmen, polis, müdür, şube müdürü, sağlık personeli, kamu avukatı, uzman erbaş, fakülte sekreteri, gelir uzmanı, din görevlisi gibi kamu çalışanlarının 3600 ek gösterge beklentisi karşılanmış; yapılan düzenleme 2023 yılıyla birlikte yürürlüğe girmiş; çalışan ve emeklilerimizin maaşlarına yansımıştır. Askerî personel, polis, çarşı ve mahalle bekçilerinden ek göstergeleri 3600'ün altında olanların emekli aylıklarında 1.200 lira artış yapılmıştır.

Muhtar ödeneği ve güvenlik korucularının aylık ücretleri asgari ücret düzeyine çıkarılmıştır. Mülki idare, güvenlik, eğitim çalışanları ile hekimler başta olmak üzere sağlık çalışanlarının çalışma şartlarında ve mali haklarında iyileştirmeler yapılmış, infaz koruma memurları ile sağlık çalışanları için yıpranma payı getirilmiştir. 4/B sözleşmeli personel statüsü için engelli çalıştırma mecburiyeti getirilerek 12 bin yeni engelli istihdamı sağlanmıştır.

2023 yılı ilk altı aylık dönemi için kamu çalışanları ve emeklilerimizin maaşlarında toplu sözleşmeyle kararlaştırılan üzerinde yüzde 30 oranında artış yapılmış, en düşük emekli aylığı yüzde 57 oranındaki artışla 5.500 liraya çıkarılmıştır. Çalışanlara işverenlerce yapılan doğal gaz, elektrik ve yemek ödemeleri vergiden istisna tutulmuştur. EYT sorununun yaş şartı aranmaksızın kökten çözümüne ilişkin siyasi irade ortaya konulmuş, yasal düzenleme de çok yakında Meclisimiz tarafından gerçekleştirilecektir.

Bunlarla birlikte, şehit yetimlerinin tamamına istihdam hakkı verilmesini, uzman erbaşların kadroya geçirilmesini, uzman jandarmalarımızın okullarında geçen sürenin fiilî hizmetten sayılmasını, terörle mücadelede yaralanıp da malul sayılmayan gazilerimizin mağduriyetlerinin giderilmesini, şeref aylığının hak sahipleri bakımından eşitlenmesini, taşeron ve geçici işçilerin kadroya alınmasını, yardımcı hizmetler sınıfında çalışanların genel idari hizmetler sınıfına geçirilmesini de gerekli görüyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak işçimizin, memurumuzun, çalışanımızın ve emeklimizin sorunlarını çözmek, beklentilerini karşılamak için samimiyetle gayret gösteriyoruz. Bugüne kadar, çalışan ve emeklilerimizin haklı taleplerine nasıl kol kanat gerip çözümüne katkı sağladysak bundan sonra da her daim yanlarında olacak, onların hayatını kolaylaştıracak düzenlemelerin takipçisi olmaya devam edeceğiz. Cumhurbaşkanlığı birliğinde ülkemizin kalkınması, milletimizin huzur ve refahı için yılmadan çalışmaya, milletimizin talep ve beklentilerini bir bir yerine getirmeye kararlıyız. Bu kapsamda, önümüzdeki günlerde vatandaşlarımızın lehine önemli kazanımlar sağlayacak kanuni düzenlemeler de inşallah, sırasıyla hayata geçirilecektir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ve Cumhurbaşkanlığıyla istikrar devam edecek, Türkiye yükseldikçe yükselecek ve lider ülke olacaktır.

İnanıyoruz ki bu kanun teklifinin yasallaşmasıyla kamuda statü ve istihdam karmaşasının giderilmesine, ücret adaletinin sağlanmasına ve çalışanlara eşit fırsatlar sunulmasına katkı sağlanacaktır.

Bu düşüncelerle, kanun teklifinin ülkemize, milletimize ve çalışanlarımıza hayırlı olmasını diliyor, sizleri saygıyla

selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aynı zamanda, Meclisten medet uman, kadroya geçeceğini düşünen sözleşmeli, emeklilikte yaşa takılanları, çırakları, tarım danışmanlarını; hepsini buradan saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifinde 170 civarında imza varken 3-4 kişiyi geçmeyen AKP sıralarını da halkımıza şikâyet ediyorum. Yani insanlar “Acaba biz de bu grubun içerisinde girebilir miyiz, biz de kadrolu hâle gelebilir miyiz?” diye düşünürken ve muhalefetten de bu konuda önergeler vermesini beklerken bu önergelerin muhatap olarak ulaşacağı kimse yok karşımızda.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, bir kanun teklifi ve bu kanun teklifiyle yüz binlerce insan her ne kadar kadroya geçmeyi, kadrolu olmayı amaçlıyorsa da hedefliyorsa da buna benzer niyetleri olsa da tespit etmek ve teyit etmek gerekir ki aslında bu, yeni bir düzenleme. Yani 3+1 biçiminde, bir tür sözleşmeli, kadrolu ara bir istihdam biçimi şu anda söz konusu. Bunu niye böyle söylüyorum? Aslında buradan kadroya geçecek olan insanlar ne yazık ki kadrolu çalışanların haklarına ulaşabiliyor durumda değil yani özlük hakları açısından böyle, aile bütünlüğü açısından böyle -daha ayrıntılı anlatacağım bunları- ceza mevzuatı açısından böyle ama bakıldığında olağanüstü bir gürültü kopartılıyor ve deniliyor ki: “Sözleşmeliler kadroya geçecek.” AKP’nin çok mahir olduğu bir konu var: Yirmi yıllık zaman dilimi içerisinde bir problemi yaratıyor, muhalefetin bütün önerilerine rağmen bu sorunu ortaya koyuyor, aradan yıllar geçtikten ve on binlerce insan iktidarın yarattığı bu sorundan dolayı perişan olduktan sonra dönüyor, diyor ki: “Biz bu sorunu çözüyoruz, müjde!” E, kardeşim bu sorunu ortaya koyan sen değil misin? Ondan sonra böyle bir Cin Ali zihniyetiyle sorunu çözdüğünü iddia ederek toplumsal desteğini artırmaya çalışıyor.

Değerli arkadaşlar, öyle bir acayip durum var ki... Bak, sözleşmelisi, kadrolusu, vekili, taşeronu, ücretlisi, şusu busu... Ya, çalışma rejimini darmadağın ettiniz bu yirmi yıllık zaman dilimi içerisinde, şimdi işin içinden çıkılmıyor, aynı yün yumağına dolanmış kedi yavrusu gibi siz de debelenip duruyorsunuz. Çıkılmıyor işin içinden, birini düzeltsen başka bir tarafı bozuluyor, onu düzeltsen başka bir tarafı bozuluyor.

Ve burada bir genel gerekçe var, bu gerekçede deniliyor ki: “Ya, memlekette birtakım ihtiyaçlar hasıl oluyor, ihtiyaçlar artınca sözleşmeliler artıyor ama bunların da ihtiyacı artınca bunları da biz kadroya çevirmeye çalışıyoruz.” Bunlar palavra. Bak, burada yazan genel gerekçe baştan sona palavra. Niye palavra biliyor musunuz? Bu ülkenin ciddi bir istihdam sorunu var, bu ülke bir güvencesiz istihdam cennetine çevrildi, asgari ücretle yaşayan çalışabilir nüfusun yüzde 60’ı ve bunun böyle olmasının sebebi hem yirmi yıllık iktidar hem de ondan önceki iktidarlardır. Niye onlar? Çok kötü oldukları için mi? Uluslararası sermayenin, neoliberal siyasetin dümen suyunda gittikleri için bu böyle. Bunun sonucunda Derviş’in yapısal uyum projelerinin altına rahatlıkla imza attığı, IMF’nin, Dünya Bankasının her emrini burada uygulamaya çalışan kadroların bunu bir yenilik, bir ilerleme olarak, dünyayla bütünleşme olarak sattığı günden bugüne kadar hiçbir şey yolunda gitmiyor. Ne yolunda gitmiyor? Kamusal bütün varlıklar özelleştiriliyor, çalışma hayatı esnekleştiriliyor, deregüle ediliyor, böyle uyduruktan kadrolu, sözleşmeli, ücretli, şöyleli böyleli bir sürü rejim, çalışma biçimi ihdas ediliyor ve günün sonunda on binlerce insan perişan oluyor ve iktidar diyor ki: “Biz sizi bundan kurtardık.” Yani değerli halkımız, mesele şu: Bu iktidar sizin ağzınıza yumruğu vuruyor, ağzınızı burnunuzu kan içerisinde bırakıyor, ondan sonra da iç cebinden bir yara bandı çıkarıyor, “Bakın, size karşı bir yara bandım var, buyurun yara bandı.” diyor. Şimdi, bizden de bize yara bandı verdiği için mutlu olmamızı bekliyor; hatta “Yara bandı mı daha iyidir, sargı bezi mi daha iyidir.” arasında da seçim yapmamızı bekliyor. Burada çok açık bir şey var: Açık olan şey, uluslararası sermayenin, neoliberal sistemin yani emperyalizmin bu ülkeye dayatmış olduğu çalışma rejimini en mahir biçimde, Kenan Evren’in dahi başaramadığı bir biçimde bu iktidarın başarmasıdır. O yüzden biz diyoruz, “AKP, 12 Eylül darbesinin doğrudan sonucudur, ürünüdür.” diye bundan dolayı söylüyoruz. 24 Ocak Kararlarının mümkün kılınması ancak ve ancak bir askerî darbeye mümkündü ve ondan sonraki süreçte özellikle 99’dan sonra neoliberal politikaların, şu anda konuşmakta olduğumuz ve sanki arızı bir meseleymiş gibi, olmasını istememişler de olmuş gibi önümüze süren iktidarın bu politikaları vahşice uygulamasının sonuçlarını konuşuyoruz, bunları tartışıyoruz şu anda.

Zaten istihdam açısından olağanüstü sıkıntılı bir durum var, yüzde 47 gibi bir yere çalışabilir insanların oranı sıkışmış durumda. Avrupa’daki en kötü ülkenin yüzde 70 civarında istihdam sağlayabildiği düşünülüyorsa ne kadar geride olduğumuz anlaşılacak ve bu istihdamın da çok önemli bir kısmının daha fazla asgari ücret çevresinde -geçen gün yüzde 30’luk zamlarla birlikte- kümelendiği düşünülüyorsa işin vahameti daha da fazla ne yazık ki ortaya çıkıyor.

Şimdi, bu yasa teklifi geldi. Oysaki 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu’na göre bu teklifin 3 konfederasyonun istişaresiyle buraya gelmesi gerekiyordu, en azından bunların gelip bunları bir tartışması gerekiyordu ama -iktidarın bir sadık sendikası var MEMUR-SEN- iktidar ile MEMUR-SEN anlaşmışlar aynı yüzde 30 zam mevzusunda olduğu gibi, bunu buraya getirdiler.

Pek çok açıdan bu teklifte düzenlenmeyen taraflar var. Bu düzenlenmeyen taraflar toplamda böyle atla deve değil yani olağanüstü yükler getirecek, hazineyi perişan edecek durumda değil. 150 bine yakın sayıda insan bu süreçten yararlanamıyor. Oysa hakkaniyetli olan şey, bu 400 küsur bin insanın kadroya geçme sürecine dâhil edildiği gibi aynı zamanda onların da bu sürecin içerisinde dâhil edilmesi idi. Kimler var mesela? Vekil memurlar, mimarlar, mühendisler daha çok bunlar. Bu vekil memurlar normal maaşın üçte 2’siyle çalışıyor ve bunun içinde yok.

Bakın, Bakan çıktı dedi ki: “Bu 50/d maddesi uyarınca güvencesiz istihdam edilen araştırma görevlilerini biz 33/a’ya geçireceğiz, bu sorunu çözeceğiz.” Böyle bir şey yok, böyle bir şey yok. Kendi söylediklerini kendileri inkâr eder bir durumlar. Doktor öğretim üyelerinin, öğretim görevlilerinin, canlı modellerin güvenceli kadrolarda istihdam edileceği vaadi yerle bir oldu, buharlaştı gitti. Mesela yardımcı hizmetler sınıfında çalışan taşeron işçiler var, bunlar bu teklifte yok; belediye işçileri var, sahne gerisi işçiler, figüranlar var, bunlar bu teklifte yok. Oysaki teklifin içerisinde mutlaka olmaları gerekiyordu. Sağlık alanında çalışan yardımcı sağlık personeli yok.

Esasına bakıldığında yani yıllardan beri kamu çalışanlarının “eşit işe eşit ücret” diye, “sendikacı, grevli, toplu sözleşmeli sendika mücadelesi” diye, “sözleşme yerine kadro” diye mücadele ettiği -şu Kızılay’ın bir dili olsa da konuşsa- bu AKP iktidarının dayaktan geçirmedeği bir kamu çalışanı kalmadı. Ben de o dayağı yiyenlerden biri olduğum için bu işin tanıyıyım aynı zamanda.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Ben de...

RIDVAN TURAN (Devamla) – Ha, birisi de orada oturuyor işte.

Yani bu kadar zulümle yapmadıklarını, adım atmadıklarını -önümüzde bir seçim göründü- bu seçimde yapmaya niyet ettiler. Yapsınlar tabii ki, yapsınlar tabii ki. Bu yasanın içerisinde az da olsa çalışanların işine yarayacak olan kısımların olduğunu görüyoruz ama bunu yani bu yirmi yıllık zaman dilimi içerisinde bu politikaları vahşice uygulayan iktidarın dönüp bize şöyle demesini kabul etmiyoruz: “Ya, geçmişten gelen böyle şeyler vardı, biz bunları çözeceğiz.” Geçmişten gelen şeyler planlı programlı, taammüden sizin yaptığınız şeyler oysaki.

Şimdi, bu maddelere bakıldığında, maddelerde şöyle problemler var arkadaşlar: 1’inci maddede imamlara, müezzinlere,

vekil imamlara, kayımlara ilişkin kadroya alma planlaması yapılıyor. Ya, bu aslında... Değerli arkadaşlar, sözleşmeli değiller yani bu sözünü edilen kesim bu kanun teklifinin kapsamı içerisine girmiyor, girmiyor; normal koşullarda bu kanun teklifinin içerisinde onların olması mümkün değil ama olmalıdır, bakın olmalıdır çünkü müezzinin de vekil imamının da kayyımın da şunun da bunun da ailesi var, çoluğu var, çocuğu var, elbette olmalıdır, olmalıdır da anlamadığınız şey şu: Yani burada vekil imama kadroyu tanırken vekil öğretmene, sözleşmeli öğretmene bu hak niye tanınmıyor? Ücretli öğretmene bu hak niye tanınmıyor? İtiraz ettiğimiz şey budur yoksa toplumun herhangi bir kesiminin birtakım haklardan yararlanıyor olması asla ve asla bizim eleştiri oklarımızı üstüne çekmez. Eleştirdiğimiz şey, öğretmenlerin bu işin içerisinde niye olmadığıdır.

2'nci maddede, sözleşme feshedildiği durumda, sözleşmesini feshettiği durumda personelin bir yıl boyunca yeniden sözleşmeli pozisyona geçememe durumu düzenlenmiş ve -bir yıl boyunca yeniden sözleşmeli pozisyona geçilemeyeceği düzenlenerek- bu durum yeni kadroya geçecek olanların aleyhinde kullanılır hâle getiriliyor. Yani esasen, bunun tümünden yasadaki çıkarılması gerekli. Bu 2'nci madde çok sorunlu. 2'nci maddede aile birliğini ciddi manada tehdit eden şeyler var -ki Anayasa'nın 41'inci maddesi gereğince de aile birliği temel öneme sahip bir kurumdur- yani sözleşmeli personelin üç yıl boyunca bir başka yere atanamayacağı düzenlemesi aile birliğini tam anlamıyla ortadan ikiye bölüyor.

Yine, yükseköğrenime devam durumunda yani sağlık alanında çalışanların yükseköğrenime devamı durumunda getirilen hüküm, bunların kapsam dışında tutulmasına sebep oluyor. Bu insanlar hem sağlık alanında çalışıp hem de yükseköğrenime devam edemiyorlar. Şimdi, buna benzer muhtelif şeyler var. Ama burada, tabii, bunları konuşurken bir de şunu konuşmak lazım: Öyle -dedim ya- kedi yavrusunun yün yumağına dolaşması gibi anakronik bir hâl var ve iktidar da bunun içerisinde bir türlü çıkamıyor, çıkamadıkları var. Hani biz, işte, "yaşa takılanlar, depremden mağdur olanlar" falan diyoruz da değerli arkadaşlar, bunların hepsinin esası AKP'ye takılanlar, AKP'nin rejimine takılanlar. Bakın, 2 milyon EYT'linin bütçe yükü 150 milyar civarında. Oysaki faize ve kur korumalı mevduata aktarılan para 500 milyar, vergi harcamaları da asgari ücretin vergi dışı tutulması göz önünde bulundurulursa, bu hesap edilirse 800 milyar civarında, sermayeden alınmaktan vazgeçilen vergisi var. Yapacağınız şey, sadece 150 milyarı harcayıp bu EYT meselesini bitirmek.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bitirmiyorlar işte!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Kardeşim, yani duvar konuşmaya başladı, taş, toprak konuşmaya başladı; bu EYT meselesi bir türlü gelmiyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – EYT'liler rahatsız!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Şimdi, burada tabii, şöyle durumlar da var: Deprem mağdurları var, biliyorsunuz; aynı zamanda BAĞ-KUR'lular var. Ya, deprem mağdurlarından geçenki konuşmamda bahsettim. Şimdi, BAĞ-KUR'lular var, çok muzdaripler durumdan; 9000 gün prim ödüyorlar. SSK'li 5000 gün prim ödüyor ve emekli oluyor, BAĞ-KUR'lu 9000 gün prim ödemek zorunda. Ya, böyle bir adaletsizlik olabilir mi? Bakın, bu adaletsizliklerin adresinin tümü bu iktidar. Ben üretmedim bunları, ben üretmedim, benim uydurduğum şeyler değil; bu iktidar yaptı bunu, deniz ötesi efendilerden alınan emirler doğrultusunda bu ülkeyi bir işçi mezarlığı hâline getirdi, sosyal güvencesiz çalışmayı en büyük çalışma biçimi hâline getirdi. BAĞ-KUR'luların bu sorunlarının mutlaka çözülmesi lazım.

Bakın, stajyerler var. Stajyerler diyorlar ki: "Ya, bizim stajımızın başladığı zaman aynı zamanda sigortamızın başladığı zaman olsun." Bunda ne var? Bunun gerçekten bütçeye ağır bir maliyeti falan da yok değerli arkadaşlar. Ya, bu mağduriyeti niye ortadan kaldırmıyoruz?

Yine, bu deprem konusuna ilişkin olarak EYT'den faydalanmak için 8/9/1999 baz alınıyordu; bunun yerine önerilen şey çok basit, 31/12/1999 baz alınsın ve insanlar herhangi bir problem yaşamadan emekli olabilsinler. Emekliler intibak yasası bekliyor. Niye? Çünkü emeklilerde de aynı şeyi yapmışsınız; aynı iş yerinden aynı biçimde emekli olan insanların birbirinden bağımsız, birbirinden farklı olarak maaş aldıkları, özlük haklarına sahip oldukları bir işçi cehenneminden bahsediyoruz.

Tarım çalışanları var, tarım danışmanları. Tarım danışmanları diyorlar ki: "Ya, bizim sayımız zaten az, özlük haklarımızı niye vermiyorsunuz kardeşim? Niye bizi mağdur ediyorsunuz, niye bizim kadrolu olmamıza imkân sağlamıyorsunuz?" Sayıları gerçekten az. Bakın, saymakla bitmiyor görüyoruz musunuz, ne kadar çok insanı mağdur etmişsiniz.

Ben halkımızı buradan sesleniyorum: Bu konuşmaların muhatabı yok değerli halkımız. Bu konuşmaların muhatabı, AKP sıralarının bombos olmasından kaynaklı yok. Biz, sizin için mücadele ediyoruz ama karşımızda, bu Meclis içerisinde önerilerimizi dinleyecek kimse yok ne yazık ki.

Yine, KYK'lilerin -Kredi Yurtlar Kurumu mağdurlarının- sorunları var; bunların gecikme zammının silineceğinden, zam alınmayacağından bahsedildi, hiçbir değişiklik yok.

Ezcümle mesele şu: Bu kadar zaman dilimi içerisinde AKP iktidarı çalışma rejimini bir cehenneme çevirdi. Aynı işi yapan, aynı biçimde çalışan, aynı artı değeri üreten insanlar birbirlerinden farklı özlük haklarıyla çalışmak zorunda kaldılar; dolayısıyla da farklı maaş rejimlerine, farklı emeklilik rejimlerine maruz kaldılar. Bunların tek bir sebebi var değerli halkımız: Bunların sebebi, ekonominin dümenini uluslararası sermayeye devretmiş ve bu sayede de bu ülkede çalışan bütün emekçileri, işçiyi, çiftçiyi, memuru, herkesi mağdur etmiş olan iktidardır; bundan başka bir kişi, bir varlık, bir olgu falan değildir ve bu süreç eğer değiştirilemezse aynı biçimde gitme eğilimindedir. Şunu çok açık yüreklilikle söylemek isterim: Bunların hiçbirine razı olmak durumunda değiliz, hiçbirine razı gelmek gibi bir durumumuz ve lüksümüz yok. Bunun tek bir alternatifi vardır; bu konuda sesimizi yükseltmek, bu konuda örgütlü olmak, bu konuda yan yana gelmek ve günün sonunda, bu ülkede bu çalışma rejimini egemen kılan, yoksulu daha yoksul hâle getiren, zengini çok daha zengin hâle getiren yani tam anlamıyla bir sınıf aygıtı, bir egemen sınıf örgütü olarak çalışan iktidarı iktidarından etmektir. Bu güç sizin elinizde değerli halkımız. Eğer bugün bütün bunlardan şikâyet ediyorsanız bilin ki bundan önceki dönemlerde bu iktidarın ayakta kalmasına hepimizin, halkın, muhalefetin izin vermiş olmasındandır. Bu fasit daireden çıkmanın tek yolu, bu iktidarı, bu anlayışı, bu neoliberal sistemi, bu zulüm düzenini tarihin çöp sepetine göndermektir diyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu.

Buyurun Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi selamlıyorum.

Salonda iktidar partisinden ya da iktidar ortaklarından kimse yok, söylediklerimizi duymak istemiyorlar. "Gözleri var, görmüyorlar; kulakları var, duymuyorlar."a doğru gidiyorsunuz yani. Tabii duymak istemezsiniz çünkü yanlışlarınızı sıralıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bugün, burada sözleşmeli personele kadro verilmesiyle ilgili bir kanun teklifini görüşüyoruz. Hemen peşinen ifade edeyim, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu kanun teklifine "evet" diyoruz, "evet" diyeceğiz fakat bu kanun teklifi büyük eksikliklerle malul değerli arkadaşlarım, onları da anlatacağım ama daha önemli bir şey anlatacağım size. Sizin, sadece bu kanun teklifi örneğiyle, bu ülkenin gerçek beka sorunu olduğunuzu, gerçek millî güvenlik sorunu olduğunuzu da açık bir şekilde ortaya koyacağım değerli arkadaşlar. Nasıl? Hemen bir cümleyle ifade edeyim: Bu düzenlemede eşitlik yok, hukuk yok, adalet yok değerli arkadaşlar; siz keyfi bir şekilde hazırlamışsınız. Keyfîlik, bu topraklarda yüzyıllarca tutunmamızı engelleyecek

en önemli zaafıdır. Beka sorunu, ancak ve ancak bu ülkenin yurttaşlarını eşit kılan hukuk devleti ve adalet devletiyle mümkündür. Siz Cumhuriyet olarak hukuk devletini, adalet devletini, eşitlik devletini neredeyse ortadan kaldırdınız arkadaşlar. Bu ülkenin tarihî boyunca yaşamış olduğu en büyük beka sorunuz, bunu açık şekilde ifade etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, EYT'liler gerçekten bekliyor. Bu EYT'nin, bir süre önce kanunlaşan emekli ve memurlara ek zamlar ve bu kadro kanunuyla beraber çoktan gelmiş olması gerekiyordu, bunları görüşecektik. Bir yanlış var bu EYT'yle ilgili, bunu belirtmek istiyorum, muhalefetteki bazı arkadaşlar da bu yanlış yapıyor; "2 milyon kişi, şu kadar para..." Değil değerli arkadaşlarım, 2 milyon 250 bin insan bugün EYT çıktığı an emekliliği hak ediyor ama zamana, yıllara sâri olarak bir o kadar insan da -2,5 milyona yakın insan var- onlar da emeklilikte yaşa takılanlar ama gününü doldurmayanlar değerli arkadaşlarım. O nedenle bu sanıldığından çok daha büyük bir rakamdır, bunu bilelim.

Değerli arkadaşlarım, bu sözleşmelerle ilgili, bugüne kadar taşeron işçilerle, geçici işçilerle ilgili yapılan beklemenin temelinde bu insanlar sadece maaş, para filan beklemiyorlar, iş güvencesi bekliyorlar. Siz iş güvencesini tahrip ettiniz. Şimdi, hep suçluyorsunuz ya, işte Genel Başkanımızı, başka herkesi "Amerika'dan emir aldınız, filan yere gittiniz..." Siz dünyaya emir olarak verilen -kimin verdiği de çok belli değil ama patronlar veriyor- neoliberal politikalar dolayısıyla Türkiye'de "iş güvencesi" dediğimiz en temel insan hakkını zaten ortadan kaldırmıştınız değerli arkadaşlarım, şimdi kısmen gideriyorsunuz

Şimdi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesine göre sözleşmeli kabul edilenleri biz kadroya geçiriyoruz çünkü öyle dediler teklif sahipleri, iktidar partisi sözcüleri sürekli olarak bunu söylediler. Değerli arkadaşlarım, şimdi bu tam doğru değil, sözleşmelerin bir kısmını... Ne kadar geçiriliyor? 458 bin kişi. Peki, ne kadar daha var? Bunu kimse bilmiyor. Geçirdikleri de tam olarak bilmiyorlar. Bize etki değerlendirme dağıttılar değerli arkadaşlarım; dört kategoride yazmışlar, "Biz bunları kadroya geçiriyoruz." demişler ama -nokta, nokta- kaç kişi olduklarını bilmiyorlar, geçirmediyelerinin de kaç kişi olduğunu bilmiyorlar yani bunlar devletin hafızasını da -bu da beka meselesidir- yok etmişler, bilmiyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Bu niye böyle olmuş değerli arkadaşlarım? Bunun böyle olmasının temelinde...

Değerli arkadaşlarım, Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinde kamu görevini kimlerin göreceği yazıyor, der ki: "Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle gördürülür." Yani ya memur olacak ya sözleşmeli personel olacak ya işçi olacak. Şimdi biz diyoruz ki: Bunlar 250 bin kişi -bize göre, yuvarlak bir rakam tabii- 250 bin kişi bu şeye alınmadı. Niye bunları geçirmiyorsunuz? "Bunlar 4/B'ye uymuyor." Niye uymuyor, işçi midir bunlar? "Hayır." Peki, memur mudur bunlar? "Hayır." Sözleşmeli midir bunlar? "Hayır." Peki, siz 650 bin kişiyi korsan olarak mı çalıştırıyorsunuz ya? Siz devleti de devlet olmaktan çıkardınız değerli arkadaşlarım. Biz muz cumhuriyeti miyiz arkadaşlar?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çok bağırıyorum, çok.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Efendim, muz cumhuriyeti, çadır devleti bu Anadolu'da tutunabilir mi değerli arkadaşlarım? Böyle bir şey var mı? Hukuk olmadıkça...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çok bağırarak haklı olmanı gerektirmiyor.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Çok bağırarak... Bu da çok trol şeyidir biliyor musunuz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çok bağırınca çok duyuracağını mı zannediyorsun?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Trol, esas konuyu başka tarafa saptırmak için böyle saçma sapan, konuyla ilgili olmayan laflar sokuşturur. Cemal gibi bir arkadaşımıza, çok değerli akademisyen bir arkadaşına bunu yakıştıramadım ama öyle bir şeyin içine düştü ki -Adalet ve Kalkınma Partisinin içine- yirmi senede maalesef bu güzel insanlar bu hâle geldiler, üzgünüm. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu sözleşmeli personel olayı çok istismar edilmiştir. Arızı durumlarda, geçici durumlarda nitelikli elemanların alınması için konulan madde çok farklı bir şekilde kullanılmış, değişik kanunlara ilave edilmiş, değişik bakanlık, kuruluş kanunlarına ilave edilmiş ve bugün sayılarını bilemedikleri kadar fazla sözleşmeli insan olmuş. Bu insanların şimdi bir kısmını kadroya geçiriyorlar. Bu, kadroya geçirdikleri şeyde de... Ha, niye böyle oldu? Kamu İhale Yasası'nı dolanmak için 100 kusura kere değişiklik yapmışlarsa 657'yi de delmekle, hatır gönül, kendi yakınlarını filan işin içine... Geçmişteki iktidarların da burada büyük hatası var, sözleşmeli maddesinde arızı olan bir şeyi genel hâle getirmişler; bu da ayrı bir konu değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bundan önce, işçilerle ilgili bir şey söyleyeyim değerli arkadaşlarım. Sayın Genel Başkanımızın ta 2015'te taşeron işçi meselesini gündeme getirmesiyle beraber taşeronların bir kısmını -o da problemlili bir şekilde- kadroya geçirdiler ama şu anda -hani kamu görevi devlet memurları, sözleşmeli personel ve işçilere yaptırılır ya- belediyelerde ve merkezî Hükümette kamu görevi yapan, kamu hizmeti veren 750-800 bin arasında işçi var değerli arkadaşlarım.

Başka bir şey daha söyleyeyim, behemehâl bu işin halledilmesi lazım, daha önemli bir şey var. Bu, Covid salgınında çok kullanıldı; biliyorsunuz, işten çıkarmalar yasaklandı. Patronlar neye göre işten çıkardı insanları biliyor musunuz değerli arkadaşlarım? Şu meşhur İş Kanunu'nun 25/II "kod29" dediğimiz maddesiyle, işçileri işten çıkaracaklar, başlarından atacaklar, tazminat vermek istemiyorlar, gasbediyorlar haklarını; yetmiyormuş gibi, edepsizler, işçileri hırsız, namussuz, edepsiz ilan ediyorlar! Bu madde böyle bir maddedir değerli arkadaşlar ve yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Her yerde kullanılıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Devlette, belediyelerde, özel sektörde işten çıkarmalarda bu kod 29 yaygın bir şekilde kullanılıyor. Hepsini geri dönüyor belki arkadaşlar ama mahkemeler üç sene, dört sene sürüyor ya. Siz ne biçim insanlarsınız ya, nasıl vicdanınız var kardeşim ya? Siz nasıl secdeye gidiyorsunuz kardeşim ya; ben şaşırıyorum. Bunu halledemediniz mi, bu maddeleri kaldıramadınız mı değerli arkadaşlar? Defalarca kanun teklifi verdik, niye bunları halledemiyorsunuz; bunu anlamak mümkün değil.

Ya, arkadaşlar, gerçekten, Adalet ve Kalkınma Partisi, sizin adaletiniz falan hikâye. Ya, bir tane basit örnek vereyim: Ne güzel yaptınız değil mi; devlet sanatçıları, müzisyenler, akademisyenler, bir sürü insan sözleşme... Sözleşmeli midir, o nedir, o da ayrı tartışılabilir yani üç şeye de girmiyor, işçi de değil, memur da değil; bunları alıyorsunuz... Değerli arkadaşlar, bakın, sözleşmeli personeli tarif ediyor 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi ve 1 ve 2'inci paragraflarında deniyor ki: "Devlet Konservatuvarları sanatçı öğretim üyelerinin; İstanbul Belediyesi Konservatuvarı sanatçıları..." Ya, değerli arkadaşlar, İstanbul Belediyesi ya; Atina Belediyesi, Erivan Belediyesi, Tahrir Belediyesi değil ki ya! Nasıl bir insanınız siz ya? Nedir, ben bunu anlamıyorum ya. Bunlar da bizim Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ya. İstanbul Belediyesi'ndeki müzisyenleri kapsamıyor bu. Ya, böyle bir şey var mı arkadaşlar ya? Nasıl anlatacaksınız, insanların yüzüne nasıl bakacaksınız değerli arkadaşlarım ya? Niye böyle bir şey yapıyorsunuz? Kin, kin, kin! (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Nefret, nefret!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – "Ben, Türkiye Yüzyılı'nın mimarı, 14 Mayıs'tan sonra karşınızda olacağım." filan dedi. Ya, dünya mimarı böyle bir şey olur mu? Vatandaşların bir kısmına kin ve nefret duyar mı değerli arkadaşlarım; böyle bir şey var mı? Bir de diyorsunuz ki: "Biz medeniyet kuruyoruz. Davamız, medeniyet mücadelesi." Ya, değerli arkadaşlarım, yol, su, kanal, tünel, viyadük, havaalanı, bunlar elbette iyi şeylerdir ama medeniyet için yeterli değildir arkadaşlar. Medeniyetin temelinde adalet

vardır, adalet. Devlet konservatuvarında çalışan bir sanatçıyı kadroya alıp İstanbul Belediyesi Konservatuvarında çalışanı almamakla medeniyet kurulamaz. Medeniyetin "m"sine bile yaklaşamazsınız, yaklaşamıyorsunuz nitekim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – İstanbul Belediyesi bunu bilmiyor mu? Biliyor.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bakın, içeri girenlerin yanında o kadar çok sayıda insan devre dışı bırakılıyor ki. Bakın, ne kadar, size sayayım ben bunları. Mesela, ek ders ücretiyle çalışan öğretmenleri almadınız. Mesela "usta eğitici" dediğimiz kesimi almadınız. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nda var bunlar, halk eğitim merkezlerinde var ve sayıları neredeyse 180 bine yaklaşıyor, ücretli öğretmen, vekil öğretmen bunlar; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nda, belediyelerde ve başka yerde almadınız. Diyorlar ki: "Hayır." Peki, sözleşmeliyi aldınız. "Bu sözleşmeli ayrı." diyor. Doğru, ayrı bir kanunda, Devlet Memurları Kanunu değil başka bir kanunda yani ismi bununla hiç ilgisi olmayan bir kanunla sözleşmeli aldınız, üç sene için doğruya bir yerlere gönderdiniz. Zaten onlar üç sene sonra kadroya geçiyordu değerli arkadaşlarım. İmamlara kadro verdiniz, doğru yaptınız; biz itiraz etmiyoruz, Sayın Genel Başkanımız gruba da getirmişti bu sorunu, doğru yaptınız. Peki, aynı durumda olan vekil imamlara kadro veriyorsunuz da vekil öğretmenlere niye kadro vermiyorsunuz değerli arkadaşlarım? (CHP sıralarından alkışlar) Hadi, vekil öğretmen ders ücretine göre çalışıyor filan. Usta eğiticiler, belediyelerdeki usta eğiticiler, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndaki usta eğiticiler yıl boyunca çalışıyorlar, ek derse göre maaşları şey yapılıyor. Peki, bana birisi çıksın söylesin... Kanun teklifinin sahibi arkadaşımız burada mı?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Yok, yok, burada yok.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Yok, yok; ara ki bulasın.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Tabii, duymak istemedi, dayanamadı söyleyeceklerimize Sayın Etyemez, burada değil.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Buradayım.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Ha, arkada oturuyormuş, buradaymış, cevap versin şimdi. Bu insanları hangi kategoriye çalıştırıyorsunuz? Siz korsan devlet misiniz? Değerli arkadaşlarım, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ya da dünya vatandaşlarına kamu hizmeti veren ya memurdur ya sözleşmeli personeldir ya da işçidir. Peki, bu insanları, bu on binlerce insanı ne diye çalıştırıyordunuz ya? Siz hukuk uygulamıyor musunuz ya? Devleti, korsan devlet hâline mi getirdiniz değerli arkadaşlarım, muz cumhuriyeti hâline mi getirdiniz ya? Peki, bu insanlara niye bu kadroları vermiyorsunuz? Nasıl anlatacaksınız bu insanlara?

Danışmanlarımız... Değerli arkadaşlarımız, diyoruz ki: Bunların iş güvenceleri yok -herkes söyledi ha- hiçbir şeyleri yok.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Kıdem tazminatı da yok danışmanların.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Niye bunlara vermiyorsunuz şeyleri? Ya, işte, bunlar şöyle, böyle filan dediler. Şimdi, nasıl çalıştırılıyorlar, ona bakıyorum: "...milletvekillerine yardımcı olmak üzere kadro şartı aranmaksızın ve diğer kanunların -bir şey koymuşlar buraya- sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın her milletvekili için bir danışman, bir ikinci danışman ve bir ilave personel sözleşmeli olarak çalıştırılabilir." Ya, Allah'tan korkun ya! "Sözleşmeli olarak çalıştırılabilir." Peki, niye bunlara bu hükümleri uygulamıyorsunuz, bir söyleyin yani bu devlet 100 kişiye, 500 kişiye adalet veremiyor mu? Bundan dolayı mı ihya olacak? Nedir arkadaşlar? İnat mıdır? "Her şeyi biz biliriz, muhalefet söyledi onun için yapmayacağız bunu." mudur? Hâlbuki muhalefetin söylediği bir sürü iş yapıyorsunuz ama eksik bir şekilde yapıyorsunuz. Bunlar nedir yani birisi gelip bize anlatabilir mi değerli arkadaşlarım?

Arkadaşımız da söyledi, sözleşmeli er ve erbaş... Niye bunlara kadro vermiyorsunuz? Bunlar sözleşmeli değil de devamlı olan uzman erler ve erbaşlarla aynı işleri yapıyorlar. Sözleşmeli er ve erbaş bunlar; aynı işleri yapıyorlar, cephede beraber gidiyorlar, beraber ölüyorlar, tabutları beraber geliyor, yan yana dizip namazlarını kılıyorlar. Siz nasıl bir vicdan taşıyorsunuz değerli arkadaşlarım? Ben anlayamıyorum sizi, gerçekten size üzülüyorum, acıyorum size değerli arkadaşlarım, vallahi acıyorum ya!

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Kendine acı, kendine!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Evet, sana da acıyorum!

Bu kadar çelişki yaşanabilir mi değerli arkadaşlarım? Bir şey kalıyor: Siz yalan söylüyorsunuz, numara çekiyorsunuz millete; öyle. Bu kadar açık olan şey örtülebilir mi? Ne kadar, bu insanların sayısı kaç kişi? Değerli arkadaşlarım, niye bir devlet, bir ordu savaşa, ölüme gönderdiği insanlara ayrı bir kadro, güvencesi olmayan bir kadro veriyor? Böyle bir şey var mı? Niye bir devlet, aynı işi yaptırdığı öğretmenin birine 3.500 lira maaş verip öbürüne 10 bin lira maaş veriyor; birisi gelsin bunu bana anlatsın, ben özür dileyeyim, anladım diyeyim. Niye bunu yapıyorsunuz değerli arkadaşlarım? Devlet olmaya, hukuk devleti olmaya yakışır mı bu? Nasıl bunu içimize sindiriyorsunuz, anlamıyorum. Ondan sonra, herkese saldırın, herkesi düşman ilan edin, ağzını açanı terörist ilan edin, beka problemine filan dâhil edin. Bu ülkenin gerçek beka problemi sizsiniz değerli arkadaşlar, gerçek millî güvenlik problemi sizsiniz değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Burada kişilerle bir işim yok; zihniyetlerle, siyasi partilerin kendileriyle konuşuyorum yoksa benim kişilerle bir şeyim yok.

2'nci maddede Cumhurbaşkanı yetkilendiriliyor değerli arkadaşlar. Ya, arkadaşlar, bu Cumhurbaşkanı Hükûmetin yerine geçiyor ama Bakanlar Kurulunun yerine geçmez. Bir kişiye her şey havale edilebilir mi değerli arkadaşlar? Son zamanlarda çıkarmış olduğunuz bütün yasalarda şu Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yetkilerinden bir kısmını, hatta bayağı hatırı sayılır bir kısmını Cumhurbaşkanına devrettiniz. Böyle bir şey olmaz, böyle bir demokrasi olmaz.

Ya, bunları söylüyoruz değerli arkadaşlarım, sizin dinlediğinizi sanmıyorum, zaten salonda hiç kimse yok. Tarihe geçiriyoruz burada, kayıtlara geçiriyoruz yoksa sizin heyetiniz artık gözü olup görmeyen, kulağı olup işitmeyen, vicdanı zaten olmayanlar sınıfına girmiş vaziyette değerli arkadaşlar. Size kızmıyorum, inanın ki -Allah şahidimdir- acıyorum, üzülüyorum değerli arkadaşlar. Böyle bir şey var mı?

Değerli arkadaşlarım, seçim... Bugüne kadar neredeydiniz? Bugüne kadar neredeydiniz değerli arkadaşlar? Ya, bu kadar ince hesaplar olur mu? Yani "Şu EYT'yi, şu zamanda çıkarırsak cebinde sıcak sıcak para varken bilmem ne bana verir." Vermez, vermeyecek Allah'ın izniyle bu halk! (CHP sıralarından alkışlar) Bu halk her seçimde doğruyu yapmıştır.

Bakın, 2003'te sizi iktidara getirmesi doğrudur, bak muhalefet milletvekili olarak söylüyorum, size en çok o günde muhalefet eden biriydim ben, o gün de size en çok muhalefet eden biriydim ama aynı millet 14 Mayıs'ta sizi gönderecek.

Efendim, 14 Mayıs'ta "Yeter! Söz milletindir!" diyeceklermiş.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Karar da milletin.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Acıyorum, acıyorum yani bu millet sizi tekrar getirmekle söz milletinin olacak! Yahu söz milletinin olacak da bugüne kadar kimindi bu söz? Yahu iktidara "Söz milletindir!" denilir ya, muhalefet mi yaptı bütün bunları? Milletin sözünü gasbeden siz değil misiniz değerli arkadaşlarım ya? (CHP sıralarından alkışlar) Sizsiniz milletinin sözünü gasbeden, millet bunu mu istiyor?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Millet bir daha verecek size, millet bir daha ders verecek! Göreceksin, millet size bir daha esaslı bir ders verecek.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bu öğretmenler kadro istemiyor mu, bu Erzurumlular bunları istemiyor mu?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sen bağır, sen de biliyorsun!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – “Söz milletindir!” diyecekmiş millet, tabii millet “Söz milletindir!” diyecek ve sizin biletinizi kesecek değerli arkadaşlarım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Demokrasi dersi geliyor size, bir daha geliyor; onun için bağıırıyorsunuz sen.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Şu paraları yağıdırıyorsunuz ya, şu paraları...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Az kaldı, bir ders daha alacaksınız.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Şimdi, bugüne kadar dünya kadar açık verdiniz, zaten önümüzdeki bütçede de vereceksiniz, koydunuz. Değerli arkadaşlarım, bu paraları zamanında işçilere vermemenizin sebebi 5'li çeteye dağıtmanız, 5'li çetenin hizmetindesiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bağır, bağır, az kaldı, göreceksin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu trol medyanız...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir ders daha geliyor, bir ders daha geliyor sana, çok esaslı bir ders daha geliyor sana!

BAŞKAN – Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, Mekke'de o zaman bu trollerin adı “Ebu Cehil”di.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – 5'li çete yerine 6'lı şirketler grubu geliyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu trollerin adı Ebu Cehil'di.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ebu Cehil'in önde gideni; bakın arkadaşlar, Ebu Cehil'in önde gideni.

BAŞKAN – Şahsi adına ilk olarak Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba konuşacak.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, yirmi yılın sonunda AKP eliyle yaratılan bir mağduriyet cumhuriyetine dönüştü, çıkardıkları her kanun yeni mağduriyetler yaratıyor.

Değerli arkadaşlar, bir konuyu çözmek, mağduriyetlere son vermek için öyle bir kanun hazırlıyorsunuz; 3 kişinin sorununu çözeyim derken 5 kişiyi mağdur ediyorsunuz. Dünyada bir mağduriyete son vermek için düzenleme yapılırken yeni mağduriyet alanları oluşturma başarısı herhâlde sizlere ait. Taşeronla kadro müjdesi veriyorsunuz, müjdenin ardından yüz binlerce işçi mağdur oluyor; 3600 ek gösterge düzenlemesi yapıyorsunuz, binlerce memuru mağdur ediyorsunuz. Ülkeyi âdetâ yazboz tahtasına çevirdiniz. Torba torba kanunlar getiriyorsunuz -ki bu torba kanunun da mucidi sizsiniz- siyah, beyaz, her şey var kanunda ama hepsinin altı yırtık, açtığınız yırtıklar artık dikiş tutmuyor. Çıkardığınız yasaların yüzde 60'ı bir öncekinin hatasını düzeltmek için, her önünüze gelene mal bulmuş Mağribî gibi el kaldırıncâ böyle oluyor. Yapay zekâ ya da bilgisayar bile bir işlem yaparken “Emin misiniz?” diye soruyor.

Maalesef, muhalefetin söylediği hiçbir söz dikkate alınmıyor. Ayrıca, biz de biliyoruz ki bu kanun tekliflerinin birçoğu sizler tarafından hazırlanmıyor, saray tarafından hazırlanıyor. Ne olur, el kaldırmadan bir baksanız tekrar bunları düzenleme ihtiyacı olmayacak. Değerli arkadaşlar, ben size söyleyeyim; birçok kanun teklifi sahibinin tekliften haberi bile yok, geçtiğimiz hafta bunun örneklerini gördük. En son, sözleşmeli personel... Sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesi için bir kanun teklifi getirdiniz, getirdiğiniz kanun teklifinde tam 4 yeni mağdur grubu oluşturdunuz. Kim bunlar? 28 Kasım mağdurları, mazeret tayin hakkı mağdurları, KPSS şartı ve kadro kapsamı dışında kalan mağdurlar. Sorun çözerken çözümünden daha çok mağduriyet yaratan bir iktidar olarak tarihe geçtiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Sizi bu başarınızdan kaynaklı bir kez daha tebrik ederim.

Değerli arkadaşlar, kim bu 28 Kasım mağdurları? Getirilen kanun teklifinde sözleşmeli personelin kadroya geçiş hakkı için 28 Kasım 2022 şartı koşuluyor. Bu demek oluyor ki iki gün sonra, on gün sonra girenler, başlayanlar kadroya geçmek için dört yıl daha bekleyecekler.

Bu kanun teklifinde bir önemli mağduriyet daha var; onlarca, yüzlerce mesaj geliyor, telefon geliyor değerli arkadaşlar; tayin mağdurları yani eşleri -kariyi kocadan- ayırdığınız için mağdur olanlar. Değerli arkadaşlar, sözleşmeli personelin mazeret tayin hakkına sahip olması için dört yıl şartı getirdiniz. Aileler zaten umut bekliyordu, çalışanların aile bütünlüğüne damga vurdu; çalışanların eşlerine, çocuklarına, anne-babasına kavuşmasını süre şartına bağladınız. Yıllardır ailesine kavuşmayı bekleyen sözleşmeli öğretmenlere, hemşirelere, ebelere “İki yıldır çalışıyorsanız iki yıl daha, bir yıldır çalışıyorsanız üç yıl daha, 28 Kasım 2022 tarihinde işe başladıysanız dört yıl daha ailenizden uzak kalacaksınız.” diyorsunuz. Sözde aile değerlerine önem veren, bunu sürekli vurgulayan AKP bu düzenlemeyle aile birliğinin temelinde deyim yerindeyse dinamit yerleştiriyor. Şimdi, İbrahim Aydemir gibi dayısı, amcası olmayan insanlar ne yapıyor? Dört yıl çoluğundan çocuğundan ayrı kalıyor ama İbrahim Aydemir gibi dayın varsa şak diye tayin oluyorsun. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Zülfü Bey'in akrabası yok mu?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Maalesef, ne eşitlik var ne hakkaniyet var, hiçbir şey yok değerli arkadaşlar.

Şimdi, merak ediyoruz, Allah aşkına, aynı durumda sizin çoluğunuz çocuğunuz olmaz da sizin yeğenleriniz olmaz da mutlaka ama kimsesi olmayan garibanlar ne yapacak Allah aşkına dört yıl? Nereden nereye gidecek? Diyarbakır'dan Malatya'ya ya da Malatya'dan Eskişehir'e nasıl gelip gidecek arkadaşlar? Bunu hiç düşündünüz mü, bilmiyorum.

Bir de KPSS şartına takılan mağdurlar var. Getirdiğiniz kanun teklifinde belediyelerde bundan sonra sözleşmeli personel olarak kadroya geçecekler KPSS şartı getiriyorsunuz. Şimdi, soru şu değerli arkadaşlar: Kadro düzenlemesinde 28 Kasım tarihini esas aldınız. Peki, belediyelerde 29 Kasım'da, 30 Kasım'da, aralık ayında işe başlayan sözleşmeli personel ne olacak? İşten mi çıkarılacak? Bu kanun teklifinde bunun bir cevabı yok değerli arkadaşlar Komisyon'da gündeme getirmemize rağmen. Maalesef, belki de binlerce personel bu şekilde işsiz kalacak, yeni mağdurlar ortaya çıkacak.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifindeki bir diğer mağdursa kadro mağdurları. Bakın, başta PTT'de çalışan sözleşmeliler olmak üzere KİT'ler personeli -biraz önce Vakıfbank'tan biri mesaj çekmiş, onu da ifade edeyim- Vakıfbank'ta çalışan 1.300 güvenlik personeli, Mecliste çalışan sözleşmeli danışmanlar... Geçen gün söyledim, Allah aşkına, şimdi odalarınıza gideceksiniz, danışmanların yüzüne nasıl bakacaksınız İbrahim Aydemir, nasıl bakacaksınız danışmanların yüzüne? (CHP sıralarından alkışlar, gülüşmeler) Her gün basın toplantısı yapıyor, her gün o danışmanlar hazırlıyor ama danışmana kadroya gelince, yok. Arkadaşlar, bakın, burada bütün siyasi partilerin danışmanları var, hepimizden fazla çalışıyorlar, hepimizden fazla emek veriyorlar, gece ne zaman çıkarsanız onlar da o zaman çıkıyor ama onlar unutulmuş durumda. Şimdi beni dinliyorsanız danışmanlar, İbrahim Aydemir'i görünce selam vermeyin; kanun teklifi sahibine, hazırlayan sayın vekile selam vermeyin çünkü bunları mağdur eden, bu danışmanları mağdur eden bu, arkadaşlar. (CHP sıralarından gülüşmeler, alkışlar) Ayrıca, Ramazan Can'a hiç selam vermeyin. (Gülüşmeler)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Veli Ağbaba, beni niye katıyorsun ya?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, 590 bin sözleşmeli personelin 458 binine kadro hakkı tanıdınız; bakın, belediye çalışan vekil memurlar yok, uzman çavuşlar yok, proje bazlı kısmi zamanlı çalışan sözleşmeliler yok. Sayın

Bekaroğlu güzel bir konuşma yaptı, kitabın ortasından konuştu. Ya, devletteki tiyatrocuya kadro veriyorsun, Eskişehir'deki tiyatrocuya niye kadro vermiyorsun? Sayısı on binler değil, sayısı 1.000-1.500 arasında, belki 1.200; ya, bunu niye vermiyorsunuz? Eskişehir'de var, Antalya'da var, İstanbul'da var, Mersin'de var; büyük bir ayrımcılık, söyledi Sayın Bekaroğlu.

Bakın, değerli arkadaşlar, "adalet" dedi, adalet. Böyle adaletsizlik olur mu? Şimdi, 132 bin kadroya geçmeyen memur var, sözleşmeli uzman erbaşlar var. Kusura bakmayın, öyle şehit cenazesinin önünde tabutun üzerinde konuşma yapmaya benzemez bu. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu insanların hakkı mutlaka verilmelidir.

Değerli arkadaşlar, ucube, bir başka konu, 2020 yılı KPSS mağdurları. 15 binden fazla öğretmenin 2020 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hakları gasbedildi. KPSS 2020 6-20 Eylül arasında gerçekleşti, sonuçları ise 22 Ekim 2020 tarihinde açıklandı. Yasaya göre sınavın geçerliliği bir yıl sürüyor. 2020 yılındaki atamanın ardından 2021 yılında bir atama daha gerçekleşti lakin bu atamada öncelik hakkı 2020 yılında sınava girenlere değil 2021 yılında sınava girenlere verildi. 15 bin öğretmen atandığı bu dönemde 2021'deki KPSS'de 2020'dekinden daha az puan alanlar bölümlere yerleşti. Örneğin, okul öncesinde 2020 taban puanı 79,9 iken 2021'de 71,6; elektrikte taban puan 2020'de 80 iken 2021'de 74 oldu. Yani burada matematiğin kurallarını değiştirdiniz 83,3 mü yüksek, 81,6 mı yüksek? Vallahi buna göre 81,6 yüksek. Puanı yüksek olanlar atanamadı, puanı düşük olanlar atandı.

Bakın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından ek ders karşılığı çalışan mağdurlar var değerli arkadaşlar. Bunlar, on iki ay tam zamanlı görev yapan sosyolog, öğretmen, sosyal çalışmacı, psikolog, hemşire unvanlarındaki meslek elemanları; yıllardır kadro bekliyor, sözleşmeli personel kadro düzenlemesinde bu çalışanlarımız yer almıyor; PIKTES çalışanları yer almıyor, TRT özel hukuk hükümlerine tabi personel yer almıyor, usta öğreticiler yer almıyor, vekil öğretmenler yer almıyor. Bunların adına diyorum ki: Bunların emekleri bu kanunu hazırlayanların gözüne dizine dursun! (CHP sıralarından alkışlar) Sonra, aile sosyal destek programında 2.700 civarında çalışana bu düzenlemeyle kadro hakkı tanınmıyor.

Değerli arkadaşlar, mağduriyet yaratma konusunda üstünüze yok. Şimdi, geçmişte yaptığınız mağduriyetlere de bir göz gezdirelim. Yıllardır söyledik, dile getirdik, 3600 ek gösterge düzenlemesi geldi. Değerli arkadaşlar, getirdiğiniz düzenlemelerde şefler 3600 ek gösterge hakkına sahip olamadı; üniversite mezunu olmayan polislerimiz 3600 ek göstergeden yararlanamadı, lise öğrenimli mezunları 3600 ek göstergeden yararlanamadı; yardımcı hizmetler sınıfına bağlı olarak çalışan memurlar 3600 ek gösterge hakkından maalesef yararlanamadı. 696 sayılı KHK düzenlemesindeki taşeron mağdurları -bunu da defalarca dile getirdik arkadaşlar- 150 bine yakın insan kadro bekliyor; hastane bilgi yönetim sisteminde çalışan 1.500 kişi, radyoloji ve laboratuvar biriminde çalışan 6 bin işçi, görüntüleme merkezlerinde çalışan 2 bin işçi, Sağlık Bakanlığına bağlı birimlerinde çalışan 17 bin işçi; Karayolları, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında çalışan 17 bin, PTT'de çalışan 14.336, çağrı merkezlerinde çalışan 13 bin, TCDD ve bağlı kurumlarında çalışan 6.300, TÜRKİYE KİT'lerinde çalışan yaklaşık 36 bin kişi, şeker fabrikalarında çalışan 5.300 kişi, üniversiteler ve Bakanlıkta çalışan 4 bin işçi, Eti Maden 3.500, Millî Eğitim bünyesinde on ay çalışıp işsiz kalan 31 bin ve ÇAYKUR'un 9 bin işçisi. Değerli arkadaşlar, bunların sorunu çözülmediği sürece bu kanun adaletli bir kanun değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamlı) – Siz ne yaparsanız yapın, seçimden sonra bunların hepsini yapacağımızı söylüyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – İbrahim Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, hep altını çiziyoruz ki bunlar, seslerini yükseltiyorlar, sözlerini yükseltmiyorlar. Niye? Hayatları istismarla geçmiş, "millet" diye bir dertleri olmamış. Şu söylediklerini -samimi söylüyorum- yürekten söyleseler alkışlarız. Hayata yansıttıkları ne? Belediyelerde yaptıkları.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi önergeyi vereceğiz, geçirelim hadi, danışmanları yapalım!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakın belediyelere, işçilere zulmedenin, çalışanlara zulmedenin adı "CHP"dir, "CHP yapısı"dır; o yüzden bağırıyor.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Siz ne zulümler yaptınız, ne zulümler yaptınız!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Biz milletten yanayız.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Zalim İbrahim Aydemir! Zalimsin, zalim!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Elinizden istismar argümanları çıktıkça burada gürültü çıkarıyorsunuz, yaptığınız bu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Zalimsin sen! Öyle günlük basın toplantısı yapmaya benzemez bu! Sen kendi danışmanına sahip çıkamıyorsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakın, EYT'den rahatsızlığını dile getiriyor konuşmacı; sözleşmelilerin problemlerini çözüyoruz, bağırıyorsunuz. Niye? Çünkü "millet" diye bir derdiniz yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – O söylediklerim yalan mı? Yalan mı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Allah'ın izniyle göreceksiniz... Efendim, burada çalışanlar kimmiş? Danışmanlar; onu da biz çözeriz, biz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Çöz o zaman!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hodri meydan!

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Haydi çözelim, verin önerge!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Allah'ın izniyle yakında göreceksiniz... Hepsini, tamamını çözen kadronun adı "Cumhur İttifakı"dır, rahatsızlığınız onadır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hodri meydan! Hodri meydan!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Beter olun! Bin beter olun!

RAFET ZEYBEK (Antalya) – 2014'te Antalya Belediyesinde neler yaptığınızı bir sor bakayım! Konuşuyorsunuz öyle, konuşuyorsunuz!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Yani ona o yapıldı diye şimdi bu yaptığınızı meşru hâle mi getiriyor, meşru hâle mi getiriyor?

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Siyaset yapanı çıkardılar! Bak, kaç kişi çıktı Antalya Belediyesinden! Kaç kişi çıktı?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Adana'ya, Mersin'e bakın! Adana'ya bakın, Mersin'e bakın!

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394) (Devam)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz, Konya Milletvekili Halil Etyemez'e ait.

Buyurun Sayın Etyemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde ekonomiden sağlığa, adaletten eğitime, dış politikadan terörle mücadeleye, savunma sanayisinden enerjiye, ulaştırmadan teknolojiye, spordan iletişime tüm alanlarda yüz yılın işini yirmi bir yıla sığdırdık. Yaptığımız bu çalışmalarla ülkemizin birlik ve beraberliğini, huzurunu, refahını, demokrasisini, güvenliğini ve kalkınmasını garanti altına aldık. Sosyal politika alanını vazgeçilmez olarak görüyor; çalışanını koruyan, çalışamayanına bakan sosyal devlet anlayışıyla politikalarımızı yürüttük, yürütmeye devam ediyoruz. Paylaşımada adaleti önceleyen, emeği ve helal kazancı yücelten bir yaklaşımla çalışanlarımızın emeğinin karşılığını alması için devrim niteliğinde çalışmalara imza attık. Sadece geçtiğimiz yıl çalışma hayatında yaptığımız kapsamlı düzenlemeler bu alanda bir destan yazdığımızın en başat göstergesidir. 3600 ek gösterge, asgari ücret, Öğretmenlik Meslek Kanunu, memur ve emeklilerin maaş zamları, gelir vergisi istisnaları gibi birçok sorunu çözdük; EYT'yi de çözüyoruz inşallah.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yirmi yıl sonra!

HALİL ETYEMEZ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her zaman emeğin ve emekçinin yanında olan AK PARTİ hükümetleri olarak istihdamdan sosyal güvenliğe, örgütlenmeden toplu sözleşmeye, mali ve sosyal haklardan özlük zeminine her konuda dünle kıyası imkânsız kararlar ve sonuçlar ürettik. Bu minvalde yaptığımız düzenlemelerin kısa bir özetini sizlerle ve aziz milletimizle paylaşmak istiyorum.

2005 yılında ve 2015 yılında kamu çalışanlarına 2 kez ilave bir derece verdik. 2007'den itibaren banka promosyonlarının kamu çalışanlarına ödenmesini sağladık. Konut edindirme yardımı kapsamında yıllarca vatandaşımızdan kesilen günümüz rakamlarıyla toplam 20,3 milyar liranın hak sahiplerine ödenmesini gerçekleştirdik. Tasarruf teşvik hesaplarında toplanan 17,1 milyar lira tutarındaki kaynağı, güncel değeriyle 260 milyarı çalışanlarımıza ödedik. Yargı denetimi dışında kalan uyarma ve kınama disiplin cezaları ile Yüksek Askerî Şûra ilişkisi kesme kararlarına mahkeme yolunu açtık. Kamu görevlilerimiz için toplu sözleşme hakkını 2010 yılında anayasal güvenceye kavuşturduk. Aynı unvanda bulunan bütün kamu görevlilerinin ücretlerini eşitleyerek kurumlar arası ücret dengesini tesis ettik. Engelli vatandaşlarımızın kamuda istihdamını artırdık. Şehit yakınlarımıza tanınan istihdam hakkını 1'den 2'ye çıkardık, terörden etkilenen sivil vatandaşlarımıza da 1 istihdam hakkı sağladık. Kamuda başörtüsü yasağını ortadan kaldırarak başörtülü kadınlarımızın tüm kamu kurumlarında özgürce görev yapabilmelerini temin ettik. 28 Şubat sürecinde başörtüsü sebebiyle görevine son verilen memurlara yeniden kurumlarına atanma imkânı sağladık. Kadın çalışanlara yönelik sigorta prim indirimi, doğum izni, süt izni gibi birçok düzenlemeyi hayata geçirdik. Sendikalı memurlara üç ayda bir toplu sözleşme ikramiyesinin verilmesini sağladık. 1 Mayıs resmî tatil ilan ederek özgürce kutlanmasının önünü açtık. Kamu çalışanlarına hac ibadeti için ücretsiz izin verilmesini sağladık. Tüm kamu görevlilerimizin ek göstergelerinde 600 puan artış yaparak kapsamlı bir düzenlemeye gittik. 3600'e çıkarılan öğretmen, sağlık çalışanları, polis memurları, din görevlileri, müdür ve müdür yardımcıları ile avukatların emekli aylıklarında ve emekli ikramiyelerinde önemli artışlar sağladık. Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla eğitim camiasının yıllardır hayalini kurduğu bir reformu gerçekleştirdik. 2022'de asgari ücretin gelir vergisi ve damga vergisinden istisna tutulmasına yönelik adım attık. Böylelikle kamu görevlilerimiz dâhil tüm çalışanlarımızın üzerindeki vergi yükünün ciddi oranda azaltılmasını sağladık. 2023 yılı ücret gelirlerinde uygulanacak gelir vergisi tarifelerinde yaparak çalışanlarımızın ödeyeceği verginin azaltılmasını sağladık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye sevdasıyla çıktığımız bu yolda sadece hayal kurmakla kalmadık, hayalleri de tek tek gerçeğe dönüştürdük. AK PARTİ hükümetleri çalışma hayatında olması gerekenleri hayata geçiren, olmaması gereken ne varsa bitiren kararların ve icraatların sahibidir.

Sizlerin de çok iyi hatırlayacağı üzere 2007'de kamuda geçici işçi olarak görev yapan 214 bin çalışanın sürekli işçi veya sözleşmeli personel statüsüne geçmesini temin ettik. 2011 ve 2013'te yaptığımız düzenlemelerle 300 bini aşkın sözleşmeli personeli kadroya geçirdik. 2018'de yaptığımız düzenlemeyle kamuda görev yapan yaklaşık 725 bin taşeron personelinizin kadro meselesini çözüme kavuşturduk. Şimdi ise 458.615 çalışanımızı kapsayan bir çalışmaya hep beraber imza atıyoruz.

Değerli milletvekilleri, sizlerin de çok iyi bildiği gibi kamu hizmetlerinin yürütülmesinde görev alan sözleşmeli personel kavramı, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda -1965 yılında çıkarılırken- istihdam şekli belirlenmiştir. Mezkûr kanunun 23 Temmuz 1965 tarihli ilk hâlinde "Sözleşmeli personel, yurtdışı yapılamayan özel ihtisas öğrenimine ihtiyaç gösteren belirli istisnai görevlerde kurumların bu kanundaki esaslara uygun olarak görev kanunları ile alacakları yetkiye dayanarak, geçici süreli ve sözleşme ile çalıştırılan kişiler" olarak tanımlanmıştır. Zaman içerisinde teşkilat kanunlarına eklenen hükümlerle, kurumların kendi görev ve hizmet ihtiyaçlarına özgü, farklı mali veya sosyal haklara sahip yeni sözleşmeli personel türleri ortaya çıkmış ve yaygınlaşmıştır. Günümüzde, kamuda istihdam edilen sözleşmeli personelin büyük bir kısmı doğrudan veya dolaylı olarak 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesine tabi durumdadır.

Değerli milletvekilleri, 2021 bir yılında imzalanan ve kamu görevlilerini kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme'nin 52'nci maddesinde tarafların görüş ve katılımıyla sözleşmeli personel mevzuatında düzenleme yapılması suretiyle sözleşmeli personelin statülerinin yeniden belirlenmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır. Bu mutabakat kapsamında gerekli çalışmalar yapılmış, kamuda istihdam edilen sözleşmeli personelin büyük bir oranını teşkil eden 4/B kapsamındaki personelin statüsüyle ilgili kanun teklifimiz Meclis Genel Kuruluna bugün gelmiştir. Kanun teklifimiz kapsamında 458.615 sözleşmeli çalışanımız kadroya alınacak olup bu personel görevde yükselme, unvan değişikliği, memuriyet güvencesi ve tayin imkânı gibi haklara sahip olacaktır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Aile birliğini...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Aile bütünlüğü, eş durumu...

HALİL ETYEMEZ (Devamla) – 4/B'li personel, mahallî idareler personeli, teşkilat kanunlarına dayalı çalışan sözleşmeli personel, Kültür ve Turizm Bakanlığı sanatçıları, kamu dışı aile sağlığı çalışanları, vekil imam-hatip ve müezzin-kayyımlar ile vekil

ebe ve hemşireler bu düzenlemenin kapsamında yer almaktadır.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Aile bütünlüğü...

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Vekil öğretmenler yok, vekil öğretmenler!

HALİL ETYEMEZ (Devamla) – Mahallî idarelerde sözleşmeli personel alım esasları yeniden düzenlenmiş olup memur alımlarındaki genel hükümler sözleşmeliler için de zorunlu hâle getirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayata geçireceğimiz bu kanunla 6. Dönem Toplu Sözleşme’de yer verilen hükmün gereklerini ve bu kapsamdaki çalışanların beklentilerini karşılamış olmaktadır.

Yine, bu kanun, kamu kurumlarında çalışma barışının korunmasına ve kurumsal hizmet kalitesinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Unvan değişikliği ve görevde yükselmenin önündeki engeller kaldırıldığı gibi aile bütünlüğü de sağlanmış olacaktır.

Değerli milletvekilleri, huzurlu, güvenli ve güçlü bir Türkiye’yi inşa etmenin hep birlikte hareket etmekle mümkün olacağını biliyoruz. Daha adil bir dünyanın mümkün olduğunu ifade edecek cesaretle sahip olmanın verdiği öz güven bizlere bugün yeni bir şeyi söyletiyor. Bu yüzyıl Türkiye’nin yüzyılı olacak. Cumhurbaşkanımızın liderliğinde milletimize sunduğumuz Türkiye Yüzyılı vizyonumuz, geleceğin Türkiye’sini ifade etmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye Yüzyılı vizyonumuz da cumhuriyetimizin yeni asrına yakışır... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ETYEMEZ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Vermiyoruz.

Sayın Gülüm...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm’ün, İpek Gülşen’in adliye önünde başladığı oturma eylemine ve Tredyol Go kuryelerine ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – İpek Gülşen “Ölmek istemiyorum.” çağrısında bulunuyor. Diyarbakır’da İpek Gülşen’e “Arkamda devlet var.” sözleriyle tecavüz girişiminde bulunan, tehdit eden, şiddet uygulayan, dolandıran sanık Baran Kızıl 17 Ocakta ilk duruşmada tahliye edildi, İpek’i ve ailesini öldürmekle tehdit etmesine rağmen tahliye edildi. Bu tahliye kararı failin gerçekten de erkek devletten güç aldığını gösteriyor. Zira, SEGBİS’te duruşmaya katılmak zorunda bırakılan mağdur İpek Gülşen’e söz hakkı bile tanınmadı, sanık ise tahliye edildi. İpek Gülşen dün adliye önünde oturma eylemine başladı; sanığın tutuklanmasını, can güvenliğinin sağlanmasını yani kısaca adalet istiyor.

Öbür yandan, işçi direnişleri sürüyor. Trendyol Go kuryeleri Maslak’ta Genel Merkezin önünde eylemdeler. İnsanca çalışma koşulları ve ücret artışı talepleri kabul edilsin, kölelik düzenine son verilsin, işçilerin hakları sağlansın.

Teşekkürler.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Soru-cevap olsaydı Başkanım.

BAŞKAN – Söz veriyorum ben.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 5’inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerine İYİ Parti Grubu adına Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş konuşacak.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önümüzde bir düzenleme var. Bakıyoruz bu düzenlemeye, yine eksikliklerle dolu. Adana Milletvekilimiz Sayın Koncuk biraz önce detaylı anlattı. Şimdi o detayları tekrar anlatmak çok anlamlı değil çünkü bu düzenlemeyi yaparken altına imza atan sayın milletvekillerimiz ya işin farkında değiller ya da bile bile lades diyorlar. Hangisi olursa olsun ikisi de sorunlu. Bir kere bu düzenleme eksikliklerle dolu. Niye? Sözleşmeli tanımına giren herkesi kapsamıyor. Bize verilen bilgilere göre 600 bin civarında sözleşmeli var ama “Yaklaşık 450 binini kapsıyor.” diyorlar. Niye ayırıyoruz? Yani devletin asli ve sürekli işlerini yapan kamu görevlilerini niye ayırıyoruz, niye bütünleştirmiyoruz? Elbette bu sorunun cevabı yok. 150 bin kadar sözleşmeliyi kapsam dışı bırakmakla elinize ne geçecek ya da bunun faydası ne olacak?

Şimdi, yaptığınız düzenlemenin başka bir arızı durumu var: Niye eşit düzenleme değil? Yani şimdi sözleşmeliler “Kadroya geçeceğiz.” diye seviniyor ama şu an mevcut kadrolu olanlarla aynı hakları kullanacak mı? Elbette kullanamayacak yani niye kullanamayacak? Yani nakil hakkı olmayacak, statüsü farklı olacak? Allah aşkına niye ayırıyorsunuz, niye bütünleştirmiyorsunuz? Burada da maalesef bunu yapıyorsunuz.

Daha önemlisi, 2011 yılında yine böyle bir genel seçim öncesi 300 bin civarında sözleşmeliyi kadroya geçirdiniz. O dönemde biz bunun mücadelesini çok vermiştik, Sayın Etyemez de biliyor, doğru bir şey yaptınız. Geçirir geçirmez de o kadrolara verdiğiniz arkadaşlar, kadrolu memurlarla eşitlendi; özlük hakları, statüleri, nakil hakları, bütün hakları eşitlendi. Şimdi, Allah aşkına, 2011’de bu düzenlemeyi yapan AK PARTİ değil mi? Bugün geldik 2023’e, aynı konuda, aynı sözleşmeli konusunda yine AK PARTİ iktidarı yok mu? Başkanım, iktidar mı değişti, ne oldu yani? 2011’de yaptığınız doğruysa ki ben doğru olduğunu kabul ediyorum; kamu görevliliği, uzun yıllar sendikacılık yapmış olan biri olarak. O zaman şimdi niye eksik yapıyorsunuz? Niye şimdi yanlış yapıyorsunuz? Ne değişti? Yani kamu düzeninde ne değişti de böyle eksik bir düzenlemeyi buraya getiriyorsunuz?

Değerli milletvekilleri, bu ayrımlar yapıldığı sürece siz şunu -ya, efendim, biraz önce çok güzel anlattılar-savunamazsınız: “Memurlara şunu verdik, memurlara bunu verdik, kadrolar verdik.” Allah razı olsun, ne çok şey vermişler ya, ne çok şey vermişler. Yani şunu da bir itiraf etseydi Sayın Etyemez, deseydi ki: “Ya, AK PARTİ iktidara gelmeden önce 4/B

statüsünde, 657'nin 4/B'sine göre çok istisnai yerlerde belki 3 bin, 5 bin çalışan vardı." Neden? 4/B'nin anlamı şuydu: Devletin bir projesi, örneğin bir baraj yapılacak, o barajın süresi beş yıl, beş yıl süreyle mühendis, çalışan, memur istihdam edilir, o baraj bittiği zaman herkes tazminatını alır; 4/B'nin kapsamı budur, geçicidir. E, şimdi, siz ne yaptınız? 4/B'li öğretmen yaptınız, 4/B'li sağlıkçı yaptınız, 4/B'li imam yaptınız, 4/B'li kütüphaneci yaptınız, 4/B'li maliyeci yaptınız. Allah Allah, devletin asli ve sürekli işlerini yapan devlet memurlarını niye böyle 4/B'li yaptınız? Daha ileri gittiniz, Çalışma Bakanı ifade etti burada, dedi ki: "Kamuda 32 çeşit sözleşmeli istihdam var, sağlıktaki 7 çeşit sözleşmeli istihdam var."

Sayın Etyemez, bunları siz icat ettiniz ya bu milletin başına, kamu düzenine bunları siz soktunuz, siz gelmeden önce bunlar yoktu, bunlar yoktu; şimdi bunu bozdunuz, kamu düzenini bozdunuz, hallettiniz, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nu yamalı bohçaya çevirdiniz. Şimdi "Düzeltiliyoruz, bak, biz birçok şey yapıyoruz." diye de övünüyorsunuz. Hadi memurları kandırırız zannediyorsunuz, milletimizi de kandırırız zannediyorsunuz, ya vicdanınız ne olacak? Evet, vallahi soruyorum samimiyetle: Vicdanınız ne olacak ya bunları söylerken? Bir vicdan muhasebesi yaparsanız vallahi vicdanınız sızlar. Neden biliyor musunuz? Biz bunları yaşadık, ben bunları yaşadım.

Şimdi, efendim, icat ettikleri sözleşmeli ucube sistem içinde düzeltmeye çalışıyorlar ama düzeltmeyi de beceremiyorlar. Niye beceremiyorlar? Çünkü niyetleri doğru bir iş yapmak değil. Biraz önce övündü kardeşim sağ olsun, dedi ki: "Bak, 3600'ü getirdik." Ya, 3600'de yüz binlerce mağdur yaratınız, onu da beceremediniz. Yarın EYT'yi getireceksiniz, yine mağdur yaratacaksınız. Çünkü şurada -ben, dört yıldır bu Meclisteyim- hele hele emek, alın teri, emekliler, çalışma hayatıyla ilgili ne getirdiyseniz şöyle içimize sine sine, Allah razı olsun şu AK PARTİ'li vekillerimizden, ya ne güzel bir düzenleme getirmişler; getirdikleri düzenlemeden kapsam içinde olan bütün vatandaşlarımız eşit, hakkaniyetli, adil bir şekilde faydalanacaklar... Vallahi ben bir tanesini göremedim ya, bir tanesine şahit olamadım. Ya, niye? Çok beceriksizseniz, "Bunları biz beceremiyoruz." deseniz anlarım ama yirmi yıldır devleti yönetiyorsunuz ya, öğrenemediniz mi? Yirmi yıldır devleti yönetiyorsunuz hem de öyle bir yönetiyorsunuz ki maalesef ayrımcılıkta, hukuksuzlukta, adaletsizlikte sınır tanımadan yönetiyorsunuz. Bunu siz de biliyorsunuz, keyfekerde yönetiyorsunuz. Hani, biz burada zaman zaman diyoruz: Devletin çivisini çıkardınız ve biz diyoruz ki devleti fabrika ayarlarına getireceğiz. Neden bunu diyoruz? Çünkü fabrika ayarlarından çıkardınız, yandaş kayırmacılıkta sınır tanımadınız, yetmedi sendikalar ayrımcılıkta sınır tanımadınız, yetmedi adaletsizlikte, hukuksuzlukta, ayrımcılıkta sınır tanımadınız hâlâ da yapıyorsunuz. Buradan defalarca söyledik: Ya, adınız "adalet." Bir kere de şuraya adaletli, hakkaniyetli bir düzenleme getirin de sizi alkışlayalım dedik ama Meclis neredeyse kapanacak, şurada birkaç ayımız kaldı, sizin yaptığınız iyi bir şeyi alkışlamadan gideceğim de vallahi ona üzüldüyorum arkadaşlar. Vallahi, samimi söylüyorum, ona üzüldüyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Şimdi, inşallah sonunuz geldi, geliyor. İYİ Parti iktidarında Allah'ın izniyle, yamalı bohçaya çevirdiğiniz 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nı yeni baştan dizayn edeceğiz. Müthiş bir kamu reformu tasarısı getireceğiz. Liyakati, devlette şeffaf yönetim anlayışını hayata geçireceğiz. Hiç kimse kamuda öteki olmayacak, hiç kimse ayrıma tabi olmayacak; herkes bizim devletimizin memuru, onurlu, şerefli memuru olacak, statüleri ayrılmayacak. 4/B, 4/C, çakılı, şöylele, böylele, sözleşmeli, kadro karşılığı sözleşmeli gibi ayrımların tamamı bitecek. 4/A devlet memuru, 4/D işçi kadrosunda devlet çalışanı olacak ve inşallah o günler yakındır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arı...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, ÇKS kaydının yenilenmesi için ek süre verilmesine ilişkin açıklaması

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, Tarım Bakanlığı yetkililerine seslenmek istiyorum: ÇKS kayıt belgesiyle ilgili 2022 yılı Eylül-Aralık ayı döneminde kayıtlar yenilendi ancak bu süreç içerisinde kaydını yaptıramayan çiftçilerimizin şu an sistem kapalı olduğu için kayıt yenileme imkânı yok. Bu durumda çiftçilerimiz gerek sigorta yaptırırken gerek kredi çekerken gerekse destekleme yapılırken bu haklarından mahrum olmuş durumda. ÇKS kaydının yenilenmesi için ek süre verilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Arı...

40.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, 3600 ek göstergenin kamu şeflerine verilmediğine ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Devlet Memurları Kanunu'nda ve Cumhurbaşkanlığı 1 no.lu Kararnamesi'nde yönetim hizmetleri grubunda yönetici olmasına rağmen tüm kamu yöneticilerine verilen 3600 ek gösterge kamu şeflerine verilmedi. Sayıları 30 bini bulan kamu şefleri üvey evlat muamelesi görmek istemiyor. Yönetici statüsünde olan, kamunun yükünü çeken, çarkın en önemli dişlerinden biri olan kamu şeflerinin kapsam dışı bırakılması, iş huzurunu bozan, Anayasa'mızda yer alan eşitlik ilkesine aykırı bir uygulamadır.

Biz iktidarın bu yanlıştan vazgeçmesini isteyeceğiz ama biliyoruz ki onlar binlerce kişiyi mağdur eden bu durumu görmezden gelecek. Ama hiç kimse meraklanmasın, toplumun tüm sorunlarının çözümü için az kaldı, geliyor gelmekte olan.

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifinde kamuda sözleşmeli personel istihdamını düzenleyen hükümlerde değişiklik yapılmakta, ayrıca, kamuda çalışan toplam 458.615 personelin kadroya alınmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinde istihdam şekilleri düzenlenmiş, 4/A fıkrasında memur, 4/B fıkrasında sözleşmeli personel, 4/D fıkrasında işçiler tanımlanmıştır. 4/C istihdam şekline 2017 yılında son verilerek mevcut 4/C'li geçici personel 4/B kapsamına alınmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı verilerine göre, 2022 Eylül ayı itibarıyla kamuda 5 milyon 59 bin 409 çalışan bulunmaktadır. Bunun 3 milyon 60 bin 54'ü kadrolu, 590.257'si sözleşmeli personeldir. Ayrıca 1 milyon 231 bin 635 sürekli işçi, 62.493 geçici işçi, 107.960 diğer çalışan bulunmaktadır.

Kanun teklifiyle yapılan düzenlemede, sözleşmeli personel istihdamında mevcut 3+1 sistemi genel uygulama hâline getirilmektedir. Buna göre, 657 sayılı Kanun'a tabi kamu idarelerinde, Cumhurbaşkanınca belirlenecek pozisyonlarda çalıştırılmak üzere, işin geçici olması şartı aranmaksızın sözleşmeli personel istihdam edilebilecektir. Bu kapsamda istihdam edilen sözleşmeli personelden aynı kurumda üç yıllık çalışma süresini tamamlayanlar, bu sürenin bitiminden itibaren otuz gün içinde talepte bulunmaları hâlinde, bulundukları yerde aynı unvanlı memur kadrolarına atanacaktır. Bu personel can güvenliği ve sağlık sebepleri hariç olmak üzere üç yıl süreyle başka bir yere atanamayacak, memur kadrolarına atanalar da aynı yerde en az bir yıl daha görev yapacaktır. Aile birliğini koruma bakımından eş durumu atamasının da yapılabilmesi doğru olacaktır.

Sözleşmeli personele disiplin işlerinde devlet memurlarının tabi olduğu hükümler uygulanacaktır ancak kademe ilerlemesinin durdurulması ve üstü ceza verilmesini gerektiren fiil ve hâllerde disiplin kurulu kararı ve atamaya yetkili amirin onayıyla sözleşmeli personelin görevine son verilecektir. Ayrıca, yapılan düzenlemeyle mahallî idarelerde sözleşmeli personelin işe alımı da memur kadrolarına ilk defa alınma usulüne tabi tutulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde, 28 Kasım 2022 tarihi itibarıyla bazı bakanlık ve kurumlarda çalışmakta olan sözleşmeli personelden otuz gün içinde başvuruların aynı unvanlı memur kadrolarına altmış gün içinde atanması öngörülmektedir. Askerlik, doğum, evlat edinme, görevlendirme, ücretsiz izin gibi nedenlerle 28 Kasım 2022 tarihinde görevlerinde bulunmayanlar da bu hükümlerden yararlanabilecektir. Bu tarihte işe alımla ilgili atama işlemleri devam edenlerin de kapsama alınması uygun olacaktır. Teklif, 413.671'i bakanlık ve kurumlardaki 4/B'li ve kurumsal sözleşmeliler, 36.346'sı mahallî idarelerdeki sözleşmeliler, 3.542'si bakanlıkla sözleşmeli kamu dışı aile sağlığı çalışanları, 32'si sulama birliklerinde çalışan sözleşmeliler, 29'u Başbakanlıktan devredilen sözleşmeli personel olmak üzere toplam 453.620 sözleşmeli personelin kadroya alınmasını kapsamaktadır. Mevcut 590 bin sözleşmeli personelden yaklaşık 137 bini kapsam dışındadır. KİT'lerdeki sözleşmeli personel, Sağlık Bakanlığı yönetici personeli, asker, hâkim, savcı ve tümüyle sözleşmeli çalışan kurumlardaki sözleşmeliler kapsama alınmamıştır. Yükseköğretim kurumlarında çalışanlarla ilgili ayrı bir düzenleme yapılacağı açıklanmıştır.

Memur kadrolarına atanmaların sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri ve öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilecektir. Daha önce 4/C statüsünden 4/B statüsüne geçirilen personelin 4/C statüsünde geçirdiği hizmet sürelerinin de kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilmesi hakkaniyete uygun olacaktır.

Memur kadrolarına atanmalar, sözleşmeli personel olarak geçen süreleri dâhil dört yıllık hizmet süresini tamamladıktan sonra 657 sayılı Kanun'un yer değiştirme suretiyle ve naklen atanma hükümlerinden yararlanabilecektir. Mahallî idarelerde memur kadrolarına atanmalar, mahallî idareler dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanamayacaktır.

Teklifte 28 Kasım 2022 tarihi itibarıyla açıktan vekil imam-hatip ve vekil müezzin-kayyım olarak görev yapanların otuz gün içinde başvurmaları hâlinde geçerliliği devam eden Kamu Personeli Seçme Sınavı'ndan yeterli puanı almış olmaları ve yapılacak sınavda başarılı olmaları şartıyla aynı unvanlı memur kadrolarına atanmaları ve dört yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakillerinin yapılmaması düzenlenmiştir. Bu kapsamda 1.710 vekil imam-hatip ve vekil müezzin-kayyım bulunmaktadır. Açıktan vekil olarak görev süresi asgari üç ay ya da altı ay olanlara da sınava girebilme imkânı verilmesi daha uygun ve adil olacaktır.

Teklifte 28 Kasım 2022 tarihi itibarıyla açıktan vekil ebe ve hemşire olarak görev yapanların otuz gün içinde başvurmaları hâlinde ebe ve hemşire kadrolarına atanmaları ve dört yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakillerinin yapılmaması düzenlenmiştir. Bu kapsamda 790 vekil ebe ve hemşire bulunmaktadır.

Bazı belediyelerde açıktan vekil olarak uzun süredir görev yapan 130 civarındaki mühendis, mimar, veteriner gibi personel de eşitlik ilkeleri gereği kapsama alınmalıdır.

Teklifte Kültür ve Turizm Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarında görev yapan solist sanatçı ve sanatçılar ile sahne üstü ve gerisindeki personelin 657 sayılı Kanun'un ek geçici 12, 14 ve 16'ncı maddeleri kapsamında sözleşmeli personel pozisyonlarına atanmaları öngörülmüştür. Bu kapsamda da 2.495 personel bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifiyle toplam 458.615 personelin kadroya alınması çok önemli ve sevindirici bir gelişmedir. Bilindiği gibi, memurlarla ilgili bir başka sevindirici gelişme geçen yıl yapılan ve bu ay yürürlüğe giren ek gösterge düzenlemesi olmuştur. Memurların ek göstergeleri 600 puan artırılmış; kamu avukatı, öğretmen, polis, bekçi, sağlık personeli, din görevlisi, uzman çavuş ve jandarma, müdür, uzman gibi bazı unvanların ek göstergeleri 3600'e çıkarılmıştır. Ek gösterge artışı özellikle emekli ikramiyeleri ve emekli maaşlarında ciddi kazanımlar getirmiştir.

Hiç kuşku yoktur ki emeklilikte yaşa takılanların mağduriyetleri de kısa sürede giderilecektir. 8 Eylül 1999 günü ve öncesinde sigorta girişi olan yaklaşık 2 milyon 250 bin vatandaşımız daha emekli olma hakkına kavuşacaktır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız geçen hafta yaptığı açıklamada Bakanlık gündeminde geçici işçiler olduğunu, geçici işçilerin kadrolu işçi hâline gelmesini sağlayacak çalışmanın bu ay içinde sonuçlandırılacağını söylemiştir. Yine, daha önce kadro alamayan 90 bin taşeron işçinin kadroya alınmasını sağlamak üzere çalışma yaptıklarını da açıklamıştır. Yapılan düzenlemeleri bir taraftan "seçim yatırımı" olarak nitelendirenlerin diğer taraftan "Bunları biz yaptık." demeleri içine düştükleri çelişkiyi açıkça göstermektedir. Bu düzenlemelerin sadece son günlerde değil öteden beri yapılageldiği ve Cumhuriyet tarafından yapıldığı gün gibi ortadadır.

458.615 personelin kadroya alınmasını ihtiva eden bu kanun teklifinin başta çalışanlarımıza, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır.

Buyurun Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; (2/4849) esas numaralı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Tabii, bu söz konusu kanun teklifinin, AK PARTİ Grup Başkan Vekilleri, MHP Grup Başkan Vekilleri ve 175 milletvekilinin teklifi olduğunu görüyoruz. Şu anda salonda toplanırsanız bunun yarısını göremiyorum maalesef. Yürürlük ve yürütme maddeleriyle birlikte 9 madde. Toplam 2 ayrı kanunda ve 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapan, 27 ayrı kanun ve KHK'yi etkileyen bu teklif aslında bir nevi torba teklif. Anayasa'ya uygunluk değerlendirmesi ne kanun teklifinin tümü üzerinde ne maddeler üzerinde yapılmış değil. Oysaki hem tümü hem de maddeler üzerinde baktığımızda özellikle Anayasa 10'uncu maddeye yani kanun önünde eşitlik maddesine aykırı birçok durum var, hüküm var; o nedenle bunu da buradan kayda geçirmek istiyorum.

Tabii, İç Tüzük madde 38 gereği bunun da yapılması gerekiyordu, maalesef yapılmadı.

Kanun teklifinin maddelerinde, 1'inci maddede vekil imam-hatipler ile vekil müezzin-kayyımlardan yürürlük tarihinden itibaren otuz gün içinde başvuranlar memur kadrosuna atanıyorlar, güzel; dört yıl süreyle başka yere nakil yapılamayacaklar. Tabii, bu kapsamda 1.710 kişi olduğu söyleniyor. 2'nci maddede, bazı istisnalar dışında kamuda sözleşmeli üç yıl görev yapan personel başvurursa memur kadrosuna atanacak, güzel; en az bir yıl daha aynı kurumda çalışma zorunluluğu var; ek maliyeti de olmayacağı söyleniyor, o da güzel. 3'üncü maddede "Bazı istisnalar dışında 657 4B ve bazı kanun ve kanun hükmünde kararname kapsamındaki mahallî idarelerde görev yapan sözleşmeli personel otuz gün içinde başvurmaları hâlinde memur kadrosuna atanırlar." diyor, o da güzel. Hizmet süresi dört yıldan az ise bu süre dolduktan sonra kurum içi ve kurumlar arası nakli yapılabilecek. Ayrıca, kamu dışı aile sağlığı çalışanları, sulama birlikleri ve diğer mülga mevzuat hükümleri kapsamındaki sözleşmeli personel de kapsama alınmış; uzun zamandır bekledikleri bir hüküm. Tabii, burada bir istisna var: 3'üncü madde kapsamında mahallî idare birlikleri, belediye, il özel idaresi çalışanlarından memur yapılanlar başka kurumlara nakil yapılamaz. Şimdi, daha sonraki maddeye geldiğimizde göreceğiz ki bundan sonra -bu kanun yürürlüğe girdikten sonra- 5393 sayılı Belediye Kanunu hükmü uyarınca bu belediyelerde sözleşmeli personel olarak istihdam edilenler, kadroya girdiklerinden itibaren üç yıl sonra başvurdıkları takdirde memur kadrosuna atanırlar. Onlara, istedikleri gibi, daha sonra nakil olabilmek imkânı verilirken aynı belediyede bu kanun teklifi kapsamında memur olanlara nakil hakkı verilmiyor; neden? Yani, bir nedeni olması lazım yoksa böyle bir ayrımcılık, böyle bir eşitsizlik olur mu? İşte, bu nedenle Anayasa'ya uygunluk değerlendirmesi önemli. Burada da ciddi anlamda bir eşitsizlik söz konusu.

Bir de şu var: "28 Kasım" diye bir milat getirdiniz; güzel, 28 Kasım. Neden 28 Kasım? Ona ben de baktım; 28 Kasım'da Sayın Cumhurbaşkanı Kabineyi toplamış; bu kanun teklifinde şu anda hüküm hüküm, madde madde konuştuğumuz birçok konuyu orada "Yapılacak, edilecek, olacak." diye kesin hükümlerle zaten ifade etmiş; ertesi gün, 29 Kasım'da bunların hepsini medyanın manşetlerinde gördük. Yani, Sayın Cumhurbaşkanının açıklaması bir milat olabilir mi değerli arkadaşlar?

Peki, 28 Kasım'dan sonra sözleşmeye geçmiş olanlar ile bu kanun teklifi yürürlüğe girdikten sonra sözleşmeye geçenler arasındaki kişilerin durumu ne olacak? Onlar yeni hüküm gereği memur olamayacaklar mı? Arada kalmış; belirsizlik var, o da ayrı. Gerçi bu 28 Kasım ile ilgili nedeni, gerekçeyi hepimiz gayet iyi biliyoruz çünkü aslında 28 Kasım ile ilgili getirilen hüküm esasen... Ondan önce, belki de burada bulunan arkadaşlarımız bazı belediyelerde, bazı kamu kurumlarında "O tarihe kadar hadi siz alın sözleşmeliyi de bir an evvel halledelim, bundan sonra duyurulursa başka yerlerde de girenler olur, onların önüne geçmiş oluruz." der diye -şeytanın avukatlığını yapıyorum- bir düşünce içerisindeyim. Ya, böyle bir eşitsizlik olamaz.

Bir de şunu söyleyeyim: Değerli arkadaşlar, bakın, bu kanunun 4'üncü maddesinde "Sözleşmeli personel çalıştırılmasına ilişkin esaslarda değişiklik yapılması." diye bir hüküm... 5'inci maddesiyle Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ilgili ve bağlı kuruluşlarındaki -Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğündeki- mevsimlik hizmetlerde görev yapan, az süreli hizmetlerde görev yapan solist sanatçı ve sanatçılar sözleşmeliden memuriyete atanacaklar. E, peki belediyelerdekiler ne olacak? Kamu düzeninde bu ayrım neden?

6'ncı maddeyle ise üç yıllık çalışma süresi dolanlara memuriyet hakkı veriliyor, güzel. Peki, ben size söyleyeyim, bir belediyede üç yıllık sözleşmeli personel kadrosuna alınan bir eleman üç yıl biat mı etmek zorunda? Liyakati bırakın, sadakatle o kurumun başkanına, amirine biat etmezse o üç yıl içerisinde sözleşmesi de feshedilir, böyle bir memuriyet hakkı da verilmez, memur olmak için biat etmek zorunda kalır. Belediyeler -bu madde hükmü özellikle belediyeleri ilgilendiriyor- bir bekleme odası, memuriyete geçiş odası hâline gelir, geçiş kurumu hâline gelir ve belediyelerde sözleşmeliye geçiş yapanlar üç yıl sonra memuriyet hakkı nedeniyle buradan başka kurumlara nakledilerek şu anda belediyelerde özel kalem müdürlüklerinde yapılan uygulama orada da geçerli olur. Başlı başına bir garabet.

Tabii, değerli arkadaşlar, şunun özellikle altını çizmek istiyorum: Burada, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda, bu kanunla ilgili, bu teklifteki düzenlemelerle ilgili hiçbir neden, hiçbir gerekçe, herhangi bir ibare söz konusu değil. O zaman -28/11'de zaten yapılmış kanun- bütçede de bununla ilgili bir düzenlemeye niye girmediniz?

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de "kamu yönetimi reformu" adı altında getirilen neoliberal düzenlemelerle ortaya çıkan tahribatı böylece palyatif, geçici çözümlerle çözeceksiniz. Türk kamu personel rejimine "reform" adı altında getirilen bu düzenlemelerin en önemli sorunlarından bir tanesi maalesef farklı statülerde kamu görevlilerinin bulunması; kadrolu memur, kadrolu işçi, taşeron işçi, sözleşmeli personel; yok 4/A, 4/B, 4/C, 4/D. Oysa Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı bu durumun "eşit işe eşit ücret"le çözülmesi gerekiyor. Esas olan, kamu personel sisteminin, bütünsel bir anlayışla, Anayasa'ya, temel hak ve özgürlüklere aykırı olan uygulamalarının ortadan kaldırılmasıdır; kadrolu, güvenceli, örgütlü ve kamu düzeninin ve hizmetlerinin gereksinimi olan nitelikli ve liyakatli bir istihdam politikasının getirilmesidir. (CHP sıralarından alkışlar) "Eşit işe eşit ücret" temelli düzenlemelerdir; taşeron sistemiyle emek sömürsünün ortadan kaldırılmasıdır; işe alım, atama ve yükselmelerdeki keyfi ve ayrımcı uygulamalara son verilmelidir; sözlü sınav, mülakat ve nesnellikten uzak benzeri uygulamalara son vermek; grevli, toplu sözleşmeli, sendikal hakların tanınması; iş barışını sağlayacak düzenlemelerin yapılmasıdır. Böylesi geçici ve kısa vadeli, seçim başarısı odaklı bir anlayışla yapılan bu tür düzenlemelerin bu temel sorunları ortadan kaldırmayacağı apaçık ortadadır. Tabii ki tek adam rejimiyle bu düzen değişir mi, liyakat yerine bu sadakat düzeni, biat düzeni değişir mi? Değişmeyeceği apaçık ortada.

Tabii, burada bize de hepinize de tek tek gelen kapsam dışında tutulan çok kurum var. Başta bizim danışmanlarımızın yani 4/C'den 4/B'ye geçen danışmanların bir mağduriyeti var; özellikle genel idare hizmetlerinde görev yapmış olan kardeşlerimizin geçmiş süreleri, o hizmetleri sayılmıyor, derece ve kademeleri sayılmıyor. Böyle bir şey olabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – On yıl görev yapmış, on yılı yok sayılıyor. Bu bağlamda, kanun teklifinin bütününe "evet" dediğimiz düşüncesini paylaşmak istiyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Özür dilerim ama sürem on beş dakika mıydı Başkanım?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – On beş dakika olacak Başkanım.

BAŞKAN – On beş dakika.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Ha, tamam, teşekkür ederim.

Kıymetli arkadaşlar, öncelikle birkaç gündeme dikkatinizi çekmek istiyorum. Birincisi, burada bakıyorum, kimse yok, az önce buralarda dolanıyordu Dışişleri Komisyon Başkanı ama göremiyorum şu an burada. Tesadüfen öğrendik...

Grup Başkan Vekilleri özellikle dinleyebilirse...

Sayın Akbaşıoğlu, çok rica ediyorum çünkü bir bilgi aktarmanızı isteyeceğim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu tür atıflar yapmasanız daha iyi olacak. Biz de bir mevzuyla konuşuyoruz.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Dinleyin ki söyleyin Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dinliyoruz, zaten buradayız. Dinliyoruz, dinliyoruz.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Keyfiden sizin isminizi zikretmiyorum ben burada.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İsmen zikretmemelisiniz, evet. Bakın, başkaları da şu anda başka bir konuşma...

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Sayın Akbaşoğlu, Grup Başkan Vekili olarak ben size söylüyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Vekilim, siz devam edin.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Kime söyleyeyim? Bakanınız yok burada, Komisyon Başkanı yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakan da burada, Komisyon da orada; buradayız.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Ben, size konuşmak istiyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Komisyon burada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Akbaşoğlu, tamam, siz cevap vermeyin ya.

Siz devam edin.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ayıp ama ya!

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Ayıp sizin yaptığınız, sizin!

BAŞKAN - Genel kurula hitap edin, buyurun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Ayıbı ben şimdi anlatacağım ki dinleyin. İşte bu ayıbı dinleyin diye ben size sesleniyorum, keyfiden size seslenmiyorum ki.

Kıymetli arkadaşlar, tesadüfen öğreniyoruz, Dışişleri Komisyonu İrlanda'ya bir ziyarete gidiyor; partileri çağırıyor, HDP'yi bilgilendirme ihtiyacı bile göstermiyor, yok. Daha önce bunu Amerika için yapmışlardı; sormuştuk, tamamen keyfi bir şekilde "Canımızın istediğiyle gideriz." diyorlar. Olabilir, olabilir; babanızın parasını kullanıyorsanız gidin, istediğiniz yere çıkın gidin, dolaşın. Fakat Meclis faaliyeti kapsamında, bu halkın bütçesini kullanarak Komisyon çalışması yapmaya gidiyorsanız HDP'yi hiçe sayamazsınız.

Bu, yeni bir durum değil. Yedi buçuk yıldır ben Dışişleri Komisyonu üyesiyim, örneğin, yabancı heyetler Türkiye'ye geldiği zaman yemek olur, bizi davet ederler; Türk Cumhuriyetlerden heyet gelir, HDP'yi davet ederler, biz hemen hemen hepsine icabet ederiz. Ama ne zaman ki Dışişleri Komisyonu başka bir ülkeye gidiyor, biz ya altı ay sonra öğreniyoruz ya hiç öğrenmiyoruz; sorduğumuz zaman da çok büyük pişkinlikle bize cevap veriyorlar.

3'üncü büyük parti ortada oturuyor. Tabii, diğer bütün partilere söyleyecek yani bu partilerin hakkıdır. Benim yasama çalışmamı engelleyen bir Komisyon Başkanı var ve "Sorumluluk bende değil, Mustafa Şentop'ta." diyor. Bunu yapan bir de Meclis Başkanymış ha!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yazıklar olsun!

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Yani milletvekillerinin çalışmasını engelliyor. Tabii, bu Meclisi de herhâlde çiftlik gördükleri için kendi paralarıyla yapmıyorlar bu çalışmaları. Mesela, Amerika'ya gidiyor, bu Meclisin yani bu halkın parasını alıyor, bu halkın meşru temsilcilerini, HDP'li temsilcilerini bırakın davet etmeyi, bilgilendirme zahmetinde bulunmuyor. Ayrımcılıktır, ırkçılıktır, rezilliktir; bunun başka bir ismi yok. Bunu daha önce söyledik, tekrar söylüyoruz.

Hadi iktidar bunu yaptı, muhalefet de bu rezalete üye vererek ortak oluyor ve hiç kimsenin aklına gelmiyor; muhalefete diyorum, CHP ve İYİ Parti, lütfen onlar da dinlesin. Daha önce de söyledik, teşhir edeceğimizi söyledik, sizin sormanız gerekmez mi? "Ya, arkadaşım, biz yan yana gidiyoruz. Bu Halkların Demokratik Partisi, Mecliste şu ortada oturuyor, bunlara söylediniz mi söylemediniz mi?" Bunlar vatan haini, değil mi, öyle mi düşünüyorsunuz? Burada oturuyoruz.

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisine gidiyoruz, NATO Parlamentosuna gidiyoruz, diğer bütün komisyonların çalışmalarına gidiyoruz. Bakın, Ticaret Komisyonu, şimdi Hollanda'ya gidecek, Ali Kenanoğlu Vekilimiz gidiyor, değil mi? Peki, "Dışişleri Komisyonunun bu keyfiliği nedir, bu şımarıklığı nedir?" deseniz, kimse sorumluluk kabul etmiyor. O açıdan, isminizi sızı spota koymak için söylemedim, Grup Başkan Vekili olmanız hasebiyle, lütfen bu eleştirimizi Dışişleri Komisyonuna bildirin.

İrlanda'ya gidiyorlar, ben, şimdi, İrlanda Büyükelçisine bir mektup yazıyorum, taslağını yazdım, bu rezaleti teşhir edeceğiz. İrlanda'da, orada iktidarda olan parti, bizim kardeş partimiz, onlara da yazacağız; Dışişleri Komisyonuna yazacağız. Hiçbir şey yapamazsak bu rezaleti dünyanın her tarafında teşhir edeceğiz; kayıtlara da girsin. Akif Çağatay Kılıç'la öyle çok yurt dışı programına gitme hevesimiz yok. "Cennete gel benimle." dese düşünürüm iki defa! (HDP sıralarından alkışlar) Bu, nobranlık; bu, küstahlık. Var mı böyle bir şey ya? Buradan Dışişleri Komisyonu Başkanını demokratik hayâya davet ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Yok ki!

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – 6 milyon seçmeni temsil eden Halkların Demokratik Partisine bilgi verme zahmetinde bulunmuyor. Yoksa parası, biz toplayalım, verelim kendisine, gezmek için gitmek istiyorsa gitsin ama Komisyon çalışması yapıyorsa bu konuda ciddi olması lazım; bu bir.

Dostluk gruplarına da bizim vekillerimiz çağrılmıyor, kıymetli arkadaşlar. Sanki arkadaşlar kol kola takılıp gezmeye gidiyorlar ha, Meclis çalışması değil bu! Siz, umarım derdimi anlıyorsunuz, burada derdimiz, bizi niye dışlıyorsunuz değil. Bu halkın parasıyla, bu halkın bütçesiyle resmî program yapacaksınız... Yani ifade edecek kelime bulamıyorum, çok düşündüm, Grup Başkan Vekilimle ortaklaştım, buna "demokratik hayâsızlık..." ancak... Bunu bulabiliyorum. Bu, basit bir kavram gelmesin size çünkü halkın demokratik iradesine saygısızlık, hayâsızlıktır bu, başka da bir şey değil. Herhangi bir şeyin arkasına sığınmasın, HDP itip kakabileceğiniz bir parti değildir, bütün vahşete, zorluklara, tutuklamalara rağmen hâlâ dimdik olarak buradadır; yakında, seçimlerde HDP'nin bitip bitmediğini de dosta düşmana göstereceğiz.

İki; kıymetli arkadaşlar, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun canı sıkıldığı zaman HDP'li milletvekillerine yurt dışı yasağı getiriyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Suç işleri bakanı, suç işleri...

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Mahkeme kararı yok ortada fakat milletvekillerimiz yurt dışına çıkmak için gidiyorlar -bir mahkeme kararı yok- polis bir kâğıt veriyor "Efendim, isminizin yanında bir işaret var, İçişleri Bakanı şerh koymuş." diyor. İçişleri Bakanı kim? Kıymetli arkadaşlar, burada bu Meclisin şahsiyetini düşünmek lazım. İçişleri Bakanı, Cumhurbaşkanı tarafından atanmış bir insan ve teorik olarak şu Mecliste Meclis Başkan Vekili dâhil, isterse yurt dışına çıkışına tahdit koyabiliyor, engelleyebiliyor. Yarın Mustafa Şentop'la arası açılsın, kavga etsinler -zaten araları çok iyi değil, anladığım kadarıyla- İçişleri Bakanı, Meclis Başkanının yurt dışına çıkışını engelleyebilir, biliyor musunuz? Bir atanmış, bu kurumun en tepesindeki seçilmiş insanı isterse bloke edebiliyor. Gerekçe ne? Diyor ki: "Güvenlik tehdidi."

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "Genel güvenlik."

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – “Genel güvenlik” yani biz genel güvenliğe tehdit!

Şimdi, bizim NATO Parlamentosunda üyemiz var, Dışişleri Komisyonu üyemiz Gülüstan Koçyiğit -şurada- Dışişleri Komisyonu üyesi ya! Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi üyesi Vekilimiz var, Tayip Temel. Bunların dışında birçok vekilimiz var. Necdet ağabey var burada; mahkeme kaldırıyor, mahkemeyi kazanıyor, İçişleri Bakanı ertesi gün bir daha tahdit koyuyor. Dilan Vekilimiz var burada... Ya, bu nasıl bir aymazlıktır, bu nasıl bir terbiyesizliktir ya! Halkın milletvekilleri için, mahkeme kararı olmadan istediği zaman şuraya kâğıt koyuyor, diyor ki: “Ben bu insanın yurt dışına çıkmasını genel güvenlik kusuru olarak görüyorum, ben buna müsaade etmiyorum.”

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Diktatörlük, faşizm; başka bir şey değil.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Biz iki yıldır mümkün mertebe diyalogla, konuşarak bu meseleleri çözmeye çalışıyoruz. Mesela, bugün bir bilgi aldım, sağ olsun, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türkiye Delegasyonu Başkanı Ahmet Bey uğraştı - uğraştılar gerçekten, gördük- fakat dört buçuk yıldır Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi üyesi olan vekilimizin, mahkeme kararı olmadığı hâlde yurt dışına çıkışı engelleniyor. Ya, milletvekilliği yapma imkânı ortadan kaldırılıyor, düşünabiliyor musunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ve kendisi mahkeme kararı almış, iptal ettirmiş.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Tabii, tabii; iptali için mahkeme kararı almış, mahkeme diyor ki İçişleri Bakanına: “Bunu yapamazsın.” İçişleri Bakanı kaldırıyor yasağı, ertesi gün bir daha koyuyor; sonra, işin yoksa git bir daha aç.

Bakin, kıymetli arkadaşlar, bizim o vekillerimiz yurt dışına çıkmasa da olur, biz İrlanda’ya gitmesek de olur ama şu “devlet” dediğiniz yapıyı iyice bir çeteye çevirdiniz; kural yok, hukuk yok, minimum siyasi nezaket yok, minimum demokratik hayâ yok. Artık söyleyecek söz bulamıyoruz, sadece kayıtlara geçsin diye söylüyoruz kıymetli arkadaşlar. Kayıtlara geçsin, yarın öbür gün utanç vesikaları olarak biz bunları yayınlayacağız, belki araştırmacılar yarın öbür gün gelecekler bakacaklar, bunları çalışacaklar. Yoksa bu İçişleri Bakanından çok bir beklentimiz filan da yok ha kıymetli arkadaşlar. Dört ay zaman kaldı şunun şurasında, biraz daha dişimizi sıkacağız, ondan sonra, inşallah, toplu bir çözüm getireceğiz bunlara.

Kıymetli arkadaşlar, konu çok fazla fakat ben bir iki konuya daha değinerek kapatmak istiyorum bugün. Geçen hafta biliyorsunuz İran Dışişleri Bakanı, Türkiye’deydi; önemli konular konuşulduğunu söylediler, pozlar falan verildi. Kıymetli arkadaşlar, İran, komşu bir ülke; 16 Eylül 2022 tarihinden bu yana İran’da biliyorsunuz devam eden protestolar söz konusu; 60’ı çocuk yaşta olmak üzere en az 500 insan protestolarda öldürüldü, idamlar devam ediyor, genç yaşta olan çocuklar ölmeye devam ediyor.

Sayın Bakan Mevlüt Çavuşoğlu ısrarla bütçede bizim desteğimizi isterken “insani ve girişimci dış politika” olarak bayağı bir söz sarf etti. Ben taradım, bugüne kadar İran’da yaşanan vahşet konusunda Türkiye Cumhuriyeti devletinin Hükûmeti tek bir söz söylememiş, direkt ölü numarasına yatmış! Geçen haftanın kine de baktım, yok; yazılı baktım, yok; sözlü baktım, yok. Plan ve Bütçe sorduk, kelime çıkmıyor ağzından, soruyu aldı ama göğsünde yumuşattı, sonra da cevap vermedi. İran yetkililerinden tabii, o vahşeti sonuçlandırmalarını, sonlandırmalarını istiyoruz. Madem bu Hükûmet, bu kadar insani dış politikayla böbürleniyor, kendisini de sorumluluğa davet ediyoruz, en azından İran Hükûmetini bu protestocuları öldürme konusunda caydırıcı rolünü oynamasını istiyoruz, bu talebi açıktan ifade etmesini istiyoruz. Anladığımız kadarıyla burası Suriye olmadığı için öyle kimseye esip gürleyemiyorlar. İran, doğal gazı da 30 milyar metreküpten 6 milyara düşürmüş, işin doğrusu şimdi onun pazarlığını yapıyorlar. Az önce konuştuk, Uygur Türkleri konusunda Çin’den gelen para yüzünden çoğu zaman dudaklarını büküyorlar, konuşmuyorlar; bütün bunların da farkındayız ama madem “insani ve girişimci dış politika” diyorsanız hodri meydan, buyurun, İran’daki vahşet üzerine üç kelam edin Sayın Mevlüt Çavuşoğlu.

Sayın Çavuşoğlu demişken, kendisi, şimdi Amerika’da. Kıymetli arkadaşlar, biliyorsunuz –döndü mü bilmiyorum ama- ilk defa Dışişleri Bakanları düzeyinde bir resmî temas -daha önce Birleşmiş Milletler çerçevesinde olmuştu- oluyor; önemli gündemler var. Tabii, F-16, bu gündemlerden bir tanesi gibi görünüyor. F-16’ların Türkiye’ye, S-400 yüzünden Türkiye’nin dışlandığı F-35’lerin Yunanistan’a satışı söz konusu. Burada, Kongrede birtakım süreçler devam ediyor ama bunların dışında, çok daha önemli bir durum var kıymetli arkadaşlar, Hükûmet açısından en azından; Halkbank davası, bayağı bir yaklaştı, sonuca doğru gidiyor. Hem bir kamu bankası olarak Halkbankı hem de şahsi olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ve birçok bakanın canını yakabilecek bir dava olarak orada duruyor; bu iki.

Onun dışında, tabii “Bu seçim ağzı, acaba bir punduna getirip, bir fırsat bulup da NATO genişlemesi bağlamında İsveç veto kartımızı da kullanarak Amerika üzerinde baskı yapıp Suriye’ye de bir buradan saldırabilir miyiz?” gibi düşünüyorlar; bir taraftan bu, Suriye’ye bir saldırı girişimi daha ama diğer taraftan da Cumhurbaşkanı, Rusya’ya ısrarla, Rusya’ya ısrar ederek Esad’la seçimden önce bir poz verebilmek için dünya kadar baskı uyguluyor, biliyor musunuz kıymetli arkadaşlar? Esad’la o görüşmeyi bu seçimden önce yapmak için Türkiye Cumhurbaşkanı, baskı uyguluyor; Esad şu an işi yokuşa sürmüş, bekleme odasında bekletiyor ya. Vallahi, ben bu Hükûmetin yerinde olsam derhâl istifa ederdim. Yetmiyor, bir de daha dün sormuşlar Suudi Arabistan’ın Maliye Bakanına, demişler: “Pakistan’a yardım ediyor musunuz? Demiş: “Hem Pakistan’a yardım ediyoruz hem de Türkiye, Mısır gibi kırılgan ekonomilere yardım etmeye devam edeceğiz.” Artık ne diyelim size! Seçimlerden önce kapı gezip bu seçimi atlatabilmek için borç para bulacağınız, bu memleketin gerçek sorunlarını çözmek için, buna HDP dâhil, bu memleketin gerçek sahipleriyle sizi konuşmaya davet ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya’nın, Ankara ili Akyurt ilçesi Kaymakamına ilişkin açıklaması

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ankara ili Akyurt ilçesi Kaymakamı, devletin kaymakamı olma özelliğini kaybetmiş, Adalet ve Kalkınma Partisinin inisiyatifinde çalışan bir kaymakam hâline gelmiş. İstanbul’dan Kadriye ve Kadir Polat adlı iki hayırsever, Türkiye’de cumhuriyetin 2’nci yüzyılında 100 köy okuluna 100 kütüphane kurmak, hayır yapmak, bağış yapmak için yollara düşmüş. Millî Eğitim Bakanlığında izin almalarına rağmen Akyurt Kaymakamının okul müdürlerini, öğretmenleri “Bu tür yardımları kabul etmeyin.” diyerek uyardığı bir süreci yaşıyorlar. Ben buradan bir kez daha Akyurt Kaymakamına çağrı yapıyorum: Sen, devletten maaş alıyorsun, devletin kaymakamısın. Okullara yardım etmek isteyen kişilerin eline vurma, mümkünse yardım edecek insanların sayısını hep beraber çoğaltalım diyor, göreve davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Pekközegü...

42.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközegü’nün, ortaöğretim hemşirelerinin atanma sorununa ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ortaöğretim hemşirelerinin atanmaları sorunlarına dair konuşmak istiyorum. Son mezunlarını 2017 yılında vermiş olan sağlık meslek lisesinden eğitim almış saha ve teorik bilgi olarak lisans meslektaşlarıyla aynı düzeyde olan ve sözleşmeli personele ilişkin yönetmelikte belirtilen “Hemşire” Unvanı niteliklerine sahip olan 60 bin ortaöğretim hemşiresi, Sağlık Bakanlığı bünyesinde

ya da üniversite hastanelerinin alımlarında kendilerine yeterli kontenjan verilmemesi konusunda mağduriyetler yaşıyor. 2024 yılına kadar kullanılabilecekleri KPSS puanlarıyla yapılacak olan atamalarda en az 10 bin ortaöğretim hemşiresine yer verilmesini istiyor, sağlık meslek listesinden mezun olarak Sağlık Bakanlığı kapsamında değerlendirilmelerini talep ediyorlar. Bu arkadaşlarımıza, hemşirelere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gürer, buyurun.

43.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kapsamı dışında kalan personele ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Başkan.

Sözleşmelilerle ilgili yıllarca verdiğimiz mücadelede eksik de olsa bir düzenlemeye gidilmesi olumludur. Ancak, bu teklifin aile birliğini sağlamaması; önemli, ciddi bir eksikliktir. Mutlaka bu yanıştan vazgeçilmelidir. 4 Aralık mağdurları, Karayolları, Demiryolları, PTT, Devlet Hava Meydanları çalışanları, belediye şirket işçileri, yardımcı zabıtalara, yardımcı itfaiyeciler, geçici mevsimlik işçiler, ücretli vekil öğretmenler, geçici öğretmenler, öğretmenevleri, polisevleri, ordu evleri, sosyal tesisler, yemekhane çalışanları, İLBANK, Devlet Su İşleri çalışanları ve vekil imamlığı sona erenler, kamudaki kiralık araç şoförleri, aile hekimliği çalışanları, tarım danışmanları, uzman çavuşlar, uzman erbaşlar, hastane bilgi işlemcileri, kamu çağrı merkezi çalışanları, paramedik ambulans sürücüler, Millî Eğitim daimi işçileri, toplum projesi çalışanları, PIKTES öğretmenleri, ASTEP profesyonelleri, 4/D'liler, usta öğreticiler, şeker fabrikası, ÇAYKUR, TİGEM çalışanları, 50/d ve 100 öncelikli alanda 2 bin bilim insanı da kadroya alınmalıdır.

BAŞKAN - Bir dakikan beş dakika Gürer senin.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394) (Devam)

BAŞKAN – Evet, şahsı adına ikinci söz, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin bu bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, AK PARTİ, hayatın her alanında olduğu gibi insanlarımızın hayatını ilgilendiren, onların hayatını kolaylaştıracak her sorunu çözme iradesini ortaya koyduğu gibi, bazen de sorunu çözmenin ötesinde bazı taleplerini karşılama anlamında halkın, vatandaşın, milletin, çalışanın, emeklinin, her kesimin taleplerinin karşılanması, daha da iyileştirilmesi konusunda da kurulduğu günden bugüne, hem vatandaş olarak fert fert her birimizin talepleriyle, sorunlarıyla ilgilenecek politikaları hayata geçirdiği gibi hem de ekonomiden adalet, eğitimden ulaştırmaya, enerjiden savunmaya, teknolojiye spora hayatın bütün alanlarında büyük reformları ve politikaları hayata geçirmiş bulunmaktadır. Ve bugün de birazdan, hep beraber, işte, inşallah kanunlaştıracamızız metinle beraber çalışma hayatında da kamu çalışanlarımızın taleplerine kulak verip üzerinde çalışıp bir kanun teklifimizi, inşallah bugün görüşüp tamamlamış, nihayete erdirmiş olacağız.

Her zaman söyledik, sosyal güvenliğe ilişkin meseleler tartışılırken, çalışma hayatına ilişkin talepler konuşulurken bunların çözüm iradesinin olgunlaştığı ve olduğu zamanlarda konuşulup ondan sonra bir an önce metne dökülüp kanunlaştırılması, bu konularla ilgili beklenti içerisinde olan insanların beklentilerinin farklı yerlere gidip daha sonra farklı mağduriyetlerin oluşmaması anlamında çok önemli dedik ve her zaman çalışma hayatına ilişkin gerek çalışanlarımızdan gerek memurlarımızdan gerek sosyal güvenliğe ilişkin meselelerden gelen bütün taleplere karşı hep çıkıp kürsülerde, çıkıp televizyon ekranlarında, çıkıp başka yerlerde, mikrofonlarda konuşup insanların o beklenti ve taleplerinin üzerinde farklı bir durum, farklı bir algı oluşturmaktansa ancak kendi içimizde doğru ve nitelikli tartışmalar yaparak, çözüm iradesinin olgunlaştığı zemin üzerinden bunları vatandaşa sunmanın sorumlu siyasetin bir gereği olduğu ve bu anlamda davranmamız gerektiğinin Cumhuriyet İttifakı olarak her zaman altını, bu dönemde, her toplantıda, her mesele gündeme geldiğinde çizdik.

Toplumsal farklı kesimlerinin taleplerini dinliyoruz, anlıyoruz; hangi şartlarda çözüme kavuşulacağına ilişkin hep beraber oturup kafa patlatıyoruz, kafa yoruyoruz, bütün tarafları dinliyoruz; sonra bir planlama yapıp o planlamanın gereği olan metni, bütün kurumsal istişareleri de tamamladıktan sonra, işte, buyurun, bugün olduğu gibi Meclisimizin takdirine, milletvekillerimizin takdirine arz ediyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, bugün sözleşmeli personele ilişkin çok nitelikli ve çok önemli bir adım atıyoruz. Daha önce farklı kurumlarımızda, işte, sağlık personeline yahut eğitim alanında faaliyet gösteren kıymetli eğitim öğretim personeline veya din görevlilerinde yapmış olduğumuz ve yaklaşık yedi yıldır yaptığımız bir uygulamayı, bugün bütün sözleşmeli personel için 3+1 sistemiyle genelleştirerek, bu meseleyi kesin bir çözüme kavuşturuyoruz. Yani sözleşmeli personel istihdamı statüsünde daha kalıcı bir adım atarak, bundan sonra 4/B sözleşmeli alımlarında üç yılını dolduran herkesin otomatik olarak kadroya geçmesini sağlıyoruz. Böylece dönem dönem karşımıza çıkan sözleşmelilerin kadroya geçirilmesine yönelik beklentiyi de kökünden çözerek tamamen karşılamış ve bir sisteme bağlamış oluyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, 2007'de kamuda geçici işçi olarak görev yapan 200 binden fazla çalışanın sürekli işçi veya sözleşmeli personel statüsüne geçmesine, 2005 ve 2010 yıllarında yaptığımız düzenlemelerle 20 bin vekil görevlinin kadroya geçmesine, 2011 ve 2013'te yaptığımız düzenlemelerle 300 bini aşkın sözleşmeli personelin yine kadroya geçmesine, 2017 yılında yaklaşık 20 bin 4/C'li geçici personelin 4/B sözleşmeli personel statüsüne geçmesine ve 2018'de yaptığımız düzenlemeyle yaklaşık 700 binden fazla taşeron çalışmamızın kadroya geçmesine vesile olduk ve bu meseleleri çözüme kavuşturduk Allah'a hamdusenalar olsun. Hep birlikte istişarelerimizi yaparak, sorumlu siyaset duygusuyla istişarelerimizi yaparak çalışma hayatında da hayatın başka alanlarında da milletimizin gündeminde olan bütün talepleri çözme noktasında bir hassasiyet ortaya koymak, milletimizin karşılaştığı sorunları ve problemleri de ortadan kaldıracak nitelikli üretimleri yapmak boynumuzun borcudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Devamla) – Bunları inşallah yaparak hayata geçireceğiz.

Hayırlı olsun.

Hepinize teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tuncer...
IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kapsamı dışında kalan personele ilişkin açıklaması

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle hizmet alım sözleşmesine takılan ve çalıştığı kurum kadrosuna alınmayan binlerce emekçinin kadrosu verilmelidir. Eşit işe eşit ücret ve kadro, çalışma yaşamında hakkaniyeti de sağlayacaktır. "Geçici" "mevsimlik" adıyla da olsa şeker fabrikalarında çalışmış olanlar yıllardır kuruma hizmet vermektedir; hakları verilmeli ve kadroya alınmalıdır. Sözleşmelerde ayırım olmadan tamamına kadro sağlanıp hiçbir bakanlık ya da kurumda mağdur çalışan bırakılmamalıdır. Ayrıca, 28 Kasım 2022 tarihi de tekrar gözden geçirilmelidir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Göker...

45.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, bölgesel süt sanayicileri ve birlikler arasında yapılan süt fiyatı belirleme toplantısına ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkanım, az önce gelen bilgi mesajına göre, bölgesel süt sanayicileri ve birlikler arasında yapılan süt fiyatı belirleme toplantısında firmalarla birlikler arasında anlaşma sağlanamamıştır. Mutabakat sağlanamayınca süt piyasası bir başıboşluk ve savrulma içindedir. Dolayısıyla, şu andaki çiftçinin alın teri olan süt, piyasada maliyetin çok altında değer bulmaktadır. Bu anlamda, kamu otoritesi bir an önce devreye girmeli ve süt fiyatlarını belirlemelidir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394) (Devam)

BAŞKAN – Bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeler, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'a eklenen geçici maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1- 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 20- 28/11/2022 tarihi itibarıyla Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatında 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi kapsamında açıktan vekil imam-hatip ve vekil müezzin-kayyim olarak görev yapmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde müracaat edenler, geçerliliği devam eden kamu personeli seçme sınavından Başkanlıkça belirlenecek yeterli puanı almış olmaları ve Başkanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak sözlü ve/veya uygulamalı sınavda başarılı olmaları şartıyla, Başkanlıkça ilan edilecek yerlerde görevlendirilmek üzere imam-hatip ve müezzin-kayyim unvanları memur kadrolarına atanırlar. Bu madde uyarınca memur kadrolarına atananların dört yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakli yapılamaz.

Birinci fıkraya hükmü 28.11.2022 tarihinden önce istihdam edilip, görevden ayrılanlar hakkında da uygulanır

Bu madde kapsamında atama yapılacak kadrolar, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerin Başkanlığa ait bölümüne eklenmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar; unvanı, sınıfı, adedi ve derecesi belirtilmek suretiyle atamanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde kamu personel bilgi sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir.

Vecdi Gündoğdu	Süleyman Bülbül	Hüseyin Yıldız
Kırklareli	Aydın	Aydın
Mehmet Bekaroğlu	Kemal Zeybek	Gökhan Zeybek
İstanbul	Samsun	İstanbul
Kadim Durmaz	Ömer Fethi Gürer	Faruk Sarıaslan
Tokat	Niğde	Nevşehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Sayın Genel Başkanımız, bununla ilgili 2015'ten beri her salı günü, her çıktığında bu konuları gündeme getiriyordu; nihayet getirdiniz. Vekil imam -hatip ve vekil müezzin- kayyim atamasına karşı değiliz ama eksik. Fahri Kur'an kursu öğreticileri bu teklifte yok değerli arkadaşlar, sonuçta onlar da bu işi yapıyor.

Değerli arkadaşlar, bir kanun getirdiğinizde, bu kanunu getirdiniz diye bütün sorunları çözemezsiniz. Şimdi, burada, sözleşmeli personel olarak 28 Kasım'a kadar olan kişileri önemsiyorsunuz, onlara kadro veriyorsunuz ama 28 Kasımdan itibaren - yani bugün ayın 19'u- 19 Ocağa kadar sözleşmesi yapılanlara ne olacak? Size soruyorum.

Sayın Komisyon Başkanı, size soruyorum: Onlar ne olacak, işten mi atılacak yani? Sözleşmeleri var, belediyede, kamuda çalışanlar var, bunların hâli ne olacak?

Şimdi, siz, burada, 1'inci maddede, kanun çıktıktan sonra o imamlara otuz gün bir zaman tanırıyorsunuz. Doğru mu? Doğru. O zaman, diğer personele niye zaman tanımıyorsunuz? 28 Kasımı neden koydunuz oraya? Ben bunu sormak istiyorum yani. Peki, orada, 28 Kasımdan sonra belediyede veya kamuda sözleşme yapan personelin hâli ne olacak, bu personel işten mi atılacak, ne olacak yani? Şimdi, yaptığınız kanunlar nasıl işinize geliyorsa o şekilde yapıyorsunuz değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, özellikle fotoroman Süleyman bayramlarda gider, sınırda o uzman çavuşlarla, erbaşlarla beraber fotoğraf çektirir, değil mi? Türk Silahlı Kuvvetlerinde o erbaşlar ve uzman çavuşlar yirmi dört saat görev yapıyor ama verdiğiniz bu kanun teklifinde var mı değerli arkadaşlar? Yok. Var mı? Çünkü onlar sınırlarımızı koruyor, onlar bizi koruyor ama sözleşmeye geldiğinizde Türk Silahlı Kuvvetlerinden uzman çavuşlar yok.

İki, 233 sayılı KİT Hakkında KHK kapsamındaki sözleşmeli personel yok! 2547 sayılı Kanun'un 50/d kapsamındaki araştırma görevlileri yok, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde ek ders karşılığı çalışan personel yok, belediye bünyesinde şehir tiyatrolarında ve senfoni orkestrasında çalışan sanatçılar ve sahne arkasında çalışan diğer personel yok, bünyesinde memuru olmayan özel bütçeli veya bağımsız düzenleyici, denetleyici kurumlar yok, halk eğitim kursiyer öğretmenleri yok, PİKTES'li öğretmenler yok, ücretli öğretmenler yok, Mecliste çalışan personel, sözleşmeli personel yok.

Değerli arkadaşlar, bu yasayı sadece göz boyamak için çıkardınız. Burada, ben, özellikle sözleşmeli personele, bu yasaya girmeyen bütün çalışan arkadaşlarımı şunu söylemek istiyorum: Altı ay sonra Genel Başkanımız Cumhurbaşkanı olacak, Cumhuriyet Halk Partisi, Millet İttifakı olarak hiç kimseyi ayırt etmeden sözleşmeli bütün personeli, bütün öğretmenleri kadrolu yapacak. (CHP sıralarından alkışlar) 5 çeşit öğretmen olmayacak arkadaşlar, 5 çeşit öğretmen var. Eğitimde 5 çeşit öğretmen olur mu? 3.500 lira alan öğretmen de var, 10 bin lira alan öğretmen de var arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, sadece aynı iş yerinde 3 farklı statü var; 4/A, 4/B, 4/D emekçileri çalışmaktadır, bunlar da ayrı ayrı ücretler alıyor değerli arkadaşlar. Burada adalet var mı, bu yasada adalet var mı arkadaşlar, size soruyorum, AK PARTİ'li milletvekillerine soruyorum. Bu çıkardığınız yasada adalet var mı, eşitlik var mı?

Değerli arkadaşlar, siz sadece vatandaşları kandırıyorsunuz ama 84 milyon insan sizin yirmi bir yıldaki yalanlarınıza doydum, bundan sonra asla inanmayacak. "14 Mayıs." demiştiniz, ilk sandıkta yolcusunuz Abbas.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Köksal, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kapsamı dışında kalan personele ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı bu Kanun Teklifi'nde, PTT'de 399 sayılı KHK kapsamında çalışan 13 bin sözleşmeli personele, 12 bin idari hizmet sözleşmeli personele, Dışişleri Bakanlığında, TÜİK'te çalışan, Meclis'te danışman olarak çalışanlara, fahri Kur'an kursu öğreticilerine, PİKTES öğretmenlerine, belediyelerdeki sanatçılara, Aile Bakanlığında ek ders karşılığı çalışan kamu görevlilerine, halk eğitim merkezlerinde çalışan usta öğreticilere, Türkiye İş Kurumunda çalışan anketörlere, ayrıca Türk Silahlı Kuvvetlerinde kahramanca görev yapan uzman çavuş, sözleşmeli er ve erbaşlara, üniversitelerdeki araştırmacı olarak çalışanlara kadro hakkı verilmemiştir. Bu yanlıştır, ayrımcılıktır. Gelin, bu yasa çıkmadan bu yanlıştan dönelim, bu ayrımcılığa son verelim, bu insanları da kadroya geçirelim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Beştaş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, hasta mahpus Muhlise Karagüzel'e ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yine bir hasta mahpusu söyleyeceğim, diyeceksiniz ki "Ne oluyor?" Söylemekten vazgeçmeyeceğiz çünkü cenaze alıyoruz sonra, maalesef. Muhlise Karagüzel, aynı zamanda tanıdığım bir isim, daha önce bizim Muş İl Eş Başkanımızdı, 60 yaş geçkin, dün değil önceki gün -salı günü- bir kalp krizi geçirdi, bu ikinci kalp krizi cezaevinde ve salı günü stent takıldı. Kızı görüşe gitti, yürüyemiyormuş, duvarlara tutunarak yürüyormuş ve kendisini tedavi etmeye çalışan doktor da baypas gerektiğini ve cezaevi koşullarında bunun mümkün olmadığını ifade etmiş. Maalesef, yaşam riski var ve üstelik şöyle bir durum da var: Hastanede stent takıldıktan hemen sonra cezaevine geri götürülmüş, Bünyan Kadın Cezaevine.

İktidar grubu umarım dinlemiştir. Lütfen bu konuda gereğini yapın, daha fazla can kaybı olmasın.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif

ederiz.

MADDE 1- 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 20- Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatında 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi kapsamında açıktan vekil imam-hatip ve vekil müezzin-kayyım olarak görev yapmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde müracaat edenler, geçerliliği devam eden kamu personeli seçme sınavından Başkanlıkça belirlenecek yeterli puanı almış olmaları ve Başkanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak sözlü ve/veya uygulamalı sınavda başarılı olmaları şartıyla, Başkanlıkça ilan edilecek yerlerde görevlendirilmek üzere imam-hatip ve müezzin-kayyım unvanlı memur kadrolarına atanırlar. Bu madde uyarınca memur kadrolarına atananların dört yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakli yapılamaz.

Bu madde kapsamında atama yapılacak kadrolar, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerin Başkanlığa ait bölümüne eklenmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar; unvanı, sınıfı, adedi ve derecesi belirtilmek suretiyle atamanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Kamu Personel Bilgi Sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir."

Kemal Peköz
Adana
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Ömer Öcalan
Şanlıurfa
Necdet İpekyüz
Batman

Hişyar Özsoy
Diyarbakır
Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELEDET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, partim ve grubum adına, görüşmelerine başladığımız 394 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine söz aldım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, Hrant Dink'in katledilmesinin 16'ncı yılı, kendisini rahmetle anıyorum. O, bu ülkenin cennet gibi olmasını arzu eden, hayal eden dürüst bir insandı. Zaten bugün de ülkede kutuplaşma bunun üzerine; bu ülkenin cennet gibi olmasını arzu eden ve hayal edenler ile bu ülkeyi cehenneme çevirerek kendi suni cennetini yaratmaya çalışanlar arasında. En bariz örneğini bu çatı altında dün yaşadık, Uludağ Alan Başkanlığı Yasası bunun en bariz örneği. Önümüzdeki seçim de bu iki grubun çekişmesi ekseninde olacaktır.

Maddeyle, Diyanet İşleri Başkanlığında açıktan vekil imam-hatip ve vekil müezzin-kayyım olarak görev yapmakta olanların kadroya geçirilmesi düzenlenmektedir.

AKP iktidarı, her meslek grubundan kamu emekçisini eşitsiz biçimde ayırtırmakta, meslek gruplarında alt üst kategoriler yaratarak emekçiler üzerinde hem meslek içi hem de ekonomik bakımdan adaletsizlikler yaratmaktadır. Sadece ekonomide değil, yanlış eğitim politikalarınızla ve programlarınızla da her branşta insan enflasyonu yaratınız, bu da insan kaynaklarını nasıl israf ettiğinizin göstergesidir. Yirmi yıllık iktidarınız döneminde bir nesli heba ettiniz.

AKP Genel Başkanı, dün bir vakıf üniversitesini sorguluyor "Başarı grafiğiniz nedir?" diye. Aynı soruyu ben de yirmi yıllık iktidarınıza soruyorum: Sizden önce 3 üniversitemiz dünya klasmanında ilk 100 arasına girerken bugün neden ilk 500 sıralamada bile Türkiye üniversitesi yok? Hani "Her ilde üniversite açtık." diye övünüyorsunuz ya! Dünyada bir kural vardır: Kantite artınca kalite düşer. Eğitimde sözleşmeli öğretmen, ücretli öğretmen şeklinde bir çalışma tipi yaratan AKP, aynı yönetimi Diyanet İşleri Başkanlığı kapsamında görev yapan imam-hatip ve müezzinlere de vekillik, kayyımlik nitelendirmeleri uygulamaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığının da imam-hatip ve müezzinlik görevlilerini vekillik veya kayyımlik titriyle kategorileştirmesinin bu anlamda yeni ayrımcılıklar ve eşitsizlikler doğuracağı, bu teklifte var olan eşitsizlikleri, bir defaya mahsus kadro hakkı tanınarak sadece geçici biçimde gidermeye çalıştığı ortadadır. Bu kategorileşmenin yeni eşitsizlikleri ürettiğini ve ortadan kaldırılması gerektiğini ifade ediyoruz.

Cumhuriyetin 2'nci yüzyılı aynı zamanda Diyanetin de 2'nci yüzyılına tekabül etmekte ve Diyanetle ilgili binbir sorun ve soruyla kafası karışık bir toplum gerçeğiyle karşı karşıyayız. Kangren olmuş ve yıllardır çözüm bekliyor bu sorunlar. Toplumu vicdan ve ahlak konusunda aydınlatmakla mükellef olan Diyanet İşleri Başkanlığı, ahlak ve vicdana ters düştükleri müddetçe, bırakın aydınlatmayı, her biri başta İslam inancı olmak üzere tüm inançlara zararlı olabilecek riskleri taşımaktadır. Sorunların çözüm yöntemi bellidir. Tepeden inme anlayışla, sorun çözmek yerine sorun üretmeye devam edersiniz. Dinî değerlerin içinin boşaltıldığı ve iktidarı değirmenine su taşıdığı sürece eşitsizlikler de katlanarak sürüp gider. Neden tüm inançlar eşitlikten payına düşeni almasın? Bu konuda denizde bir damla dahi olabildiniz mi? Diyanetin en büyük sorunu, sorun yokmuş gibi davranmayı tercih etmesidir. Hiç sordunuz mu kendinize 6 yaşındaki bir çocuğun "evlilik" adı altında istismarını?

Emekçilere gelince, Diyanetin emekçileri her türlü iyileştirmeyi hak ettiklerine inanıyorlar. Bu konudaki iyileştirmelerin ve her konudaki iyilik yarışının gerekliliğine biz de inanıyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4849) esas numaralı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle düzenlenmekte olan 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'a eklenen geçici 20'nci maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

"28/11/2022 tarihi itibarıyla Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatında 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi kapsamında açıktan vekil imam-hatip ve vekil müezzin-kayyım olarak görev yapmakta olanlar ile 25/6/2013 tarihinden 28/11/2022 tarihine kadar Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatında toplam en az altı ay boyunca sürekli olarak vekil imam-hatip veya müezzin-kayyım olarak görev yapmış olanlar, Başkanlıkça ilan edilecek yerlerde görevlendirilmek üzere imam-hatip ve müezzin-kayyım unvanlı memur kadrolarına atanırlar."

Behiç Çelik
Mersin
İmam Hüseyin Filiz
Gaziantep

Ayhan Erel
Aksaray
İbrahim Halil Oral
Ankara

Hayrettin Nuhoglu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, eşit işe eşit maaş ve hak, çalışma hayatının esasıdır. Kamuda bir iş yapılıyorsa bunun farklı kadro durumlarıyla gerçekleşmesi ise adaletsizliktir. Kamuda bir personel ihtiyacı varsa, bu, çok zorunlu bir hâl yoksa kadrolu olarak sağlanmalıdır. İktidarın bu meseleyi düzeltmeye yönelik attığı adım olumlu olsa da eksiktir ve yeni adaletsizliklere yol açacaktır. Bu adaletsizliklerden biri de görüştüğümüz 1'inci maddedir.

Kıymetli milletvekilleri, yaklaşık üç yıldır, her fırsatta bu kürsüden vekil imamlar, müezzinler ve fahri, geçici Kur'an kursu öğretmenlerinin kadro taleplerini dile getirmekteyim. Çünkü derdimiz, imamsız ve müezzinsiz cami ve cemaat kalmamasıdır; derdimiz, yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'i öğrenmek ve dinî bilgiye ulaşmak isteyen her Türk insanının kolayca bunu başarabilmesidir; bütün bunlar gerçekleşirken de bu işe emek veren hocalarımızın emeklerinin karşılığını almasıdır. Bu teklif, vekil imam ve müezzinlere bir derece katkı sağlarken, maalesef, fahri Kur'an kursu öğretmenlerini görmezden gelmiştir; bu, açıkça bir adaletsizliktir, insafsızlıktır. Fahri Kur'an kursu öğrencilerimiz çok düşük maaşlarla, bir ayın belki yarısı kadar bile olmayan SGK primleriyle çalışmaktadır; kimi hocalarımız aldıkları maaşları yol parasına bile yetirememektedir. Allah'ın adaletini anlatacak, Kur'an öğretecek hocalar neden kadroya kavuşamamaktadır? Bu bağlamda, seçim sathına girilmeden, yeni bir düzenlemeyle, görevde olma şartı aranmadan, SGK primleri ve çalışma süreleri baz alınarak fahri Kur'an kursu öğretmenleri ihtiyaç dâhilinde, peyderpey kadroya alınmalıdır. "Fahri" ya da "geçici" sıfatlı hiçbir personel kalmamalıdır.

Bunun yanında, Diyanet içindeki bazı kesimlerin, sınavlarda yüksek puan alanları geriye atıp yandaş ve yakınları öne çekerek göreve başlattıklarını da maalesef duymaktayız. Kur'an kursu öğreticisi alırken bile iltimas ve torpil işleten bir iktidara karşı karşıyayız; Allah ıslah etsin demekten başka bir çare bulamıyorum!

Saygıdeğer milletvekilleri, vekil imam ve müezzinlere kadro getiren bu teklifin eksiklikleri vardır. Bu, bir kadro düzenlemesi değildir; bu, yeni bir personel alım önceliğidir. Görevde olma şartı koyulmuş, Başkanlığa puan belirleme ve sınav yapma yetkisi tanınmıştır. Bu hocalarımız zaten vekil imam olmak için puan almakta, DHBT sınavından geçmektedirler. Bu yeterliliğe sahip hocalar neden tekrar sınava tabi tutulacaklardır? Eğer yeterli değillerse neden bugün camilerde namaz kıldırabilmektedirler? Bu, açıkça, vekil imamlara bir hakarettir ve haksızlıktır. Verdiğimiz önergede de belirttiğimiz üzere, 2013'ten sonra en az altı ay görev yapmış vekil imam ve müezzinlerin kadroya alınması en doğru olanıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, bütçesi 6 bakanlıktan fazla olan Diyanet İşleri Başkanlığının hâlâ bu tip işlerle uğraşması utanç vericidir. Diyanet İşleri Başkanlığı, personeline adaleti ve emeğin karşılığını verebilen bir kurum olmalıdır ama ne hikmetse, Sayın Ali Erbaş'ın bu hususta ağzını bıçak açmamaktadır. Hocalarımız da bu durumu sandığa giderken çok iyi değerlendirmelidirler. Diyanet İşleri personeli ehliyet, liyakat ve adalet esaslarına göre istihdam edilmelidir. Diyanet, doğru dinî bilgiyi Türk toplumuna sağlayan kurum olarak kalmalıdır. İYİ Parti iktidarında Kur'an kursları ihtiyaç dâhilinde açılacak, Diyanetin ve hatta Millî Eğitim Bakanlığının denetiminden çıkmayacaktır; yüce dinimiz, yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'in ışığında, en doğru şekilde İslam'ın mührünü çağa vuracak bir yol öğretecektir.

Bu düşüncelerle kadro düzenlemesinin revize edilmesini gerektiğini belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.29

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 52'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

2'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi ile 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına eklenen son paragrafın madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Vecdi Gündoğdu

Kırklareli

Kadim Durmaz

Tokat

Gökhan Zeybek

İstanbul

Süleyman Bülbül

Aydın

Bedri Serter

İzmir

Faruk Sarıaslan

Nevşehir

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Kemal Zeybek

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SALİH CORA (Trabzon) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Bedri Serter.

Buyurun Sayın Serter. (CHP sıralarından alkışlar)

BEDRİ SERTER (İzmir) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ülkeyi yirmi yıldır idare edip yirmi yıl sonra ciddi bir ekonomik krizle baş başa bıraktığınız bir ortamda yoksulluğun sokaklara taştığı, insanların mikrofon uzatıldığında çekinmeden "Açız!" diye haykırdığı noktaya geldiği bir hayatı, bu vahim ülke tablosunu yarattınız. Kanunları, kuralları, adaleti, hakkaniyeti yok eden bir iktidar olarak tarihe geçeceğiniz çok açık ve somut olarak ortadadır. Yüz yıllık Türkiye Cumhuriyeti'nin devlet ciddiyetini yok sayarak, seçime beş kala birçok kanunda değişiklik yaparak gündeme getirmeye çalışıyorsunuz. En başta, Genel Başkanımızın yıllardır söylediği EYT'yi de alenacele Meclise getirmeye çalıştığınız gibi üzerine konuştuğumuz bu kanunu da seçim öncesi seçim yatırımı zannederek yüce Meclise getiriniz.

Bu kanunla sözleşmeli olarak çalışan bir kısım kamu personelinin kadroya geçirilmesinin önünü açıyor olsanız da bunun kamu personelinin sorunlarını temelden çözmeyeceğini hepimiz bilmekteyiz. Ayrıca, zannetmeyin ki bu kanunda yer alan ve memuriyete geçmeye hak kazanan vatandaşlarımızın ağzına bir parmak bal çalıp oylarını alacaksınız. Sadece yapmış olmak için yapıyorsunuz, pansuman tedavilerine devam ediyorsunuz. Ayrıca her ne kadar bu kanun teklifi 459 bine yakın çalışanı kapsıyorsa da teklifin dışında kalan sözleşmeli çalışanların olduğunu da yakından takip etmekteyiz.

Türkiye’de kamu personel rejiminin en temel sorunlarından biri de farklı statülerde kamu görevlilerinin bulunmasıdır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında devlet memurlarının yanı sıra “sözleşmeli personel” olarak tanımlanan personelin de bulunuyor olması hem statü hukuku açısından sorunludur hem de kamu yönetimi açısından problem içermektedir. Sizlere bu noktada somut bir örneği bulunduğumuz yüce Meclisten vereceğim.

Farklı statüde binlerce çalışanı barındıran kamu kurumlarından biri de içinde bulunduğumuz yüce Meclistir. Bizimle en yakın mesai yapan çaycılarımız, garsonlarımız, temizlik personelimiz ve bize en yakın çalışma arkadaşlarımız olan ağıttan sözleşmeli danışmanlarımız bulunmaktadır. Bu emekçilerin aldıkları maaşlar, ikramiyeler ve özlük haklarına dair pek çok farklılıklar mevcuttur. Bizlere inanılmaz katkıları olan ve bizlere 7/24 mesai yapan danışmanların her yıl sonunda, 31 Aralıkta işten çıkarılıp 1 Ocakta tekrar işe alındığı yıllardır bilinmektedir. Danışmanlar, her ne kadar 657’ye tabi olsalar da işçi mi, memur mu bilmemektedirler. Bu nedenle Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri olarak kendi çalışanlarımıza kadro vermek mecburiyetindeyiz, bu sorunu çözmek mecburiyetindeyiz. Hiçbir Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı bu konuda elini taşın altına koyamamaktadır.

Buradan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına sesleniyorum: Son günlerdeyiz, gitmeden önce tavsiyem, bu konuyu ele alması ve kendisinin imzaladığı kıdem tazminatı kanun teklifinin de hayata geçirilmesini sağlayarak hiç olmazsa giderayak sevaba girmesidir.

Bununla beraber, 590 bin sözleşmeliinin 459 bininin bu kanunla kadroya geçirileceğini biliyoruz ama geri kalan 140 bin kişi neden bu imkânlardan mahrum bırakılıyor, onu bilmiyoruz. Bu kürsüden 170 kişinin altına imza attığı bu yapıyı öğrenmek istiyorum. Hep bir yerden alalecele mal kaçırma telaşının sonuçları bunlar. Halkımız bu konuda artık çok terledi, çok yoruldu; bu teri ancak bizim iktidarımızla temizleyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Ayrıca, bu kanun teklifinde “Kadroya geçirilecek kişilerin aynı unvanlı memur kadrosu olması hâlinde hangi kadroya atanacaklarını Cumhurbaşkanı belirler.” denmektedir; işte sadece Cumhurbaşkanı tarafından alınacak bir karar daha. Tek adam rejiminin mührünü bu kanun teklifinde de basıyorsunuz. Hani bakanlar, hani Meclis, hani komisyonlar? Size tavsiyem, Cumhurbaşkanını son günlerde bu işlerle çok yormayın, artık onun dinlenme vakti geldi geçiyor.

Ayrıca -Cumhuriyet Halk Partisi olarak- kadroya geçirilecek sözleşmeli personelin can güvenliği ve sağlık sebepleri dışında üç yıl süreyle başka bir yere atanamayacak olması da eleştirilir. Anayasa’nın “Kanun önündeki eşitlik” başlığını taşıyan 10’uncu maddesi unutulmamalıdır. Kadroya geçecek sözleşmeli personelin tayin haklarında aile birliğinin sağlanması prensibi de dikkate alınarak korunmalıdır.

Saygılarımla. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. (CHP sıralarından gürültüler)

BEDRİ SERTER (İzmir) – Kabul edilmiştir. Yok kimse Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz daha fazlayız; Başkanım, orada 6 kişi var, burada 15 kişi var.

BEDRİ SERTER (İzmir) – Yok kimse.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Gerçekten de yok, çoğunluğunuz yok gerçekten.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4849) esas numaralı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Bu personel can güvenliği, sağlık ve aile birliğinin korunması sebepleri hariç olmak üzere üç yıl süreyle başka bir yere atanamaz.”

Behiç Çelik

Mersin

Aydın Adnan Sezgin

Aydın

İmam Hüseyin Filiz

Gaziantep

Ayhan Erel

Aksaray

Hayrettin Nuhoglu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SALİH CORA (Trabzon) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Aksaray Milletvekili Ayhan Erel.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz maddeyle üç yıl sözleşmeli olarak görev yapan personelin bu sürenin sonunda memur kadrolarına atanmasını, memur kadrolarına atanmaların aynı yerde en az bir yıl daha görev yapmasını sağlayacak şekilde sözleşmeli personel istihdamını düzenlemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mecliste bulunduğumuz sürece AK PARTİ’nin yapmış olduğu düzenlemeler bir kesim insanı mutlu ederken maalesef bir kesim insanı da mutsuz etmektedir. Getirilen bu kanun teklifiyle de sözleşmeli memurların beklentilerine maalesef arzu edilen seviyede cevap verilememiştir. Kadroya geçmek isteyen memurları siz bin kere sözleşmeli yaparsanız dahi onları yavrularına, çocuklarına, annelerine, babalarına kavuşturmadığınız sürece, bu imkânı sağlamadığınız sürece getirdiğiniz bu kanun teklifinin hiçbir anlamı ve önemi yok. Zira sözleşmeli memurların bulundukları yerlerin dışında, ötesinde olan çocuklarıyla ilgili problemleri basına yansıtmakta, gerçekten de yürekleri burkmaktadır. Keşke bu kadroya geçen memurlarımıza can güvenliği ve sağlıkla ilgili olduğu gibi, eş durumuyla ilgili de bir naklen atanma yolunu açabilseydiniz.

Yine, bu kanun teklifine baktığımızda, bu kanun teklifinde vatanımız için, milletimiz için ömürlerinin baharlarında göz ekinler gibi biçilerek toprağın kara bağrına düşen uzman çavuşlarımızın kadroya geçirilmesi hususunda bir düzenleme yok. Vatan için can veren, bayrağa kan veren uzman çavuşlar kadroda unutulursa hakkaniyet olmaz, adalet olmaz, profesyonellik olmaz; kahramanlar üzüldür, millet üzüldür, cennette Peygamber’e komşu şehitler üzüldür. Lütfen, uzman çavuşlarımızın bu feryadına kulak veriniz.

Yine, yılda 45 milyona yakın insanımıza kurs vererek onların eğitilmesini sağlayan, halk eğitimde gece gündüz demeden, köy, kasaba, tüm imkânsızlıklara rağmen, büyük emek veren, çalışan eğitimcilerimize, usta öğreticilerimize analarının

ak sütü gibi helal olan kadroyu vermemenizden dolayı vicdanınızda bir rahatsızlık var mı, bilemiyorum.

Yine, KİT KHK'siyle birlikte mağdur olan sözleşmeli personelimize, kamu çağrı merkezi çalışanlarımıza, hastane bilgi yönetim sistemi çalışanlarımıza, yemekhane, öğretmenleri çalışanlarına ve kamuda çalışıp bugüne kadar kadro verilmeyerek çalışma huzurunun, barışının ortadan kaldırıldığı ortama bir son verilerek kadro dışı kalan taşeron işçilerin de kadroları verilmelidir.

Yine, baktığımızda, sayıları 132 bini bulan askerî personel, akademik personel, KİT personeli, sözleşmeli Meclis danışmanlarımız, sözleşmeli sağlık yöneticilerinin tamamı, kurum çalışanları da kadroya alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinde mağduriyet oluşturan bir konu ise 28/11/2022 tarihinden önce işe başlayanların, kadrosu ihdas edilenlerin ama çeşitli nedenlerle göreve başlayamayanların -güvenlik soruşturması olabilir, ne bileyim, başka nedenler olabilir- haklarının yenilmemesi adına bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

Yine, bu vekil imamlarda görevde bulunma şartı arıyorsunuz, 28/11/2022'de ama yerlerine asilleri geldiği için görevi bırakan bu vekil imamlar için de adalet duyguları içerisinde, hakkaniyet ölçüleri içerisinde bir düzenleme yapmanız gerekiyor. Siz yapmazsanız, merak etmeyin İYİ Parti, Millet İttifakı, bu sorunların tamamını çözüp mağduriyete son verecek.

İYİ Parti olarak milletimizin sıkıntılarını çözeriz, ülkeyi yönetmek için hazırız; Cenab-ı Hak şahidimiz olsun ki... (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına üçüncü fıkradan sonra eklenen fıkranın 4'üncü cümlesinin değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Bu personel can güvenliği, sağlık sebepleri ve aile birliği mazereti hariç olmak üzere üç yıl süreyle başka yere atanamaz."

Hüseyin Kaçmaz

Şırnak

Ömer Öcalan

Şanlıurfa

Kemal Peköz

Adana

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kocaeli

Necdet İpekyüz

Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SALİH CORA (Trabzon) – Efendim, katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İktidar, âdeta milyonlarca yurttaşın duygularıyla alay edercesine bir algı yönetimi peşinde yine. Kamuda sanki önce, sözleşmeli politikasıyla yüz binlerce insanın daha düşük ücret ve yine, daha güvencesiz şartlarda çalışmasına kendisi sebep olmamış gibi, seçim öncesi yine, bir "kadro müjdesi" adı altında aslında bir algı yönetimi peşinde.

Şu tabloya baktığımızda 2014 yılında 117 bin sözleşmeli personel olduğunu görüyoruz, ancak 2022 yılında ise bu sayının 568 bin seviyesine ulaşmış olduğunu görüyoruz. Aslında, bu durum, tek başına AKP iktidarının -dediğimiz gibi- kamudaki personel sayısını, sözleşmeli personel sayısını artırarak aslında bir düşük ücret ve yine, güvencesiz şartlara insanları, yüz binleri mahkûm etmesi olarak karşımıza çıkıyor. Kamuda sözleşmeli personel sayısı on yıl önce kamudaki toplam personel sayısının yüzde 5,54'ünü oluşturuyor iken 2022 yılında ise bu oran yüzde 12'yi aşmış durumda. Dediklerimiz gibi, tablodan da anlaşıldığı üzere, bu sorunu yaratan yani yüz binlerce insanı düşük ücrete ve güvencesiz şartlarda çalışmaya mahkûm eden AKP iktidarının kendisidir.

Bu kanun teklifi, tabii, birçok kişiyi de yani yüz binlerce personeli de yine kapsam dışına bırakmış durumda. "Neden kapsam dışına bıraktınız?" diye sorduğumuzda da bir cevap alamadık. "Sözleşmeli personele kadro müjdesi" ifadesi tam bir aldatmacadır çünkü bu değişiklik, kadroya geçecek olan bu personele tam olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun sağladığı güvence ve özlük haklarını kazandırmamaktadır.

2'nci maddede yapılmak istenen değişikliğe baktığımızda ise yine, üç yıl sözleşmeli olarak görev yapan personelin kadroya atanması, atanma sonrası can güvenliği ve sağlık sebepleri hariç olmak üzere üç yıl süreyle başka bir yere atanamayacağı ve atamadan sonra da en az bir yıl daha aynı yerde görev yapması koşulu düzenlenmektedir. "3+1" olarak tabir edilen söz konusu koşulun teklif metninde yer alması daha şimdiden yeni eşitsizlikleri beraberinde getireceğini bize gösteriyor. Yine, "3+1" koşulunun varlığıyla, esasında, var olan sözleşmeli personel statüsü bir biçimde devam ettirilmiş, yine, özlük hakları bakımından da bir gelişme kaydedilmemiş olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, dediğimiz gibi, eşitlik ilkesine açıkça aykırılık teşkil etmekte; tabii, öte yandan, yapılan değişiklikteki -yine bir diğer boyutuyla- aile birliğini göz ardı eden bu durum da aslında Anayasa 41'e aykırı bir durumu yaratmakta ve yeni sorunlar yaratma potansiyeline de sahiptir.

Değerli milletvekilleri, kalan süremi Türkiye'deki akademi camiasının bu yoksulluktan, ekonomik gidişattan nasibini nasıl aldığını birkaç örnekle sizlerle paylaşmak istiyorum: Profesör ve araştırma görevlilerinin maaşının asgari ücrete göre oranına baktığımızda, 2013'te bir profesörün maaşının asgari ücrete oranı 6,3 katı iken 2023'te ise asgari ücretin 3,8 katı yani yüzde 39'luk bir kayıp söz konusu. Yine, araştırma görevlilerinin maaşının asgari ücrete göre oranına baktığımızda ise, 2013'te asgari ücretin 3,1 katı iken 2023'te asgari ücretin 2,3 katı yani yüzde 26 oranında bir düşüş söz konusu. Sadece bir örnekle açıklamak istiyorum sürem yetmediği için: Şu montu, şu ayakkabıyı Türkiye'de bir doçentin alması için maaşın yüzde 46'sını harcamak zorunda ama Amerika'da bir doçent aynı montu, aynı ayakkabıyı almak için sadece maaşının yüzde 4'ünü harcamak zorunda kalıyor.

Tabii, Sefalet Endeksi'ne baktığımızda da AKP iktidarının politikaları ve AKP iktidarının aslında milleti sefaletle sürüklemesi sebebiyle de Türkiye'nin Sefalet Endeksi'nde dünya 1'incisi olduğunu görebiliyoruz. AKP iktidarı sorunları çözemez.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

Birleşime üç dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:20.21

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 52'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

3'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4849) esas numaralı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle düzenlenen 657 sayılı Kanun'a eklenen geçici 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendine virgülden önce gelmek üzere "86 ncı maddesi ve 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası" ibaresinin eklenmesini, (2) numaralı alt bendine virgülden önce gelmek üzere "ve Geçici 17 nci maddesi" ibaresinin eklenmesini, birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki alt bentlerin eklenmesini, birinci fıkrasının (a) bendinin son cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, birinci fıkranın (ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini, altıncı fıkranın son cümlesinde yer alan "nakli yapılamaz" ibaresinin "nakli yapılabilir" ibaresi ile değiştirilmesini ve maddenin son fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"23) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile Ek 34 üncü maddesi,

24) 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrası,

25) 18/11/1960 tarihli ve 132 sayılı Türk Standardları Enstitüsü ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 10/A maddesi,

26) 3/3/1954 tarihli ve 6320 sayılı Çavuş ve Uzman Çavuş Kanununun 4 üncü maddesi,

27) 10/3/2011 tarihli ve 6391 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 4 üncü maddesi,

28) 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununun 30 uncu maddesi,

29) 15/7/2018 tarihli ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 391 inci maddesi,

30) 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi,

'uyarınca vızelenmiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam eden, ihdas edilme süreci 28/11/2022 tarihinden önce başlayıp sonuçlanmamış olan ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar; pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, bu Kanunun ek 41 ve ek 44 üncü maddeleri kapsamındaki unvanlar hariç olmak üzere, 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine tabi kurumlar bakımından bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) sayılı cetvelde yer alan bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, diğer kurumlar bakımından bu kurumların kadro cetvellerinde yer alan aynı unvanlı memur kadrolarına, pozisyon unvanlarıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise ilgisine göre aynı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) sayılı cetvelde veya'

d) Bu kanunda düzenlenmemiş olup 375 sayılı Kararnamenin Geçici 23'üncü ve Geçici 24'üncü maddelerinde sayılan kurum ve kuruluşlar ile kamu iktisadi teşebbüslerinde, özel bütçeli kamu kuruluşları ve kanunla kurulmuş birlik, kooperatiflerde 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuattaki hükümler uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri ile hastane bilgi yönetim sistemi hizmetleri ve çağrı merkezi hizmetlerine ilişkin ihaleler kapsamında yükleniciler tarafından 25/6/2013 tarihinden 28/11/2022 tarihine kadar en az altı ay boyunca sürekli olarak çalıştırılmış olanlar kurumların kadro cetvellerinde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak ve sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin vize ve ihdas cetvellerindeki nitelikler dikkate alınmak suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen memur kadrolarına,

Bu madde hükümleri, 30 gün içinde başvurmaları halinde, 25/6/2013 tarihinden 28/11/2022 tarihine kadar en az altı ay boyunca sürekli olarak görev yapmış olanlar hakkında da uygulanır."

Behiç Çelik
Mersin
İmam Hüseyin Filiz
Gaziantep

Hayrettin Nuhoğlu
İstanbul
Fahrettin Yokuş
Konya

Ayhan Erel
Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 394 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

458 bin sözleşmeli personelin kadroya geçirilecek olmasını, 150 bin civarındaki sözleşmeli personelin kapsam dışında bırakılmasını uygun görmediğimiz hâlde bu teklifi geniş bir toplum kesimini ilgilendirdiği için önemsiyoruz. Teklifin, eşitlik ilkesine uymayan hususları, kapsam dışı bırakılan sözleşmelilerin durumu ve memur kadrolarına geçtikten sonra ilk atamalarda ve yer değiştirmelerde yaşanabilecek sıkıntılar yanında Anayasa'ya aykırılığının da söz konusu olduğunu ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, partili Cumhurbaşkanlığı sistemiyle birlikte iyice tıkanan devlet yönetimindeki yanlışlıkları bir hayli zamandır ifade etmekteyiz. Düzenli ve adaletli bir kamu personel rejiminden artık söz edilemez. Türkiye Cumhuriyeti devletinin seksen yılda oluşturduğu kurumlar ve yerleşmiş olan olumlu kurallar sorumsuzca yok edilmiştir. Son yirmi senedir cesaretleri ve faaliyetleri artan partizan zihniyete mensup pek çok kimse devlet kurumlarında sinsice görev yapmaktadır. Diğer taraftan, çoğunluğu iyi yetişmiş, donanımlı, dürüst ve çalışkan yüz binlerce üniversite mezunu gencimiz iş bulabilmek için iktidar partisi kapılarına mahkûm edilmeye boyun eğmemekte, bir kısmı da fırsat bulduğunda çareyi yurt dışında aramaktadır. Bu gidişat iyi değildir, böyle de gitmeyecektir.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinde olduğu gibi geçici çözümler günü kurtarsa da kalıcı çözüm getirilmesi mevcut iktidar anlayışıyla ve tek adam sistemiyle mümkün değildir. Partili Cumhurbaşkanlığı sistemi asırlardır devam eden Türk devlet aklıyla ve ciddiyetle bağdaşmamaktadır. Devlet kurumları insafsızca tahrip edilmiş, bazıları ise kapatılmıştır. Külliye'de devlet adına görev yapanlar yanlışlıkları ya görememekte ya da suskun kalmayı tercih etmektedirler. Bu ülke tek adamın mülkü değildir, devletin kurumları tek adamın çiftliği de değildir, bu ülke hepimizindir, 85 milyondan oluşan Türk milletindir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Cumhurbaşkanı devletin başıdır. Anayasa'mızın 104'üncü maddesine göre Cumhurbaşkanı devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk milletinin birliğini temsil eder. Cumhurbaşkanı Anayasa'nın 103'üncü maddesine göre bu kürsüden "...üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için Büyük Türk Milleti ve tarih huzurunda, namusum ve şerefim üzerine andıçerim." diyerek yemin etmiştir. Bu hatırlatmadan maksadım, Adalet ve Kalkınma Partisinin dünkü grup toplantısında konuşan Genel Başkanın "Milletimiz 14 Mayıs 1950'den yetmiş üç yıl sonra '6'lı masa' diyerek karşımıza çıkan bu darbe şakşakçıları, bu

kifayetsiz muhterislere, bu müstemleke heveslilerine “Yeter!” diyecektir.” sözlerine şiddetle karşı çıktığımı ifade etmek içindir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) 6’lı masanın içerisinde Millet İttifakı ve ittifakın bir kanadı olarak da İYİ Parti bulunmaktadır. İYİ Partili bir milletvekili olarak kendimizi Türk milletinin geleceğine adanmış bir Türk milliyetçisi olduğumuzdan dolayı bu ifadeyi asla kabul etmiyorum. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Büyük Türk milleti bu tarife kimlerin daha uygun düştüğünü, kimlerin Bandırma Vapuru’na binerek Kurtuluş Mücadelesi’ni başardığını, kimlerin de İngiliz zırhlısı Malaya’ya binerek kaçtığını çok iyi bilmektedir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Parti Genel Başkanı olarak konuşmuş olmasını aynı derecede önemli görmüyorum ama Cumhurbaşkanlığı sıfatıyla böyle bir konuşmayı kabul etmek mümkün değildir. İşte, bu sebeple partili Cumhurbaşkanlığı sistemine karşıyız ve bu sistemi Allah’ın izniyle değiştireceğiz. Az kaldı, seçim sandığı görülmek üzeredir. Türk milleti yüz yıl önce kuruluş felsefesine uygun ve kurucu iradeye saygılı olarak nasıl mücadele ettiyse parlamenter sistemi ve güçlendirilmiş olarak dönüşü de gerçekleştirecektir. Buna inanıyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “28/11/22” ibaresinin “Kanunun yürürlüğü” şeklinde değiştirilmesini ve bende aşağıdaki alt bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“23) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 50/d maddesi”

Kemal Peköz
Adana
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli

Ömer Öcalan
Şanlıurfa
Necdet İpekyüz
Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Kemal Peköz.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Sayın Başkan, milletvekilleri ve ekranları başında bizi izleyen sevgili halkımız; sizleri ve cezaevlerinde siyasi nedenlerle tutulan arkadaşlarımı, hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum. Görüşülmekte olan kanunun 3’üncü maddesi üzerine grubumuz adına söz aldım.

Yine bir torba kanun teklifiyle, yine sadece kendinize göre yaptığınız, ortaklaşmadığınız, tartışmadığınız, muhalefetin ve kanunun etkileyeceği kesimlerin düşüncelerini ve görüşlerini almadığınız bir kanun teklifiyle karşı karşıya kaldık. İktidarınızın ısmarlama torba yasa teklifi modeli kronikleşmiş binlerce sorunu çözmek yerine sorunları daha da büyütürken, her seferinde yeni bir kanunun gündeme gelmesine sebep olarak devam ediyor. Aslında emekçilerin ihtiyacı olan şey, sadece ve sadece doğru dürüst bir kamu personeli mevzuatı düzenlemek ve bir seferde ölçülülüğü de esas alarak bir uygulamaya girmek ve ikide bir bu kanunları değiştirmek zorunda kalmamak.

Yine, maddenin yaptığı bu değişiklikler ne sorunlara sebep oluyor? Mesela kanunun yürürlük tarihi olarak, daha doğrusu geçerlilik tarihi olarak 28 Kasım alınmış, bunun bir gerekçesi de yok. Niçin 28 Kasım da başka bir tarih değil ya da daha önce, daha sonra değil? Bunun bir açıklaması yapılmamış.

Yine, düzenlemeye 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 50/d maddesindeki emekçiler neden eklenmemiş? Bunun da bir açıklaması yine yok.

Yine, kanun teklifinin içerdiği eşitsizlikler var, bunlardan bazılarını okumak istiyorum: Diyanet İşleri Başkanlığında imam-hatip ve müezzinlik görevlerinin vekillik veya kayımlık titriyle kategorileştirilmesi yeni ayrımcılıklar ve eşitsizlikler doğuracak, bunu görmemiş misiniz?

Yine, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı solist ve sanatçılar ile sahne üstü ve gerisinde görev yapan personelin kadrolarına ilişkin düzenleme yine eksik kalmış. Madde, aynı anlamda çalışan birçok emekçiyi dışarıda bırakarak haksızlık ve mağduriyetlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Yine, belediyelerde çalışan sözleşmeli personelin kadroya alınması şartlarına dair düzenleme ile nakil işlemlerinin kanun yasalaşma tarihine bağlanması Anayasa’nın eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır.

Yine, Sağlık Bakanlığı teşkilatında çalışan ebe ve vekil ebelerin kadroya atanması şartlarına dair düzenleme eşitsizlik yaratmakta. Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası temsilcisinin Komisyonunda belirttiği bir husus vardı, onu olduğu gibi aktarmak istiyorum: “Dört yıl boyunca atanamama ve nakil olamama olayının kaldırılmasını istiyoruz. 790 tane vekil ebe ve hemşire var ortada. Hizmetin sürekliliğiyle ilgili sıkıntı olduğunu düşünmüyoruz ve bunun önünde bir engel olduğunu da düşünmüyoruz. Bir iyilik yapılacaksa, gerçekten bir müjde verilecekse “ama”sız, “fakat”sız, koşulsuz bir müjdenin verilmesi lazım. Biz biliyoruz ki korkudan arındırılmış olan insan güvenceli insandır. Bir tek insan bile güvencesizse herkes, bütün emekçiler güvencesiz.” demişti. Tüm bu eksik, hatalı ve yeni ayrımcılıklar, eşitsizlikleri doğuran bu teklif sonucu ortaya çıkacaktır. Seçim öncesi çalakalem yapılan bu torba yasalardan artık vazgeçmeniz ve yeni bir yasa yaparken en azından torbadan vazgeçip muhataplarıyla, etkilenecek kesimlerle görüşmeniz diyorum; eğer yapamıyorsanız da kanun yapmaktan, yasa yapmaktan bir süre için vazgeçin, bunları yapmaktansa yapmamanız daha iyidir.

Dört ay sonra biz geldiğimizde, bunları muhataplarıyla oturup, tartışıp etkilenen kesimleri de dikkate alarak yeni bir düzenleme yapacak ve Türkiye’de emeğiyle yaşayanların kadrolu çalışmalarının sağlanması ve herhangi bir olumsuzluğa tekrar meydan verip yeni yeni düzenlemelerin yapılmasının da ihtiyaç olmayacağı şekilde bir düzenleme yapacağımızı ifade etmek istiyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na eklenen geçici 48’inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“23) 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilat Kanunu’nun 30 uncu maddesinin (2) ve (3) üncü fıkraları,”

Engin Özkoç
Sakarya
Sevda Erdan Kılıç
İzmir
Faruk Sariaslan

Çetin Arık
Kayseri
İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ
Hüseyin Yıldız

Lale Karabıyık
Bursa
Kadim Durmaz
Tokat
Yıldırım Kaya

Nevşehir
İsmet Tokdemir
Hatay

Aydın
Vecdi Gündoğdu
Kırklareli

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (CHP sıralarından alkışlar)

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

“Kendimi bir güvercin ruh tedirginliği içerisinde görebilirim ama biliyorum ki bu ülkede insanlar güvercinlere dokunmaz. Güvercinler, kentin ta içlerinde, insan kalabalıklarında dahi yaşamlarını sürdürürler. Evet, biraz ürkekçe ama bir o kadar da özgürce.” demişti Hrant Dink. On altı yıl oldu, katilleri hâlâ karanlık dehlizlerde kayboldu gitti. Hrant, sana sözümüz olsun, o katiller karanlıktan aydınlığa çıkacak ve o güvercinlere dokunanlar mutlaka hak ettiği cezayı görecekler. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bugün, milletvekili sorumluluğuyla, birlikte çalıştığımız arkadaşlarımızın haklarının iade edilmesi konusunda bir teklif verdik. Şimdi size soruyorum: Elinizi vicdanınıza koyun; sizinle birlikte çalışan, size hizmet eden arkadaşlarınız, yarın “Hadi güle güle.” deseniz 25 kuruluş tazminat almadan gidecekler. Yarın sabah çalışma güvencesi olmayan yaklaşık 400 arkadaşımızdan bahsediyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak biz bu çalışanlara sahip çıkıyoruz, çıkmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Gelin, hep birlikte buna “hayır” demeyin, “evet” deyin çünkü sizin çalışma arkadaşlarınız için söyledim.

Biraz önce olumlu bir gelişme oldu; iktidar partisi mensupları da eş durumu ve mazeret tayinleri konusunda bir kabul önergesi verdiler, biz de altına imza attık. Buradan Hakkâri’de çalışan Ayşe Öğretmene diyorum ki: “Gözün aydın, Manisa’daki çocuğuna kavuşacaksın.” Erzurum’daki çalışan Sultan Öğretmene diyorum: “Samsun’daki eşine kavuşacaksın, bunlar geçecek.” Ama bunlar yetiyor mu? Yetmiyor. Ücretli öğretmenler diyor ki: “Yıldırım Hoca, bizim hâlimiz ne olacak?” Sizin hâlinize bunlar “hayır” diyor, biz ne yapalım? PIKTES öğretmenleri diyor ki: “Bizim sorunlarımız ne olacak?” Ne yapalım, iktidar partisi bu sorunlara da sırtını döndü. Peki, halk eğitimde çalışan usta öğreticiler diyor ki: “Bizi de düşün, bizi de.” Sizi de düşünüyoruz ama iktidar sizi düşünmüyor, sizi düşünmediği için bu sorunları yaşıyoruz. Özellikle belediyede çalışan tiyatro sanatçıları ve sahne arkasındaki çalışanlar diyor ki: “Elinizi vicdanınıza koyun, bizi de düşünün.” Ambulansta çalışanlar “Bizim hâlimiz ne olacak?” diyor.

Bakın, saymakla bitmez sizin dertleriniz. Sizin dertlerinize derman olmak Bay Kemal’in işi (CHP sıralarından alkışlar) O Bay Kemal, bu dertlerinize derman olma sözünü bu grup toplantısında söyledi. Allah’ın izniyle iktidara geleceğiz. Tarihi ne yaparsanız yapın, siz beter oldunuz, millet “Yeter!” diyecek.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Aday kim?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Adayınız kim?

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Bay Kemal geldiğinde, Çankaya Köşkü’ne geldiğinde seni de ziyarete kabul edeceğiz. Şöyle düşünme, havaalanında Genel Başkanını yani Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ı karşılamaya gitmek için bile 40 aramadan geçiyorsun ama bizim Cumhurbaşkanımızda böyle bir şeyi görmeyeceksiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Aday kim Yıldırım Hoca?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Adayı söyleyen ne olur?

YILDIRIM KAYA (Devamla) – PTT çalışanları, sizi unuttuğumuzu mu sanıyorsunuz? Sizi de unutmadık, sizin de haklarınızı mutlaka alacağız. Emekliler diyorsunuz ki: “İyi hoş, intibak yasası ne oldu?” EYT’liler, yirmi yıldır alanları siyasetçilere dar ettiniz; niye sustunuz? Eğer siz susarsanız bunlardan tık çıkmaz. Hem EYT’liler hem de 14 milyon emekli intibak yasasının çıkarılması için de yeniden meydanlarda olun. Siz meydanlarda, biz kürsüde bu mücadeleyi mutlaka kazanacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Belediyede şirket çalışanları var, üniversite mezunları; hani onların derdi? Sayın belediye çalışanları, sizin dertlerinizi de biliyoruz ama hiç kimse karamsarlığa kapılmasın, hiç kimse umudunu karartmasın, yüreğini karartmasın; karanlığa karşı, özgür ve demokratik Türkiye mümkün. Bunu sizinle birlikte, sizin mücadelenizle birlikte mutlaka gerçekleştireceğiz.

Aile hekimliğine gidiyorum ben, orada çalışanlar diyor ki: “Vekilim, aile hekimine geliyorsun ama bizi düşünmüyorsun.” Sizi unuttur muyuz? Hiçbirinizi unutmadık. Sizi unutursak yüreğimiz korusun. Ant olsun ki mağdurların tüm sorunlarını çözmek Millet İttifakı’nın iktidarına nasip olacak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesiyle 657 sayılı Kanun’a eklenen geçici 48’inci maddenin altıncı fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Birinci fıkranın (a) ve (c) bentleri kapsamında memur kadrolarına atananlar, sözleşmeli personel olarak geçen süreler dahil olmak üzere dört yıl süreyle başka bir yere atanamazlar. Dört yıllık sürede, memur kadrosuna atanmadan önce tabi oldukları mevzuata göre yer değiştirme hakkına sahip olanların söz konusu mevzuatta yer alan süre, usul ve şartlarla görev yerleri değiştirilebilir."

Ramazan Can
Kırıkkale
Tamer Osmanağaoğlu
İzmir
İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

Zülfü Demirbağ
Elâzığ
Cemal Taşar
Bitlis
Muhammet Müfit Aydın
Bursa
Rümeysa Kadak
İstanbul

Selami Altınok
Erzurum
Faruk Sarıaslan
Nevşehir
Yıldırım Kaya
Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

4/B kapsamındaki sözleşmeli personel ile kurumların özel mevzuat hükümleri kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananların, kamu hizmetinin sürekliliğinin sağlanabilmesi amacıyla sözleşmeli statüde geçen

hizmetleri dâhil dört yıl süreyle bulundukları yerde görev yapmaları amaçlanmaktadır. Ancak herhangi bir hak kaybı oluşmaması için bu personelin kadroya geçmeden önce tabi oldukları mevzuata göre sahip oldukları nakil hakları korunmakta, dört yıllık sürede bu haklarını kullanabilmelerine imkân sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 2 önerge vardır. Aynı mahiyette olan bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Adana

Necdet İpekyüz

Batman

Ömer Öcalan

Şanlıurfa

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kocaeli

Züleyha Gülüm

İstanbul

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Kemal Zeybek

Samsun

Gökhan Zeybek

İstanbul

Süleyman Bülbül

Aydın

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Faruk Sarıaslan

Nevşehir

Ünal Demirtaş

Zonguldak

Vecdi Gündoğdu

Kırklareli

Kadim Durmaz

Tokat

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Şimdi, bu kadro dışı çalıştırma yine bildiğimiz AKP yöntemi, seçime doğru giderken kendi yarattığı sorunu kısmen çözüyor gibi yapıp "Seçimde acaba oy alabilir miyim?" diye hesaplar yapıyor. Kadro dışı çalışmanın en yoğunlaştığı dönem AKP'nin dönemi, sadece son dokuz yılda sözleşmeli personel sayısında yüzde 461 artış var. Şimdi de diyor ki: "Ben sizin sorununuzu çözeceğim." Onu bile derken herkesi tam içine almıyor, bir kısmı yine bu yasanın dışında kalıyor. Meclise sunulan kanun tasarısının içerisinde 140 bine yakın çalışan bulunmuyor, yine Meclis bünyesinde çalışan bir kısım emekçi de bulunmuyor, danışman arkadaşlarımız da bulunmuyor yani ayrımcılık sürüyor.

Yine ayrımcılığın sürdüğü diğer alanlar: Aile sağlığı merkezlerinde binlerce tıbbi sekreter, ebe, hemşire, acil tıp teknisyeni, temizlik personeli, 4/A statüsünde çalışmaları, sağlıkçı sıfatları olmamaları nedeniyle ciddi hak kayıplarına uğruyor. Kamu personeli olmadıkları için iş güvencesi ve yer değiştirme hakları yok sayılıyor; kamu görevlisi olmayan, aile sağlığı merkezlerinde çalışan tüm hekim, hemşire, ebe, acil tıp teknisyeni, temizlik personeli için hiçbir fark gözetmeden kadroya alınması gerekiyor. Benzer biçimde aile ve sosyal destek personeli olarak çalışan, çoğu sosyolog, psikolog, çocuk gelişimi ve sosyal hizmet uzmanlarından oluşan binlerce emekçi kesimi de var ve KPSS artı mülakatla taşeron işçi olarak işe alınan, daha sonra zorunlu olarak 4/D işçi statüsüne geçirilen ASDEP çalışanları, sözleşmeli memurlara verilecek kadro çalışmalarına dâhil edilmek istiyorlar.

Yine, büyük çoğunluğu başta üniversite mezunu genç kadınlar olmak üzere ataması yapılmayan veya kendi ihtisas alanında iş imkânı sunulmayan genç üniversite mezunlarından oluşan çağrı merkezleri çalışanları; özlük haklarının iyileştirilmesini, gelecek kaygısı yaşamadan, "eşit işe eşit ücret" anlayışıyla kamu kurum ve kurumlarında istihdam edilmek istiyorlar.

696 sayılı KHK'yle kamuda çalışan taşeron işçilerden merkezî idarede bulunanlar doğrudan kadroya geçerken belediyelerde çalışan işçiler belediye şirketleri bünyesinde kaldı. Belediyeler kamu kurumu ama işçiler eşit olmayan koşullarda eşit olmayan ücretlerle çalıştırılmaya devam ediyor. Belediye şirket işlerine norm kadro statüsü bir an önce verilmeli. Türkiye genelinde binlerce kişi il ve ilçe belediyelerinde yardımcı zabıta ve zabıta destek personeli olarak, belediye şirketlerinde kadrosuz ve düşük maaşa rağmen sağlık, trafik ve güvenlik gibi pek çok alanda, fiilî olarak sahada en ağır koşullarda, kimi zaman da riskli görevlerde çalışmak zorunda bırakılıyor. 657 sayılı Kanun'a tabi olarak memur kadrosu verilmesi, maaş ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini bekliyorlar bu Meclisten. İdari hizmet sözleşmeli personelin temel sorunu KPSS artı mülakatla alınmaları, eşit işe rağmen 399'la, memurlarla aralarındaki ücret eşitsizliği. Talepleri, 399 sayılı KHK'lilerin memur statüsüne geçirilmeleri, ücretlerin iyileştirilmesi ve diğer çalışanlarla eşit muameleye tabi tutulmaları.

Sadece bunlar mı? Bir kısmını daha sayacağım ama burada sayamadığım belki daha binlerce arkadaşımız bu kanun kapsamına alınmadığı için mağdur. Araştırma görevlileri, Demiryolları çalışanları, Karayolları çalışanları, hastane bilgi yönetim sistemleri çalışanları, görüntüleme merkezi çalışanları, Meclis emekçileri ve danışmanlar, öğretmenleri çalışanları, sözleşmeli, ücretli öğretmenler, sahne gerisinde çalışan emekçiler, figüranlar, tarım danışmanları ve pek çok kesimden on binlerce emekçi yine bir ayrımcılık sonucu bu düzenlemeye dâhil edilmedi.

Şimdi, gerçek bir çözüm aranıyorsa çözüm çok açık, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na daha önce getirilmiş bu sözleşmeli, vekil, ücretli, taşeron, İHS'li gibi statülerin bir an önce kaldırılması gerekiyor, tamamen kadrolu istihdama geçilmesi gerekiyor. Şimdi bunları geçiriyorsunuz ama sözleşmeli almaya devam ediyorsunuz, aynı sorunla yine karşılaşacağız. Binlerce insan yeniden seçimi mi beklemek zorunda kalacak? Çünkü bu yatırımı siz seçim için yapıyorsunuz, seçim olmasaydı bu da gelmeyecekti.

Yine, diğer en büyük sorun, "EYT" dediniz, "Sınırlı da olsa çıkaracağız." dediniz; hâlen ses yok, binlerce insan EYT'yi bekliyor. Neyi düşünüyorsunuz, neyin hesabını yapıyorsunuz? Beklettığınız yetmiyor mu insanları? Bir an önce EYT'yi geniş kapsamlı olarak bu Meclise getirmenizi bekliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş.

Buyurun Sayın Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, maalesef ülkemizde iş ve çalışma yaşamı sorunlarla dolu bir alandır. AK PARTİ'nin de en başarısız olduğu alanlardan biridir. Bu dönemde her ne kadar çalışanların bazı sorunları kısmen çözülmüş olsa da hâlâ çözülemeyen, giderek derinleşen ve kronikleşmiş büyük sorunlar da vardır. Bu sorunların en önemlilerinden biri de hem kamuda

hem de özel sektörde giderek yaygınlaşan güvencesiz ve esnek çalışma modelleri olan taşeron işçilik ve sözleşmeli personel istihdamıdır.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinin zamanlaması da son derece manidardır. Kamudaki sözleşmeli personel on yıldır bu düzenlemeyi bekliyordu. On yıldır bu teklifi getirmemiştiniz -on yıldır da bu kişiler mağdurdur- Peki, şimdi niye getirdiniz? Yani 2023 Genel Seçimleri'nden dört ay önce niye getirdiniz? Çünkü dört ay sonra yapılacak genel seçimde sözleşmeli personelden oy almak için. Yani dört ay sonra seçim olmasaydı bu kanunun çıkacağı yoktu ve yüz binlerce kamu çalışanı dün olduğu gibi yarın da mağdur olmaya devam edecekti. Bugün bir lütf gibi sunduğunuz bu kadrolar aslında yıllardır mağdur ettiğiniz sözleşmeli personelin zaten hakkıydı, sizin lütfunuzla falan da değildir. Her ne kadar bu kanun teklifi çözülmesi on yıldır gecikmiş olsa da, yüz binlerce kamu çalışanının mağduriyetine yol açmış olsa da, kapsam açısından yetersiz ve seçim öncesi oy amacıyla getirilmiş olsa da doğru ve yerinde bulduğumuz ve bizim de desteklediğimiz bir kanun teklifidir.

Değerli milletvekilleri, kamuda çalışan kişilerin işe girdikleri andan itibaren kadrolu personel istihdamı esas uygulama, sözleşmeli personel uygulaması ise istisnai bir uygulamadır ancak sözleşmeli personel istihdamı AK PARTİ döneminde giderek yaygınlaşmış ve istisna olmaktan çıkarak esas uygulama hâline gelmiştir. Bugün yaklaşık 3 milyon kadrolu personelin olduğu ülkemizde yaklaşık 590 bin sözleşmeli personel vardır. Bu durumda kamu personelinin yaklaşık yüzde 20'si sözleşmeli çalışmaktadır. Bu oran da son derece yüksek bir orandır. Kamuda sözleşmeli istihdam, güvencesiz ve esnek bir çalışma modelidir ve insan onuruna yaraşır bir istihdam modeli değildir. Bu şekilde, kamuda aynı okuldan mezun olmuş, aynı sınava girmiş, aynı işi yapan çalışanlar farklı statülerde ve farklı haklarla çalışmaktadırlar. Bu durum Anayasa'nın sosyal devlet ilkesine ve eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır. Ülkemizdeki en büyük işveren olan devletin, çalışanların büyük oranda hak kaybına yol açan sözleşmeli personel istihdamını yaygın olarak uygulamasıysa özel sektöre de kötü örnek olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ancak bu düzenlemeyi her ne kadar olumlu olarak görmüş olsak da sorunu kökten çözmemektedir çünkü kapsam bakımından yetersiz bir düzenlemedir. Düzenleme bu hâliyle çıkarsa bir kısım sözleşmeli personel kapsam dışı kalarak tayin hakkından, görevde yükselme hakkından ve iş güvencesinden mahrum olarak çalışmaya devam edecektir. Bu düzenlemeyle şu anda kamuda sözleşmeli olarak istihdam edilen 590 bin personelden 458 binine kadro verilirken 131 bin kişi sözleşmeli olarak çalışmaya devam edecektir. Peki, bu kanundan yararlanamayan, kapsam dışı kalan 131 bin personel kimlerdir? 95 bin sözleşmeli öğretmen vardır, PTT'de çalışan 12 bin idari hizmet personeli, Dışişleri Bakanlığında çalışan 1.750 personel, TÜİK'te çalışan 284 personel, Mecliste çalışan -çalışma arkadaşlarımız- 384 danışman, aile sağlığı grup çalışanları, hastane bilgi yönetim sistemi çalışanları, paramedik ambulans şoförleri, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı il müdürlüklerinde ek ders ücreti karşılığı çalışan personel kapsam dışı bırakılmıştır. Bu durum da düzeltilmelidir ve 131 bin kişi de bu kanun kapsamına alınarak yıllardır devam eden bu mağduriyetleri giderilmelidir.

Burada yapılması gereken, kamu personel sisteminde köklü değişikliğe gidilerek kamuda sözleşmeli personel sistemi kaldırılmalı ve tüm kamu çalışanları kadrolu olmalıdır. Ayrıca, özel sektörde de taşeron uygulaması kaldırılmalıdır.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (a) ve (b) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"a) Solist sanatçı ve sanatçıları ek geçici 12, ek geçici 13, ek geçici 14 ve ek geçici 16'ncı maddeler ile kurumlarının özel mevzuat hükümleri kapsamında durumlarına uygun sanatçı pozisyonlarına,

b) Sahne üstü ve gerisinde görev yapan personel, ek geçici 12, ek geçici 13, ek geçici 14 ve ek geçici 16'ncı maddeler ile kurumlarının özel mevzuat hükümleri kapsamında; 10/6/1949 tarihli ve 5441 sayılı Devlet Tiyatroları Personeli Hakkında Kanunun 5'inci maddesinin (B) ve (C) fıkraları ile 14/7/1970 tarihli ve 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Personeli Hakkında Kanunun 4'üncü maddesinin (b) ve (c) fıkraları kapsamına giren pozisyonlardan kurullarınca belirlenecek pozisyonlara;"

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Kemal Zeybek

Samsun

Faruk Sariaslan

Nevşehir

Süleyman Bülbül

Aydın

Türabi Kayan

Kırklareli

Gökhan Zeybek

İstanbul

Kadim Durmaz

Tokat

Vecdi Gündoğdu

Kırklareli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nde verdiğimiz önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Kamuda sözleşmeli çalışan personelin 657'ye tabi olması konusunda bir kanun. Yarattığınız memur, yarattığınız öğretmen hakkında bazı ön bilgiler vererek başlayacağım sözüme. Bu kanunla bakın neler geliyor: 657'ye tabi memurlar, sözleşmeli memurlar, geçici sözleşmeli memurlar, vekil ücretli memurlar; öğretmenlere gelince, geçici statüdeki öğretmenler, sözleşmeli öğretmenler, 657'ye tabi kadrolu öğretmenler... Ayrıca, öğretmenleri "öğretmen" "uzman öğretmen" ve "başöğretmen" diye tekrar 3'e böldünüz. Yetmedi tabii bunlar, ne kadar çok bölüp parçalarsanız sizlere o kadar kolay lokma olarak düşünüyorsunuz bu toplumu.

Sözleşmeli er ve erbaşlar... Sözleşmeli er ve erbaşlar, kadrolu er ve erbaşlar; güvencesi olmayan er ve erbaşlar, güvencesi olan er ve erbaşlar... Savaşa giden, ölümü göze alan insanların üzerinde ayırım yapmak tam da size yakışıyor. Peki, bu arada kamu çalışanlarına toplu sözleşmeli grev hakkı vermek hiç aklınıza geliyor mu? Gelmiyor tabii. Toplu sözleşmeli grev hakkı verirsiniz çünkü karşınıza muazzam bir güç dikilir, o güçten zerre kadar hazzetmediğiniz için sürekli olarak bunların üzerinden hep teğet geçersiniz.

Milletvekili danışmanlarına gelince, gelecekları var mı, gelecek garantileri var mı, niye bu maddenin içinde yeri yok bunların?

Şimdi, değerli arkadaşlar, emeklilik hakları, yapılacak reformları seçim yaklaştıkça alelacele değişiklikle ele alıp getiriyorsunuz. Bu tür değişiklikler alelacele yapıldığından dolayı -hepiniz biliyorsunuz ki- bir sürü yanlışla dolu. Bir sürü yanlış aynı zamanda her şeyi bozmakta, eşitsizlik ve adaletsizliği daha da artırmaktadır, devlete olan güveni sarsmaktadır.

Değerli arkadaşlar, 5'inci madde Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü hakkında iyileştirme maddesi. Değerli arkadaşlar, burada görev alan sanatçılarımız, sanatçılara yardımcı olan kişiler ve diğer personel bir yıldan daha az çalışmışlar ise –bunlar, biliyorsunuz, geçici dönemler oluyor- bu zaman zarfında bunların ne kadar zaman çalıştığını ve bunu hak edip etmediklerini Cumhurbaşkanı belirliyor. Şimdi, Cumhurbaşkanı, her şeyi bildiği gibi, sanatı da sanatçıların konusunu da çok iyi biliyor değerli arkadaşlar. Maalesef, Türkiye, böyle bir dönem yaşıyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada önemle üzerinde durmamız gereken bir konu var. Devlet sanatçıları, devlet tiyatrosu sanatçıları ve şehir tiyatroları sanatçıları arasında bir ayırım var. Bu bahsettiğimiz iyileştirme devlet sanatçıları hakkında var, devlet tiyatrosu sanatçıları hakkında var ama şehir tiyatrolarıyla ilgili hiçbir düzenleme yok. Niye?

Değerli arkadaşlar, bizde tiyatronun nasıl başladığını herhâlde biliyorsunuz. Bizde tiyatro darülbeydiyle başlamıştır. Darülbeydi nedir? Şehir tiyatrosudur. Şehirde başladı bizde tiyatro, şehirde başladı bizde sanat yani belediyelerde başladı, belediye tiyatrosuyla başladı. Peki, belediye tiyatrosu olan darülbeydiden şimdi geldik devletin egemenliğinde olan, onun sözünü dinleyen tiyatroculara. Böyle tiyatrocu olur mu? Böyle sanat olur mu? Değerli arkadaşlar, böyle sanat olmaz. Sanatı olmayan bir toplumun hayat damarlarından biri kopmuş, kesilmiş demektir -bunu hepimiz biliyorsunuz- kültürün temel esaslarıdır.

Değerli arkadaşlar, bir şeyin daha üzerinde özellikle durmak istiyorum. Sanatçıya dünyada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TÜRBİ KAYAN (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

TÜRBİ KAYAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, İtalya'da Medici Ailesi vardı 14'üncü yüzyıldan 17'nci yüzyıla kadar.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

(Kâtip Üye Mardin Milletvekili Şeyhmus Dinçel tarafından önergenin okunmasına başlandı)

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin...”

TÜRBİ KAYAN (Devamla) – Bu Medici Ailesi sürekli olarak sanatçıları korumuş, kollamıştır. Bunun sayesinde Avrupa'da reform ve Rönesans başlamıştır ve bugünkü çağdaş, bugünkü uygar, bugünkü bilime dayalı Avrupa yaratılmıştır. Siz ne yapmak istiyorsunuz? Türkiye'nin üzerine bir kara şal mı örtmek istiyorsunuz? Bu fırsatı size vereceğiz mi sanıyorsunuz? Vermeyeceğiz, zaman az kaldı, dört ay sonra.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

(Kâtip Üye Mardin Milletvekili Şeyhmus Dincel tarafından önergenin okunmasına devam edildi)

“...5'inci maddesiyle 657 sayılı Kanun'a eklenen geçici 50'nci maddenin üçüncü fıkrasının ilk cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi arz ve teklif ederiz.

“İlgili kurumlarda 2020 yılı öncesi 375 sayılı KHK'nın Ek 7. Maddesi kapsamında sözleşmeli personel ve 2020 yılı itibarıyla 657 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (B) fıkrası hükmüne göre Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların Ek 8. maddesi kapsamında sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri, yeni atandıkları pozisyonlarda geçmiş sayılır ve bu süreler yeni pozisyonların mali haklarının tespitinde değerlendirilir.”

Kemal Peköz

Ömer Öcalan

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Adana

Şanlıurfa

Kocaeli

Necdet İpekçiyüz

Mahmut Celadet Gaydalı

Batman

Bitlis”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadro alamayan arkadaşlarımızın sesi olmaya çalışacağım.

Yıllardır haklarında düzenleme yapılmayan, kamu personeli olmayan aile sağlığı merkezi gruplandırma personeli çalışma alanlarında yalnızlığa itilmiş ve psikolojik olarak yıpranmışlardır. İş güvencesi ve yer değiştirme hakları olmadığı için aile birliğini koruyamayıp boşanmalar, ayrı yaşamalar ve psikolojik destek almalar olmuştur. Kamu görevlisi olmayan aile sağlığı merkezi gruplandırma personellerinin yumak hâline dönüşen sorunları giderilerek beklentileri bir an önce yerine getirilmelidir.

Yine, 4/D statüsündeki ASDEP personelleri KPSS ve mülakatla işe alınmalarına karşın işçi statüsünde kalmışlardır. 4/D işçi statüsünde çalışan ASDEP personeli ile 4/B sözleşmeli memur statüsünde çalışan ASDEP personeli arasında özlük haklarında ciddi farklılıklar vardır ve düzenlemenin içerisine 4/B ASDEP personelleri gibi, 4/D ASDEP personellerinin de dâhil edilmesi gerekmektedir.

Yine, belediyelerde de çok haksızlıklar yapılmakta. Mesela, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve Van Büyükşehir Belediyemizden şikâyetler alıyoruz, kayyum belediyelerinde yandaşlara kadro verilirken eski çalışanlara partizanca kadro veriliyor.

Yine, bilgi işlem personelleri... Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesinden bir arkadaşımız başvurmuş, “2017 yılında KHK'yle kadroya alınmadık, yüzde 70'le kapsam dışı kaldık. Biz şehir hastanesinde yap-işlet-devretle taşeronun taşeronunun taşeronuyuz yani 3 firma birbirine bağlı ve biz en alt taşeronuz.” diyor. Bunların düzeltilmediği bir ortamı görüyoruz.

Yine, PTT kurumunda çalışan memur arkadaşlarımız son derece şikâyetçi. Yıllardır bu kurumda görev yapan 399 KHK'li personelde ümitsizlik ve bezginlik durumu oluşmuştur. Yaklaşık dört yıldır kuruma memur ve dağıtıcı alınmaması sebebiyle personel eksikliği had safhadadır. Bu durum, liyakatsiz olarak makamlara atama yapılması, müdür, daire başkanı gibi kişilerin personel üzerinde mobbing yapmalarına da sebebiyet vermektedir. Ve “Bu, “657 sayılı DMK'ye geçtiğimiz takdirde, başka kurumlara geçme şansımızın açılmasını bekliyoruz.” diyor PTT'deki arkadaşlarımız. Bir emekçi olarak PTT personelinin de 657'li statüye alınması gerektiğini bize iletmiş; sesi oluyoruz.

Yine, belediye şirket işçileri, itfaiye personelleri... Bakın, hani, tehlikeli bir işte çalışmalarına rağmen aralarında statü farklılığı var; yangına girişte bir farklılık yok ama ücretlerinde bir farklılık var maalesef.

Yine, tarım danışmanları bu sıkıntıyı yaşıyor.

Yine, bakın, ayda 15 milyon üzerinde vatandaşa telefonla hizmet veren, sorunlarına çözüm üreten bakanlıkların resmî iletişim merkezlerinin kadroya geçirilmesi gerekiyor.

Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı 10 bin çalışanı işe alınırken 4 yıllık yükseköğrenim, yabancı dil ve bilgisayar bilgisi gibi şartlara tabi tutuluyor, memur gibi görev yapan ama işçi statüsünde çalışan vakıf görevlilerinin de sesi oluyoruz; onlar da kadro istiyor.

En önemlisi, Mecliste bizimle çalışan danışman arkadaşlarımız. İş güvenliği sağlanması için başvuruları alan Meclisin danışman çalışanları, en güvencesiz çalışanlar konumundadır. Aslında bu, Meclisin de ayıbidir arkadaşlar. Elbette, danışman

kadrolarında istihdam edilemeyebilirler ama isteyen danışmanlara en az bir yasama döneminde çalışma yürüttükten sonra, Meclis içerisinde ya da başka bakanlıklarda düz memurluk kadrosu seçeneği sunulmalıdır. Eğer bir resmî kurumdan memur olarak gelmiyorsa bir danışmanın, beş yıl sonrasında yaptığı eski işe dönmesi çok zordur. Birçok danışman, vekili tekrar seçilmezse hayata sıfırdan başlamak zorunda kalmaktadır. İşten çıkan danışmana tazminat verilmesi bir hizmet değil, olsa olsa bir ayıbın ortadan kalkması olur ancak tam manasıyla hak kaybı yaşanmaması, isteyen danışmanlara kadro açılmasıyla olacaktır. Danışman sayısı göz önüne alındığında ve hâlihazırda zaten bir devlet kurumunda memur olup gelen personel sayıdan düşüldüğünde bu çok kolay yapılabilecek bir çalışmadır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4849) esas numaralı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel
Aksaray
Hüseyin Örs
Trabzon

Hayrettin Nuhuğlu
İstanbul
Behiç Çelik
Mersin

İmam Hüseyin Filiz
Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Toplumda büyük serzenişlere ve şikâyetlere yol açan, kamu çalışanlarından özellikle sözleşmeli personel olanların durumunda bir düzenleme yapılmak istenmesi olumlu bir adımdır; ne var ki çok geç kalmış bir düzenlemedir. AKP'nin kamu personel rejimine verdiği zararın büyüklüğü tahmin edilemez. Biliyorsunuz, devlette 4 tür istihdam usulü vardır; memurlar, işçiler, sözleşmeliler ve geçici personel. Asli ve sürekli kamu hizmetleri ancak memurlar eliyle yürütülür. Bugüne kadar hiçbir kamu istihdam kuralına uyulmamıştır arkadaşlar. Sonuç: Aynı kurumda en az 5 farklı istihdam modeli yaratılmış, farklı farklı maaş ya da ücret alan personel ortaya çıkmıştır. Bunun vicdanla, adalette, ahlakla, hukukla bir bağı olabilir mi? Genel idare hizmetleri sınıfı tarumar edilmiştir; sağlık hizmetleri sınıfı, eğitim öğretim hizmetleri sınıfı, teknik hizmetler sınıfı yine aynı şekilde yozlaştırılmış ve içinden çıkılmaz hâle sokulmuştur. Sözleşmelilerin sorunlarının büyüklüğü de yadsınamaz. Aradan geçen yirmi yıl zarfında tahrir edilen kamu istihdam düzeni böyle palyatif önlemlerle çözülecek gibi de görünmüyor.

Değerli arkadaşlarım, 2004 yılında "kamu yönetimi reform paketi" adı altında AKP iktidarı bir kanun tasarısı getirdi. Bu tasarı Parlamentodan geçerek Cumhurbaşkanının onayına sunuldu ancak zamanın Cumhurbaşkanı veto etmişti. Veto edince yasalaşamadı. "Reform" denilen bu tasarı, küresel egemenlerin AKP eliyle ülkemizde devlet memuriyetini bütünüyle ortadan kaldırarak köleci bir çalışma düzeni kurma arzularına cevap veriyordu. İyi ki veto edilerek AKP'nin, küresel odakların emperyalist taleplerine uyumu reddedilmiş oldu fakat AKP, sözde reform paketini gerçekleştirirken tümevarım yöntemiyle, parça parça Türk personel rejimini darmadağın etmeyi başarmıştır. Şimdi, dağınıklığın, adaletsizliğin, yolsuzluğun, yozluğun ve hukuksuzluğun temel nedeni de budur diye düşünüyoruz. Demek ki arkadaşlar, biz buradan bir çıkış yolu arıyoruz. İşte, getirilen 394 sıra sayılı Kanun Teklifi de bu çıkış yollarından biridir ama bu, kesin, kalıcı ve reforme edici bir düzenleme değildir.

Değerli milletvekilleri, teklifin 5'inci maddesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünde sözleşmeli çalışan personelin yani sanatsal faaliyette bulunanların kadroya geçirilmesine ilişkindir. Bunun iyi bir uygulama olduğunu düşünüyoruz ama bugüne kadar sanat camiasının kaderine terk edilmiş olması yönetim körlüğünün de bir işaretidir. Fakat ülkemiz genelinde belediye şehir tiyatrolarında ve senfoni orkestralarında görev yapan binlerce sanatçımız vardır. Zaten normalde de düşük ücret, belirsiz çalışma saatleri, iş güvencesinden yoksunluk gibi çeşitli sorunlarla boğuşuyorlar; yetmiyor, bir de kadro konusunda düş kırıklığına uğruyorlar. Bunların idari ve mali hakları teslim edilmelidir.

Değerli arkadaşlar, kamu personel rejiminin en önemli ilkelerinden biri, belki de 1'incisi, eşit işe eşit ücret ilkesidir. Sanat camiasına yönelik adaletsizlik ve eşitsizlik işte bu noktada daha belirgin olarak kendisini göstermektedir.

Son olarak biz diyoruz ki: Devlete adalet yakışır, samimiyet, cesaret, ciddiyet, merhamet yakışır. Herhâlde bu konumuzla ilgili olarak da diyebiliriz ki adalet için millete de iyi bir başbakan yaraşır.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 6 ila 9'uncu maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerine İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz konuşacaktır.

Buyurun Sayın Yılmaz. (HDP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Değerli milletvekilleri, 394 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 6 ila 9'uncu maddelerinden oluşan ikinci bölümü hakkında İYİ Parti adına söz almış bulunuyorum. Hepsinizi selamlıyorum.

Yasa teklifinin 6'ncı maddesi bundan böyle belediyelere sözleşmeli alımlarının memur alımları gibi imtihana tabi tutulmasını öngörüyor. 7'nci madde de açıktan atanan, Sağlık Bakanlığında çalışan vekil ebe ve hemşirelerin kadroya geçirilmesiyle ilgili.

1965 yılında yasalaşan memurlarla ilgili 657 sayılı Yasa'da bazı tanımlar var; 4/A maddesi memurları tanımlıyor, 4/B bölümü sözleşmeli personeli tanımlıyor, 4/C geçici personel tanıyor -bu, 2017 yılında 4/B'ye geçirilerek sonlandırılmış- 4/D de işçi statüsündeki çalışanları tanımlıyor. Yasa zaman içerisinde önemli değişikliklere uğramış, başlangıçta memurluk norm iken, sözleşmelilik istisna iken bugün geldiğimiz noktada neredeyse 50-50 sözleşmelilik ve memurluk ikisi de esas hâline dönüşmüş. 1974'te 12 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle bir değişiklik yapılmış, arkasından 1978 yılında bir değişiklik yapılmış ve bu değişikliklerin önemli bir kısmı hâlen yürürlükte; 2007'de bir değişiklik yapılmış, burada yönetici kadrolar dışındaki diğer kadrolara sözleşmeli personelin atanabileceği hükme bağlanmış; sonra KPSS'yle eleman alınması zorunlu hâle getirilmiş. 5390 sayılı Belediye Kanunu'na gelinceye kadar 4/B maddesinde çalışanlara yeni bir madde ilave edilmiş, burada da yine taşeronluk gündeme getirilmiş. Zaman içerisinde yine bazı değişiklikler olmuş, 4/B kategorisinde bulunan personele iş sonu tazminatı, emeklilik yolluğu, ek ödeme, aile yardımı, yemek yardımı, fazla mesai, izin hakları vesaire verilerek memurlara yaklaştırılmış fakat

gelenen noktada şu sorun çözülememiş: Memurların güvencesi var, sözleşmelilerin güvencesi yok; iktidar değiştiğinde, hükümet değiştiğinde acaba işime son verilebilir mi endişesi her zaman var olmuş ve dolayısıyla da sürekli olarak birikimler belli dönemlerde sözleşmeliden kadroluya geçirilmiş. Buna da baktığımızda, örneğin, 2007’de kamuda geçici işçi statüsünden 214 bin kişi sürekli işçi statüsüne geçirilmiş ve 2005-2010 döneminde 20 bin vekil din görevlisi kadroya geçirilmiş, 2011-2013 arasında 30 bin sözleşmeli kadroya geçirilmiş, 2018’de 725 bin kişi taşeronluktan kadroya geçirilmiş. Dolayısıyla 6. Dönem Toplu Sözleşmesi’nin 52’nci maddesi gereğince bugün önümüze getirilen ve bu düzenlemenin kılıfı olan iş, aslında bir seçim yatırımıdır; bundan başka bir şey değildir. Önümüzdeki seçime -dört yıl daha geçecek bu sürede- belli bir miktar personel daha birikecek, belki biz o dönemde seçim öncesinde yeni bir yasa teklifi getireceğiz ve dolayısıyla bu birikenleri de kadroya alacağız. Artık buna bir son verilmesi gerekir diye düşünüyorum. Dolayısıyla personel rejiminde önemli ve ciddi bir değişikliğin yapılması şarttır diye düşünüyorum.

AK PARTİ iktidarının yönetiminde geçen sürede kamu personel rejimi, biraz önce de söylediğim gibi, sadelikten uzaklaşmıştır; çeşitli sözleşmeli kadrolarla yeni ve güvencesiz bir istihdam modeli oluşturulmuştur. Anayasa’nın 128’inci maddesinin “Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.” şeklindeki ifadesiyle ana istihdam yönteminin memurluk olduğu vurgulanmıştır. Sözleşmeli personel uygulamasıyla Anayasa hükmünün devre dışı bırakıldığı görülmektedir. Ayrıca, memuriyetin getirdiği güvence ortamının kaybolmasına da sebep olmuştur. Anayasa’nın 128’inci maddesinin ikinci fıkrası ise memurlar ve diğer kamu görevlilerine yönelik düzenlemelerde düzenlemelerin kanunla yapılması gerektiği şartını ortaya koymuştur. Mali ve sosyal hakların toplu sözleşmeyle düzenlenebileceği hususu ise istisna tutulmuştur. Buna rağmen, son yıllarda memurlar ve diğer kamu görevlilerine yönelik düzenlemelerin birçoğunun kanun hükmünde kararname ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenlendiği görülmektedir. Böylece Anayasa’nın açık hükmü hiçe sayılmakta, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kamu personeli rejimi üzerindeki etkisi zayıflatılmakta, kamu personel rejimini oluşturan Anayasa, kanunlar ve diğer hükümler arasında karmaşa ve belirsizlikler oluşmaktadır. Bunun sonucunda da temel ilkelere uzak bir kamu personel yönetimine doğru gidilmektedir.

Bu kanun teklifiyle, sözleşmeli istihdam modelinden tamamen vazgeçilmemektedir; şu görüşmekte olduğumuz teklifiyle. İktidar, yirmi yıldır yaptığı yanlışları dönmeyi dahi becerememektedir. Adalet sağlama amacıyla yola çıkanlar yeni adaletsizlikler meydana getirmektedir. Buna benzer durum, ek gösterge düzenlemesinde de kendini göstermiştir. Astların üstlerinden daha yüksek ek gösterge aldığı bir dönem başlamıştır. Anayasa’nın 128’inci maddesine 2010 yılında eklenen fıkra ile mali ve sosyal hakların düzenlenmesi için toplu sözleşme istisnası verilse de grev hakkının olmayışı pratikte bu istisnanın amacına hizmet etmekten uzak kalmasına sebep olmuştur. Grev hakkının olmayışı, toplu sözleşme esnasında taraflardan birini oluşturan kamu personeli ve onları temsil eden sendikaların pazarlık ve haklarını savunabilme güçlerini zayıflatmaktadır. Ayrıca, kamu personeli örgütlenme ve örgütlü katılım haklarından mahrum bırakılmaktadır.

Anayasa’nın 70’inci maddesi uyarınca, kamu hizmetlerine girme görevinin gerektirdiği nitelikler dışında başka hiçbir ayırım gözetilmeyeceği garanti altına alınmıştır. Buna rağmen, günümüzde uygulanan sözlü mülakat sistemiyle adayların görevin gerektirdiği nitelikler dışında, özellikle ırk, cins, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi sebeplerle ayrıma tabi tutulduğu bilinmektedir. İşe alımların dışında görevde yükselme durumunda da liyakat esas dikkate alınmadan benzer ayrımların uygulandığı bir gerçektir. Ayrıca, üst düzey yöneticilerin yeni sistemle beraber Cumhurbaşkanı kararıyla atanıyor olması kamu kurumlarının yönetimini siyasallaştırmaktadır.

Kamu personelinin önemli sorunlarından bir tanesi de eş durumundan tayin süreçlerinde yaşanan problemdir. Anayasa’nın 41’inci maddesinin ikinci fıkrasında “Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar.” hükmü yer almaktadır. Anayasal düzeyde devlete aile bütünlüğü, ailenin refah ve huzurunu koruma görevi verilmiştir. Diğer sorunlarda olduğu gibi, anayasal ve yasal düzeyde korunan haklar da uygulamada göz ardı edilmektedir. Görüşülen kanun teklifi, eş durumu sebebiyle tayin önüne dört yıl şartı koymakta ve bu mağduriyeti devam ettirmektedir.

Bunlar, kamu personel rejiminde AK PARTİ’nin yarattığı tahribatın sadece örnekleridir. Günümüzde devletin tüm organlarıyla beraber yürütmekle sorumlu olduğu kamusal hizmetlerin verimli ve kaliteli bir şekilde yerine getirilemiyor olması kamu personel rejiminde reform ihtiyacını doğurmaktadır. Yasallıktan, liyakatten, eşitlikten ve tarafsızlıktan uzak hâle gelmiş günümüz kamu personel sistemiyle kamusal hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi, verimliliğin artırılması ve vatandaş memnuniyetinin sağlanması mümkün görünmemektedir. Bu sebeple, kamu personel rejiminin uluslararası standartlara uygun, çağdaş, şeffaf, katılımcı, liyakati esas alan, insan kaynağını en verimli şekilde kullanan, kapsayıcı ve tarafsız bir yapıya kavuşturulması gerekmektedir. Böylece, kamusal harcamalara gelirleri ölçüsünde ortak olan vatandaşlarımıza yönelik sunulan hizmetlerin kalitesi en yüksek seviyeye çıkarılabilecektir.

İYİ Parti, mevcut kamu personel rejimindeki yanlışları ve eksiklikleri tespit ederek bunların giderilmesine yönelik çözüm önerileri hazırlamıştır. Bu nedenle, İYİ Parti iktidarında bu sorunlara sebep olan karmaşık ve adaletsiz kamu personel rejimi yerine çağdaş, şeffaf ve liyakati temel ilke kabul eden bir kamu personel rejimi uygulamasına geçeceğiz; sınavlarda, işe alımlarda güvenliği tesis edeceğiz; nepotizme son vereceğiz; hiyerarşiyi dengeli şekilde uygulayacağız; görev tanımlarının kesin ve anlaşılır olmasına özen göstereceğiz; sözlü mülakat uygulamasını kaldırarak kamu personeli sadece KPSS’yle göreve alacağız; aday memurluk uygulamasına işlerlik kazandıracacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek süre vermiyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Vermiyorsunuz, peki.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, AKP iktidarı, sermayeden, patrondan yana bir iktidardır. Yirmi yıllık iktidarı boyunca gerçekleştirdiği uygulamalar, yaptığı yasalarla aslında sermayenin çıkarlarına hizmet ettiğini göstermiştir. Neoliberal politikalarıyla da emekçilere, işçilere yönelik hak gasplarının önünü açtı, çalışma yaşamını neredeyse çalışma yaşamını paramparça etti. AKP’nin bu yeni emek politikası, emekçileri açlığa, yoksulluğa, esnek ve güvencesiz çalışmaya mahkûm etti. Bugün emekçiler, kendi emeği üzerinde hiçbir hakka sahip değildir. Buna da AKP iktidarının yanlış politikaları neden oldu. Özellikle 2006 ve 2007 yıllarında yaptığınız değişikliklerle sözleşmeli istihdam kapısını sonuna kadar açtınız. Eğitim ve sağlık başta olmak üzere kadrolu personel eliyle yapılması gereken hizmetleri sözleşmeli hâle getirdiniz. Kamu personel alım ilanlarının neredeyse tamamı sözleşmeli personel alım ilanına dönüştü. Artık bu durum AKP hükümetleri döneminde neredeyse bir kural hâline getirildi.

Bakın, 2014 yılında 117 bin olan sözleşmeli personel sayısı 2022 yılı itibarıyla 568 bin seviyesine ulaşmış, yani sekiz yıl içerisinde sözleşmeli personel sayısını 5 katına kadar çıkarmışsınız. Bu, sizin Hükûmetiniz döneminde oldu, başka hükûmetler döneminde olmadı.

Şimdi, yarattığınız işsizliğin, yoksulluğun, güvencesiz çalışmanın, yine yarattığınız çalışma alanındaki yıkımın sorumlusu siz değilmişsiniz gibi davranıyorsunuz. Sanki sizin Hükûmetiniz öncesindeki hükûmetler ya da birileri bunu yapmış; AKP şimdi gelmiş, başkalarının yarattığı bu yıkımı, bu çalışma hayatındaki eksiklikleri, yetersizlikleri gideriyormuş gibi bir hava içerisinde. Halkı da aslında bu anlamda kandırmaya çalışıyorsunuz.

Evet, bu ülkede bu yaşanan sorunların birinci sebebi elbette ki AKP politikalarıdır, sizin çalışma yaşamına yönelik uyguladığınız yirmi yıllık siyasetin tam da kendisidir. Şimdi, iktidar yeni gelmiş, bu sorunları çözmek istiyormuş gibi yapıyor ama bunu da neyle yapıyor? İşte, torba yasalarla bu devasa sorunları çözeceğini iddia ediyor. Torba yasaları biz biliyoruz, neredeyse artık AKP hükûmetlerinin bir klasiği hâline geldi. Alakalı alakasız her şeyi bir araya getiriyorsunuz, torba yasaların içine dâhil ediyorsunuz. Gerçekten üzerinde hani demokratik bir muhalefetin yürütülmesini, muhalefetin önerilerini, eleştirilerini dikkate almadan alelacele bir gündem hâline getirip... İşte, öncelikle Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyor, orada da bu şekilde, nasıl burada hani hiçbir soruna, hiçbir soruya cevap verilmediği gibi ya da yapılan öneriler dikkate alınmadığı gibi orada da aynı şekilde uygulanıyor; sonra alelacele Genel Kurula getiriliyor, Genel Kurulda da noktasına virgölüne dokunulmadan geçiriliyor. Tabii ki bu yaklaşımla hiçbir sorunun çözülmeceğini biz biliyoruz. Şimdiye kadar açıkladığınız hiçbir paket, torba yasa tam anlamıyla sorunlara kalıcı çözüm getirmede, emekçilerin taleplerini tam anlamıyla karşılamadı. Hep bir kesimin talepleri ya göz ardı edildi ya dikkate alınmadı ya da yapılan yasal düzenlemelerin kapsamı dışında bırakıldı. AKP, sorunlara köklü çözümler bulmuyor -kendi siyasal geleceğini, çıkarlarını- palyatif çözümler üreterek sorunu çözüyormuş gibi yapıyor aslında. Dolayısıyla, bu yaklaşımın kendisi sorunları daha sonra da kangren hâline getiriyor.

Son dönemde, işte, vergi cezalarının affedilmesi, memur maaşı ve emekli maaşlarının artırılması, asgari ücret, tarımsal destekler, sosyal konut projesi, öğrenim kredisi borçlarının silinmesi, EYT düzenlemesi ve son olarak da sözleşmelilerin kadroya alınması yasa teklifi aslında seçimler hesaplanarak bir seçim gündemi üzerinden ele alındı. Yaklaşım tamamıyla seçimiye yöneliktir, bu düzenlemeler de seçimler üzerinden ele alındı ve gündeme getirildi çünkü kamuoyu yoklamalarına AKP bakıyor, ciddi bir kayıp söz konusu, kaybettiğini görüyor. Şimdi bu kaybı ve yarattığı işte bu yanlış politikaları nasıl toparlayacağını düşünüyor, bunun üzerine de işte, toplumun beklediği bu kronikleşmiş sorunları çözüyormuş gibi yaparak, gündeme getirerek bunu bir seçim vaadi hâline getiriyor; bunun için de çok yoğun propaganda yapıyor. Gerçekten, sanki, hani büyük bir sorun çözülmüş gibi 7/24 bunun propagandası da yapılıyor. Evet, siz seçimi kaybetmemek için sorunları çözüyormuşsunuz gibi yapıyorsunuz, aslında sorunların köklü bir çözümünü ele almak istemiyorsunuz, böyle politik bir yaklaşımınız ve niyetiniz de yok. Plansız ve programsız yapılan bu istihdam politikaları, kamu hizmetlerinin niteliğini de bozduğu gibi hiçbir sorunu da çözmiyor. Kanun teklifine bakıldığında da sözleşmeli çalışmanın ortadan kalkmadığını görüyoruz, geçici süreli çözümlerle aslında bu süreci kapatmaya çalışıyorsunuz. Tabii, biz, HDP olarak elbette ki esnek, güvencesiz, sendikası çalışmanın tamamen ortadan kaldırılmasını savunuyoruz, bunun için de mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bakın, resmî sendikalaşma istatistikleri yayınlandı. 16,1 milyon sigortalı işçinin yaklaşık 13,9 milyonu sendikası. Resmî verilere göre sendikalı işçi sayısı sadece 2,3 milyon, resmî verilere göre kayıtlı işçinin yüzde 86'sı sendikası çalışıyor. Sendikası bir emekçiler ordusu, aslında, yarattınız çünkü örgütlü işçi AKP iktidarı tarafından istenmiyor; birçok iş kolunda işçiler sadece sendikalı olmak istedikleri için işlerinden oluyorlar, işten atılıyorlar. Sendikalı olunca hak, hukuk mücadelesi veriliyor; bu şekilde bu mücadeleyi kazanmanın önüne de işte sendikasılaşma politikalarını çıkararak engellemeye çalışıyorsunuz. Emeği sömürmenin bir yolu da bu sendikasılıktır, örgütsüz emekçi yaratmaktır; bunun koşulunu ve zeminini uzun dönemdir AKP hazırlamaya çalışıyor.

Şimdi, yirmi yıllık iktidarınızda sözleşmeli statüyle yüz binlerce emekçi düşük ücret ve güvencesiz olarak çalıştı. Şimdi, bunlar için de yaklaşık 570 bin sözleşmeli kamu emekçisinin 458.615'inin sözleşmeli statüden kadroya geçirilmesini düzenliyorsunuz; bunun dışında, 100 bini aşkın emekçiye ise kapsam dışı bırakıyorsunuz. Bu ayırım, her şeyden önce Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Akademik personel, KİT personeli, sanatçılar, Meclis danışmanları, PTT çalışanları; bunların ne günahı var, bir kez daha buradan sormak istiyoruz. Siz neden bunları bu yasa teklifinin kapsamı dışında bıraktınız? Bir kısım sözleşmeliin mağduriyetleri ise hâlâ devam ediyor. Madem gideriyak bir düzenleme yapıyorsunuz, bari tam yapsaydınız. Herkes faydalansın, emekçilerin arasında ayrımcılık yapmayın. Bu yasa teklifini herkesi kapsayacak şekilde yeniden ele alalım, yeniden düzenleyelim.

Örneğin Meclis çatısı altında bizlerle birlikte çalışan danışman arkadaşları, çay ocağında çalışan emekçileri, büro görevlilerini kadroya almıyorsunuz. Yani gece gündüz bizimle birlikte çalışanların, emek verenlerin mesaisi yok, tazminat hakları yok; buradan ayrıldıklarında ise işsizlik maaşı dahi almıyorlar, bu kadar esnek ve güvencesiz çalıştırılıyorlar ve Meclis buna göz yumuyor. Bir yasa değişikliği yapıyor, Meclis kendisiyle birlikte çalışan arkadaşları bile görmezden geliyor. Açıkçası, bunun bir Meclis ayırımı olduğunu, Meclisin bu konuda utanç duyması gerektiğini düşünüyorum. İşte, bu bile aslında gerçekten bu yasanın nasıl yapıldığını, en azından göz önünde olan bir kesimin nasıl görülmediğini de açıkça ifade ediyor.

Yine, kadroya alınmayan, farklı alanlarda çalışan emekçiler var. Onlarca maille, telefonla, sosyal medya üzerinden bize ulaşan yüzlerce kesim oldu. Bunların kimi görüşleri, eleştirileri ve önerileri vardı; bunları da sizinle paylaşmak istiyorum, bize ulaştırdıkları mesajları. Örneğin PTT işçileri; PTT'de görev yapan, KPSS puanıyla atanan, 375 sayılı KHK'nin ek 27'nci maddesine göre istihdam edilen idari hizmet sözleşmeli personeli kadro istiyor "Bizleri de görün, bizleri de duyun." diyorlar, bunlar sosyal medya üzerinden bize ilettikleri mesajlar.

Yine, spor federasyonları işçileri "Lütfen sesimizi duyun; 64 federasyonda toplam 500-600 çalışan olarak bizler de kadro istiyoruz, işçi kadrosuna bizleri de dâhil etmenizi rica ediyoruz. Yıllarca verdiğimiz emeklerin her seçimde 'Acaba işten çıkarılacak mıyız?' korkusuyla yok olup gitmesini istemiyoruz. Bu nedenle bizi, spor federasyonlarında sözleşmeli olarak çalışanları da işçi kadrosuna dâhil etmenizi rica ediyoruz." diyorlar.

Yine, üniversitede çalışan proje çalışanları bize mesaj göndermiş: "Biz de 1997 yılından itibaren üniversite bünyesinde devam eden bir projede çalışmaktayız. Sözleşmemiz 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi uyarınca akdedilmiştir. Projemiz otuz yıla yakın bir süredir devam etmekte olup on yıl ve on yıla yakın süre çalışan personel bulunmaktadır. Kamuda çalışan 520 bin sözleşmeli personelden 424 bininin kadroya geçirilmesini kapsayan yeni düzenlemeyle bizler proje bazlı çalışan olarak kapsam dışı tutulmaktayız." diyorlar.

Öte taraftan, kadro vaadinde bulunduğunuz emekçileri de ihya etmediğinizi biliyoruz. Kanun teklifinin ikinci bölümünde yer alan 6 ve 7'nci maddelerde, üç yıl sözleşmeli olarak görev yapan mahallî idare personeli ile açıktan vekil ebe ve hemşire olarak görev yapanların kadroya alınmaları durumunda dört yıl süreyle başka kurum ve kuruluşlara atama yapılmayacağı düzenlenmektedir. Gerçekten bu madde gündeme geldiğinden beri onlarca kişi tarafından arandık, sosyal medya üzerinden yazıyorlar, çok ciddi bir mağduriyet var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) - Mecliste çalışan personelin de bu yönlü çok ciddi talepleri var, eleştirileri var.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Süleyman Girgin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, AKP iktidarı, çalışma hayatı üzerinde yoğun bir baskı uygulayarak emekçileri yoksullaştırmıştır, Türkiye'yi ucuz bir emek ülkesine dönüştürmüştür, hızla artan işsizliğe çare bulamazken fazla çalışmayı norm hâline getirmiş ve modern köleliğe göz yummuştur, denetimsizlik ve cezasızlık sonucu iş cinayetlerinin katlanarak artmasına ve olağanlaşmasına neden olmuştur, çalışanların örgütlenme ve hak arama yollarını sistematik olarak tıkamıştır. Kamu emekçileri de bu sorunlardan azade değildir. Hâl böyleyken kamu personelinin sorunları, sadece sözleşmeli kamu personelinin kadroya geçirilmesiyle yapılacak kısmi iyileştirmelerle çözülemez. 2014 yılında 117 bin olan sözleşmeli personel sayısını 2022'de 568 bine çıkaran siz değil misiniz? Kadro zamanında niye verilmedi?

Cumhuriyet Halk Partisinin en önemli hedeflerinden biri, cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılında çağdaş, adil, hak temelli bir kamu düzeninin yeniden kurulmasıdır. Bu hedefin hayata geçirilmesi ancak kamu personel rejiminin büyük bir reforma tabi tutulmasıyla mümkündür. Ana hedef, kadrolu, güvenceli, örgütlü ve kamu hizmetlerinin ihtiyacı olan nitelik ve liyakatle donanmış bir istihdam yapısı oluşturmaktır. Oysa getirilen teklif kısa vadeli bir seçim yatırımıdır. Sonda söyleyeceğimi başta söyleyeyim: Seçim geliyor diye kesenin ağzını açar gibi yapmakla alacağınız yenilginin önüne geçemeyeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Kendi yarattığınız sözleşmeli personel sorununun çözümünden başarı hikâyesi çıkarmaya çalışacak kadar telaş içindesiniz ama devlet imkânlarını kullanarak, trol çetesi kurarak hiçbir hukuksuzluğu örtbas edemeyeceksiniz. Valilere seçim kampanyası yaptırarak kadar nefesiniz kesildi. Ne demiştik? Cumhurbaşkanı partili olursa valiler de partilerin il başkanı gibi davranır demiştik.

Muğla Valisine de buradan seslenmek istiyorum: AKP'ye hizmet etmek istiyorsanız buna uygun makamlar var, valilik bunlardan biri değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bütün bu hukuksuzluk ve sömürü düzeninde boğulan halkımızın artık rahat bir nefese ihtiyacı var arkadaşlar. Seçime giderken oy devşirme politikası gütmeye anlaşıyor, taşeronla kadro isteyen işçilerimizin mücadeleleriyle yerle bir oldu bile. 140 bine yakın kapsam dışı bırakılan sözleşmelilere ve taşeronlara, sendikalı oldu diye işten atılan işsizlere ve işçilere, kısacası bütün alın teri dökenlere buradan eski bir maden işçisi olarak seslenmek istiyorum: Ey işçi arkadaşlarım, yalan, talan ve haram üzerine kurulu bu ucube “şahsım” rejiminin tekeri artık daha fazla dönmez, dönemez; bu tekere çomağı sizler sokacaksınız, emekçiler sokacak! Kamuda sözleşmeli ve taşeronu bitirecek olan adres Cumhuriyet Halk Partisidir. (CHP sıralarından alkışlar) Kenetleniyoruz; ülkemizin huzuru, barışı, refahı ve çocuklarımızın geleceği için bu işi sandıkta bitiriyoruz. Halk size “Yeter!” demeye çoktan hazır; yolun sonu göründü, iktidarın da haberi olsun.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir arkadaşımız mektup yazmış. Burada diyor ki: “Sayın Vekilim, ben 28 Kasım 2022 öncesi 4/B çalışanıyım, yedi ay önce atandım, eşim Kırıkkale'de, ben kızımın Gaziantep'teyim. Bir yılı doldurunca eş durumundan tayin olabiliyorken yeni kadro düzenlemesiyle bu süre dört yıla çıkıyor. Kazancımızın kiraya ve faturalara gitmesinin yanında psikolojik olarak da yıprandık, çok zor durumdayız. Kızım babasını özler. Aile bütünlüğü yokken kadro bizim için önemini yitiriyor.” Getirdiğiniz kanun teklifi bu. Mektupta bahsetmiş kardeşimiz. Anayasa'mızın 41'inci maddesi ne diyor? “Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması... için gerekli tedbirleri alır.” Sözleşmeden kadroya geçen personelin mazeret tayin hakkı dört yıl süreyle engelleniyor bu yasayla. Hâl böyleyken Aile Bakanlığı aileleri parçalayan bu düzenlemeye neden itiraz etmiyor?

Sadece bu mu? Teklifte, örneğin, Diyanet'te, Sağlık ve Millî Eğitim gibi merkezî idare birimlerinde çalışan ve kadroya alınan sözleşmeliler belediyeler dâhil her yere nakil olabilecekler ama belediyelerde çalışıp da bu kapsamda devlet memurluğuna geçecek sözleşmeli personel ise sadece yerel yönetimlerde çalışabilecek. Hak mıdır bu, kafanızın arkasındaki hesap nedir? Bunu kamuoyuna açıklamalısınız.

Değerli milletvekilleri, bir kanun teklifi düzenlediği maddeler kadar hangi konuyu es geçtiği, önemsemediğiyle de önemlidir. Bakın, bu kanun teklifi neleri görmüyor? Bakın, bu bordro yarı zamanlı çalışan bir hemşireye ait. Aralık 2022'de aldığı maaşı söyleyeyim size: 1.945 TL. Yanlış duymadınız, 1.945 TL. Aile sağlığı grup merkezinde haftada yirmi saat çalışan lisans mezunu bir hemşire 1.945 lira alıyor arkadaşlar. 1 Şubatta maaşını alacak, ocak ayı maaşı 3 bin lira olmuş. Ya, arkadaşlar, bu hangi vicdana sığar? Aile sağlığı merkezi gruplandırma kapsamında çalışan ebeler, hemşireler, tıbbi sekreterler, temizlik görevlilerinin kadroya alınması niye bu teklifte yok?

Ayrıca, 696 sayılı KHK'yle belediye şirketlerinde çalışan 14 bin dolayında işçi zabıta var. Nasıl ki polis ve jandarmanın şirket işçisi olmaz ise mühürleme yapan, yıkım tutanaklarına imza atan işçi zabıta da olmamalı. 14 bin işçi zabıtaya memur kadrosu verilmesi niye bu teklifte yok?

Uzman çavuşlar üvey evlat mı arkadaşlar? Sözleşme çilesi var; emeklilikte en düşük memur maaşı, hastalanırsa sözleşme feshi, evladına karaciğerinden bir parça verirse sözleşme feshi; askerlik gibi kutsal bir mesleğin sözleşmesi mi olur arkadaşlar? Uzman çavuşlarımıza Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun sözü var: “Vatan savunmasının sözleşmesi olmaz. Hepinizi kadroya geçireceğiz.”

Ayrıca, ülkemizin her noktasında tüm zorluklara rağmen hizmet vermeye devam eden, KPSS'yle atanan PTT bünyesinde idari hizmet sözleşmesiyle istihdam edilen yaklaşık 12 bin personel bulunuyor, onlar da bu teklifte yok; TRT'de çalışan, özel hukuk hükümlerine tabi 4 bin personel yok; kamu kurumu niteliğindeki odalar ve meslek kuruluşlarındaki sözleşmeliler de yok. Yalnız, vatandaşlarımız ümitsizliğe kapılmasın, ilk seçimden sonra halkımızın teveccühüyle iktidar olur olmaz kamu personel rejimini ve taşeron sistemini yeniden düzenleyip herkesi kadrolu yapacağız.

Değerli arkadaşlar, iddialar “Taşeronla kadro verdik.” gerçekler taşeronla ayırım devam ediyor. KİT çalışanları, Karayolları çalışanları, kamu çağrı merkezi çalışanları, hastane bilgi yönetim sistemi çalışanları, sosyal tesis çalışanları, aile sağlığı merkezi grup elemanları, yüzde 70 engeline takılanlar, belediye şirket çalışanları, yemekhane çalışanları, Vakıfbank güvenlikleri, kiralık araç şoförleri, müşavir firma çalışanları, biyoloji ve MR çalışanları, laboratuvar teknikerleri ve teknisyenleri, diş protez çalışanları, biyomedikal teknikerleri, sterilizasyon ve dezenfeksiyon çalışanları, fizyoterapistler, 4 Aralık mağdurları, şehir hastanesi çalışanları, anestezi teknikerleri, TÜRK TELEKOM çalışanları hâlâ kadro alamadı. Güvencesiz çalışma, düşük ücret, mobbing altında ezilen emekçiler de iktidardan sizi mahrum edecek ve sizi de kadrosuz bırakacak. Çok az zamanınız kaldı, taşeron işçileri kadroya aldınız aldınız yoksa zaten iktidarımızda kölelik şartlarında kimseyi çalıştırmayacağız, herkes kadrolu olacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Türk milletini ve heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında yüz binlerce vatandaşımızın, milyonlarca aile ferдинin heyecanla yasallaşmasını beklediği kanun teklifinin Genel Kurul safhasına kadar gelmesinde katkısı bulunan herkese teşekkürlerimi sunuyorum. Bu gayret, bu samimiyet, bu kararlılık toplumumuzun büyük bir kesiminin beklentilerini karşılamakla birlikte vatandaşlarımızın sorunlarının çözümü için devletimizin tüm imkânlarını seferber ettiğini göstermesi açısından da önem arz etmektedir.

Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin 2018'de ilan ettiği seçim beyannamemizde bulunan Türk milletine taahhüt ettiği sözleşmeli personelimizin kadroya geçirilmesi sözünün Cumhur İttifakı iradesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna getirildiğine şahitlik etmek, bizleri ziyadesiyle mutlu etmiştir.

Hiç şüphe yok ki geride bıraktığımız son üç sene hem küresel siyasetin hem de coğrafyamızda yaşanan hadiselerin iz bırakan etkisiyle mücadele içinde geçmiştir. Avrupa Krizi'nin buhranın eşğine getiren, Amerika Krizi'nde sosyal patlamaları tetikleyen, Asya Krizi'nin kasıp kavuran siyasi, ekonomik ve sosyal sonuçları olan gelişmeler şüphesiz bugünlerde de devam etmektedir. Tüm bu kuşatmaya rağmen vatandaşlarımızın sorunlarına eğilme iradesinden ödün vermeyen bir devlet aklı, çözülemeyen sorunları teker teker çözme gayreti göstermekte ve elbette takdiri de hak etmektedir. İşte, bu kararlılık, 2023 hedeflerine ulaşma azmimizin en büyük referansı; Türk mührünün vurulduğu, Türk asrına ulaşma ülküsünün yegâne müjdecisidir.

Tek kutuplu dünya ile iki kutuplu dünya çekişmesinin arasında sıkışan Ukrayna topraklarında yaşanan Ukrayna ve Rusya arasındaki savaşın gölgesinde tüm dünyanın yönünü çevirdiği Türkiye'nin, savaşın etkilerini ciddi şekilde hissedilen ülkelerin arasında yer almasına rağmen milletin taleplerine kulak vermesi bir kararlılığın ürünüdür. Elbette bu başarı hikâyesinin tek kahramanı devletimiz ve devletimizin koordinasyonunda bu mücadeleye katkı sunan kuruluşlarımız değildir; burada en büyük pay sahibi, mensubu olmaktan gurur duyduğumuz ve varlığımızı adadığımız Türk milletinin ta kendisidir. Türk milleti, bütün dezenformasyon girişimlerine rağmen; sahte, yalan, asparagas haberlere rağmen; sosyal medyada estirilen karamsarlık rüzgârlarına rağmen devlete güvenmiş, devlete omuz vermiş, devletin milletler mücadelesindeki gücüne güç katmıştır. İnancımız o dur ki Türkiye'nin çözüm bekleyen sorunları, ortak akıl ve iradeyle bundan sonra da çözüme kavuşturulacaktır. Bu sorunların çözülmesi yalnızca bireylerin gündelik yaşantılarına dokunan bir kazanç değildir. İnsanların mutlu, huzurlu ve hür olduğu bir devlet, aynı zamanda kudretli bir devlettir. Biliyoruz ki bu devletin gücü, milletin gücü kadardır. Bu hususta temel ölçümüz, kadim şiarımız "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." cümlesidir. Bu öğüt, Edebâli'den Osman Gazi'ye vasiyet, ondan da bize emanettir.

Hatırlatmak isterim, bozkırın ortasında binlerce yıl önce diktiğimiz Bengü taşlarda Türk kağanları şu ifadeleri kullanmıştır: "Aç milleti tok, az milleti çok, yoksul milleti bay kıldım." Bu sözler Türk'e baş olmanın temel şartlarına işaret etmektedir. Bu yüzden diyoruz ki makamlar öncelikle millete hizmet etme yeridir. Türk milletini, millî refahın, millî egemenliğin mütemmim cüzü olarak görmemiz de bu yüzdendir. Ekmeğin helalini, bayrağın hilali kadar kutsal görmemiz işte, bu yüzdendir. Rahatlıkla söyleyebiliriz ki bundan yüz yıl önce Türk'ün derdiyle dertlenenler, şimdi de aynı davanın takipçisidir. İstiklal için çarpışanlar ile istikbal için uğraşanlar aynı istikamette yürümektedir. Bu gerçek ve sahip olunan bu bilinçtir ki Türk milletinin hürriyet mücadelesi de ekmek kavgası da Türk milliyetçiliğine emanettir. Bu meselenin ehemmiyetini kavrayan ve ilk adımları atan kişinin Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ta kendisi olduğunu da hatırlatmak isterim. Ona göre, kan dökülerek kurtulan memleketin alın teriyle yükselme zamanı gelmiştir. İzmir'in işgaliyle başlayan Millî Mücadele, çetin savaşların sonunda İzmir İktisat Kongresi'yle taçlandırılmıştır. Amacı, fukara Anadolu çocuklarını refaha kavuşturmak, bundan yüzlerce yıl evvel Bilge Kağanların dediği gibi yoksul milleti zengin kılmaktır. Bizim de bugün vatandaşımız için talep ettiğimiz ve hayata geçirilen iyileştirmelerin asıl amacı da budur. Kongrenin ilk oturumunda kaleme alınan 1'inci maddeyi bilhassa bu açıdan okumak gerekir. "Türkiye, millî hudutları dâhilinde lekesiz bir istiklalle dünyanın sulh ve terakki unsurlarından biridir."

Evet, Türk'ün büyük zaferinin üzerinden neredeyse yüz yıl geçmiştir fakat bugün asırlık hesabı tekrar açmaya uğraşanlar, istiklalimizi lekelemeye çalışanlar elbette vardır. Unutulmamalıdır ki yüz yıl önceki panoramada yer alan şer şebekesine karşı önce teyakkuz, sonra taarruz için tetikte bekleyen millî duruş, Türk milliyetçiliğinin siyasi temsilcisi Milliyetçi Hareket Partisi ve onun lideri Sayın Devlet Bahçeli'nin şahsında vücut bulduğunu akıllarından asla çıkarmalıdır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle birlikte yüz binlerce vatandaşımız yıllardır hayalini kurduğu güvencelerini kazanmakta, kadrolarına kavuşmaktadır; hepsine hayırlı olsun. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi ve teşkilat kanununa tabi 413.671 vatandaşımız bu düzenlemeden faydalanmaktadır. Ayrıca, mahallî idarelerde çalışan 36.346 vatandaşımız, aile hekimliklerinde kamu dışında aile sağlığı elemanı olarak çalışan 3.542 vatandaşımız ve sulama birliklerinde çalışan 32 vatandaşımız daha bu düzenlemeden faydalanacaktır. Yeni düzenlemeyle birlikte 453.620 personelimiz kadroya geçirilmektedir; hayırlı olsun. Diğer yandan, Kültür ve Turizm Bakanlığımız bünyesinde 2.495 sözleşmeli personelimizin olduğu da bilinmektedir.

Bu arada, sözleşmeli personelden memur kadrolarına geçecek vatandaşlarımızın nakil haklarını kullanmalarına imkân veren bir önerge de Cumhur İttifakı'nın oylarıyla kabul edilmiştir.

Medeniyet tasavvurumuzun olmazsa olmazı emektar ve her biri saygıdeğer sanatçılarımızın sürekli sözleşmeli olarak istihdam edilmesi mutluluk vericidir; vekil ebe ve hemşirelerimizin memur kadrolarına geçirilmesi de memnuniyet vericidir. Burada sayıya baktığımızda 790 vatandaşımızın da düzenlemeden faydalanacağını görüyoruz. Yaklaşık yarım milyon vatandaşımızı doğrudan ilgilendiren ve aileleriyle birlikte milyonlarca vatandaşımıza hitap eden bu düzenlemeden faydalanan vatandaşlarımızın aile bireylerinin her birinin heyecanına katıldığını yürekten ifade etmek istiyorum ve her birine hayırlı olsun diyorum.

İnşallah bu kararlılık, birkaç hafta içinde emeklilikte yaşa takılan vatandaşlarımızın beklentilerinin karşılanmasında da kendisini mutlaka gösterecektir. İnşallah bu kararlılık, imar barışı başta olmak üzere milyonlarca vatandaşımızın beklentilerinin çözüme kavuşturulmasında da kendini gösterecektir. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in son grup toplantısında dile getirdiği "Vatandaşlarımızın imar sorunlarından terörle mücadelede yaralanıp da gazi sayılmayan kardeşlerimizin haklı taleplerine, uzman çavuşlarımızın özlük haklarıyla ilgili beklentilerinden uzman jandarmalarımızın okullarında geçen bir yıllık sürenin fiilî hizmetten sayılmasına kadar her mesele kalıcı olarak çözülmelidir." diyoruz. "Aş, iş sorunlarının çözümü, dünya çapında muktedit ve lider Türkiye'nin inşası, hayat pahalılığının ortadan kaldırılması bizzat Cumhur İttifakı'nın refakatiyle sağlanacaktır." ifadeleri önümüzdeki süreçte Milliyetçi Hareket Partisi olarak vatandaşlarımızın beklentilerine cevap vermek için göstereceğimiz kararlılığının ifadesi olacaktır. Türk asrının inşası, bir ayağının da bu vizyondan yani vatandaşımızın yıllardır süregelen sorunlarının ve beklentilerinin kalıcı olarak çözülmesinden geçtiğinin farkındayız.

Yaklaşık yüz dört yıl önce milletin kurtuluş reçetesinin yine milletin azim ve kararlılığının olduğunu bilen Mustafa Kemal Atatürk'ün koyduğu hedefler yarın bize daha yakın olacaktır. Bir asır önce temelleri kazılan, harcı karılan Türk asrının inşası bugün de aynı istikbal özlemiyle tutuşan yürekler tarafından inşa edilmektedir. Müktesebatımızın en zifirî karanlığı dahi aydınlatacak birikimlerle dolu olduğu göz ardı edilmemelidir. Ülkümüze doğru koşar adım gerçekleştirdiğimiz yürüyüşte tavize yer olmadığı akıllardan çıkarılmamalıdır. Mizacımızda teslimiyete yer olmadığı unutulmamalıdır diyorum.

Ben bu duygu ve düşüncelerle bu kanunun gerçekleşmesini bekleyen bütün sözleşmeli kardeşlerimizin kadroya alınmasının hayırlı uğurlu olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün meslektaşlarıma söz verdiğim üzere kamu mühendislerinin özlük haklarının iyileştirilmesi üzerine konuşacağım. Personelin hak ve hukukunu konuştüğumuz bugün -meslektaşlarıma söz vermişim- onların hak ve hukuklarını bu kürsüden bir kez daha güdüme güdümüne getirdim.

Yıllarca eğitimini üstlendiğimiz çocuklarımızın geleceğini başka ülkelerde araması hepimizin ortak kaybidir. Bu durumun önüne geçebilmek için kamuda mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamı sağlanmalı ve istihdam edilen meslektaşlarımızın ekonomik ve özlük hakları iyileştirilmelidir. Ek gösterge, ek ödeme ve ücret iyileştirmelerine yönelik düzenlemelerle ekonomik haklarında artış sağlanmalıdır.

Kamuda 657 sayılı Kanun'a ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye tabi 70 ile 80 bin arasında mühendis çalıştığı bilinmektedir. 2002 yılında kamu kurumları tarafından yürütülen 3.134 adet projeye toplam 184 milyar TL ödenek tahsis edilmiş, 2023 yılında ise bu tür projelere kamunun yatırım miktarının 643,2 milyar TL olacağı tahmin edilmektedir. Bu bağlamda, kamu kaynaklarının harcanmasının önemli bir kısmının sorumluluğu kamu mühendislerinin üzerindedir. Tüm bu risk ve sorumluluğun karşılığı olarak 2022 Aralık ayı verilerine göre bir mühendisin ortalama maaşı 13.500 TL'dir. Kamuda çalışan mühendislerin özlük haklarının yıllar içerisinde dengi olan hâkim, savcı ve doktorluk gibi mesleklerin çok gerisinde kaldığı görülmektedir. Son zamanlarda, sağlık personeli, öğretmenler, adalet personeli, akademisyenler, din görevlileri gibi birçok kamu personeline çeşitli düzenlemelerle iyileştirmeler yapılmasına karşın, kamu mühendislerine herhangi bir iyileştirme yapılmamıştır. Kamuoyunda 3600 ek gösterge düzenlemesi olarak bilinen çalışmada kamu mühendislerinin ek göstergeleri 4200'e yükseltilmiş ancak yansıtma oranları yüzde 145'te sabit kaldığı için herhangi bir fayda sağlanmamıştır.

Diğer taraftan, kamuda yeni atanan bir mühendis ile meslekte otuz senesini geçirmiş bir mühendis arasında diğer bazı meslek gruplarının aksine, bir maaş farkı bulunmamaktadır. Bu anlamda ülkemizde teknik hizmetler sınıfının en üst noktasında görev yapan ve özel ihtisas gerektiren mühendislik mesleğinin unvan, yetki, kapsam, çalışma şartları, kariyer basamakları, meslekte uzmanlaşmanın ve mesleki gelişimin düzenlenebilmesi için kamu mühendislik kanununa ihtiyaç bulunmaktadır. Bu itibarla kamu mühendislerinin mağduriyetlerinin giderilebilmesi için aşağıda yer alan düzenlemelerin yapılması gerekmektedir:

"Teknik iyileştirme" adı altında mesleklerle verilen teşvik ödemesi gibi bir iyileştirmenin kamuda çalışan tüm mühendisler için de düzenlenmesi; kamuda çalışan tüm mühendisler aldıkları büyük sorumluluğa karşılık olarak "risk ve sorumluluk tazminatı" adı altında yeni bir ödeme kaleminin oluşturulması; ek ödemelerin denkleri olan hâkimlik, savcılık ve doktorluk gibi meslekler göz önünde bulundurularak kamuda çalışan tüm mühendisler için artırılması; aylık tutar, yan ödeme oranı, taban aylık katsayısı, sözleşme ücretleri, ek gösterge yansıtma oranlarının en az yüzde 195 olması; ek göstergelerinin en az 6400 olması ve özel hizmet tazminat oranlarının en az yüzde 250 olması, kamuda çalışan tüm mühendisler için artırılması; mühendislik meslek kanununun çıkarılması, bilgi ve tecrübenin ödüllendirildiği yeni bir sistem kurulmalıdır.

Kamudan emekli olmuş mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeklilik hakları ve aylıklarında da artış yapılmalı. Emekli Sandığında yapılacak düzenlemeyle her ay aylıklarla birlikte 10000 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek olarak ilave ödeme yapılmalıdır.

Emek ve insan odaklı bir çalışma yaşamı ve güvenceli bir gelecek tüm mühendis, mimar ve şehir plancılarının en temel hakkıdır. Mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki sorunları ülkemizin ve halkımızın sorunlarından bağımsız olarak düşünülemez. Bu sebeple özlük ve mühendislik hakları ivedilikle iyileştirilmelidir. Bununla ilgili zaten kanun teklifim var. 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni de inşallah bu Meclis kabul eder, mühendislerin mağduriyeti de giderilmiş olur diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

6'ncı madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "dahil edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Ömer Öcalan

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Adana

Şanlıurfa

Kocaeli

Necdet İpekyüz Serpil

Kemalbay Pekgözegü

Mahmut Celadet Gaydalı

Batman

İzmir

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Değerli halkımızı selamlıyorum.

On altı yıl geçti, adalet yok. Hrant Dink'i sevgi, saygı, minnetle anıyorum. "Faşizme inat kardeşimsin Hrant." diyorum.

AKP yirmi yılı aşkın iktidarı süresince kamuda sözleşmeli emekçi alımını âdeta bir politika olarak benimsemiş, yüz binlerce emekçinin düşük ücret ve güvencesiz çalışmasının savunucusu konumunda bir kamu yönetimi anlayışını sürdürmüştür. İktidar, seçimlere ramak kala kendi yarattığı devasa sorunları çözüyormuş gibi yapıp bir başarı hikâyesi yazmak istiyor. Halklarımızın toplumsal hafızasının küçümsenmesinin ne kadar büyük bir hata olduğunu muhakkak halkımız mutlaka ortaya koyacaktır.

Emeğin güzel yılları 80 öncesinde kaldı ancak emeğin en karanlık, en insanlık dışı koşullara mahkûm edildiği dönem sizin iktidarınızda gerçekleşiyor. SGK kapsamında çalışanlar için 4/A, 4/B, 4/C gibi karmaşık mevzuatları getiren, sözleşmeli çalışmayı çoğaltan –işte, burada, 2007'den 2022'ye kadar, görüyorsunuz- güvencesizleşmeyi, taşeronlaşmayı, esnek ve ucuz emek rejimini baş tacı eden sizsiniz. Seçim korkusuyla da yapsanız -kısmi iyileştirmelerle- AKP'nin lütfu değil, çalışanların mücadelesiyle kazanılacak haklardır diyoruz. Halk korkusunun otokratik rejimleri titretmesi her zaman güzeldir. Ancak bu yasa teklifi gerçek bir kadro kazanımı olmaktan uzaktır.

Bu teklif, ne 657'ye tabi diğer çalışma arkadaşlarıyla eşit özlük hakları getiriyor ve iş güvencesi getiriyor ne de "eş değer işe eşit ücret" ilkesinin gereği olan ücret ve emekliliği sağlıyor. Ve kadro karşılığı sözleşmeliler ile devlet memurları arasındaki maaş makası daha da açılıyor. Çok şikâyet edilen taban ücretler ile tavan ücretler arasındaki uçuruma dairse hiçbir çözüm getirmiyor. İhtiyaç olan şey, kamu personeli mevzuatında büyük bir reform yapmak ve kamudaki eşitliği ve ölçülülüğü

sağlamakken kozmetik çözümler peşinde oluyorsunuz. Gerçek çözüm için yapılacak iyileştirmelerle beraber düzenlemeye Yükseköğretim Kanunu'nun 50/d maddesini haiz emekçileri de eklemek gerekiyor, 573 bin belediye şirket işçisini eklemek gerekiyor. Yasa teklifinde bunlar yok, kamu taşeron işçisi teklifte yine yok ve bunların hiçbirisi elbette ki müjde değil.

Öte yandan, emeklilikle ilgili sorunlar can yakıyor. Emeklilikte yaşa takılanlar Meclise mi takıldı diye sizlere sormak istiyorum. Güncel ve acil talep, emeklilikte yaşa takılanların kanun teklifinin bir an önce bu Meclise gelmesidir. Ve 2000 sonrası için kademe getirilmesi gerekiyor, intibak yasası çıkarmalıyız, emeklilerin yoksulluğunu çözecek politikalar geliştirmeliyiz. Yirmi yıllık iktidarınızda emeklilikte aylık bağlama oranları kuşa döndü. Emeklilikte önce yüzde 100 olan katsayı daha sonra yüzde 70'e ve iktidarınız döneminde yüzde 30'a düşürülmesiyle ortaya çıkan emeklinin açlığa mahkûm edilmesi politikasından da vazgeçilmesi gerekiyor.

AKP'nin ucuz emek rejimi ekonomik krizle birleşince emekçiler ve emekliler geçinemiyor, AKP iktidarı ekonomik krizin maliyetini halka ve emekçilere ödetiyor. Emekçilerin sorunları köklü çözümler bekliyor. İşte, vergi oranlarında yüzde 122'den fazla artış gerçekleştirirken asgari ücrete yüzde 54 zam yapılmasının neresi müjdedir? Sarayın abaküsü hâline getirdiğiniz TÜİK'in resmi enflasyonu kasıtlı olarak düşük gösteriliyor. Bunun neticesinde, milyonlarca işçi, memur ve emeklinin hayat standardı daha fazla düşürülüyor. Gerçek enflasyon ile TÜİK enflasyonu arasındaki fark, emekçinin rızkının çalınmasına sebep oluyor. Seçimlere giderken "İyileştiriyoruz." diyorsunuz ama çaldıklarınızı yerine koymuyorsunuz. Halkımız, emekçiler, işçiler ne diyorlar? "Çaldıklarınızı geri alacağız ve sizi tarihin çöp sepetine göndereceğiz." diyorlar; kusura bakmayın. (HDP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ama bu hiç yakışmadı.

SALİH CORA (Trabzon) – Biraz kibar olun, kibar.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Siz de halkımıza karşı kibar olun biraz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, oradan lütfen müdahale etmeyin! Kulise gidin, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir şey demedik.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Oraya gelir gelmez müdahale etmeye başlıyorsunuz; kulise gidin, çay için ya da uzağa oturun, uzağa.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 20 Ocak Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

Öneriyi okutuyorum:

Danışma Kurulu Önerisi

No:85

19/1/2023

Danışma Kurulunun 19/1/2023 Perşembe günü yaptığı toplantıda aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Muhammet Emin Akbaşoğlu
Çankırı
Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu
Başkan Vekili

Engin Özkoç
Sakarya
Cumhuriyet Halk Partisi Grubu
Başkan Vekili

Meral Danış Beştaş
Siirt
Halkların Demokratik Partisi Grubu
Başkan Vekili

Erkan Akçay
Manisa
Milliyetçi Hareket Partisi Grubu
Başkan Vekili

Erhan Usta
Samsun
İYİ Parti Grubu
Başkan Vekili

Öneriler:

Genel Kurulun;

19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin 19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde tamamlanması hâlinde daha önce haftalık çalışma günlerinin dışında çalışılmasına karar verilen 20 Ocak 2023 Cuma günü toplanmaması önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir cuma günü çalışılması.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı

BAŞKAN – 7'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.
Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Kararnamede eklenen geçici 17'nci maddenin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla Sağlık Bakanlığı teşkilatında 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi kapsamında açığtan vekil ebe ve hemşire olarak görev yapmakta olan ve anılan Kanunun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde müracaat etmeleri hâlinde, Bakanlık tarafından ebe ve hemşire kadrolarına atanırlar.”

Kemal Peköz
Adana
Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli

Ömer Öcalan
Şanlıurfa
Necdet İpekyüz
Batman

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Muş
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim.

Ekranları başında bizi izleyen ve cezaevinde olan arkadaşlarımı saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum.

Bugün 19 Ocak ve Hrant Dink'in katledilmesinin üzerinden on altı yıl geçti; bir kez daha Hrant Dink'i sevgiyle saygıyla, minnetle anıyorum ve Rakel Dink'in söylediği gibi, bebeklerden katil yaratan bu karanlıkla, bu sistemle de mücadeleye devam edeceğimizin altını çizmek istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, dün burada bir temel kanun getirdiniz diye sizi övdük -gerçi temel kanununuz bir talan kanunuydu- ama ertesi gün hemen bir torba kanun getirerek zaten torba kanuncu bir hükümet olduğunuzu bir kez daha ortaya koydunuz.

Şimdi, bu torba kanunun 7'nci maddesi üzerine söz aldım ve burada vekil ebelerin ve hemşirelerin kadroya geçirilmesi gibi bir yaklaşım var. Bunda bir sorun yok, doğru, yerinde ama sorun şu: Sizin toplam çalışma yaşamına yaklaşımınızın kendisi sorunlu değerli arkadaşlar çünkü siz neredeyse kamudaki çalışmayı bile bir güvenceli çalışma olmaktan çıkardınız; esnek, güvencesiz çalışmayı çalışma yaşamının temel, asli unsuru hâline getirdiniz ve sürekli de burada tahribatlar yaratıyorsunuz. Oysaki bu ülkedeki her bir yurttaşın aslında çalışma güvencesine, iş güvencesine sahip olması gerekiyor ve sözleşmeli gibi, ücretli çalışma sistemi gibi aslında hiçbir şekilde yasal dayanağı olmayan, daha doğrusu geçici olan bu istihdam biçiminden de vazgeçilmesi gerekiyor. Bunun için 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda ciddi bir reforma ihtiyaç var ama daha önemlisi, sizin bu neoliberal politikalar nedeniyle yaşamaya geçirdiğiniz çalışma sisteminin değişmesi lazım. Bu istihdam biçiminin, bu çalışma rejiminin düzelmesi gerekiyor. İşçiden yana, emekçiden yana, emekten yana yeni bir düzen kurmak durumundayız yoksa işte, Türkiye'nin yüzde 80'i, yüzde 85'i çalışıyor, alın teriyle kazanıyor, bir avuç zengin de bütün bu zenginliklere el koyuyor, bu ülkenin bütün kaynaklarını sömürüyor, talan ediyor. O anlamıyla burada yapısal bir sorun olduğunu ve böyle palyatif çözümlerle soruna yanıt oluşturulamayacağını ifade edelim.

Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, ben de bir EYT'liyim, benim eşim de bir EYT'li. Siz söz verdiniz -Sayın Akbaşoğlu da burada- aralıkta getirecektiniz -aralığın başında- aralığın sonu oldu, aralığın sonundan ocağa kaldı, ocaktan şubata kaldı; yılın hikâyesine döndü. Buradan soruyoruz: Niye ipe un seriyorsunuz? Yani siz cebinizden bir şey bahsetmiyorsunuz ki, zaten o bizim hakkımız; biz zaten çalışma yaşamına başlarken bu koşullarla çalışma yaşamına başladık ama ilk defa, o dönemin hükümeti yasayı geriye doğru işletti, hakkımızı gasbetti.

Şu gün itibarıyla 2,5 milyondan fazla EYT'linin 3 maaşını siz gasbetmiş durumdasınız. Bakın, aralıkta çıksaydı 1 Ocak itibarıyla EYT'liler maaşlarını alacaklardı ama ısrarla çıkarmıyorsunuz. Niye? “Aman, seçim gelsin de son dakika çıkaralım, EYT'liler bize oy verir.” Vallahi, kusura bakmayın; EYT'liler size, oy vermeyi bırakın, selam bile vermez, selam. Yirmi yıldır iktidardasınız, yasayı getirmediniz; son dakika aklınıza geldi, onu da getirmiyorsunuz; böyle bir şey olabilir mi?

Diğer bir mesele, KHK'liler. Ne olacak? Bu seçimde gidip propaganda yaparken “KHK'liler ağaç kökü yesin.” mi diyeceksiniz, çok merak ediyorum.

Barış akademisyenleri Anayasa Mahkemesinde beraat aldılar; sizin üniversiteleriniz hâlâ onlara işbaşı yaptırmıyor. E, bu ülke anayasal bir devlet değil mi? Muz cumhuriyetinde mi yaşıyoruz, Tanzanya'da mı yaşıyoruz? Siz Anayasa Mahkemesinin kararlarını tanımıyorsanız, sizin idareniz Anayasa Mahkemesinin kararlarını tanımıyorsa o Anayasa Mahkemesi niye var? Anayasa niye var? Siz burada niye “Vekilim.” diye oturuyorsunuz o zaman? Niye gereğini yapmıyorsunuz? Bu insanları akademiden uzaklaştırdınız, haksız hukuksuz bir şekilde işlerinden ettiniz ve Anayasa Mahkemesi sizi haksız buldu ama oraya da gelince -hemen diyorsunuz- işinize gelmeyen kararlar olunca bizi kapatmaya çalıştığınız gibi Anayasa Mahkemesini de kapatıp sorunlara çözüm üretmeye çalışıyorsunuz.

Şimdi, buradan bir kez daha söyleyelim. Ülke yangın yeri; insanlar ekmek bulamıyorlar, insanlar otobüs parası bulamıyorlar, çocuklar okula aç gidip geliyorlar. Siz ne yapıyorsunuz? Siz her gün karma eğitimdeki sınıfları ayırtırmakla uğraşıyorsunuz. Ya, tek bir derdiniz var; kız çocukları ile erkek çocukları aynı sınıfta okumasın. Sizin nasıl bir zihniyetiniz var ya? Siz kafayı neyle bozmuşsunuz? İnsanlar ekmek bulamıyor, çocuklar yurtsuzluktan okula kayıt yaptıramıyor; sizin tek bir şeyiniz var: “Aman, kadın cinsi ile erkek cinsi aynı sınıfta yan yana otursun.” Hangi çağda yaşıyorsunuz, hangi zihniyeti temsil ediyorsunuz? En son Van'da 3 okulda sınıfları ayırdınız ya, ayıp değil mi?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nereyi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Ayıp değil mi gerçekten? Siz bundan utanmıyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bakın, burada kadınlı erkekli oturuyoruz ya.

SALİH CORA (Trabzon) – Sizin yaptığınız ayıp değil mi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Ayıp değil. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 8 - Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer."

Ömer Öcalan

Mahmut Celadet Gaydalı

Kemal Peköz

Şanlıurfa

Bitlis

Adana

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Necdet İpekyüz

Kocaeli

Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Batman Milletvekili Necdet İpekyüz.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, uzun bir süredir herkesin beklediği bir yasal düzenleme. EYT, maaşlarla ilgili düzenleme; ülkedeki açlık, yoksullukla ilgili, kamuda çalışanlar nasıl bir düzenleme yapılacağını bekliyorlardı. Her seferinde, gerek emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili gerek kamuda çalışanlarla ilgili, adil olmayan, adaletli olmayan biçimde, bu kürsüde her konuşmamız, her araştırma önergemiz, her soru önergemiz reddediliyordu ve "Yeri, zamanı değil." deniyordu. Yeri, zamanı seçimler olduğunda mı geliyor? Daha önce reddeden, daha önce birçok kez sözlerimize itiraz eden, ihanetle suçlayan "Bilmiyorsunuz, anlamıyorsunuz, bütçeden anlamıyorsunuz." diyenler şimdi kalkıp bu düzenlemeyi getiriyorlar. Keşke bizi dinlemiş olsaydınız, keşke söylediklerimizi yerine getirmiş olsaydınız. Şu anda yaptığınız düzenlemeler de tekrar kadük kalacak, gerçek emekçilerin ihtiyacını karşılayamayacak. Şu anda emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili yaptığınız düzenlemelerin hiçbiri beklentiyi karşılamadığı gibi, kamuda ne olacağı beklentisi içerisinde; bir beklentiye dönüştürdünüz, bir seçim vaadine dönüştürdünüz. İnsanlar, seçim vaadi dışında, yaşamlarıyla ilgili, gelecekle ilgili hak ettiklerini istiyor; ihsan ve lütuf istemiyorlar. Bugün kamuda çalışanların esnek çalışmasına siz neden oldunuz, kısmi zamanlı çalışmasına siz neden oldunuz, haftanın belirli günlerinde çalışmasına siz neden oldunuz, belirli saatlerde çalışmasına neden oldunuz ve öyle bir dönem geldi ki siz kamuda çalışanlara dediniz ki; "Sosyal güvencesiz çalışın." "Esnek çalışma" dediğiniz tanımlamayı bu düzeye getirdiniz; güvencesiz, esnek, tümüyle şirket gibi yönetmeye çalıştınız ve bunu "Şirket gibi yöneteceğiz." dediniz. Ama "Şirket gibi yöneteceğiz." dediğiniz şeyler artık fiyaskoyla sonuçlandı; insanlar itiraz ediyor ve seçim döneminde getirdiğiniz şeyler de bu beklentiyi karşılayamayacak.

Şimdi, biz her seferinde diyorduk ki: "Ya, siz bölücüsünüz! 4/A, 4/B, 4/C dediğiniz nedir?" Aynı öğretmen; aynı okuldan mezun olmuş, aynı sınıf arkadaşı, aynı okulda çalışıyor, bunlar aynı maaşı almıyor. Aynı şartlardalar, aynı maaşı almıyorlar; A, B, C diye ayırmışsınız. Şimdi diyorsunuz ki: "Düzenleyeceğiz." Ya, "..." (*) nereden nereye geldiniz? Peki, bunu yapıyorsunuz, niçin hâlâ ayrımcılık yapıyorsunuz? Gelin, eşitlik çerçevesinde hepsini düzenleyin; hâlâ aynı şeyi dikkate almıyorsunuz.

Şimdi beş, altı ay sonra, seçimden sonra "Bunları dikkate almamıştık..." Ama seçimden sonra zaten olmayacaksınız, önemli olan bu eksiklikleri şu anda tamamlamak. Yani, şimdi, öğretmenlerle ilgili yapmıyorsunuz; vekil dediğiniz şeyi, kendi hesabınıza gelen... Diyelim ki imamlarla ilgili düzenlemeyi birçok kurumda yerine getirmiyorsunuz, birçok kurumda düzenlemiyorsunuz. Akademisyenlerle ilgili, ya şimdi üniversitede çalışıyor, proje birimine girmiş, proje biriminde çalışıyor, onlarla ilgili sürdürülebilir bir şeyi düşünmüyorsunuz; tekrar işlerine son vermeyi düşünüyorsunuz. Bir yıldan az sürede çalışılan, belirli günde çalışılan, kısmi zamanlarda çalışılan düzenlemeyi siz getirdiniz; bunlarla ilgili düzenlemeyi, bu taslağı getirmemişsiniz. Eşitlik tümüyle yok, eşitsizlik alabildiğince var. Siz bunları yapmadığınız sürece kamu emekçilerine herhangi bir düzenlemeyi yapamazsınız. Geldiğimiz aşamada gerek emeklilikte yaşa takılanların gerek kamuda çalışanların istediği şey, seçim döneminde değil, gelecekle ilgili kendilerinin gerek sendikal açıdan gerek özlük hakları açısından gerek örgütlenme açısından tümüyle söz sahibi olabilecekleri bir düzenlemenin yapılmasıdır. Sizin yaptığınız şey: "Biz biliriz, biz belirleriz; gerekirse sizi esnek çalıştırırız gerekirse sizi kısmi zamanlı çalıştırırız gerekirse yaşa takarız gerekirse belli günlerle kısıtlayabiliriz." Peki, bunların örgütlenme özgürlüğü, bunların söylediği sözler, örgütlenmede belirlediği kurumların sözleri hiç dikkate alınmıyor. Tek bildiğiniz, biz biliriz ama sizin bildiğiniz bir şeyin olması lazım; bu düzen bitiyor, bu süreç bitiyor, insanlar örgütleniyor, insanlar gelecek kurgusunu beraber kurmak istiyor; kamu emekçileri, kendi gelecekleriyle ilgili, kendi özlük haklarıyla ilgili, kendi maaşlarıyla ilgili, kendi yaşamlarıyla ilgili, çocuk, çocuk, aile, birlikte yaşadıklarıyla ilgili geleceği belirlemek istiyorlar. Burada da siz bu düzenlemeyi yaparken tümüyle kamudan uzak, eşitlikten uzak düzenlemelerden uzak durmalısınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Yapmanız gereken, eşitlikten, barıştan yana olmanız lazım.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri ayrırlık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 9 - Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanınca yürütülür."

Kemal Peköz

Necdet İpekyüz

Abdullah Koç

Adana

Batman

Ağrı

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Öcalan

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Bitlis

Şanlıurfa

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Abdullah Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, ben bu kürsüde çoğunlukla Ağrı'nın meselelerini anlatıyorum ama anlatacağım mesele aynı zamanda Ağrı'yı da içeriyor; bunu baştan belirteyim.

Şimdi, bakın, biz burada şöyle bir şeyle karşı karşıyayız: Yine, AKP Hükûmetinin halka gitmeden, taraflara gitmeden

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

getirmiş olduğu bir yasayla karşı karşıyayız. Bu, böyle bir yasa, yasama çalışması ne getiriyor? Baştan itibaren eşitsizliği getiriyor, adaletsizliği getiriyor ve toplumun büyük bir kesimini bu yasanın dışında tutuyor maalesef. Bakın, kamuda çalışanlarla yani sözleşmeli personellerle ilgili olan bu kadroya alınma meselesinde 150 bin insan şu anda işin dışında tutuldu. Bakın, şu kapıların hemen arkasında çalışan emekçiler var Mecliste, bunlar kapsam dışında. Yine Ulaştırma Bakanlığında, yine PTT’de, yine Yükseköğretim Kurumunda çalışan insanların, emekçilerin büyük bir kısmı bu kapsamın dışında tutuluyor. Peki, bu adalet mi, bu eşitlik mi? Asla değil çünkü yaptığınız kanun şimdiden yine elinizde kaldı.

Değerli arkadaşlar, bakın, taşeronlara bağlı çalışan işçiler var, emekçiler var. Taşeronlar sürekli değişiyor, on yıla yakın personel olarak çalışan emekçiler var ve bunlar da bu kapsamın dışında tutuluyor. İşte biz bu noktada herkes için adalet diyoruz, herkes için eşitlik diyoruz ve eşitliği talep ediyoruz.

Bakın, yine sizin Hükûmetinizin yıllardır, yirmi yıldır toplumun önüne sürmüş olduğu büyük bir mesele var; EYT meselesi. Burada da yine ayrı bir mesele var. Bakın, 3 milyon küçük esnaf var, 3 milyon. Getirmek istediğiniz yasayla, bu küçük esnafın bir kısmına 5000 prim gün sayısını dayatıyorsunuz, bir kısmınaysa dokuz bin prim gün sayısını dayatıyorsunuz. Ya, burada adalet var mı? Siz neye, hangi ölçüye göre bunu yapıyorsunuz? 1994 yılından önce ve 1999 yılından sonraki prim arasındaki denge; bir tanesi 500, bir tanesi 900. Ya, bunun neresinde adalet var Allah aşkına? Bakın, biz burada da sizi adaletle davet ediyoruz. Her şeyden önce, herkes için eşitlik olmalı, herkes için adalet olmalı. Çünkü böyle yaptığınız zaman emin olun siz bu halktan oy alamayacaksınız; almanız da mümkün değil çünkü siz seçim ekonomisini yapmaya çalışıyorsunuz, onun için de sizin yaptığınız şu anda doğru değil ve adaletli değil.

Bir mesele daha var değerli arkadaşlar. Bakın, siz önce bu EYT meselesinde ne dediniz? “Bu mesele 2023’e kalmaz.” dediniz yani aralık ayında siz bu kanunu çıkaracaktınız, bu EYT meselesini; ne yapacaktı bu vatandaş, bu halk? Ocağın 1’inde maaşını alacaktı, emekli maaşını alacaktı; bu, tarihe karıştı ve yok oldu. Peki, ne oldu? Müjde verdiniz, müjde üzerine müjde verdiniz. Müjde nerede? Ortada yok. Var mı müjde? Kime müjde vereceksiniz? Gene yok, gene “...” (*) oldu yani Kürtçede “...” (*) denir buna, bu şekilde deniliyor. Bakın, insanlar kuyruğa girdi; insanlar sabahlara kadar ve geç saatlere kadar SGK’nin önünde kuyruğa girdi ve yapılandırmaya gitti. Peki, buna karşılık peki ne oldu? Yine, boş, bomboş bir meseleyle karşı karşıya insanlar. Yine, ne yaptı insanlar bu EYT meselesinde? İnsanlar evlerini sattı, insanlar cebindeki telefonu sattı telefonu -bundan emin olun- arabasını sattı, borçlandı ve şu anda o borçlanmayla ilgili, özellikle askerlik borçlanması ve doğum borçlanmasıyla ilgili birkaç gün sonra kapısının önüne bu borç gelecek ve bunu ödeyemeyecek durumda. Siz ne yapıyorsunuz? Hâlâ EYT’yle ilgili ortada bir şey yok. Peki, Bakan ne diyor? Bakan: “Benden çıktı top, Meclise gitti.” diyor. Meclise geliyoruz; Sayın Başkan, soruyorum size: Sizde mi? Siz de “Hayır.” diyeceksiniz. Demek ki bu EYT meselesine sahip çıkan yok. Ortada bir EYT yasası yok. Bakana gidiyorsunuz, yok; Meclise geliyorsunuz, yok. Peki, bunu sahipsiz bıraktınız ortada, bu EYT’ye kim sahip çıkacak? Ne zaman bu EYT meselesi hallolacak? Yani bakın, Bakanınız ne diyor biliyor musunuz? Diyor ki: “Marta bu hallolacak, marta.” Bu kanunu marta getirdiğiniz zaman bu vatandaş nisanda ancak kendi maaşına kavuşacak. Yirmi sene, yirmi beş sene bu primi yatırmış insanlar var. Sizin bunlara karşı yaptığınız muamele gerçekten büyük bir eşitsizliktir. Biz “Herkes için adalet.” diyoruz. Bu işe son verin. Bakın, bu kanunu şimdi getirin, biz bütün gruplar olarak tek bir maddeyle bu EYT’yi çıkarabiliriz, hemen, anlık çıkarabiliriz ama yok. Niye yok? Çünkü paraları çarçur ettiniz, paraları savaşa, çatışmaya, her şeye harcadınız, şu anda piyasada para yok ve şu andaki kasada para yok. Onun için bu işi siz çözemezsiniz, bu işi Halkların Demokratik Partisi çözecek. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte (2/4849) esas numaralı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinde yer alan “hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür” ibaresinin “hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Behiç Çelik

Mersin

Ayhan Altıntaş

Ankara

İsmail Koncuk

Adana

Aylin Cesur

Isparta

Fahrettin Yokuş

Konya

İbrahim Halil Oral

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Isparta Milletvekili Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine eksiklikleri konuşuyoruz. O kadar çok kişiyi unutmusunuz ki şimdi sayacağım ben de. Anayasa’mızın 128’inci maddesi diyor ki: “Asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.” Yani devlet, bürokrasiyle sağlıktan adaletle, askerlikten eğitime tüm kamusal görevlerini yaparken bir mevzuat oluşturur, kurumlar oluşturur ve bunlarla hizmetlerini yürütür. Buna da “kamu personel rejimi” denir. Kamu personel rejimimiz bizim, 1930’larda başladı. 1965’te 657 sayılı Kanun çıktı ve derli toplu bir duruma geldi. Devlet yapısındaki değişikliklerle zamanla birtakım ihtiyaçlar oldu ve kamudaki sözleşmeli personelin büyük kısmı, doğrudan ve dolaylı 657 sayılı Kanun’un 4/B maddesine bağlı hâle geldi.

Bugün aynı birimde aynı işi yaptıkları hâlde farklı statüde farklı ücretle çalışan memurlar var. İşte biz de bunu eleştiriyoruz. Tamam, kanunla düzeltiyorsunuz ama az önce dedim ya eksiklikler var. Zaten siz de kanun gerekçesiyle kendiniz ifade etmişsiniz az önce söylediğim şeyi. 657’nin 4/B maddesinde AK PARTİ iktidarı zamanında 5 kere değişiklik yapılmış ve 657’de bir reform yapılması gerekirken 657 bozulmuş ve berbat bir hâle gelmiş, berbat bir hâle getirmişsiniz 657’yi ve 2017 referandumuyla kamu personel rejimini değiştirip yeni istihdam biçimleri ortaya çıkarmışsınız. Evet, reforme edilmesi gereken önemli bir sistem var. Devleti devlet yapan, çalıştıran bir sistem olması gerekiyor bu. Uzun zamandan beri kamudaki karışık istihdam yapısının düzenlenmesi, kamu istihdamına bir çekidüzen verilmesi gerekiyor.

Biz de burada İYİ Parti olarak taleplerimizi senelerdir dile getiriyoruz. “Toplam 458 bin sözleşmeli personel kadroya geçirilecektir.” diyorsunuz, çok güzel, pek çok kişiyi unutuyorsunuz, onların sayısını saydınız mı acaba? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Böyle konuşuyorsunuz ben burada sayarken hâlâ dışarıdaydınız kanun boyunca. Girdiniz, sohbe başladınız. Unuttuklarınızı sayayım da belki hatırlarsınız.

SALİH CORA (Trabzon) - Maddeyle alakalı konuşun.

(*) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

AYLİN CESUR (Devamla) – Şimdi, mesela “50/d kapsamındaki akademisyenler kapsama alınacak.” deniliyordu; yok. Kültür Bakanlığına bağlı sanatçılarla ilgili düzenleme yapılmış ama belediyelerdeki sanatçılarla ilgili bir düzenleme yok. Ordumuzda en çok şehit ve gazi veren uzman çavuşlar sözleşmeli olarak çalışıyorlar, kadro istiyorlar, defalarca buradan söyledik, defalarca önergeler verdik, hepsini reddettiniz ve gene yok, uzman çavuşları unutmuşsunuz; bu, bir ayıp, bu, sizin ayıbınız! (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Şimdi, bana bağıırıyorsun ya, onlara bak.

Şimdi, teklif 28 Kasım 2022 tarihinde görevde olan sözleşmeli personeli kapsıyor ama 2022 yılının son çeyreğinde sözleşme imzalayan kurumlar oldu. Bu kanunun geçerli olduğu, yürürlüğe girdiği tarihi esas almalısınız, bunu da burada söyleyelim. Kimleri unutmuşunuz uzman çavuşlarımızdan başka? Ha, muvazzaf uzman çavuşların okulda geçen eğitim sürelerini fiilî hizmetten sayın, biz sayacağız da hani, siz de sayın, yapabiliyorsanız. Sözleşmeli er ve erbaşlar, Vakıfbank güvenlikleri, müşavir firma danışmanları, her şeyden önce burada hepimize çok önemli hizmet yapan Meclis çalışanları, danışmanlar, milletvekili danışmanları, şehir hastanesi çalışanları, çadır kent, EXPO bakım çalışanları, İLBANK, il özel idaresi çalışanları, sosyal tesis çalışanları, tarım danışmanları, TRT’de özel hukuk hükümlerine tabi personel, meslek kodu mağdurları, belediyelerdeki vekil memurlar, hastane bilgi yönetim sistemi çalışanları, öğretmenevi çalışanları, Türkiye-Avrupa Birliği ortak projelerinde geçici öğretmenlik yapanlar, Aile, Sosyal Hizmetler Bakanlığı ek ders karşılığı çalışan personel, sosyolog, psikolog, hemşire, sosyal çalışmacı, sosyal hizmet uzmanı, 4 Aralık 2017 tarihinden önce çalışıp kapsam dışı kalanlar, usta öğreticiler, vekil imamlar, müezzinler... KPSS şartı getiriyorsunuz, kazanamazlarsa ne olacak? Çekin ellerinizi bu personelin üzerinden; bırakın, onlar da hak ettikleri kadrolarına rahatça kavuşsunlar.

Kan alma personeli, MR, tomografi, sterilizasyon personeli, yemekhane çalışanları, bilgi işlem personeli, kiralık araç şoförleri, belediye şirket çalışanları, Karayolları, yol bakım-onarım çalışanları... Daha o kadar çok ki sürem bitti.

Evet, biz bunun tümünü düzelterek ve AK PARTİ’nin özelliği olan, Genel Başkanımızın dediği gibi, sırf yapılan değişikliğin ortaya çıkardığı yeni değişiklikler yapan kanunlar değil, doğru düzgün kanunlar yapacağız, az kaldı diyorum.

Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif oy birliğiyle kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Allah hayırlı etsin.

Gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 24 Ocak 2023 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.48